

เรื่อง เสนอขอพระราชทานในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัธน์

ปริญญานิพนธ์

ของ

วลีรัตน์ สิงห์

๑๑ พ.ค. ๒๕๖๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม ๒๕๖๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178706

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ใต้พิจารณา
 ปรินญาณพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรินญา
 การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

สมศักดิ์ คุ้มกิจ

อธิการบดี

ประธาน

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

สมศักดิ์ คุ้มกิจ

อธิการบดี

ประธาน

กรรมการ

นาง น.น.น.น.

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยความกรุณาจาก อาจารย์สมเกียรติ คุทวิกุล ประธานกรรมการ คร.วินิตา คิถียนต์ กรรมการและอาจารย์นิเทศา บุญสิงห์ กรรมการสอบปากเปล่าที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ทั่วทั้งเล่มมา ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.นิยม เรืองจันทร์ ผศ.โมรี ชื้อสำราญ ผศ.ดร. ประพาศน์ พุทธิประภา อาจารย์ปราวณี ขวัญแก้ว อาจารย์สุพจน์ โทณวล อาจารย์พฤษี ศุภเศรษฐศิริ และคุณจินตนา ภักดิ์ชายแค้น ที่ได้ให้ความเมตตาช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับไมตรีจิตจาก คุณพันทิพา สังข์เจริญ คุณสันตน์ อาบัวรัตน คุณชอนกลิ่น ชมศิริ คุณเรณู อรรธมาเมศร์ คุณสุภาณี จรกล คุณสมบูรณ์ วิภาณุภูติกิจ คุณเยาวภา ลีละบุตร คุณบุญเรือน จันทร์ชุมล คุณสกุลรัตน์ แซ่คาน คุณฐิติมา วิทยาวงศรุจิ คุณพิทยาอักษร สิทธิถาวร คุณอารี บุญอาจ คุณมยุรี ศรีขาว คุณจิราวรรณ ลีละบุตร และคุณชนิต ขวาลปัญญาวงศ์ ผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ได้ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งจนหาที่เปรียบมิได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ พี่ ๆ และหลาน ๆ ที่ได้ให้ความรัก ความอบอุ่น และเป็นแรงใจให้ผู้วิจัย จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ทั่วทั้ง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณของ คุณพ่อ และคุณพัทตร์ สิงหรา ผู้เป็นครูคนแรกในชีวิตของผู้วิจัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

วดีรัตน์ สิงหรา

สารบัญ

บทที่	หน้า	
1.		บทนำ 1
		ภูมิหลัง 1
		ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา 17
		ความสำคัญของการศึกษาคนควา 17
		ขอบเขตของการศึกษาคนควา 17
		นิยามศัพท์เฉพาะ 19
		วิธีดำเนินการศึกษาคนควา 19
		เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคนควา 21
2.		การจำแนกประเภทเนื้อเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จันทวีร์ วิวัชณ์
		เรื่องเหนือธรรมชาติ 38
		การจำแนกประเภทเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยาย ของจันทวีร์ วิวัชณ์ 51
		เนื้อหาเกี่ยวกับภูตผีวิญญาณ 51
		เนื้อหาเกี่ยวกับไสยศาสตร์กึ่งโบราณคดี 58
3.		ลักษณะเรื่องเหนือธรรมชาติ ในนวนิยายของจันทวีร์ วิวัชณ์
		โครงเรื่อง 61
		ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ 64
		ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ 69
		ความขัดแย้งระหว่างอำนาจเหนือธรรมชาติ กับอำนาจ เหนือธรรมชาติ 73

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ	75
ตัวละครเหนือธรรมชาติ	75
ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ	80
ตัวละครอมมนุษย์	91
เทพ	94
ตัวละครเทพฝ่ายดี	95
ตัวละครเทพฝ่ายร้าย	106
ภูตผีปีศาจ	112
ภูตผีปีศาจฝ่ายดี	113
ภูตผีปีศาจฝ่ายร้าย	121
ฉากและบรรยากาศ	130
ฉากธรรมชาติ	132
ฉากเหนือสถานที่	140
4 แหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิ วิวัฒน์	149
ตำนานประวัติดั้งเดิมและโบราณคดี	151
ตำนานกรีก	151
ตำนานไทย	163
ประวัติดั้งเดิมและโบราณคดีขอม	166
ประวัติดั้งเดิมและโบราณคดีฮินดู	176
วรรณกรรมไทยและวรรณกรรมต่างประเทศ	188
มาแต่หิมพานต์	191
สาบสูญ	208

อมฤตาลัย	219
วังไวญนที	225
คติความเชื่อทางศาสนา	230
ความเชื่อในสิ่งลึกลับ	236
ความเชื่อเรื่องความฝัน	238
กลางสังหรณ์	244
5 . โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ในนวนิยายของจินตวีร์ วิวัธน์	
ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องชีวิตหลังความตาย	252
ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องโชคชะตาของมนุษย์	270
ความเชื่อเรื่องเวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง.	276
ความเชื่อเรื่องกลางสังหรณ์	286
ความเชื่อเรื่องอำนาจจิต	288
6 สรุป อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าและ ข้อเสนอแนะ	
สรุปอภิปรายผลการศึกษา	295
ข้อเสนอแนะ	299
บรรณานุกรม	301
บทคัดย่อ	

บทที่ 1

บทนำ

บทหลัง

ความเชื่ออย่างหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในสังคมยุคตน ๆ ก็คือความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติ (Supernaturalism) เป็นความเชื่ออำนาจศักดิ์สิทธิ์ของสิ่งไม่มีตัวตน เช่น ภูตผีปีศาจ เทวดา เวทมนต์คาถา และอำนาจของผูวิเศษ ซึ่งมีอำนาจนิคมธรรมคา และอำนาจดั่งกล่าวสามารถบันดาลให้เกิดปรากฏการณ์ธรรมชาติ และภัยพิบัติต่าง ๆ แก่มนุษย์ได้

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาตินี้เกิดขึ้นเนื่องจากมนุษย์ในยุคตนยังดำรงชีพอยู่ใกล้ธรรมชาติต้องเผชิญกับภัยพิบัติต่าง ๆ จากปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นต้นว่า น้ำท่วม ฝนแล้ง พายุ ไฟไหม้ป่า แผ่นดินไหว และโรคภัยไข้เจ็บ ล้วนแล้วแต่สร้างความเดือดร้อนทั้งสิ้น ความไม่เจริญขาดความรุดความฉลาคของมนุษย์ประกอหกับ ความกลัวและต้องการที่พึ่งทำให้มนุษย์หันเข้าหาสิ่งที่ไม่มีความตัวตนและอำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนือมนุษย์ โดยเชื่อว่าธรรมชาติทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นลำธาร แผ่นดิน ภูเขา ทองฟ้า ลม ฝน หรือต้นไม้ใหญ่ มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์สถิตอยู่ และอำนาจนี้สามารถบันดาลให้โทษแก่มนุษย์ได้¹

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติมีลักษณะเป็นสากล ปรากฏอยู่ทุกหนทุกแห่งในโลกไม่ว่าจะเป็นยุโรป เอเชีย หรืออัฟริกา² และเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดรูปแบบต่าง ๆ ของพฤติกรรมมนุษย์ทั้งที่เป็นพฤติกรรมส่วนตัวและที่สัมพันธ์กับสังคม เช่น การเคารพบูชา การเซ่นสรวงบูชาด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา ทั้งนี้ก็เพื่อ

¹ อานนท์ อากาภิรมย์ สังคมวัฒนธรรมและประเทศไทย หน้า 38 - 40

² สิทธา พิณจุฑาล วรณกรรมสุโขทัย หน้า 60

เอาออกเอาใจมิให้มันกาลเกทภัยแก่บุคคลและสังคม หรือเพื่ออ่อนน้อมเมื่อต้องการความช่วยเหลือซึ่งถ้าได้รับผลเป็นที่พอใจก็เข้าใจว่ากระทำถูก แต่ทำไมไม่ผลตามที่คาดหวังก็คิดว่าคงจะไ้ทำสิ่งใดให้เป็นที่ชื่นเคื่องใจ ต้องหาวิธีแก้ไขใหม่อีก ลักษณะความเชื่อและรูปแบบพฤติกรรมทำนองนี้เห็นได้จากความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าที่มีอยู่ในธรรมชาติ และพิธีบูชาด้วยการฆ่าสัตว์ที่เรียกว่า ยัญกรรมของชาวอินเดียในสมัยดึกดำบรรพ์¹

ความเชื่อเรื่องเกี่ยวกับผีต่าง เทวดา และอำนาจศักดิ์สิทธิ์นี้เป็นลักษณะของการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยให้แก่สังคม² นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ทางผูกจิตใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การเชื่อเหมือนกันและการปฏิบัติตามกันนี้ทำให้กลุ่มมีสิ่งผูกพันไว้อย่างแน่นแฟ้น ใครไม่ปฏิบัติตามก็ถูกไล่ออกจากกลุ่ม ใครปฏิบัติไม่เหมือนกันก็แยกไปอยู่กลุ่มอื่นต่างกันออกไป ยิ่งไปกว่านั้นความเชื่อเรื่องผีต่าง เทวดา และอำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติยังทำให้คนกลัวไม่กล้ากระทำความผิดหรือกระทำความชั่วเพราะเกรงจะถูกลงโทษ คนส่วนใหญ่จะทำความดีเพราะกลัวบาปมากกว่าที่จะทำความดีเพราะเห็นคุณค่าของความดีโดยบริสุทธิ์ ดังนั้นความเชื่อในเรื่องผีต่าง เทวดา และอำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ จึงเป็นเครื่องช่วยควบคุมสังคมอีกประการหนึ่งด้วย

ถึงไ้กล่าวแล้วความนิยมในบุคคล ๆ ต้องเผชิญภพภัยต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดว่าเกิดแต่อำนาจของเทวดา ภูตผีปีศาจหรืออสูรวิเศษ โดยที่มนุษย์ไม่มีทางหลีกเลี่ยง ตอรองหรือเอาชนะได้ ความกลัวและความต้องการความช่วยเหลือทำให้มนุษย์คิดค้น

¹พระยาอนุมานราชธน ประวัติศาสด์โลกสมัยโบราณ โดย เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) หน้า 169

²ดิฐา นิธิกุล วรรณกรรมสุโขทัย หน้า 60

วิธีการและเครื่องมือคิดต่อสื่อสารกับอ่านาจดังกล่าว เครื่องมือสื่อสารสำคัญที่มนุษย์
คิดค้นได้ก็คือ "บทสวด" หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า "มนต์" โดยการนำถ้อยคำใน
ภาษาของคนมาเรียงร้อยให้งดงามขึ้น มนุษย์ؤمنศสวคชั้กลอมสรรรเสริญ อัญเชิญ
หรืออ้อนวอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถือให้มารับรู้ความปรารถนาของตน และมีการรวมจัด
เป็นหมวดหมู่ เช่น คัมภีร์พระเวทของศาสนาพราหมณ์ในสมัยพระเวทอันเป็นอารยธรรม
ของชาวอารยันแถบภาคเหนือของลุ่มแม่น้ำสินธุ¹ ในประเทศอินเดียซึ่งได้พัฒนาความคิด
มาจากยุคดึกดำบรรพ์²

พระเวทเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ใช้ในพิธีกรรมของพวกพราหมณ์ ซึ่งเดิม
มี 3 คัมภีร์ คือ ฤคเวท ยજุรเวท และสาามเวท ต่อมาจึงเกิดอถรรพเวท ซึ่งมี
เนื้อหาดำวถึงการนำเวทมนต์ ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์เพื่ออำนวยให้เกิดความสุข
สวัสดิ์ และในตอนท้ายเป็นการใช้เวทมนต์ทำอันตรายกัน³

อย่างไรก็ตาม คัมภีร์พระเวทก็เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงถึงความสัมพันธ์
ระหว่างความเชื่อกับวรรณกรรมที่มีมาแต่โบราณกาลและตลอดมาทุกสมัย ทั้งนี้เพราะ
ความเชื่อเป็นพฤติกรรมของสังคมในขณะเดียวกันที่วรรณกรรมทำหน้าที่รับใช้สังคม
ทั้งในส่วนที่ให้ความบันเทิงเป็นเครื่องสื่อความคิดและจินตนาการของผู้ประพันธ์ และ
การบันทึกสภาพสังคมในสมัยของวรรณกรรมนั้น ๆ เนื้อเรื่องและเรื่องราวในวรรณกรรม
ส่วนหนึ่งจึงสะท้อนให้เห็นพฤติกรรม ความคิดเห็น ความเชื่ออันเป็นวิถีชีวิตของคน
ในแต่ละสมัยแตกต่างกันออกไป ดังมีคำเปรียบว่า วรรณกรรม "เป็นคังแวนฉาย
แห่งโบราณคดี ส่องให้เราเห็นประเพณี ความนิยมและความเป็นไปในสมัยก่อน"⁴

¹ เพ็ชรวิ สุมิตร อารยธรรมตะวันออก หน้า 63

² เสฐียรโกเศศ ประวัติศาสตร์โลกสมัยโบราณ หน้า 196

³ Raja C. Kunhan. Survey of Sanskrit Literature. p. 23 - 25

⁴ พระปณมมานราชชน แง่คิดจากวรรณคดี หน้า 138

เรื่องราวในวรรณกรรมยุคต้น ๆ จึงมักจะเป็นเรื่องวิจิตรพิสดารเต็มไปด้วยอิทธิปาฏิหาริย์ บางเรื่องอาจจะมีไคเกิดขึ้นจริงหากแต่เกิดขึ้นจากจินตนาการของผู้ประพันธ์เองซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เนื้อหาของวรรณกรรมส่วนหนึ่งไคสะท้อนถึง "จินตนาการของมนุษย์ แสดงถึงโลกอีกโลกหนึ่งที่คาบเกี่ยวอยู่ระหว่างความฝันกับความจริง มนุษย์สังเกตความจริงรอบตัวแล้วนำมาตกแต่งประดับประดาเข้าเป็นจินตนาการ"¹ ในวรรณกรรมแต่ถึงอย่างไร เนื้อหาส่วนนั้นก็ยังเป็นหลักฐานความคิดอ่าน ความเชื่อ และวัฒนธรรมของคนรุ่นนั้นไคเป็นอย่างดี

วรรณกรรมทุกสมัยของทุกชาติทุกภาษาไม่ว่าจะเป็นชนชาติที่ค่อนความเจริญ เช่น ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ หรือคนป่า หรือในกลุ่มของชนชาติที่เจริญแล้ว เช่น ยุโรป และอเมริกา มักจะสะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นความเชื่อที่มีมาแต่บรรพกาลและความเชื่อเรื่องนี้ไคฝังลึกลงในจิตใจ และความคิดคำนึงของคนในสังคม² สืบทอดกันมาโดยตลอดอีกทั้งยังคงเหลือค้างมาจนถึงปัจจุบัน

ในตำนานกรีกสมัยแรก ๆ ปรากฏความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติอยู่มาก ที่รู้จักกันดีก็คือ เรื่องที่กล่าวถึงอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของคำสาปในตำนานของเซอซี (Circe) ผู้ซึ่งมีอำนาจสาปมนุษย์ให้กลายเป็นสัตว์ไค หรือเรื่องราวของ เฮคเท (Hecate) ที่พวกกรีกเชื่อถือนั่นว่าเป็นเทพเจ้าแห่งไสยศาสตร์ มักสิงสถิตอยู่ตามที่ต่าง ๆ เช่น ตามทางแยก ตามหลุมฝังศพ หรืออาจท่องเที่ยวไปในเวลากลางคืน โดยมีเสียงเห่าหอนของสุนัขเป็นสัญญาณ³

¹ว. วินิจฉัยกุล เกร็ดความรู้จากวรรณคดี วิทยาสาร 20 มกราคม 2520

²พระยาอนุมานราชธน วัฒนธรรมและประเพณีไทย โดย เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) หน้า 164

Bacon, E.E. "Withcraft" Encyclopedia Americana.

V. 26 p. 83

ในวรรณคดีเอกของกรีก ก็มีเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติอยู่ จะเห็นได้จากมหากาพย์ อีเลียด (Iliad) มีเรื่องเหนือธรรมชาติมากมายจนดูเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นไปของมนุษย์ สงครามระหว่างชาวสปาร์ตา และชาวทรอย ในเรื่องเกิดขึ้นเพราะการขัดแย้งระหว่างเทพเจ้า และในการรบตลอด 10 ปี เทพเจ้าก็โผล่เป็นส่วนหนึ่งของการรบด้วย และเนื้อหาเช่นนี้ยังคงปรากฏในมหากาพย์ โอดีสซีย์ (Odyssey) ซึ่งเป็นเรื่องสืบเนื่องจาก อีเลียด

ในประเทศอังกฤษ มีเรื่องราวสะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติอยู่ในวรรณคดีจำนวนมาก แม้ในวรรณคดียุคกลางซึ่งนับว่าเป็นยุคต้นของเรื่องเล่า (Fiction) เช่น *Morte d'Arthur* ก็มีเรื่องปาฏิหาริย์คาบวิเศษ มีอมมนุษย์อย่างใน *Beowulf* เป็นต้น และถึงแม้ในสมัยที่เรียกว่า การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) วรรณคดีในยุคนี้ก็ยังมีความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติอยู่มาก เช่น ในบทละครของ วิลเลียม เชกสเปียร์ (William Shakespeare) เรื่อง แมคเบธ (Macbeth) มีแม่มด ปีสาง การทำนายอนาคต เวทมนต์คาถา อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตัวละครเอกคือ แมคเบธลอบปลงพระชนม์กษัตริย์ แสดงให้เห็นอำนาจของความเชื่อเหนือธรรมชาติที่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดพฤติกรรมของตัวละครอันเป็นเนื้อเรื่องของวรรณคดี

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาตินี้ปรากฏในวรรณกรรมทุกสมัยแม้ในรูปแบบวรรณกรรมสมัยใหม่อย่าง นวนิยาย (Novel) ก็ปรากฏเรื่องลึกลับเหนือธรรมชาติอยู่มากมายจนจัดเข้าเป็นประเภทหนึ่งได้โดยเฉพาะเรียกว่า นวนิยายโกธิค (Gothic novel) เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 18 - 19 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความชั่วร้าย ผีภูผา หู ซาตาน (Satan) และมีเหตุการณ์เหนือธรรมชาติที่น่าสยดสยอง¹

¹ John Antony Cuddon "Gothic novel" A Dictionary of Literary

เช่น นวนิยาย เรื่อง "The Castle of Otranto" ของ Horace Walpole ซึ่งนับเป็นนวนิยายโกธิคเรื่องแรก นวนิยายแนวนี้มีชื่อเสียงแพร่หลายไปทั่วโลก คือ "Frankenstein" ของ Marry Shelley¹ นอกจากนี้ยังมีนักเขียนทั้งในอังกฤษ และอเมริกาที่เขียนนวนิยายประเภทนี้ เช่น J.A. Hoffman, Edgar Allan Poe, Charlotte และ Emily Bronte และสืบต่อมาจนปัจจุบัน เช่น เรื่อง "The Omen" ของ David Seltzer

สำหรับชนชาติไทยก็ไม่ต่างจากชนชาติอื่น ๆ คือ มีความเชื่อกังเค็มเป็น ความเชื่อในสิ่งที่ไม่มีความเห็น แต่เข้าใจว่ามีอำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนือมนุษย์ธรรมดา อาจบันดาลให้ดีหรือร้าย หรือให้คุณให้โทษแก่มนุษย์ได้² เช่นกัน ความเชื่อเช่นนี้ ปรากฏหลักฐานชัดเจนทางวรรณกรรมมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ในศิลาจารึกที่เป็น เรื่องราวชีวิตจริงของคนในสังคมยุคนั้นยังมีข้อความที่กล่าวถึงความเชื่อของคนสุโขทัย อยู่ในคานที่ 3 บรรทัดที่ 6 - 10 ว่า

...มีพระชะพังผี้ เพยคาในเขอันนั้น
เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้ ขุนผู้ใด
ถือเมืองสุโขทัยนี้แล้ว ไหว้ผีพลึง
เมืองนี้เที่ยง เมืองนี้ดี ผีไหว้มดีพลึง
ผีในเขอันนคมเกรง เมืองนี้หาย...³

1ว. วินิจัยกุล "แมรี เซลลี่ ผู้สร้างผีก๊ายอะวาค" วิทยาสาร

22 ตุลาคม 2518

²เสฐียรโกเศศ วัฒนธรรมและประเพณีไทย หน้า 162

³ลหชา พินิจกุล วรรณกรรมสุโขทัย หน้า 46

จากข้อความในศิลาจารึกดังกล่าวนี้ ชี้ให้เห็นความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์
เหนือธรรมชาติที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของชาวสุโขทัย เป็นปัจจัยให้เกิดพฤติกรรม
ของคนในสังคม คือ การเซ่นไหว้ ซึ่งมีความสำคัญมากจนได้กลายมาเป็นราชประเพณี
อย่างหนึ่งด้วย และในสมัยเดียวกันนี้ยังมีวรรณกรรมอีกเรื่องหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นความ
เชื่อโดยตรง คือ "ไตรภูมิพระร่วง" มีการกล่าวถึงเรื่องนรก สวรรค์ และชีวิต
หลังความตาย เรื่องกรรม และการชดใช้กรรม ความเชื่อเรื่องเหล่านี้ได้ฝังลงใน
จิตใจของคนในยุคหนึ่งนั้นในความดีที่เรียกว่า บุญ และเกรงกลัวบาป คือ ความ
ชั่วร้ายต่าง ๆ ความเชื่อเหนือธรรมชาติจึงเป็นเครื่องควบคุมสังคมให้อยู่รวมกันอย่าง
สงบสุข

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติยังคงสืบต่อมาในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยาจนถึง
รัตนโกสินทร์ตอนต้น เรื่องราวเกี่ยวกับผีसांग เทวดา อำนาจเวทมนต์ คาถา
และอิทธิปาฏิหาริย์ต่าง ๆ มีอยู่มากมายในวรรณคดีทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นวรรณคดีที่มี
เนื้อเรื่องมาจากนิยายพื้นบ้านของไทยแท้ ๆ เช่น ลิลิตพระลอ ขุนช้างขุนแผน และ
ไกรทอง หรือวรรณคดีที่ได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีของชาติอื่น ๆ เช่น ประกาศโองการ
แช่งน้ำ อีเหนา รามเกียรติ์ ขุนรุท และเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ อื่น ๆ เรื่องเหล่านี้
จะกล่าวถึงการผจญภัยที่มีเหตุการณ์แปลกประหลาดมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ เช่น
การเหาะเหินเดินอากาศ การใช้เวทมนต์ คาถา การอยู่ยงคงกระพัน การแปลงกาย
เป็นรูปอื่น การบังคับภูตผีให้อยู่ในอำนาจ และกระทำตามความปรารถนาของผู้มี
อำนาจ การที่ตัวละครถูกกำเนิดจากภูตผีไม้มนุษย์ การถอดวิญญาณหรือหัวใจไว้กับ
สิ่งอื่น การชุบชีวิต เรื่องโศกเศร้า และลางสังหรณ์ต่าง ๆ ฯลฯ เหล่านี้
ล้วนแล้วแต่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกินปกติวิสัยมนุษย์ที่จะเป็นไปได้ หรือมันกาลให้เกิด
ขึ้นได้ แต่ก็ยังเป็นเนื้อหาของวรรณคดีที่คนไทยยอมรับโดยปราศจากข้อกังขาว่าเป็นไปได้
หรือเป็นไปไม่ได้ในชีวิตจริง

วรรณกรรมไทยหลังสมัยรัชกาลที่ 4 ได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมตะวันตก มีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา กล่าวคือ มีความนิยมเขียนเป็นร้อยแก้ว เช่น นวนิยายและเรื่องสั้นมากกว่าร้อยกรอง และเปลี่ยนเนื้อหาจากเรื่องใกล้ตัวมาเป็นเรื่องไกลตัวหรือชีวิตจริงมากขึ้น แต่กระนั้นก็ยังปรากฏวรรณกรรมที่มีเหตุการณ์เหนือธรรมชาติเป็นส่วนประกอบสำคัญอยู่หลายเรื่องทั้งในส่วนที่นำมาจากวรรณกรรมต่างชาติ เช่น นิยายคำกลอน เรื่อง "กนกนคร" พระนิพนธ์ของกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส.) ซึ่งทรงแปลมาจากเรื่อง "เมืองทอง" ใน "กถาสรีตสาคร" มีการกล่าวถึงเมืองสวรรค์ เทพบุตร นางฟ้า อำนาจของคำสาป การเปลี่ยนวิญญาณเขาอยู่ในร่างใหม่ ไคแก่ วิญญาณของนางกนกเรขาแห่งเมืองอินทราลย์ ไคไปสิงในร่างของนางกนกเรขาแห่งเมืองกนกนคร ในพระราชนิพนธ์บทละครพูด คำฉันท์เรื่อง "มัทนพาชา" หรือตำนานคอกกุดหลาบ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ทรงจินตนาการด้วยพระองค์เองทั้งหมด เพียงแต่ทรงใช้ฉากและบรรยากาศของภารตยุคเท่านั้น ในวรรณกรรมเรื่องนี้ปรากฏเหตุการณ์เหนือธรรมชาติอยู่หลายเหตุการณ์ เช่น การกล่าวถึงเมืองสวรรค์ เทพบุตร นางฟ้า วิญญาณผู้มีมนต์วิเศษ การไขมนตร์สะกดจิตผู้อื่นให้กระทำตามที่ผู้มีอำนาจเหนือกว่าปรารถนา อำนาจของคำสาปอันศักดิ์สิทธิ์ และการเปลี่ยนรูปร่างระหว่างมนุษย์หญิงกับคอกไม้ นอกจากนี้ยังปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น พระนลคำหลวง บทละครเรื่องสาวตรี อิศราหคำฉันท์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแปลนวนิยายประเภทลึกลับเหนือธรรมชาติของตะวันตกลงในวารสารต่าง ๆ เช่น หลวงวิลาศปริวัตร ไคแปลเรื่อง "สาวสองพันปี" จากเรื่อง "She" ของ Sir Henry Rider Haggard เป็นต้น

ในปัจจุบันนี้วิทยาการของโลกก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สามารถอธิบายสิ่งที่เคยถือเคลือบมาสงสัยได้หลายอย่าง ช่วยปรับปรุงสภาพของมนุษย์

ให้ดีขึ้น ทำให้ประกอบการงานได้สะดวก และทำให้มนุษย์ปฏิบัติต่อกันเป็นผูเป็นคน
 ยิ่งขึ้น แต่นักวิทยาศาสตร์เองก็ยอมรับว่ามีปรากฏการณ์บางอย่างซึ่งเหลือความสามารถ
 ของวิทยาศาสตร์ที่จะสืบสวน เช่น เรื่องโชคชะตาของมนุษย์หลังความตาย เรื่อง
 วิญญาณซึ่งเป็นปัญหาที่ขบไม่แตกและถกเถียงกันไม่มีที่สิ้นสุด วิทยาศาสตร์จึงละเลย
 เรื่องเหล่านี้เสียโดยพยายามเน้นแต่เฉพาะสภาพของมนุษย์ในชีวิตเฉพาะหน้าเท่านั้น¹
 ดังนั้นเรื่องของภูตผีปีศาจ อำนาจเวทมนต์ คาถา และเรื่องพลังจิตของมนุษย์จึงยัง
 คงเป็นความลึกลับถึงให้มนุษย์ขบคิดค้นหาคำตอบกันไป*

¹วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า 172 - 177

*ประเทศตะวันตกในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 อย่างสูงส่งก็ยังไม่ให้ความสนใจคนควาเหตุผลหรือหาข้อพิสูจน์เรื่องเหนือธรรมชาติ
 ใดๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มีมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งคือ มหาวิทยาลัย
 ดุค (Duke) เพื่อศึกษาคนควาเรื่องราวความลึกลับเกี่ยวกับอำนาจเร้นลับต่างๆ ที่
 เกิดจากมนุษย์เรียกว่า วิชา "ปรจิตวิทยา" (Para Psychology) และในด้านการ
 คนควาทางวิชาการนั้นก็ได้นำปรากฏผลงานการคนควาทดลองเกี่ยวกับการถ่ายทอดวิญญาณ
 ของมนุษย์และสัตว์โลก หรือการตายแล้วเกิดใหม่อยู่ในวิทยานิพนธ์ชื่อ "Twenty
 Cases Suggestive of Reincarnation" ของ ศาสตราจารย์เอียน สตีเวนสัน
 (Ian Stevenson) ผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชวิทยา (Psychiatry) และประสาท
 วิทยา (Neurology) แห่งมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia University)
 ได้ทำการทดลองเรื่องดังกล่าวตามหลักจิตวิทยาแผนใหม่ จิตเวชวิทยา ปรจิตวิทยา
 และหลักวิทยาศาสตร์แขนงอื่น ๆ โดยใช้บุคคลจากทุกชาติทุกศาสนา จำนวน 600 ราย
 ปรากฏว่ามีผู้สามารถระลึกชาติได้ถึง 250 ราย และได้ทำการตรวจสอบโดยใช้
 วิทยาศาสตร์แขนงต่างๆ จนเชื่อถือได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนเราตายแล้วต้องเกิดอีก
 จึงสามารถระลึกชาติในอดีตของตนได้

ถึงแม้ว่าวิทยาศาสตร์จะเจริญก้าวหน้าไปมากเพียงใด แต่หาคนมนุษย์ยังไม่สามารถหาทางอธิบายหรือพิสูจน์ให้เห็นจริง ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องลึกลับเหล่านี้ก็ยังยุติลงไม่ได้เช่นกัน และยิ่งไปกว่านั้นความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติก็ยังคงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของทุกคนทั้งในด้านความคิดอ่าน จินตนาการ และในด้านการแสดงออก เช่น พฤติกรรมการเคารพบูชาเช่นไหว้ผีบรรพบุรุษ การตั้งศาลและเช่นไหว้เทพารักษ์ พระภูมิ เจ้าที่ เจ้าป่า เจ้าเขา ผีประจำหมู่บ้าน เทพประจำเมือง การบนบานศาลกล่าวกับการแค้น การไหว้ครูในวิทยาการแขนงต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้นักเขียนกลุ่มหนึ่งที่พยายามเสนอความคิด เหตุผล และจินตนาการของตนเกี่ยวกับเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้เหล่านี้ออกมาเป็นวรรณกรรมในรูปแบบนวนิยาย ซึ่ง เอ็มมานูเอล คอมรอฟ (Emanuel Komroff) ได้จำแนกไว้เป็นประเภทหนึ่งจากนวนิยายโดยทั่วไป เรียกว่า นวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติ

(Horror and Supernatural novel) พร้อมกับอธิบายถึงลักษณะโดยสรุปของนวนิยายประเภทนี้ไว้ว่า "เป็นนวนิยายเกี่ยวกับภูตผีปิศาจ อภินิหาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พิสูจน์ไม่ได้"¹ ซึ่งแสดงว่านวนิยายประเภทนี้มีอยู่ในวรรณกรรมของทุกชาติทุกภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาติตะวันตก ซึ่งมีวรรณกรรมกว้างขวางมาก

สำหรับประเทศไทย นวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติเพิ่งมีหลักฐานปรากฏเมื่อประมาณรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ในระยะแรก ๆ มีลักษณะเป็นนวนิยายผจญภัยและมักจะมีเรื่องราวเลียนแบบนวนิยายตะวันตกซึ่งมีผู้แปลเป็นภาษาไทยไว้มาก่อนหน้านี้ นวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติเรื่องแรกของไทยคือ เรื่อง "เกะกะก๊" เขียนโดย "พันธุฆาม"² เมื่อ พ.ศ. 2469

¹ สุพรรณี วราพร ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย หน้า 9

² อ. หน้า 187

เป็นเรื่องของการฉกฉวยที่มีเหตุการณ์ลึกลับเหนือธรรมชาติเป็นส่วนประกอบสำคัญของเรื่อง นวนิยายเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากนวนิยายตะวันตก เรื่องสาวสองพันปี ของ เซอร์ เฮนรี แอ็กการ์ด ที่หลวงวิลาศปริวัตรแปลไว้แล้ว และนวนิยายเรื่องอื่น ๆ ของแอ็กการ์ดในยุคเดียวกัน ซึ่งมีผู้แปลลงในวารสารอย่างแพร่หลาย เช่น เรื่อง "อัชฌาเทวี" แปลโดย "โกศลโลหิต"

นวนิยายประเภทนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะผู้อ่านให้ความสนใจมาก จะเห็นได้จากการที่มีการลงพิมพ์ในวารสารทั้งประเภทเรื่องแปลและนวนิยายไทย นวนิยายเรื่องต่อ ๆ มา ได้แก่ เรื่อง "ตามพิฆาต" โดย พันธุ์งาม ซึ่งเป็นตอนที่สองของเกาะกาเกี และเรื่อง "บรรพตธิดา" ของ กัลป์งหา แต่นวนิยายทั้งสองเรื่องนี้ยังมีการลอกเลียนแบบนวนิยายตะวันตกอยู่ ในช่วงเวลาเดียวกันนี้ได้นวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติเรื่องสำคัญ เพราะถือว่าเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นแบบไทยแท้ ๆ ไม่เลียนแบบนวนิยายต่างประเทศคือ เรื่อง "วารุณี" แต่งโดย กาญจนาคพันธุ์ (ขุนวิจิตรมาตรา)¹

ถึงแม้นวนิยายประเภทนี้จะได้รับความนิยมจากนักอ่านเป็นจำนวนมาก ก็ยังเป็นแต่เพียงมีการลงพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ และการพิมพ์รวมเล่มก็มีลักษณะเป็นหนังสือฉบับกระเป๋าทันนั้น สำหรับนวนิยายเรื่องยาวนั้น จากการสำรวจเนื้อหาของนวนิยายไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2476 - 2517 ได้พบว่า นวนิยายลึกลับภัยพิบัติ สยองขวัญเรื่องยาวได้ตีพิมพ์เล่มแรกเมื่อ พ.ศ. 2504 คือเรื่อง "วิญญาณพยาบาท" ของ สดก ฐรมะโรหิต² และการเขียนนวนิยายเรื่องยาวประเภทลึกลับเหนือธรรมชาติ ได้แพร่ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยมีนักเขียนกลุ่มใหญ่ที่นับว่าประสบความสำเร็จในการเขียน

¹สุพรรณิ วราทร ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย หน้า 189

²สันติ ทองประเสริฐ วิวัฒนาการเนื้อหาของนวนิยายไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2476 - 2517 หน้า 184

นวนิยายประเภทนี้ ได้แก่ เทียน เหลียวรังกัง เหม เวชกร สันต์ เทวรักษ์
รพีพร พนมเทียน ชูวงศ์ ฉายะจินดา รัสสี เพชรสิน ศรีทอง ลดาวัลย์
ศรี อภิรม หมั่นดี จินตวิทย์ วิวัชร์ และ "แก้วเกา"

ในค่านิยมของนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติของนักเขียนส่วนใหญ่จะออกไป
ไปในทางภูติผีปิศาจเสียมากกว่าที่จะเป็นเรื่องลึกลับ เพราะผู้เขียนมักจะเสนอ
ภาพพจน์ที่น่าเกลียด น่ากลัว น่าขยะแขยง รวมทั้งพฤติกรรมที่สยองขวัญ สิ้นประสาท
ของภูติผีปิศาจให้อ่านรู้สึกกลัวขนลุกขนพอง เสียวสยอง จนละเลยเหตุผลและ
หลักวิชาการไม่น่าเชื่อ นอกจากนี้ยังมีนวนิยายแนวนี้ก็เป็นจำนวนมากที่มีการเน้นเรื่อง
เพศจนไม่เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องเหนือธรรมชาติ และจากลักษณะดังกล่าวเหล่านี้
จึงทำให้มีผู้อ่านจำนวนไม่น้อยประมาณว่าเป็นเรื่องไร้สาระ

อย่างไรก็ตามในบรรดานักเขียนนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติทั้งหลายนี้
ก็มีนักเขียนกลุ่มย่อยที่พยายามแหวกแนวดังกล่าวออกไปโดยพยายามที่จะเสนอความรู้
ความคิดและจินตนาการเกี่ยวกับภูติผีปิศาจ และเหตุการณ์มหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ
ออกมาอย่างมีเหตุผล และตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการหลายแขนง จึงทำให้งาน
เขียนของนักเขียนกลุ่มนี้มีคุณภาพ น่าสนใจ และเป็นที่ยอมรับของผู้อ่านที่ชื่นชอบ
นวนิยายแนวเดียวกัน นักเขียนกลุ่มนี้ ได้แก่ "จินตวิทย์ วิวัชร์" "หมั่นดี"
"โรสลาเรน" และ "แก้วเกา" และในบรรดานักเขียนเหล่านี้ จินตวิทย์ วิวัชร์
เป็นนักเขียนที่เขียนเรื่องประเภทนี้จริงจัง

จินตวิทย์ วิวัชร์ เป็นนักเขียนนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติที่ใช้ความ
พยายามอย่างสูงที่จะสร้างผลงานนวนิยายประเภทนี้ของเธอให้มีคุณภาพ ด้วยการ
ค้นคว้าหาข้อมูลจากวิทยาการหลายสาขา เช่น ประวัติศาสตร์ ตำนาน โบราณคดี
ดังมีผู้กล่าวว่า จินตวิทย์ วิวัชร์ "เป็นนักเขียนคนเดียวที่ค้นคว้าข้อมูลมาเขียนนวนิยาย
ประเภทนี้ไว้มากกว่าคนอื่น ๆ... และได้จับเรื่องโบราณคดีทั้งไสยศาสตร์มาตลอด

เนิ่นนานกว่าใคร"¹ ดังนั้นจึงได้มีผู้ยกย่องให้เธอเป็น "ราชินี"² นอกเหนือจากข้อมูลทางคาบประวัติศาสตร์ ท่านาน โบราณคดีแล้ว จินตวิทย์ วิวัชณ์ ยังได้ผสมผสานความรู้ทางวิชาการสาขาอื่น ๆ เช่น วรรณคดีไทย ประวัติศาสตร์ ไสยศาสตร์ จิตศาสตร์ และประจิตวิทยา เข้ากับความคิดและจินตนาการของตนเอง โดยอย่างแนบเนียน ดังนั้นนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ จึงมีลักษณะเด่นน่าสนใจกว่านวนิยายของนักเขียนคนอื่น ๆ ในแนวเดียวกัน

ประวัติและผลงานของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

"จินตวิทย์ วิวัชณ์" เป็นนามปากกาของนักเขียนสตรี จินตนา ภักดีชายแดน และเป็นพี่รู้จักกันในวงวรรณกรรมรอบกองไฟนามของ จินตนา ปิ่นเฉลียว ผู้เคยได้รับรางวัลวรรณกรรมรอบกองไฟมาแล้วหลายรางวัล

สำหรับประวัติส่วนตัว เธอเกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2485 เริ่มการศึกษาที่โรงเรียนโพธิ์ทิศ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และได้รับปริญญาตรีอักษรศาสตรบัณฑิตจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2506 ตามลำดับ

ในก้นผลงานวรรณกรรม เธอเริ่มงานเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ตั้งแต่ยังเรียนอยู่ชั้นมัธยม วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วเธอเริ่มต้นจากการเขียนเรื่องสั้น สำหรับเรื่องสั้นเรื่องแรกของเธอที่โคลงพิมพ์ในหนังสือคือเรื่อง "บ้านเย็น" โคลงพิมพ์ในหนังสือ "ไทยใหม่" และต่อมาในปี พ.ศ. 2505 เธอได้รับรางวัลที่ 3 จากรางวัลโฆวีสักกัยผลงานเรื่องสั้นชื่อ "ยังไม่สิ้นเสียงมนต์" ลงพิมพ์ในหนังสือ "สยามสมัย" เป็นเรื่องสั้นลึกลับเหนือธรรมชาติ

¹เจนภพ จบกระบวนวรรณ เทพหัตถ์เทวี หน้าคำแนะนำ

²วรจิต (นามแฝง)"ราชินี" ...จินตวิทย์ วิวัชณ์ ลีลา ปักษ์หลัง

ผลงานด้านนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติของเธอ เริ่มต้นขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2517 คือ เรื่อง "อมฤตาลัย" ลงพิมพ์ในนิตยสาร "จักรวาล" ขณะนั้นมี นักร้อง วิเศษสุวรรณภูมิ หรือ "พนมเทียน" เป็นบรรณาธิการ นวนิยายเรื่องแรกของเธอนี้ ได้ประสบความสำเร็จอย่างสูง ก็มีผู้อ่านให้ความสนใจและมีจดหมายมาชื่นชม เป็นจำนวนมาก ทำให้เธอเกิดพลั้งใจที่จะเขียนนวนิยายแนวนี้เรื่องต่อ ๆ มาอีกเป็นจำนวนมาก นวนิยายของเธอทุกเรื่องได้ตีพิมพ์ในนิตยสารต่าง ๆ หลายฉบับ เช่น จักรวาล สกุลไทย ทานตะวัน แปลก มหัศจรรย์ เป็นต้น และทุกเรื่องก็มีการพิมพ์รวมเล่มตั้งแต่ พ.ศ. 2519 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

จินตวิรุ ววัชน¹ ได้เล่าถึงแรงบันดาลใจที่ทำให้เธอสนใจและเขียนนวนิยาย ลึกลับเหนือธรรมชาติว่า เป็นเพราะเมื่อเยาว์วัยเธอเคยโตขึ้นมาในครอบครัวที่ ชอบอ่านหนังสือประเภทลึกลับต่าง ๆ ทั้งคุณพ่อและพี่ ๆ น้อง ๆ ของเธอล้วนแต่ชอบ อ่านเรื่องประเภทนี้กันเป็นชีวิตจิตใจ โดยเฉพาะคุณพ่อของเธอถึงกับสั่งซื้อหนังสือ ประเภทนี้จากต่างประเทศมาอ่าน และเมื่ออ่านจบแล้วก็นำมาเล่าให้ลูก ๆ ฟัง เสมอ สิ่งแวดล้อมจากครอบครัวดังกล่าวทำให้เธอสนใจและชื่นชอบหนังสือประเภทนี้ มาตั้งแต่เยาว์วัยจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้เธอยังได้เล่าถึงมูลเหตุที่เกิคนวนิยาย เรื่องแรกของเธอ คือ "อมฤตาลัย" ว่า เธอเขียนนวนิยายเรื่องนี้ขณะที่ต้องเฝ้าไข้ มารดาที่โรงพยาบาลซึ่งเป็นเวลาหลายเดือน ทำให้เธอมีเวลาว่างมากจากประสบการณ์ และความตั้งใจที่สะสมอยู่เดิมเปี่ยมผนวกเข้ากับความรู้ทางอักษรศาสตร์ของเธอเมื่อ มาประจวบกับบรรยากาศที่เงียบเชียบ วังเวงของโรงพยาบาล จึงทำให้เกิดนวนิยาย เรื่อง "อมฤตาลัย" และนามปากกา จินตวิรุ ววัชน ขึ้นในวาระวันกรรมไทย

¹จินตนา ภักดีชายแดน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วสิริพันธ์ สิงห์รา เป็นผู้ สัมภาษณ์ ที่บ้านพักลาดพร้าว 113 กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2527

ผลงานคานนวนิยาย ของ จินตวิรุ วิวัธน์ มีอยู่ทั้งหมด 25 เรื่อง
(ตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2519 - 2526) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

นวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติ

ชื่อนวนิยาย	ปีตีพิมพ์
อมฤตาลัย	2519
ชุมพรพิสัยโสมประภา	2520
คฤหาสน์คำ	2521
มาแต่พิมพานต์	2521
บ้านศิลาทราย	2522
สาบนรสิงห์	2522
แพนหัดถเทวี	2522
สร้างสี่ทอง	2523
สร้างสยง	2523
มายาพิศวาส	2523
สุสานภูเตศวร	2523
อาถรรพณ์เทวี	2524
ไต้เงาปริมาตร	2524
คัมภีร์ภูต	2525
ภูตพระจันทร์	2525
วังไวภูณท์	2526
พราภพระกาฬ	2526

นวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์

ชื่อนวนิยาย	ปีที่พิมพ์
กิ่งหลาบาตาล	2521
มฤตยูเขียว	2522
มนุษย์ชั้นสวน	2523
โลก 2599	2523
จุมพิตเพชรฆาต	2524
พลังหลอน	2524
มนุษย์สังเคราะห์	2526
มิติหลง	2526

ในปัจจุบันการศึกษนวนิยายไทยมักมุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์นวนิยายกับสังคมและการเมือง จนกระทั่งละเลยนวนิยายประเภทอื่น ๆ ที่มีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาตินั้นยังไม่มีผู้ใดศึกษาอย่างจริงจัง ทั้ง ๆ ที่นวนิยายประเภทนี้ก็ยังคงมีอยู่ไม่น้อยในนิตยสารต่าง ๆ เกือบทุกฉบับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังคงมีผู้อ่านและผู้สนใจและอ่านกันอยู่ไม่น้อยเช่นกัน และบางเรื่องก็ได้ถูกนำไปสร้างภาพยนตร์และภาพยนตร์โทรทัศน์อีกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายไทยปัจจุบันโดยศึกษาจากนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ พิจารณาเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏทางโครงเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศ แหล่งที่มา และโลกทัศน์ที่มีต่อเรื่องเหนือธรรมชาติ อันจะทำให้ทราบถึงเรื่องเหนือธรรมชาติที่ผู้เขียนได้นำมาสอดประสานไว้ในส่วนต่าง ๆ ของนวนิยาย และแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาตินั้น ๆ ด้วย ตลอดจนทำให้มองเห็นโลกทัศน์ที่มีต่อเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาวรรณกรรมในแง่มุมที่น่าสนใจอีกแง่มุมหนึ่ง และทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับความคิดความเชื่อของบุคคลและสังคมได้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ที่ปรากฏทาง

โครงเรื่อง

ตัวละคร

ฉากและบรรยากาศ

2. เพื่อศึกษาแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

3. เพื่อศึกษาโลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏทางโครงเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศ อันเป็นส่วนสำคัญของนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

2. ทำให้ทราบถึงแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติและโลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ซึ่งจะทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับความคติความเชื่อของบุคคลและสังคมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ที่พิมพ์รวมเล่มระหว่าง พ.ศ. 2519 - 2526 รวม 17 เรื่อง คือ

อมฤตาลัย
 ชุมทรัพย์โสมประภา
 สางสยอง
 มาแต่หิมพานต์
 คฤหาสน์คำ
 บานคีลาทราย
 ภูตพระจันทร์
 สานนรสิงห์
 แพนท์ถวิล
 สางสีทอง
 มายาพิศवास
 ไทเงาปรางค์
 สุธาณูเศศวร
 อาถรรพ์เทวี
 คัมภีร์ภูต
 วังไว ภูมัท
 พรายพระกาฬ

2. ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาโครงเรื่องเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเหนือ
 ธรรมชาติ โดยจะศึกษาความขัดแย้ง (conflict) ที่เป็นเหตุให้เกิดเหตุการณ์
 เหนือธรรมชาติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เรื่องเหนือธรรมชาติ หมายถึง เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ผิดสามัญวิสัยของมนุษย์จะเป็นหรือเป็นกาลขึ้น อยู่เหนือเหตุผลและการพิสูจน์ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ปัจจุบัน ได้แก่ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือสภาวะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชีวิตหลังความตาย โชคชะตาของมนุษย์ เวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง ลางสังหรณ์และอำนาจจิต

ความขัดแย้ง หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นแก่ตัวละคร อันเป็นผลทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่างตัวละครเอกกับฝ่ายปรปักษ์ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความขัดแย้งระหว่างสิ่งเหนือธรรมชาติกับสิ่งเหนือธรรมชาติ และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

ตัวละครแบบเหนือธรรมชาติ หมายถึง ตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นตัวละครมนุษย์ และตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมอันอยู่นอกเหนือความสามารถของมนุษย์ทั่วไปจะพึงกระทำได้ซึ่งอาจจะเป็นไปด้วยตนเอง หรือได้รับอิทธิพลอื่น ๆ ก็ได้

แหล่งที่มา หมายถึง แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวัตถุดิบของเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏทางโครงเรื่องและเหตุการณ์ในเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบรรยากาศ

โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ซึ่งผู้ประพันธ์ได้แสดงออกไว้ในนวนิยาย

วิธีดำเนินการในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และเสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ดังนั้นขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ขั้นรวบรวม

1.1 ศึกษานวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ทั้ง 17 เรื่อง ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตอย่างละเอียด

1.2 ศึกษาความรู้เรื่องเหนือธรรมชาติและความรู้เกี่ยวกับนวนิยาย เพื่อกำหนดแนวทางในการศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

1.3 ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ประวัติส่วนตัวของผู้ประพันธ์ เพื่อประกอบการศึกษาแหล่งที่มาของข้อมูลเรื่องเหนือธรรมชาติที่ผู้ประพันธ์นำมาสร้างเรื่อง แล้วศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งที่มาอย่างละเอียด เพื่อประกอบการศึกษาเรื่องแหล่งที่มา

1.4 ศึกษาความรู้เรื่องโลกทัศน์จากเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดแนวทางการศึกษาโลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ

2. ขั้นวิเคราะห์

2.1 จำแนกประเภทเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

2.1.1 นวนิยายภูตผี วิญญาณ

2.1.2 นวนิยายไสยศาสตร์กึ่งโบราณคดี

2.2 ศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ โดยพิจารณาจาก

2.2.1 โครงเรื่อง

2.2.2 ตัวละครเหนือธรรมชาติ

ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ

ตัวละครมนุษย์

2.2.3 ฉากและบรรยากาศ

2.3 ศึกษาแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยาย
ของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

2.3.1 ประวัติศาสตร์ ทำนันทน์ และโบราณคดี

2.3.2 วรรณกรรมไทยและวรรณกรรมต่างประเทศ

2.3.3 คติความเชื่อทางศาสนา

2.3.4 ความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition)

2.4 ศึกษาโลกทัศน์ที่มีต่อ สิ่งเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยาย
ของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ไคแก้ว

2.4.1 ชีวิตหลังความตาย

2.4.2 โชคชะตาของมนุษย์

2.4.3 เวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง

2.4.4 ลางสังหรณ์

2.4.5 อำนาจจิต

3. ขั้นสรุปและอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

นวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

มานูเอล คอมรอฟ (Manuel Komroff) ได้จำแนกนวนิยายที่มีเนื้อเรื่อง
เกี่ยวกับภูตผีปีศาจ อภินิหาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พิสูจน์ไม่ได้ไว้ในนวนิยาย
ประเภทลึกลับเหนือธรรมชาติ (Horror and Supernatural)¹

¹สุพรรณิ วราทร ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย หน้า 8 - 9

ลีทซา ฟินิจูวอล และนิตยา กาญจนะวรรณ¹ กล่าวถึงการจำแนกนวนิยายตามแนวคิดซึ่งใช้เป็นหลักและเป้าหมายของการเขียนออกเป็น 9 ประเภท และได้จัดนวนิยายที่มีแนวคิดประเภทเหนือธรรมชาติ ซึ่งมักจะกล่าวถึงความฝันของผู้แต่งเอง เป็นความฝันประเภทฟุ้งเฟื่อง โลภโงม เป็นที่พอใจเล็กๆ ๆ และผู้ที่ต้องการพักผ่อนสมอง ส่วนความฝันในเชิงอุดมคติแทรกปรัชญาที่ยังยากลึกซึ้งเป็นที่พอใจของคนที่ชอบใช้ความคิดและสติปัญญา สำหรับนวนิยายที่เขียนถึงความคิดเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ เวทมนต์คาถาลึกลับมหัศจรรย์นั้นก็มีจุดมุ่งหมายก่อให้เกิดความสั่นสะเทือนอารมณ์ เช่น เรื่องเกี่ยวกับปีศาจอาละวาด ผีดิบคินรีฟ วิญญาณพยายามแม่แทสภาพหลอนของผู้ศึกษาเสพทิศและยูเป็นโรคจิตประสาท ก็เป็นเรื่องที่สามารถสร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี นวนิยายประเภทนี้จัดอยู่ในนวนิยายเหนือธรรมชาติ (Surrealism) และภูตผีปีศาจ (Exorcism)

จากการจำแนกนวนิยายทั้งโดยพิจารณาเนื้อเรื่องและแนวคิดเป็นเกณฑ์ จะเห็นได้ว่า นวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ จัดอยู่ในประเภทนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติ (Horror and Supernatural novel) ทั้งนี้เพราะมีเนื้อหาและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องลึกลับมหัศจรรย์พิสูจน์ไม่ได้ ดังที่มีผู้กล่าวถึงนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ไว้ดังนี้ คือ

ประทีป เหมือนนิล² กล่าวถึงนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ เวทมนต์คาถา อภินิหารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พิสูจน์ไม่ได้ เช่น เรื่อง "สุสานภูตสวรรค์" และจัดให้เป็นนวนิยายลึกลับเหนือธรรมชาติ

¹ลีทซา ฟินิจูวอล และนิตยา กาญจนะวรรณ ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย หน้า 24 - 27

²ประทีป เหมือนนิล วรรณกรรมไทยปัจจุบัน หน้า 73

เจนภพ ขบกระบวนวรรณ¹ กล่าวถึงนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ว่าเป็นนวนิยายประเภทลึกลับซับซ้อนตื่นเต้นสยองขวัญ และมักได้ข้อมูลจากประวัติศาสตร์ โบราณคดี และอภิปรัชญา

"วรจิต"² ได้กล่าวถึง จินตวิทย์ วิวัชณ์ ไว้ในบทสัมภาษณ์ว่า จินตวิทย์ วิวัชณ์ เป็นนักเรียนที่มีจินตนาการในเรื่องกฎที่ไม่ซ้ำซากและสามารถสร้างเรื่องให้ลึกลับ น่ากลัวพร้อมทั้งขนานนามให้ว่า "ราชินีผี"

การศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติในวรรณกรรม

ในปี พ.ศ. 2516 ทศนีย์ สุจินะพงษ์³ ได้ศึกษาเรื่อง "การใช้ไสยศาสตร์ ในเสนาเรื่องขุนช้างขุนแผน" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบลักษณะโดยทั่วไปของ ไสยศาสตร์ในวรรณคดีไทย การใช้ไสยศาสตร์เพื่อประโยชน์เชิงวรรณคดี และเปรียบเทียบลักษณะไสยศาสตร์ในเสนาเรื่องขุนช้างขุนแผนกับวรรณคดีอื่น ที่อยู่ในสมัยใกล้เคียงกัน ผลของการศึกษารูปได้ว่า ในวรรณคดีไทยเรื่อง ขุนแผนนั้นมีทั้งไสยศาสตร์ขาวและไสยศาสตร์ดำ การใช้ไสยศาสตร์ในเชิงขาว คือการสร้างให้ตัวละครมีความรู้ความสามารถในทางไสยศาสตร์จนกลายเป็นพระเอก ความคำนิยมของคนไทย นอกจากนี้ก็ยังใช้ไสยศาสตร์มาใช้ในการดำเนินเรื่องให้ กระชับรัดกุม และสมเหตุสมผลอีกด้วย

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2519 เรไร สืบสุข⁴ ได้ศึกษาเรื่อง "ไสยศาสตร์

¹เจนภพ ขบกระบวนวรรณ "คำนำสำนักพิมพ์" เทพหัสดิน หน้า 3

²วรจิต "ราชินีผี จินตวิทย์ วิวัชณ์" ลีลา ปักษ์หลัง มีนาคม 2525

³ทศนีย์ สุจินะพงษ์ การใช้ไสยศาสตร์ในเสนาเรื่องขุนช้างขุนแผน
161 หน้า

⁴เรไร สืบสุข ไสยศาสตร์ในวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
(พ.ศ. 2325 - 2394) 537 หน้า

ในวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น" โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่ออธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ศึกษาค่านิยมเกี่ยวกับไสยศาสตร์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ในวรรณคดีไทยสมัยนี้อีกด้วย โดยใช้ข้อมูลจากวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เฉพาะที่เกี่ยวข้องหรือแสดงความเชื่อทางไสยศาสตร์อย่างเด่นชัด โดยเลือกจากวรรณคดีที่คิดว่าจะเป็นตัวแทนของวรรณคดีอื่น ๆ ในสมัยเดียวกันทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองได้ 24 เรื่อง ผลของการศึกษาทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของไสยศาสตร์โดยละเอียด และชี้ให้เห็นว่าความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคมได้แก่ ประเพณี และพิธีกรรมที่เกี่ยวกับชีวิต เช่น ประเพณีการทำขวัญ พิธีเสกาะเคราะห์ เป็นต้น

จากการวิจัยทั้งสองเรื่อง เป็นการศึกษาเกี่ยวกับไสยศาสตร์ในวรรณคดีไทย ส่วนในด้านวรรณกรรมปัจจุบันของไทยนั้นยังไม่มีการศึกษาอย่างจริงจัง เพียงแต่มีข้อสรุปที่กล่าวถึงนวนิยายที่เกี่ยวกับไสยศาสตร์ ภูคณีย์ สยของขวัญบางประการในงานวิจัยของ สันติ ทองประเสริฐ¹ เรื่อง "วิวัฒนาการเนื้อหานวนิยายไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2476 ถึง พ.ศ. 2517" ว่า นวนิยายประเภทนี้มีผู้นิยมอ่านมาก แม้ว่าจะไม่เชื่อว่าผีมีจริงก็ตาม แต่ผู้เขียนก็พยายามสร้างภาพพจน์ที่ลึกลับน่ากลัว นักเขียนที่เขียนมีชื่อเสียงในยุคนี้ ได้แก่ เทียน เหลียวรังกวงศ์ ผู้เขียน "ผีพิชิตมัจจุราช" และ "วิญญาณพเนจร" แต่น่าเสียดายที่มีการพิมพ์รวมเล่มไม่มากเพียง 33 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.97 ของนวนิยายที่ตีพิมพ์ในช่วงนี้

นอกจากงานวิจัยในประเทศแล้วในต่างประเทศก็มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติในบันเทิงคดีในแนวลึกลับเช่น การศึกษาในเชิงสังคมวิทยา จากผลงานการศึกษาของ เบรดเลย์ ออลัน ชอว์ (Bradley Alan Shaw) เรื่อง "ตำนานความเชื่อและไสยศาสตร์ในบันเทิงคดีของ โจเซ มาเรีย อากูคัส" (Myth and Magic in the Fiction of Jose Maria Arguedas) โจเซ มาเรีย อากูคัส เป็นนักเขียนชาวเปรูที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั้งในละตินอเมริกา ยุโรป และ

¹ สันติ ทองประเสริฐ วิวัฒนาการเนื้อหานวนิยายไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2476 - 2517 157 หน้า

² Bradley Alan Shaw. "Myth and Magic in the Fictional Works of Jose Maria Arguedas" Dissertation Abstracts, 35 (9) : 6159 A March 1975

สหรัฐอเมริกา จากการศึกษาครั้งนี้พบว่างานเขียนของ อากุคัส นั้นเป็นการรวบรวมเอาโลกทัศน์ทางค่านานความเชื่อและมายาศาสตร์ของอินเดียนเผ่า

นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะผสมผสานลักษณะทางเชื้อชาติและภูมิประเทศที่แตกต่างกันของเปรูให้เป็นเอกภาพ โดยอาศัยหลักการพื้นฐานของความคิดความเชื่อในวรรณกรรมที่เกี่ยวกับเวทมนต์ และการนับถือผี ซึ่งปรากฏในชนทุกกลุ่มของเปรู

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเนื้อหาของบันเทิงคคิแนวเหนือธรรมชาติที่สะท้อนความคิดความเชื่อทางค่านานปรัชญาศาสนา รวมทั้งความก้าวหน้าทางทฤษฎีจิตวิทยา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเขียนและความพยายามในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลของผู้เขียน เพื่อสร้างบันเทิงคคิแนวเหนือธรรมชาติให้มีเหตุผล

น่าสนใจ การศึกษาดังกล่าวได้แก่งานวิจัยของ รีเบคคา-คินนัมมอน คิน

(Rebecca Ann Kinnamon) เรื่อง "บันเทิงคคิแนวเหนือธรรมชาติ"

ซินแคลร์" (May Sinclair's Fiction of the Supernatural)

องค์ประกอบของนวนิยาย

ลิตธา พินิจภาวกล² กล่าวว่า ในการศึกษานวนิยายควรคำนึง

5 ประการ คือ

1. เนื้อเรื่อง (Story)
2. ฉาก (Setting)
3. การลำดับเรื่อง (Plot)
4. ความคิดเห็นของผู้แต่ง (Point of View)
5. การสร้างตัวละคร (Characters)

¹Rebecca Ann Kinnamon "May Sinclair's fiction of the Supernatural" Dissertation Abstracts 35(9) : 6143 A March 1975

²ลิตธา พินิจภาวกล ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย หน้า 27 - 29

สุพรรณี วราทร¹ กล่าวถึง ใต้สรูปองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้อง
มีวิธีการเฉพาะในการแต่งอยู่ 6 ประการ คือ

1. โครงเรื่อง (Plot)
2. ตัวละคร (Character)
3. บทสนทนา (Dialogue)
4. บรรยากาศ (Atmosphere)
5. มุมมองของผู้ประพันธ์ (Point of View)
6. รูปแบบ (Style)

ประจักษ์ ประภาพินทร² กล่าวถึงองค์ประกอบของนวนิยายไว้ 5 ประการ
คือ

1. แก่นของเรื่อง (Theme)
2. โครงเรื่อง (Plot)
3. ตัวละคร (Character)
4. ฉาก (Setting)
5. ปรัชญาแห่งเรื่อง (Philosophy or Point of View)

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติจากส่วนต่าง ๆ ของนวนิยาย

ใดแก่

1. โครงเรื่อง
2. ตัวละคร
3. ฉากและบรรยากาศ

¹สุพรรณี วราทร ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย หน้า 3 - 4

²ประจักษ์ ประภาพินทร ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดีและวรรณกรรมเอก
ของไทย หน้า 279 - 280

โครงเรื่องและเหตุการณ์ในเรื่อง

Encyclopedia Britannica¹ อธิบายว่า โครงเรื่องคือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การจัดระเบียบของเรื่องมากกว่าที่จะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง

เฮมาเลี่ยน และคาร์ล² (Leo Hamalian and Frederick R. Karl) กล่าวว่า โครงเรื่องคือ การจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

เฮนรี ชอว์³ (Henry Shaw) กล่าวว่า โครงเรื่องเป็นลำดับเหตุการณ์ ช่วงหนึ่ง และมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของตัวละครที่จะนำไปสู่การต่อสู้ ความขัดแย้งแล้วไปถึงจุดสุดยอด (Climax) และจุดคลี่คลายของเรื่อง (Donoument)

รัญจวน อินทรกำแหง⁴ สมพันธ์ เลขพันธ์ และประทีป วาทิกทินกร กล่าวว่า โครงเรื่องเป็น "ส่วนที่เน้นความเกี่ยวข้องของระหว่างตัวละครในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุผลต่อเนื่องกัน"

ภูธลภ มัลลิกะมาส⁵ ให้ความเห็นว่า โครงเรื่องคือส่วนของเนื้อเรื่อง ที่แสดงปัญหาหรือข้อขัดแย้ง (Conflict) ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตัวละคร หรือ ข้อขัดแย้งในจิตใจของตัวละครเอง

¹ Encyclopedia Britanica. V. 14 p. 673

² Leo Hamalian and Frederick R. Carl. The Shape of Fiction. p. 167 - 168

³ Henry, Shaw. Dictionary of Literary Terms. p. 258

⁴ รัญจวน อินทรกำแหง สมพันธ์ เลขพันธ์ และประทีป วาทิกทินกร การอ่านและพิจารณาหนังสือ หน้า 68

⁵ ภูธลภ มัลลิกะมาส วรรณคดีวิจารณ์ หน้า 178

จากความเห็นของยูริทังกล่าว สรุปได้ว่า โครงเรื่องคือ การกำหนด
เค้าโครง เหตุการณ์ พฤติกรรมหรือการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาใน
เรื่อง สิ่งที่กำหนดขึ้นเหล่านั้นจะต้องผสมกลมกลืนกัน

ตัวละคร (Character)

ริชาร์ด ดี. ออฟคัล¹ (Richard D. Opdahl) กล่าวว่า ตัวละครคือ
ผู้มีส่วนทำให้เกิดเรื่อง จะต้องเหมือนมนุษย์หรือเทียบเท่า มีชีวิตจิตใจ แสดงอารมณ์
บทบาท คำพูด และมีกิริยาเช่นคนจริง ๆ พฤติกรรมที่ตัวละครแสดงออกมาต้อง
น่าเชื่อถือ

กุหลาบ มัลลิกะมาส² กล่าวถึงตัวละครว่า ตัวละครคือ ผู้มีส่วนทำให้เกิด
เนื้อเรื่องหรือบุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาให้แสดงพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในท้องเรื่อง
เป็นผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง

วิภา กงกะนันทน์³ กล่าวว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่มีบทบาททำให้
เรื่องดำเนินไปสู่จุดจบของเรื่อง ตัวละครอาจเป็นคนจริง ๆ เช่น สมเด็จพระนเรศวร
หรือเป็นคนสมมุติ เช่น สมภารกร่าง อาจเป็นสัตว์จริง เช่น Hazel ซึ่งเป็น
กระต่ายในเรื่อง Watership Down หรือเป็นสัตว์สมมุติ เช่น ม้ามังกร อาจเป็น
คนครึ่งสัตว์ เช่น นางเงือก อาจเป็นอมมนุษย์ เช่น ผี เพวดา ยักษ์ เป็นต้น
การศึกษาตัวละครนั้นก็เช่นเดียวกับการศึกษาสรรพสิ่งต่าง ๆ นั่นคือ เราต้องรู้จัก
ธรรมชาติของมัน หากตัวละครที่เราศึกษาเป็นคน เราก็ต้องรู้จักชื่อ สกุล เพศ

¹Richard D. Opdahl. Illusion and Reality. p. 3

²กุหลาบ มัลลิกะมาส วรรณคดีวิจารณ์ หน้า 84 - 85

³วิภา กงกะนันทน์ วรรณคดีศึกษา หน้า 66 - 67

วัย เชื้อชาติ สัญชาติ บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา อาชีพ อุปนิสัย ความคิด ความสัมพันธ์กับตัวละครตัวอื่น พฤติกรรมและสาเหตุของพฤติกรรมเหล่านั้น กล่าวโดยสรุปก็คือ เราจะต้องศึกษาตัวละครที่เป็นคน เช่นเดียวกับที่เราศึกษามนุษย์จริง ๆ หากตัวละครเป็นสิ่งอื่นเราก็จะต้องศึกษาธรรมชาติและบทบาทต่าง ๆ ที่ผู้เขียนกำหนดให้

การจำแนกตัวละครนั้น จำแนกออกได้เป็น 7 ประเภท คือ

1. คน

1.1 คนจริง เช่น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นโปเลียน พระราชินีวิกตอเรีย พระจักรพรรดิอเล็กซานเดอร์ หรือผู้เขียนอาจใช้ตัวเองเป็นตัวละครอย่างเปิดเผย หรือไม่เปิดเผยชัดเจนก็ได้ เช่น ผู้เขียนนิราศ หรือ คำร่ำฟั่ง ฯลฯ

1.2 คนสมมุติ เช่น จางวางหว่า พระอภัยมณี วาสสิฐ ลิขารณะ แมพลอย ไอแวน โรเมโอ แอมเลต ฯลฯ

2. สัตว์

2.1 สัตว์จริง เช่น หมาขอมม ชอบิก ชอทิม กระต่ายชอผ้าย แมวชอสีวาท นกกางเขนชอนิม มาชอสีมอก ลิงชอหนาม

2.2 สัตว์สมมุติ เช่น ราชสีห์ ครุฑ พญานาค ม้ามังกร ฯลฯ ส่วนเงือก ปี่เสื่อสมุทร กินรี ฯลฯ อาจจัดอยู่ในจำพวกสัตว์สมมุติหรือคนสมมุติ หรือครึ่งคนครึ่งสัตว์สมมุติแล้วแต่ความพอใจของนักวิจารณ์แต่ละคน

3. อมนุษย์ เช่น เทวดา และนางฟ้าชั้นต่าง ๆ ผี ยักษ์ ฯลฯ

4. ธรรมชาติอย่างอื่น อันได้แก่ พืช สสารอื่น ๆ และพลังงาน เช่น ต้นไม้ พืช ดอกไม้ เมฆ ฝน หยกน้ำ หิน กรวด ลม แสงอาทิตย์ ดวงดาวต่าง ๆ ไฟฟ้า อากาศธาตุ ฯลฯ

5. ผลผลิตจากวิทยาศาสตร์และสังคม เช่น โทรศัพท์ พัดลม ถนน ไฟฟ้า เสาวโทรเลข ตู้ไปรษณีย์ ถึงขยะ ป่าช้า ฯลฯ

6. อาหารชนิดต่าง ๆ เช่น พะแนงเนื้อ แกงเขียวหวานไก่ ผักเผือก ปลาตุก ฯลฯ

7. นามธรรม เช่น วิญญาณ ธรรมะ อธรรม ฯลฯ

กุหลาบ มัลลิกะมาส¹ กล่าวถึงการอ่านลักษณะนิสัยตัวละครว่ายากกว่า การอ่านโครงเรื่อง ผู้เขียนอาจจะไม่ใช่วิธีบอกตรง ๆ แต่ผู้อ่านจะทราบได้จากการสังเกตสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. รูปร่างลักษณะและความรู้สึกของตัวละครนั้น
2. พฤติกรรมของตัวละครนั้น
3. ลักษณะการพูดจาและบทสนทนาของตัวละครนั้น
4. ท่วงท่าที่ตัวละครนั้นแสดงออกเมื่อมีเรื่องฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน

ทันตวน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ตัวละครคือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง อาจจะเป็นมนุษย์หรือ เทียบเท่ามนุษย์ ผู้อ่านจะสามารถรู้จักตัวละครได้จากรูปร่างหน้าตาและพฤติกรรม ทั้งที่ตัวละครแสดงออกเอง ผู้เขียนบรรยายเอง หรือการกล่าวพาดพิงจากบุคคลอื่น ที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร

ฉากและบรรยากาศ

ริชาร์ด ดี. ออฟคัล² (Richard D. Opdahl) กล่าวว่า ฉากเกี่ยวข้องกับโครงเรื่องและปฏิกิริยาของตัวละคร หรือแนวคิดของเรื่อง เช่น เหตุการณ์เศร้า

¹กุหลาบ มัลลิกะมาส วรรณคดีวิจารณ์ หน้า 89

²Richard D. Opdahl. Illusion and Reality. p. 4

อาจจะเกิดขึ้นในวันฝนตกหนัก ในดินสลับของเมืองใหญ่ สภาพจิตใจของตัวละคร
ส่วนมากสะท้อนให้เห็นได้ในฉาก ถ้าตัวละครมีความสุข ธรรมชาติรอบตัวจะดูสดชื่น

เจือ สตะเวทิน¹ แสดงความเห็นเกี่ยวกับฉากใดว่า ผู้ประพันธ์ของรู้จัก
ฉากนั้นเป็นอย่างดีจึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกได้ และทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงฉาก
ที่ผู้ประพันธ์ต้องการเสนอ นอกจากนั้นการสร้างฉากและสร้างบรรยากาศประกอบเรื่อง
ควรนึกถึงเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. รูป เช่น ไฟไหม้ ทิวทัศน์ตามธรรมชาติ เช่น ป่าเขา น้ำตก ฯลฯ
2. รส เช่น รสหวานของผลไม้ รสเปรี้ยวของส้ม รสขมของยา
3. กลิ่น เช่น กลิ่นดอกไม้ กลิ่นน้ำหอม กลิ่นฟางข้าวในชนบท
4. เสียง เช่น เสียงพระสวดอภิธรรม เสียงนกยูงยามดึก
5. สัมผัส เช่น สัมผัสด้วยมือ สัมผัสด้วยผิวหนัง

ทองสุก เกตุโรจน์² กล่าวว่า ฉากมีความเกี่ยวข้องกับบรรยากาศของ
เรื่องสั้นและนวนิยายอยู่มาก ทั้งยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตัวละครด้วย เช่น
บ้านร้าง มีใบแมลงมุมจับอยู่ตามมุมห้อง ฯลฯ น่าจะเป็นบ้านที่ผีสิง คับที่ผีพาอยู่
ฝนตกหนัก น่าจะเป็นฉากสำหรับฆาตกรรม

รัฐจวน อินทรกำแหง³ สมพันธ์ เลขพันธ์ และประทีป วาทิกทินกร
กล่าวถึง ลักษณะของฉากที่ดี ว่า

1. สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและช่วยสร้างบรรยากาศ

¹เจือ สตะเวทิน คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า 55

²ทองสุก เกตุโรจน์ การเขียนแบบสร้างสรรค์ หน้า 55

³รัฐจวน อินทรกำแหง สมพันธ์ เลขพันธ์ และประทีป วาทิกทินกร
การอ่านและพิจารณาหนังสือ หน้า 73

2. ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ความถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง จะช่วยให้เรื่องมีคุณค่าเพิ่มขึ้น

กุหลาบ มัลลิกะมาส¹ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินค่าเรื่องจากจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องระหว่างเหตุการณ์และฉาก อันเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความประณีตในการแต่งของผู้แต่ง และจะต้องสนใจความถูกต้องชัดเจน

สรุปได้ว่า ฉากเป็นสถานที่เกิดพฤติกรรมของตัวละครหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องควบคู่ไปกับเวลาและบรรยากาศในเรื่องหรือพฤติกรรมนั้น ๆ เกิดขึ้นด้วย ฉากและบรรยากาศจึงมีส่วนสัมพันธ์กับโครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร และฉากที่ดีจะต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องถูกต้องตามสภาพความเป็นจริงด้วย

แหล่งที่มา

วิภา กงกะนันท² กล่าวว่า สิ่งที่น่าสนใจนำมาประดิษฐ์เป็นวรรณกรรมนั้น เรียกว่า วัตถุดิบ (Material) วัตถุดิบของวรรณคดีคือ เรื่องราวของมนุษย์และสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม และได้สรุปแหล่งวัตถุดิบหรือแหล่งที่มาที่กวีหรือนักประพันธ์เลือกมาปรุงแต่งให้เป็นวรรณคดีไว้ ดังนี้

1. จินตนาการ
2. ธรรมชาติ
3. สังคมและวัฒนธรรม
4. อคติหรือประวัติ และชีวประวัติ
5. ศาสนา

¹กุหลาบ มัลลิกะมาส วรรณคดีวิจารณ์ หน้า 85

²วิภา กงกะนันท วรรณคดีศึกษา หน้า 77 - 78

6. นิทานชาวมาน
7. วรรณคดีทางชาติ
8. ผลของการศึกษาค้นคว้า

1. จินตนาการ (imagination)

จินตนาการคือ การคิดสร้างภาพหรือเหตุการณ์ขึ้นโดยที่ไม่อยู่ในชีวิตจริงขณะนั้น หรือไม่ว่าในขณะใดก็ได้มีภาพ หรือเหตุการณ์เช่นนั้น

2. ธรรมชาติ (nature)

ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในธรรมชาติทั้งธรรมชาติของมนุษย์ ของสัตว์ ของพืช และของจักรวาลเป็นสิ่งที่ท้าทายและสะกิดใจ ศิลปินในยุคต่าง ๆ อยู่เสมอ
ก็เลส ความปรารถนา และพฤติกรรมของปुरुชเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง
ที่นักเขียนมันเหิงคตินำมาเป็นวัตถุดิบ เพื่อสร้างสรรค์งานของเรา

นักเขียนวรรณคดีสำหรับเด็กนิยมเลือกวัตถุดิบจากธรรมชาติ เช่น
ดอกไม้ ต้นไม้ สัตว์ต่าง ๆ รวมทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น การระเหย
ของน้ำ การเกิดของฝน เป็นต้น

3. สังคมและวัฒนธรรม (Social and cultural environment)

สังคมและวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อวรรณคดีมาก กล่าวคือ ผู้สร้างวรรณคดี
เป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ผู้อ่านก็เป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของสังคม
และวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคมจึงใกล้ชิดราวกับ
จะแยกออกจากกันไม่ได้ และเป็นเรื่องที่นักศึกษาวรรณคดีจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ

4. อัตชีวประวัติและชีวประวัติ (auto-biography and biography)

นวนิยายเป็นรูปแบบของวรรณคดีที่ผู้เขียนได้วัตถุดิบส่วนหนึ่ง หรือ
ส่วนใหญ่มาจาก อัตชีวประวัติทั้งนี้อาจจะโดยที่ผู้เขียนตั้งใจ หรือมิได้ตั้งใจก็ได้
เพราะโดยทั่วไปนวนิยายเป็นศิลปกรรมที่ผู้สร้างพยายามเลียนแบบวิถีชีวิตของปुरुช

เป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ความฝัน และประสบการณ์ของมนุษย์
ดังนั้นโดยอัตโนมัติผู้เขียนนวนิยายมักจะสอดแทรกนามธรรมต่าง ๆ ข้อความอันเป็น
ประสบการณ์เฉพาะคน เข้าไปในเรื่องราว นก ตัวละคร หรือทัศนะของ
ตัวละครด้วย แม้ได้ว่าเป็นการใช้วัตถุดิบจาก ชีวิตประวัติโดยมิได้ตั้งใจ

5. ศาสนา (religion)

ศาสนาเป็นแหล่งของวัตถุดิบอีกแหล่งหนึ่งของนักเขียน จากแหล่งนี้
นักเขียนได้วัตถุดิบ 3 ประการ คือ ไคหลักธรรมะ ไคนี้ทาน และไคชีวิตประวัติของ
พระศาสนาของพระสาวก และของผู้ที่เกี่ยวข้องของบางคนด้วย

6. วรรณคดีต่างประเทศ (Foreign Literature)

วรรณคดีเป็นวัฒนธรรมประเภทหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายกับวัฒนธรรมประเภท
อื่น ๆ คือ ไม่อยู่กับที่ เปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดจากที่หนึ่งสมัยหนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งและ
อีกสมัยหนึ่งเสมอ ในขบวนการเปลี่ยนแปลงนี้เอง สิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น อันนับได้ว่า
เป็นผลของวิวัฒนาการทางความคิดของมนุษยชาติ การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นทั้งโดย
ที่มนุษย์ตั้งใจและไม่ตั้งใจ

7. นิทานชาวนาน (Folktale)

นิทานชาวนานเป็นวรรณคดีที่มีไคจารึกเป็นลายลักษณ์อักษรถ่ายทอดโดย
การเล่าสู่กันฟัง วรรณคดีไทยระดับชาติและวรรณคดีสากลมากมายที่มีรากฐานมาจาก
วรรณคดีชาวนาน ในวรรณคดีเอกของไทยหลายเรื่องก็มาจากวรรณคดีชาวนาน
เช่น ลิลิตพระลอ ไกรทอง ท้าวแสนปม เป็นต้น

8. ผลของการศึกษาค้นคว้า

ผู้ที่ไควัตถุดิบจากแหล่งนี้ส่วนใหญ่คือ นักเขียนสารคดี และตำรา
วิชาการต่าง ๆ การศึกษาค้นคว้านั้นอาจเป็นการศึกษางานประพันธ์ของผู้อื่น หรือ
ศึกษาโลกและชีวิตตนเอง แล้วนำผลของการศึกษาค้นคว้านั้นมาเป็นวัตถุดิบในการเขียน

รายงานทาง ๆ ของนักศึกษารวมทั้งวิทยานิพนธ์บางสาขาวิชา เป็นตัวอย่างง่าย ๆ ที่แสดงว่าผู้เขียนได้วัดคุณค่าจากการศึกษาค้นคว้างานประพันธ์ของผู้อื่น ตัวอย่างวรรณคดีที่ผู้เขียนได้วัดคุณค่าจากการศึกษาค้นคว้าของตนเองชิ้นหนึ่งคือ หนังสือชื่อ The Origin of Species ของ Charles Darwin ซึ่งเป็นวรรณคดีเอกชิ้นหนึ่งของโลก งานประพันธ์ชิ้นนี้เสนอความคิดเห็นใหม่ที่ขัดแย้งกับความเชื่อเดิมที่ได้จากการสั่งสอนของคริสต์ศาสนาที่ว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก สร้างมนุษย์ สัตว์ และพืชชนิดต่าง ๆ Darwin ให้เหตุผลและข้อพิสูจน์ทาง ๆ ที่ทำให้เราไข่มโนทัศน์ใหม่ว่า โลกและสรรพสิ่งต่าง ๆ ในโลกเป็นอยู่อย่างที่เป็นอยู่เนื่องจากผลของการปฏิรูป การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการคัดเลือกโดยธรรมชาติ (natural selection) ชีวิตทุกชีวิตจะพยายามดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดจนสุดความสามารถ แต่สิ่งที่แข็งแกร่งที่สุดเท่านั้นที่สามารถมีชีวิตอยู่รอดและสืบพันธุ์ต่อไป

โลกทัศน์ (world view)

ปัญญา บริสุทธ์¹ ให้ความหมายของโลกทัศน์ว่า หมายถึง ทรรศนะหรือความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อโลกหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่ แสดงให้เห็นว่าเขาคิดนึกหรือรู้สึกอย่างไรต่อชีวิตที่อยู่รวมกันในสังคม

วิทย์ ศิวะศรียานนท์² กล่าวว่า โลกทัศน์คือ ท่าทีของกวีที่มีต่อชีวิตโลกและเพื่อนมนุษย์ ฯลฯ

¹ปัญญา บริสุทธ์ โลกทัศน์ของคนไทยวิเคราะห์จากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย หน้า 1

²วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีวิจารณ์ หน้า 144

สมบัติ จันทรวงศ์¹ โลกทัศน์คือ ระบบรวมทั้งหมดของความคิด ความอ่าน ความเชื่อที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหนึ่ง ๆ มีร่วมกันอันเกี่ยวกับปัญหาทั้งหมดของชีวิตมนุษย์อันได้แก่ ภาษา นิยายปรัมปรา ความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนา ศิลปะ วรรณกรรม ฯลฯ การศึกษาในเรื่องโลกทัศน์นั้น ยังครอบคลุมไปถึงการพยายามอธิบายว่าบุคคลเข้าใจฐานะและบทบาทของคนในฐานะเป็นปัจเจกชน และในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมที่เป็นสมาชิกอย่างไร และมีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสรรพสิ่งอย่างไร

ทริศิลป์ บุญขจร² กล่าวว่า โลกทัศน์เป็นนามธรรมซึ่งมิได้หมายถึงข้อเท็จจริง (Facts) แต่เป็นโครงสร้างของความคิดและอารมณ์ซึ่งประสานตัวขึ้นจากประสบการณ์ หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นจิตสำนึก (Consciousness) อันมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างภายในของวรรณกรรม และเป็นที่มาของโครงสร้างภายนอกคือ รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ การเข้าใจโลกทัศน์ของผู้เขียนจะเป็นแนวทางให้เข้าใจโครงสร้างระดับลึก และนำไปสู่การเข้าใจถึงวรรณกรรมได้ดียิ่งขึ้น

จากหนังสือโลกทรรศน์ไทยภาคใต้³ ซึ่งใช้คำ "โลกทรรศน์" แทนคำ "โลกทัศน์" ได้ให้ความหมายว่า คือภาพที่แลเห็นหรือหยั่งเห็นสิ่งต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มชนแต่ละกลุ่ม การศึกษาโลกทัศน์ของบุคคลหรือกลุ่มชนใดสามารถพิจารณาได้จากความรู้ ประสบการณ์และวัฒนธรรมของบุคคลหรือกลุ่มชนนั้น นอกจากนี้ยังจำแนกโลกทรรศน์ไทยภาคใต้ออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ

¹สมบัติ จันทรวงศ์ "โลกทัศน์ของสุนทรภู่" มหาวิทยาลัยศิลปากร
2 : 172 - 173 เมษายน - มิถุนายน 2524

²ทริศิลป์ บุญขจร พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475 - 2500 :
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม หน้า 9 - 10

³ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา โลกทรรศน์ไทยภาคใต้ หน้า 4

1. โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์
2. โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ
3. โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ

จากคำกล่าวของยูริคังกล่าว สรุปได้ว่า โลกทัศน์ก็คือ ความรู้สึกนึกคิดและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวนั่นเอง และการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะโลกทัศน์ที่มีต่อเรื่องเหนือธรรมชาติ ได้แก่ เรื่อง ชีวิตหลังความตาย โชคชะตาของมนุษย์ เวหนนาคาถาและเครื่องรางของขลัง ลางสังหรณ์ และอำนาจจิต

การจำแนกประเภทเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

เรื่องเหนือธรรมชาติเป็นเรื่องที่กว้างขวางมาก ดังนั้นขอความรู้เรื่องเหนือธรรมชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

เรื่องเหนือธรรมชาติ

เรื่องเหนือธรรมชาติ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Supernatural ซึ่งได้มีผู้อธิบายไว้ ดังนี้

Webster's third New International Dictionary ได้ให้ความหมายของคำ "Supernatural" ไว้ว่า หมายถึง อำนาจที่พิสูจน์ไม่ได้ อันอยู่เหนือธรรมชาติ อภินิหาร มหัศจรรย์ต่าง ๆ อำนาจศักดิ์สิทธิ์ของพระผู้เป็นเจ้า"¹ และได้ให้ความหมายของคำ "Supernaturalism" ว่า หมายถึง "ความเชื่อในเรื่องเหนือธรรมชาติ หรืออำนาจศักดิ์สิทธิ์ของพระผู้คุ้มครองธรรมชาติและจักรวาล"²

The New Oxford Illustrated Dictionary ได้ให้ความหมายว่า "เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือพลังทางธรรมชาติ หรืออยู่นอกเหตุผล"³

¹ Webster's third New International Dictionary p. 2295

² Ibid

³ The New Oxford Illustrated Dictionary. V. 2 p. 1682

The Heritage Illustrated Dictionary ให้ความหมายว่า
"เป็นเรื่องเกี่ยวกับโลกอีกโลกหนึ่งซึ่งไม่ใช่โลกธรรมดา และไม่ให้เกิดผลทาง
ธรรมชาติ"¹

Encyclopedia Britannica อธิบายว่า Supernaturalism เป็น
"ความเชื่อเกี่ยวกับความจริงในโลกหน้า (Other worldly) มักจะพบในหลักการ
อย่างใดอย่างหนึ่งของศาสนา"² เป็นความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย เช่น
เรื่อง นรก สวรรค์ และอาณาจักรของพระเจ้า ความเชื่อเหล่านี้ได้พัฒนารูปแบบ
มาจากความคิด ความเชื่อของมนุษย์ในยุคโบราณที่ไม่เข้าใจธรรมชาติ จึงเชื่อว่า
มีพลังอำนาจที่ควบคุมความเป็นไปของธรรมชาติ ที่เรียกว่า "มานา" (mana)
และวิญญาณต่าง ๆ (Spirits) ซึ่งในวิชามานุษยวิทยา เรียกความเชื่อของคน
ในยุคโบราณว่า Animism

คำกริยา รานตี³ ได้กล่าวถึง Animism ว่า เป็นลักษณะสำคัญของศาสนา
ที่มีลัทธิความเชื่ออำนาจเหนือธรรมชาติ ในลักษณะของภูตผี วิญญาณ และชีวิตที่
มีอยู่หลังจากที่ตายไปแล้ว และเชื่อว่าความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณ หรือผีของมนุษย์
สัตว์ และสิ่งที่ไม่มีชีวิตอื่น ๆ เป็นรูปแบบของศาสนาที่เกิดขึ้นเริ่มแรกของมนุษย์

ในด้านความเชื่อ Supernaturalism และ Animism นั้น มีลักษณะ
เหมือนกันคือ เป็นความเชื่อในอำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่เหนือธรรมชาติ ไม่มีตัวตน
รวมทั้งความเชื่อเรื่อง ชีวิตหลังความตาย ได้แก่ เรื่อง วิญญาณ นรก สวรรค์
และอาณาจักรของพระเจ้า เป็นต้น

¹ The Heritage Illustrated Dictionary of the English
Language. p. 1292

² "Supernaturalism" Encyclopedia Britanica. V.21 p. 432

³ คำกริยา รานตี มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม หน้า 150

ในคานวรรณกรรม Dictionary of Literary Terms ได้อธิบายถึงคำว่า Supernatural story ว่า หมายถึง เรื่องที่บรรยายภาพพจน์ของภูติปิศาจต่าง ๆ ทั้งวิญญาณฝ่ายดีและวิญญาณชั่วร้าย มักปรากฏเรื่องราวของแม่มด หมอผี เครื่องรางของขลัง พลังลึกลับกายสิทธิ์ เหตุการณ์มหัศจรรย์นิคมธรรมชาติ สิ่งที่ไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ ไรกับวิทยาศาสตร์สัมพันธ์ทั้งหาและพิสูจน์ไม่ได้ สิ่งเหล่านี้ได้แสดงออกด้วยภาพพจน์ที่แปลก แปลกประหลาดชวนสยดสยอง¹ เช่นในเรื่อง Paradise Lost และ Comus ของ John Milton เรื่อง Faerie Queene ของ Edmund Spenser จากลักษณะดังกล่าวเรื่องเหนือธรรมชาติจึงครอบคลุมไปถึงวรรณกรรมคลาสสิกที่เกี่ยวข้องกับผีและเหตุการณ์ที่พบปกติวิสัยมนุษย์ที่จะเป็นได้หรือบันดาลให้เป็นไปได้ เช่น นิยายอย่าง Arabian Nights และเทพนิยายต่าง ๆ ของพี่น้องสกริมม์ เรื่อง Sleeping Beauty, Cinderella และ Red Riding Hood อีกด้วย

คำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหนือธรรมชาติคำหนึ่งก็คือ ความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันหรือซ้ำซ้อนกัน และคำเหล่านี้เองถือว่าเป็นเรื่องเดียวกันโดยรวมเอาความเชื่อในสิ่งเร้นลับไว้ในเรื่องเหนือธรรมชาติ

The New Oxford Illustrated Dictionary ให้ความหมายของคำ "Superstition" ว่า "เป็นความกลัวที่ไม่มีเหตุผลในสิ่งที่ไม่รู้หรือสิ่งที่ลึกลับ อาจเป็นความมกมายนับถือสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ หรืออาจเป็นความเชื่อในศาสนาที่ไม่มีเหตุผล หรือความเชื่อในศาสนาของคนป่าเถื่อน"²

¹ John Antony Cuddon. Dictionary of Literary terms p. 667

² The New Oxford Illustrated Dictionary p. 1682

Encyclopedia Britannica อธิบายถึงคำ Superstition ว่า เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับความเชื่อประเพณีและศาสนาเป็นสิ่งที่ผิด แต่ก็เป็นที่ยอมรับกัน อยู่สมัยหนึ่ง หรืออาจหมายถึง ความเชื่อที่คนกลุ่มหนึ่งยึดถือ"¹

The Columbia Encyclopedia กล่าวถึงคำว่า "เป็นความเชื่อที่ อธิบายเหตุการณ์หรือเรื่องราวของสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเชื่อมโยงกับเหตุและผล แม้ บางครั้งเหตุและผลอาจไม่สัมพันธ์กันก็ตาม"²

Encyclopedia Americana อธิบายถึงคำ Superstition ว่า "เป็นความเชื่อในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องของพลังหรืออำนาจสิ่ง ที่ นอกเหนือธรรมชาติที่ทำให้เกิดผลดีหรือผลร้าย และมักจะต้องเชื่อถือในเรื่องเวทมนต์ หรืออำนาจวิเศษ"³

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความเชื่อในสิ่งเร้นลับเป็นความเชื่อ ในสิ่งที่ไม่มีตัวตน อยู่นอกเหนือเหตุผลและการพิสูจน์ ใช้ความเชื่อเป็นเกณฑ์วัด เพียงอย่างเดียว ความเชื่อในสิ่งเร้นลับนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล และสังคม แล้วกลายเป็นประเพณี พิธีกรรม หรือศาสนาในสมัยหนึ่งแล้ว เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ความเชื่อในสิ่งเร้นลับ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโชค เคราะห์ ลาง ความฝัน ความเชื่อในสิ่งที่เบียดเบียนหรืออับมงคล และ ขอบห้าม (taboo) ต่าง ๆ ของสังคม เป็นต้น

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติและ ความเชื่อในสิ่งเร้นลับเป็นความเชื่อ เรื่องที่ไม่มีตัวตน และพิสูจน์ไม่ได้และไม่คงพิสูจน์ เพราะเชื่อว่าเป็นจริง

¹ Encyclopedia Britanica V.21 p. 432

² The Columbia Encyclopedia V.5 p. 207

³ Encyclopedia of Americana V.26 p. 41

ความเชื่อเหล่านี้ในสังคมไทยมักเรียกรวมกันไว้ว่า "ไสยศาสตร์" ซึ่งอันที่จริงคำว่าไสยศาสตร์ มีความหมายไปในทางความเชื่อที่เกี่ยวกับอำนาจของเวทมนต์คาถา ดังที่ พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า

ไสย หมายถึง ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนต์คาถาซึ่งถือว่าได้มาจากพรหมณ์

ไสยเวท ไสยศาสตร์ หมายถึง คำราทางไสย วิชาทางไสย¹

เทพย์ สาริกบุตร ได้อธิบายถึงวิชาไสยศาสตร์ว่า

...เป็นวิทยาการสาขาหนึ่ง อันว่าความมนต์คาถาเสกเป่าทำให้เกิดอิทธิฤทธิ์ขึ้น สามารถบันดาลให้เป็นไปตามที่ปรารถนา เช่น การรักษาโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ให้หายด้วยการเสกเป่า การรบนามนต์ หรือประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ความมีโชคความเจริญรุ่งเรือง...²

พระยาอนุมานราชชน ได้กล่าวถึง ไสยศาสตร์ ว่า

...อักขระหรือข้อความที่ผูกขึ้นซึ่งถือว่ามีความอำนาจลึกลับเร้นอยู่ในนั้น เมื่อนำเอาไปใช้ตามลัทธิที่กำหนดไว้ เช่น บริกรรมเสกเป่าหรือสวดขับ ทลอคจนปลุกเสกสิ่งไร มียันต์ เป็นต้น ก็จะทำให้เกิดความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ สามารถใช้เป็นประโยชน์ในทางบังคับเป่าหรือป้องกันสิ่งร้ายซึ่งถือว่าเป็นเสนียดจัญไร หรือเนื่องจากการกระทำของภูติผีปีศาจ เป็นต้น ให้เคลื่อนหายหรือแคล้วคลาดไป หรือเข้ามา

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 828

²เทพย์ สาริกบุตร เคล็ดลัทธิไสยศาสตร์ หน้า 1

แล้วก็ขมิโล่ไสส่งให้ปลาตหนีไปด้วยวิธีที่เรียกว่า แก้อาถรรพณ์ หรือ
ปัดรังควาน เป็นต้น นี้อย่างหนึ่งใช้ในเรื่องที่เรียกว่า วิทยาคมทำ
กฤตยาคุณไสย เพื่อให้ไปกระทำแก่ผู้อื่นตามความต้องการนั้นอีก
อย่างหนึ่ง¹

จากความหมายของไสยศาสตร์จะพอสรุปได้ว่า เป็นเรื่องของการกระทำ
หรือศิลปะที่เกี่ยวข้องกับเวทมนต์คาถา และสิ่งเหนือธรรมชาติซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ
ว่า Magic²

ไสยศาสตร์ (Magic) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ³

1. ไสยศาสตร์ขาว (white Magic) คือการใช้เวทมนต์คาถาไปใน
ทางที่ดี เกิดประโยชน์ หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เช่น ทำเครื่องรางของขลังปลุกเสก
เมตตามหานิยม ฯลฯ

2. ไสยศาสตร์ดำ (Black magic) เป็นการใช้คาถาอาคมไปในทาง
ชั่วร้ายเป็นอันตรายต่อผู้อื่น เช่น ทำเสน่ห์ยาแฝด ผีจรูป ปลอยคุณ บังคับวิญญาณ
เลี้ยงผี ฯลฯ

คงได้กล่าวแล้วว่า ไสยศาสตร์ (Magic) นี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของ
เวทมนต์คาถาอาคม ซึ่งเรื่องของเวทมนต์คาถานั้นมักจะเข้าใจกันไปในทำนองที่เป็น
ถ้อยคำที่มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ เมื่อมีการสาธยายแล้วอาจบันดาลให้สำเร็จตามประสงค์
ของผู้นั้นได้ แต่เมื่อพิจารณาความหมายของคำนี้แล้ว จะเห็นว่าเป็นคำที่มาจาก

¹พระยาอนุมานราชชน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 3037

²Funk and Wagnalls Standard Dictionary p. 765

³Athelstan Ridgway. "Magic" Everyman's Encyclopedia

ความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ทั้งสิ้น และมีความหมายต่างกัน คือ

"เวท" เลื่อนมาจากศัพท์เดิมว่า "วิท" ตามศัพท์ หมายถึง การเรียนรู้ แต่โดยนัยแล้วศัพท์คำนี้จะไม่ทำให้เข้าใจถึงความหมายว่า ความศักดิ์สิทธิ์ ความรู้ อันเนื่องมาแต่ศาสนา ความรู้อันศักดิ์สิทธิ์ และคัมภีร์อันวิสุทธิ¹ ความรู้² หมายถึง ความรู้ในคัมภีร์พระเวทในศาสนาพราหมณ์ ซึ่งประมวลจากบทสวดเกาแกทตกทอด และต่อเติมต่อ ๆ กันมาได้ 4 คัมภีร์ เรียกว่า สหิตา พระเวทเหล่านี้เป็นหนทาง อันจะได้นำซึ่งความรู้ ความสุข ทรัพย์สินคงครในโลกลี้และโลกหน้า และจุดมุ่งหมาย สูงสุดคือความหลุดพ้นจากโลกียวิสัยเข้าสู่ภูมิอันบริสุทธิ์พระเวททั้ง 4

1. ฤคเวท เรียกเต็ม ๆ ว่า ฤคเวทสหิตา ประกอบด้วยบทสวด 1017 บทเนื้อหา เป็นบทโศลกที่ใช้ในการอ่านเป็นโองการศักดิ์เทพทั้งปวง และพรหม กันนั้นก็เป็นบททูลขอสวัสดิมงคลและความมั่งคั่งแก่ผู้ประกอบพิธี และคณาญาติ บริษัทหรือบริวารทั้งปวง เทพเจ้าที่ไต่รับยกย่องว่าเป็นใหญ่กว่าเทพเจ้าองค์อื่น ๆ คือ พระอินทร์ เพราะถือว่าเป็นวีรบุรุษของชาวอารยันในการรบกับพวก ทศยุ* พระอินทร์จึงเป็นเทพแห่งสงคราม แสงสว่าง และสายฝน

2. ยชุรเวท เป็นบทที่รจนา เพื่อเป็นข้อกำหนดในการประกอบพิธีสังเวยต่าง ๆ เนื้อหาเกือบทั้งหมดมาจากฤคเวท เป็นคำประพันธ์ที่วากยสูตรสำหรับบูชาผู้² ยชุรเวทนี้แบ่งเป็น 2 สาขา คือ ศกุลยชุรเวท หรือยชุรเวท ประกอบด้วยมนต์หรือ บทสวดต่าง ๆ เช่นเดียวกับศกุลยชุรเวทแล้วยังผนวกไว้วากยรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีสังเวย และรายละเอียดของบทสวดแต่ละบทนั้นไว้ด้วย³

¹ ฤค รุ่งเรืองศรี เทวคาพระเวท หน้า 1

* ชนพื้นเมืองในประเทศอินเดียก่อนที่พวกอารยันจะอพยพเข้ามา

² เรื่องอุไร ฤคสาสย การศรัทธา หน้า 393

³ ฤค รุ่งเรืองศรี ล.ก. หน้า 11

3. สามเวท ประกอบด้วยคำประพันธ์ทั้งหมด 1549 บท และมี 78 บท ซึ่งมีต้นตอมาจากฤคเวท เป็นบทสวดขับร้องสำหรับพราหมณ์ฤคฤคจะใช้สวดในพิธีสังเวณน้ำโสม¹

4. อถรรพเวท มีคำประพันธ์ทั้งสิ้น 6015 คำกลอน จัดเป็นบทสวดได้มากกว่า 760 บท² เนื้อหาของอถรรพเวทนั้นจะเห็นว่ามีความไพเราะเพื่ออำนวยความสะดวก และมีบทคาถาสำหรับให้ราชแกล่ผู้อื่นอีกเป็นจำนวนมาก อถรรพเวทจึงมีขึ้นเพื่อใช้ทั้งในแง่ของการประสาธน์อยู่ในส่วนที่เรียกว่า อถรรพ และการประพราชมราชแกล่ผู้อื่น ซึ่งอยู่ในส่วนที่เรียกว่า อังคีรส เนื้อหาทั้งหมดของ อถรรพเวทนี้แยกเป็นหมวดหมู่ ดังนี้³

1. คาถา เป็นบทสวดที่อาจนำมาใช้สวดสำหรับรักษาโรคได้ เช่น คาถากำราบโรคคิษาน โรคชัคเบา โรคท้องมาน โรคหลอดลมอักเสบ แก่เลือดกำเเคาไหล สมานแผลและมีบางบทที่ใช้สำหรับป้องกันผู้คิยบองราย

2. อำนวยผล เป็นบทสวดที่ใช้เพื่อให้อายุยืนหรือมีสุขภาพดี และกล่าวถึงคุณของทองคำและไข่มุก ถ้าใช้เป็นเครื่องประดับจะทำให้มีอายุยืนได้

3. การสาปแช่ง บทสวดบางบทใน อถรรพเวทอาจนำมาใช้สวดเพื่อสาปแช่งปีศาจ พอมค หมอผี หรือศัตรูได้ และบางบทเป็นคาถาป้องกันผี

4. คาถาเสน่ห์ ความบางตอนในพระเวทนี้ประกอบขึ้นในแง่ของการติดต่อกับผู้อื่น โดยเฉพาะสำหรับสตรี ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ามีความนุ่มนวลในการใช้กว้างขวางมาก เพราะมีทั้งการสร้างเสน่ห์ในตัวให้เป็นที่ยพอใจของคนทั่วไป กระทำของเพื่อให้โคสามีสสำหรับเจ้าสาวมัตใจเจ้าบ่าว ทำเสน่ห์ยาแฝด และการปราบเมียน้อยให้อยู่ในอำนาจ

¹ อุคม รุ่งเรืองศรี เทวคาพระเวท หน้า 12

² ค. หน้า 13

³ ค. หน้า 14

5. คาลาสำหรับกษัตริย์ บทสวดบางบทกำหนดความเป็นหน้าที่กษัตริย์ จะต้องปฏิบัติ เพื่อสร้างเสริมพระบรมเดชานุภาพให้นาเกรงขาม เพื่อคุมอำนาจทางการเมืองและสร้างพระเกียรติยศ และคาลาสำหรับประมุขราชผู้ปกครองรายตลอดจนสำหรับกษัตริย์ผู้ถูกขับปรารภจะครองอำนาจอีกควย

6. คาลาเพิ่มบุคลิก มีบทสวดหลายบทที่ใช้สวดเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและมิตรภาพ เพื่อจะอำนวยให้สวดได้รับการยกย่องนับถือ

7. คาลาให้ลาภ เป็นบทสวดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเพิ่มทรัพย์สิน เช่น การวางศิลาฤกษ์และการเพาะปลูก มีคาลาป้องกันแมลงศัตรูพืช เพื่อความเพิ่มพูนของปศุสัตว์ การค้าขายเจริญรุ่งเรืองและเพื่อโชคลาภในการพนันก็ปรากฏอยู่ควย

8. ปัตรังควาน บทสวดบางบทใช้สำหรับสวดเพื่อปัตรังควานหรือกำจัดความอับมงคล และยังกล่าวถึงพิธีป้องกันเสนียดและขับไล่บุคลิก อันไม่พึงปรารภนาไว้อีกควย

จากเนื้อหาของพระเวททั้ง 4 นี้จะเห็นได้ว่า ฤคเวทเป็นต้นตอของพระเวทอื่น ๆ และอถรรพเวทเป็นเครื่องแสดงให้เห็นความคิดความเชื่อถือในสิ่งเร้นลับอย่างชัดเจน

มนต์ มนตร์ พระยาอนุมานราชชนโคกล่าวถึงความหมายไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า หมายถึง ข้อความศักดิ์สิทธิ์ซึ่งประพันธ์ขึ้นสำหรับสวดกรรมหรือเพื่อบังคับหรืออ้อนวอนสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติให้อำนวยสิ่งที่ตนปรารถนา¹ ซึ่งจากความหมายนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นบทสวดในคัมภีร์ต่าง ๆ ของศาสนาพราหมณ์ ซึ่งในภาษาไทยเรานำมาใช้ในความหมายที่โน้มเอียงไปในแง่ของการใช้ว่า "เป็นพระคาลาซึ่งใช้สวด

¹พระยาอนุมานราชชน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 3038

หรือเสกเป่าเพื่อกำจัดภูษาหัว และจัญไรให้สิ้นไป"¹ ซึ่งแต่เดิมคงเป็นภาษาสันสกฤต
แต่คอมมานันตบางส่วนก็ร้อยกรองให้มีภาษาไทยปนอยู่ด้วย แต่มักขึ้นต้นด้วย "โอม"
ซึ่งหมายถึง ตรีมูรติ คือพระวิษณุ พระศิวะ และพระพรหม²

คาถา คือ คำประพันธ์ในภาษาบาลี อัตรของฉันท คือ สี่บาทเรียกว่า
คาถาหนึ่ง หรือคำศักดิ์สิทธิ์ที่ร้อยกรองเป็นภาษาบาลี เพื่อบริกรรมแล้วทำให้ประสบ
ความสำเร็จตามประสงค์³ คำนี้มักใช้คู่กับอาคม ว่า คาถาอาคม ซึ่งพระยาอนุมาน-
ราชชนโคกลงไปถึงในหนังสือสารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถานว่าเป็น "ข้อความที่
ผูกขึ้นถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในนั้น เมื่อนำไปใช้ตามลัทธิที่มีกำหนดไว้ เช่น บริกรรม
เสกเป่า หรือสวดขับตลอดจนปลุกเสกสิ่งใด เป็นต้น ก็จะทำให้เกิดความขลัง
ศักดิ์สิทธิ์"⁴

จากความหมายของคำว่า เวท มนต์ และคาถาอาคม ซึ่งมีความหมาย
ต่าง ๆ กัน แต่มักใช้ปน ๆ กันไป โดยหมายถึง ถ้อยคำหรืออักขระที่มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์
อาจอำนาจเมื่อนำมาสาธยายตามกรรมวิธีที่ถูกต้องและอำนาจผลตามที่ผู้ใช้ต้องการได้
ลักษณะของเวทมนต์ แต่เดิมคงจะเป็นของพราหมณ์ล้วน ๆ โดยตัวอำนาจ
ของเทพเจ้าต่าง ๆ ในศาสนาพราหมณ์ ภายหลังจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นการอ้าง
อำนาจของพระพุทธคุณ มีการเปลี่ยนตัวคาถาเป็นอย่างพุทธ เรียกว่า พุทธมนต์
และจะใช้เวทมนต์ให้ประสบความสำเร็จนั่นขึ้นอยู่ด้วยพลังจิตอันเกิดแต่สมาธิ⁵

¹ เทพ สาริกบุตร คัมภีร์มหาพหุชาตม หน้า 97

² เจือ สตะเวทิน ตำรับวรรณคดี หน้า 23

³ เทพ สาริกบุตร ล.ค. หน้า 97

⁴ พระยาอนุมานราชชน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 3038

⁵ เทพย สาริกบุตร เคล็ดฉบับไสยศาสตร์ หน้า 3

จากการศึกษาถึงความเชื่อในสิ่งเร้นลับ ความเชื่อเรื่องภูตผี วิญญาณ และความเชื่อทางไสยศาสตร์ จะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องที่ผูกพันกันอย่างแยกไม่ออก¹ ทั้งนี้เพราะความเชื่อทั้งหมดนี้เป็นความเชื่อในเรื่องเหนือธรรมชาติ และสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้ควยกันทั้งสิ้น และทางที่ช่วยอธิบายความหมายของกันและกันให้ชัดเจนขึ้นอีกควย นอกจากนั้นความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติยังครอบคลุมไปถึง วิชาลึกลับ (Occult Sciences) ซึ่งหลวงวิจิตรวาทการ² ได้กล่าวถึงวิชาลึกลับนี้ว่า นักปราชญ์ชาวฝรั่งเศสได้แบ่งวิชานี้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. จิตศาสตร์ (Science Metaphysique) เป็นวิชาที่เกี่ยวกับอำนาจจิตโดยตรง วิชานี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1.1 การตั้งตุงใจ (Maganatisme) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า จิตทณภาพ

1.2 การสะกดจิต (Hypnotisme)

1.3 การติดต่อกับวิญญาณ (Spiritisme)

2. โหราศาสตร์ เป็นวิชาเกี่ยวกับการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า ซึ่งบางอย่างต้องใช้กำลังดวงจิตและบางอย่างไม่ต้องใช้ แบ่งออกเป็น

2.1 จิตทำนายโดยใช้อำนาจดวงดาวเป็นเกณฑ์ (Astrologic) หมายความว่า เอาวัน เดือน ปี และเวลาของคนที่เกิดมาคำนวณแล้วทำนาย ไทยเราเรียกว่า โหราศาสตร์ แท้จริงคำว่า โหราศาสตร์ หมายถึง วิชาการทำนายทุกอย่าง ไม่เฉพาะแต่การทำนายโดยวิธีคำนวณ วัน เดือน ปี และเวลาเกิดเท่านั้น

¹Athelstan Ridgway, Everyman's Encyclopedia p. 666

²หลวงวิจิตรวาทการ ลัทธิโยคีและมายาศาสตร์ หน้า 20

- 2.2 จิตทำนายและคุณลักษณะคน (Psychogromonic)
- 2.3 วิชาการทำนายด้วยการดูเส้นลายมือ (Chirmsancie)
- 2.4 วิชาการทำนายด้วยคุณลักษณะของคนโดยดูลายมือเขียนหนังสือ

ของเขา (Graphologic)

- 2.5 วิชาทำนายไฟ (Cartomancie)
- 2.6 วิชาทำนายฝัน (Oniromancie)
- 2.7 วิชาทำนายด้วยการจับต้องสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Psychometric)

อย่างเช่น หมอจีน ทำนายโดยใช้วิชาการจับเส้นตรวจเลือดลม

- 2.8 ทิพย์จักษุ (Clairvoyance)
- 2.9 ลางตาง ๆ (Presage)
- 2.10 การเสี่ยงทาย (Orac

วิชาเหล่านี้เป็นความเชื่อ

วิชาเหล่านี้แล้ว

แต่ประเภท

ผู้สนใจได้

วิชาเหล่านี้เป็นศาสตร์ที่

วิทยาศาสตร์ชั้น ศาสตร์เหล่านี้เป็น

ของคนในสมัยโบราณมีบ่อเกิดอยู่ในประ

¹หลวงวิจิตรวาทการ ลัทธิโหราศาสตร์และมายาศาสตร์ หน้า 20 - 2

²ค.

จากการศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหนือธรรมชาติแล้ว พอดีกำหนด
ขอบเขตของเรื่องเหนือธรรมชาติที่จะนำมาศึกษา ออกเป็น 5 เรื่องคือ

1. ชีวิตหลังความตาย ความคิดความเชื่อของมนุษย์เชื่อว่าคนเรามี
วิญญาณอยู่ในตัว เมื่อตายไปแล้วแม้ร่างกายจะเน่าเปื่อยยุพังไปแล้วแต่วิญญาณยัง
คงอยู่ วิญญาณนั้นจะไปสู่ภพภูมิใหม่ และทุกศาสนาจะถือว่า ผู้ตายนั้นมีที่ไปอยู่
สองแห่ง ซึ่งจะเป็นแหล่งความสุข เพื่อเป็นรางวัลของผู้ประพฤติชอบ คือสวรรค์
และสถานที่ทรมานสำหรับผู้ประกอบกรรมชั่ว คือ นรก¹ เรื่องชีวิตหลังความตาย
จึงเป็นความเชื่อเรื่องเกี่ยวกับวิญญาณ ความเชื่อเรื่องการเกิดใหม่ ความเชื่อเรื่อง
กติการะหว่างมนุษย์กับวิญญาณ ภูติผี ปีศาจ และเทวดา

2. โชคชะตาของมนุษย์ เป็นความเชื่อว่าสิ่งเหนือธรรมชาติสามารถ
กำหนดหรือบันดาลความเป็นไปในชีวิตมนุษย์ อาจให้ประสบกับสิ่งที่ดี มีความสุข
หรือประสบกับสิ่งชั่วร้าย ต้องได้รับทุกข์เวทนา ได้แก่ การบันดาลของเทพเจ้าและ
อำนาจเวทมนต์คาถาหรือคำสาป

3. เวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิด
ความเชื่อว่า เวทมนต์คาถาและวัตถุที่เป็นเครื่องรางของขลังมีพลังอำนาจลึกลับ
ศักดิ์สิทธิ์ ในอันที่จะบันดาลให้เกิดความปรารถนาของผู้ใช้

4. ลางสังหรณ์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อว่า ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์
ใด ๆ ขึ้นในอนาคตมักจะมีสิ่งบอกเหตุก่อน ได้แก่ ลางสังหรณ์

ลาง หมายถึง เครื่องหมายที่ปรากฏให้เห็นอันบอกผลร้ายหรือดี เช่น
ลางดี ลางร้าย ส่วนใหญ่มักจะใช้ในทางร้าย²

สังหรณ์ หมายถึง รู้สึกคล้ายมีอะไรมาคลำใจทำให้รู้ว่าจะมีเหตุเกิดขึ้น³

¹อุดม รุ่งเรืองศรี เทวดาพระเวท หน้า 10

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 708

³ค.

5. อำนาจจิต เป็นเรื่องของความเชื่อว่า จิตมีพลังอำนาจสามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์แก่เจ้าของได้ เช่น การสะกดจิต การใช้พลังจิตรักษาโรค การสื่อสารควายจิตหรือโทรจิต เป็นต้น อำนาจจิตมากน้อยขึ้นอยู่กับสมาธิ

การจำแนกประเภทเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัชณ์

จากการศึกษาเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัชณ์ นั้น ยากที่จะแยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงทั้งนี้เพราะในนวนิยายแต่ละเรื่องจะปรากฏเรื่องเหนือธรรมชาติปะปนกันไป โดยเนื้อเรื่องจะเน้นหนักในเรื่องเกี่ยวกับ อธิปไตยหาริย์ต่าง ๆ ของภูตผีปีศาจ และเทวดา ส่วนเรื่อง นรก - สวรรค์ ภูพ - ชาติ เวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง โชคชะตาของมนุษย์ ลางสังหรณ์ อำนาจจิต จะสอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องบางตอนหรือพฤติกรรมเหนือธรรมชาติของตัวละครเหนือธรรมชาติบางตัวเท่านั้น

นวนิยายอีกพวกหนึ่ง มีเนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับไสยศาสตร์ แต่ผู้เขียนได้นำความรู้ทางโบราณคดีมาสอดแทรกอย่างเห็นได้ชัด และมีผลทำให้เกิดความสมจริงของเนื้อเรื่อง ดังนั้นจึงพอจำแนกเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัชณ์ โดยพิจารณาเนื้อหาสำคัญของเนื้อเรื่องออกเป็น

2 ประเภท คือ

1. เนื้อหาเกี่ยวกับภูตผี วิญญาณ
2. เนื้อหาเกี่ยวกับไสยศาสตร์กึ่งโบราณคดี

1. เนื้อหาเกี่ยวกับภูตผี วิญญาณ

คำภูตและผี มักใช้ควบกันเสมอ เพราะมีความหมายอย่างเดียวกัน ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำ ภู ว่า หมายถึง "สิ่งที่มีมนุษย์เชื่อว่าเป็นสภาพลึกลับมองไม่เห็นตัว แต่อาจปรากฏหรือมีตัวตนได้"

อาจให้คนหรือโหนทั้งคี่และราย เช่น ฆีปู้ ยา คา ยาย ฆีเรือน ฆีท่า เรียก
คนตายไปแล้วว่า ฆี"¹

ส่วนคำ วิญญาณ นั้น หมายถึง "สิ่งที่ถือกันว่ายู่ในตัวคนทำให้เป็นบุคคลขึ้น
เมื่อร่างกายเน่าเปื่อยแล้วยังอยู่ต่อไป"² ซึ่งความเชื่อโดยทั่ว ๆ ไป บางทีก็เรียก
วิญญาณว่า ฆีสาง³ ก็ได้

พระยาอนุมานราชชนกกล่าวถึง ฆีสาง ว่า "ฆีคือสิ่งลึกลับซึ่งมีสภาพเกินคน
เพราะฉะนั้น ตามปกติฆีจึงมีอำนาจอยู่เหนือคน อาจทำคนให้โศกหรือไครายไค้
ส่วนคำ สาง แปลว่าอะไร สาง ก็แปลว่า ฆีนั่นเอง แต่สางที่จะเป็นฆีชั้นสูงยิ่งกว่า
ฆีท่าทั่ว ๆ ไป เรียกว่า เทวคาก็ได้"⁴ และได้อธิบายถึงเทวคาว่า

...ไทยแต่เดิมนับถือผี ถึงเดี๋ยวนี้ก็ยังนับถืออยู่ พระอินทร์
พระพรหม และพระอะไรต่ออะไรก็เป็นผี พระเจ้าหรือพระ
เป็นเจ้าก็เป็นผี โดยเหตุที่ท่านเหล่านั้นเข้าใจกันว่าอยู่บนฟ้าสูงลิบ
ขึ้นไปบนโน้น ไทยแต่เดิมจึงเรียกท่านเป็นคำรวมว่า ผีฟ้า
ภายหลังเมืองไทยนับถือพุทธศาสนาแล้วจึงเปลี่ยนเป็นเรียกท่านว่า
เทวคา และเรียกที่อยู่ของท่านว่า สวรรค์...⁵

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 551

²ค. หน้า 473

³ทัศนีย์ สุจินะพงษ์ การใช้ไสยศาสตร์ในวรรณคดีไทย เรื่องเสภาขุนช้าง
ขุนแผน หน้า 13

⁴พระยาอนุมานราชชน การศึกษาเรื่องประเพณีไทย โดย เสรีयरโกเศศ
(นามแฝง) หน้า 153

⁵ค.

จากความคิดของท่านผู้รู้ทางตน สรุปได้ว่า ภูตผี วิญญาณ และเทวดา แต่เดิมไม่ต่างกัน และมนุษย์เชื่อว่าภูตผี ปิศาจ วิญญาณ และเทวดา มีอำนาจเหนือมนุษย์สามารถแสดงปาฏิหาริย์ต่าง ๆ ได้

เนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปในเรื่องของอิทธิปาฏิหาริย์ของภูตผี วิญญาณต่าง ๆ รวมไปถึงเรื่องราวและอิทธิฤทธิ์ของเทวดา ในเนื้อเรื่องซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า อำนาจของภูตผี วิญญาณ และเทวดาสามารถบันดาลสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเหนือธรรมชาติได้

เนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติประเภทนี้ จะมีเรื่องเหนือธรรมชาติอื่น ๆ แทรกอยู่ เช่น เรื่องเวทมนต์คาถา และเครื่องรางของขลัง โชคชะตามนุษย์ ลางสังหรณ์ และอำนาจจิต ในการศึกษาครั้งนี้จะกล่าวถึงเนื้อหาหลักของนวนิยายเท่านั้น เนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติประเภทที่เกี่ยวกับภูตผี วิญญาณ ปรากฏอยู่ในนวนิยาย 15 เรื่อง ได้แก่

มาแต่หมูปานต์
ภูตพระจันทร์
ชุมทรัพย์โสมประภา
สามนรสิงห์
สุสานภูเตศวร
พรายพระกาฬ
มายาพิศवास
คัมภีร์ภูต
บ้านศิลาทราย
วังไว ภูมัท
คฤหาสน์คำ
อาถรรพณ์เทวี

สาขาสีทอง

สาขาสบอง

แพทท์ถักเทวี

มาแต่หิมพานต์

เป็นเรื่องราวของนางไม้ในป่าหิมพานต์ที่เดินทางมายังโลกมนุษย์เพื่อติดตามเทพบุตรที่ตนรักด้วยความโกรธแค้นที่ถูกทอดทิ้ง แต่เมื่อได้พบกัน เธอได้ขอร้องให้เขากลับมาหาเธออีกครั้งหนึ่ง ความแค้นจึงค่อยคลายไป เธอมีความรักและความห่วงใยจึงคอยป้องกันอันตรายต่าง ๆ ให้ ต่อมาเธอได้ฟังพระธรรมจากพระสุคตคุรุปหนึ่ง ทำให้เธอคิดได้ว่า เธอและเขามีโชคของกันและกัน เธอจึงเสียดสละและกลับไปยังป่าหิมพานต์เช่นเดิม

ภูตพระจันทร์

เป็นเรื่องราวของนางพระจันทร์ที่มาหลงรักชายหนุ่มรูปงาม เมื่อไม่สมหวังนางจึงสาปให้ชายหนุ่มและผู้หญิงของเขามีลักษณะวิปริตผิดมนุษย์ ภายหลังได้มีหญิงสาวผู้หนึ่งยอมเสียดสละชีวิตของตนแก้คำสาป และทำให้ชายหนุ่มได้รับอิสระ

ทรมทรัพย์โสสมประกาศา

เป็นเรื่องราวของเทวีผู้มีหน้าที่เฝ้ารักษาทรัพย์สมบัติของแผ่นดิน คอยป้องกันมิให้มนุษย์เข้าไปทำลายทรัพย์ส่วนรวมและลงโทษผู้กระทำผิด เธอได้มาใช้ชีวิตปะปนอยู่กับมนุษย์ทั่วไปในร่างของหญิงสาวสวย เพื่อตักเตือนมนุษย์แต่ก็ไม่ได้ผล เธอจึงต้องปรากฏตัวให้รู้ว่ เธอคือผู้พิทักษ์ทรัพย์ของแผ่นดิน และได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติลงโทษผู้กระทำผิดให้มนุษย์ได้เห็นทันตา เพื่อให้จดจำไว้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป และลงโทษผู้กระทำผิดให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ เพื่อจะได้จดจำไว้เป็นบทเรียน

สวนนรสิงห์

เป็นเรื่องราวของเทพบุตรที่ชั่วร้ายซึ่งถูกขับไล่ออกจากเทวโลก และได้มา
 สิ่งสู่อยู่ในร่างของนรสิงห์ หรือมนุษย์ครึ่งสิงห์กระทำบาปหลายอย่างต่าง ๆ ทำให้
 มนุษย์ทองขออำนาจพระนารายณ์มาปราบเทพบุตรองค์นี้ได้เมื่อหลายพันปีก่อน จนกระทั่ง
 ถึงปัจจุบัน ได้มีผู้แก้อาถรรพณ์ต่าง ๆ เสียด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เทพบุตรองค์นี้
 จึงได้รับอิสระ และออกมาใช้ชีวิตแบบมนุษย์ธรรมดาสามัญในร่างของชายหนุ่มรูปงาม
 แต่เบื้องหลังนั้นยังคงมีความชั่วร้ายซ่อนเป็นจำนวนมาก ต่อมาเรื่องทั้งหลายจึง
 เปิดเผยมัน มนุษย์ได้ขออำนาจจากเทพบิดรปราบเทพบุตรองค์นี้อีกครั้ง

สุสานภูเขศวร

เป็นเรื่องราวของการเดินทางไปชุกคนซากเมืองโบราณเพื่อการศึกษาทาง
 โบราณคดีของนักโบราณคดีคณะหนึ่ง แต่ถูกขัดขวางจากอำนาจของเทพประจำเมือง
 และ "ซุม" ซึ่งเป็นเทพที่เฝ้าสุสานของกษัตริย์แห่งเมืองนี้ ทำให้การเดินทางต้อง
 ลากาและพบกับอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภูตผี ปีศาจ และภัยธรรมชาติ ซึ่งอุปสรรค
 เหล่านี้เกิดขึ้นจากอำนาจของเทพประจำเมือง ในที่สุดคณะนักโบราณคดีก็ยอม
 เดินทางกลับเพื่อแลกเปลี่ยนกับชีวิตของหญิงสาวที่ร่วมเดินทางไปด้วย เนื่องจากซุม
 ได้ใช้เธอเป็นตัวประกันในการต่อรองครั้งนี้

พราญพระกาฬ

เป็นเรื่องราวของความพยายามของวิญญาณชาวเมืองที่ต้องทนทุกข์ทรมาน
 ใฝ่ซากเมืองที่จมลงใต้พื้นดิน เพราะภัยอำนาจของคำสาปอันศักดิ์สิทธิ์ของชายหนุ่ม
 หนึ่ง ซึ่งมีจิตใจชั่วร้าย วิญญาณเหล่านั้นได้พยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ชายหนุ่มนั้น
 กลับมาชกใช้กรรมที่ก่อขึ้น และเพื่อวิญญาณของพวกเขาจะได้รับการปลดปล่อยไปสู่
 ภพภูมิอื่น ในที่สุดชายหนุ่มนั้นก็ใช้ชกใช้กรรมด้วยการกระโดดน้ำตาย

มายาพิศवास

เป็นเรื่องราวของหญิงสาวคนหนึ่งที่ต้องอาภรรพจากบรรพบุรุษให้กลายร่าง และจิตใจเป็นนางอสูรร้ายที่ฝังมเป็นงู และคงตายยังมีอำนาจทำให้คนกลายเป็นหิน ได้อีกด้วย จากอำนาจในดวงตาของเธอ ทำให้เธอมีคนเป็นจำนวนมากโดยไม่มีใครรู้ เมื่อความลับถูกเปิดเผยขึ้นความผิดหวังและความท้อใจทำให้เธอขบถหนีเกลียดไป และคงตายด้วยอุบัติเหตุ

คัมภีร์ภูต

เป็นเรื่องราวของดวงวิญญาณอมตะของหญิงคนหนึ่งที่มีความเชียวชาญเกี่ยวกับเวทมนต์คาถา เธอรอคอยชายคนที่เธอรักอยู่ด้วยความแค้นจนข้ามหลายภพหลายชาติ และได้โชคคัมภีร์กับปีศาจเป็นสื่อติดตามและนำชายผู้นั้นกลับมาหาเธอ เมื่อได้พบกันแล้ว เธอได้ฟื้นคืนชีพขึ้นมาใหม่คอยอำนาจของเวทมนต์คาถาในคัมภีร์นั้น เธอพยายามที่จะฆ่าชายคนรัก เพื่อจะได้มีชีวิตอมตะอยู่ด้วยกัน แต่ก็ต้องพ่ายแพ้ต่อสติปัญญาและความสามารถทางเวทมนต์ของหมอผีคนหนึ่งและตายอยู่ในหลุมพรางที่เธอสร้างขึ้นไว้นั่นเอง

บ้านศิลาทราย

เป็นเรื่องราวของชายคนหนึ่งหลงรักหญิงสาวผู้เป็นนายของตนจนกระทั่งไม่สามารถจะยอมรับความตายของเธอได้ เขาได้พยายามทุกวิถีทางแม้จะต้องยอมเป็นทาสอำนาจเหนือธรรมชาติที่ชั่วร้าย และต้องฆ่าคนเป็นจำนวนมาก เพื่อให้แลกกับการรักษาสภาพร่างกายของเขามีให้เน่าเปื่อย การกระทำของเขาทำให้เธอเป็นผีดิบ และเมื่อความจริงเปิดเผยขึ้นอำนาจชั่วร้ายก็ถูกทำลายลง ร่างกายของเธอจึงต้องเน่าเปื่อยไปตามธรรมชาติ และชายผู้นี้ก็ตายไปเช่นกัน

วังไวฑูรย์

เป็นเรื่องของวิญญานที่วนเวียนอยู่กับกองมรดกของตน เพื่อคุ้มครองหลานสาว
ผู้เป็นทายาทที่ถูกต้องให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ อันเกิดจากการแย่งชิงมรดกนั้น
ในที่สุดวิญญานนั้นก็ไถ่ถอนโทษผู้ร้ายและได้ปรากฏกายเพื่อบอกความจริงต่าง ๆ แก่
ทายาทของตน เมื่อหมดความห่วงใย วิญญานนั้นจึงจากไปสู่ภพภูมิอื่นต่อไป

คดีหาสนคำ

เป็นเรื่องราวของวิญญานหญิงคนหนึ่งซึ่งถูกน้องสาวขอ
ในท้องใต้ดิน วิญญานนี้ได้พยายามติดต่อกับมนุษย์เพื่อที่
ได้พบกับหญิงสาวคนหนึ่งที่เขาอาศัยอยู่ในคดีหาสนคำ
ของหญิงผู้นี้ เรื่องราวทั้งหมดจึงเปิดเผยขึ้นและมาตก

อาถรรพณ์เทวี

เป็นเรื่องราวของวิญญานที่คอยติดตามรักษาทรัพย์สมบัติ
เครื่องสักการะแด่เทพเจ้า วิญญานดังกล่าวไถ่ถอนโทษผู้นำเอา
ถึงตาย และลงโทษผู้นำเอาทรัพย์สมบัตินั้นมาเก็บไว้เป็นสมบัติส่วนตัว
ให้สาคนตาย เมื่อความจริงเปิดเผยขึ้นได้มีการนำเอาทรัพย์สมบัติดังกล่าว
วิญญานนั้นก็ไม่ว่ายุ่งเกี่ยวกับมนุษย์อีก

ล้างสีทอง

เป็นเรื่องราวของสองสามีภรรยาที่ต้องเผชิญกับวิญญานของผีดิบ ฝ่ายสามีได้
พยายามหาทางป้องกันแต่ก็ไม่สำเร็จ ในที่สุดคนทั้งสองจึงต้องกลายเป็นผีดิบไป

ต่างสยบอง

เป็นเรื่องราวของวิญญาณหมอมืดผู้เชี่ยวชาญไสยเวทอย่างสูง แต่ถูกสะกดให้อยู่ในผอบควายเวทมนตร์ที่เหนือกว่าเป็นเวลานานพันปี เมื่อมีผู้บังเอิญไปพบและเปิดผอบออกจึงทำให้วิญญาณชั่วร้ายนั้นออกมาสิงสู่อยู่ในรูปสลักโบราณ และได้ออกทำร้ายผู้คนด้วยรูปลักษณ์ต่าง ๆ ในที่สุดก็ถูกผู้ฆ้องเวทสะกดไว้ได้อีกครั้งหนึ่ง

แพทยศตวรรษ

เป็นเรื่องราวของวิญญานราชินีองค์หนึ่งที่เคยมีอำนาจเมื่อสมัยดึกดำบรรพ์
วิญญานดวงนี้ได้ติดตามหีบที่บรรจุพระหัตถ์ของพระนาง และได้ลงโทษผู้ที่พยายามเปิด
หีบดังกล่าวนั้นควบใจโลกคิดว่ามีวัตถุโบราณมีค่าอยู่ภายในหีบจนถึงแก่ความตายบาง
และเสียชีวิตไปบ้าง จนกระทั่งหีบใบนั้นได้ตกไปอยู่กับนักโบราณคดีหนุ่มผู้มีใจบริสุทธิ์
วิญญานดวงนั้นจึงได้บอกความจริงทั้งหมด เขาได้นำหีบใบนั้นไปคืนยังตำหนัก
และวิญญานดวงนั้นได้มาปรากฏกายเพื่อขอบคุณและสรรเสริญความดีของเขา
ในขณะที่เดียวกันก็ให้อำนาจเหนือธรรมชาติหลายชนิดปิดปากถ่วงขวางพวกที่ชอบขุดค้นสมบัติ
ให้ตายอยู่ในถ้ำนั้น

2. เกี่ยวกับไสยศาสตร์กึ่งโบราณคดี

นวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ส่วนหนึ่งที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ
ไสยศาสตร์ เนื้อเรื่องนั้นจะกล่าวถึงอำนาจของเวทมนต์ที่สามารถบันดาลในสิ่งที่อยู่
นอกเหนือความสามารถของมนุษย์จะกระทำได้ เช่น การใช้เวทมนต์ในการสร้าง
ชีวิตอมตะ หรือเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความลึกลับของจิต ได้แก่ การระลึกชาติ
เนื้อหาเหล่านี้ผู้เขียนได้สร้างเรื่องโดยนำความเอาตัวขนบธรรมเนียมของมนุษย์ในสมัยโบราณ
มาประกอบเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่อง เช่น นำมาประกอบเป็นภูมิหลังของตัวละคร
นำมาสร้างเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง ตลอดจนนำมาเป็นฉากและบรรยากาศของเรื่อง

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยให้เกิดความจริงของเนื้อเรื่องด้วย เนื้อเรื่องของนวนิยายประเภทนี้ จะปรากฏเรื่องภูตผี วิญญาณน้อยมาก เนื้อหาเรื่องเน้นธรรมชาติประเภทที่ปรากฏอยู่ในนวนิยาย 2 เรื่องคือ อมฤตาลัย และไถ่เงาปรัมมิค

อมฤตาลัย

เป็นเรื่องราวของราชินีแห่งเมือง อมฤตาลัย เป็นราชินีของพระเจ้าโยศวรมันที่ 1 แห่งอาณาจักรขอม ต่อมาเธอได้พานองสาวและชายคนรักตาย ทำให้บิดาของเธอโกรธแค้นมากและยกทัพมาโจมตีเมืองนี้จนพินาศย่อยยับไป และยังจารึกคำสาปแช่งเธอไว้ในแผ่นหินแด่เธอ รอคอย และสามารถใช้กฤตยานนครสร้างชีวิตอมตะให้ตัวเองได้ เมื่อเธอมาใช้ชีวิตอย่างมนุษย์ธรรมดาอยู่ในสังคมชั้นสูงของเมืองไทยในร่างของหญิงสาวสวย เธอได้นำเอาวัตถุโบราณสมัยขอมโบราณ เช่น รูปปั้นพระหริ-หระ รูปปั้นเกียรติมุข รูปสลักนางอัปสร มาสร้างเป็นเมืองเล็ก ๆ ที่คล้ายคลึงกับเมืองอมฤตาลัยไว้ในห้องใต้ดินซึ่งเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างชีวิตอมตะ การชุบชีวิตให้วัตถุ การเลี้ยงผีดิบ เป็นต้น สถานที่แห่งนี้จึงเป็นที่รวมความลับต่าง ๆ ของเธอไว้ทั้งหมด และจากหลักฐานภายในห้องใต้ดินนี้ทำให้ผู้ตก้นคว้าเรื่องราวของเธอมาประมวลกับหลักฐานจากแหล่งอื่นจนทำให้เธอต้องเปิดเผยความลับของเธอ และตายไปด้วยอำนาจของคำสาปแช่งที่บิดาของเธอสร้างไว้

ไถ่เงาปรัมมิค

เป็นเรื่องราวของหม่นนักโบราณคดี เชื้อสายอเมริกันยึดค้นหนึ่งที่ไถ่รวมเดินทางไปกับคณะขุดค้นสุสานของเจ้าหญิงองค์หนึ่งในสมัยราชวงศ์ 19 ของอียิปต์ โบราณในบริเวณหุบเขากษัตริย์ (The Valley of the King) ในระหว่าง

การชู้คุณนั้น เขาก็มีพฤติกรรมแปลก ๆ เช่น แต่งตัวเป็นนักวชโบราณแล้วป็นขึ้นไปบนหน้าผาในเวลากลางคืน เขารู้จักทางเขาและประวัติการสร้างสุสานนี้อย่างละเอียดจนทำให้ทุกคนในคณะแปลกใจมากภายหลังจึงได้ทราบว่า เขาสามารถระลึกชาติได้ เขาเคยเกิดเป็นหัวหน้านักวชในสมัยนั้น และรักเจ้าหญิงผู้เป็นน้องสาว วิญญาณของเขาได้เวียนว่ายตายเกิดเพื่อค้นหาศพของเจ้าหญิง เพื่อปลุกให้ฟื้นคืนชีพ และไถ่คนพบในชาตินี้ เขาไถ่ดวงหญิงคนรักในจำจับไปสาเพื่อใช้เวทมนต์ทำพิธีถ้ายวิญญาณให้กับเจ้าหญิง แต่ถูกขัดขวางจากชายหนุ่มชาวฮิปปี้คนหนึ่งซึ่งในอดีตเคยเป็นทนายของเจ้าหญิง ในที่สุดเขาก็ถูกลงโทษด้วยอำนาจของเทพีไอซิส เทพเจ้าแห่งความรัก

เรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษานวนิยายเหนือธรรมชาติของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ โดยละเอียดแล้วพบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างเรื่องเหนือธรรมชาติ 3 ประการ คือ

1. โครงเรื่อง
2. ตัวละคร
3. ฉาก และบรรยากาศ

1. โครงเรื่อง

โครงเรื่องเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่องที่แสดงปัญหาหรือข้อขัดแย้ง (Conflict) ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตัวละครหรือข้อขัดแย้งในจิตใจตัวละคร ในการศึกษาโครงเรื่องจึงต้องพิจารณาถึงความขัดแย้ง (conflict)

The Webster's New International Dictionary ได้ให้ความหมายของคำว่า "conflict" หมายถึง "การต่อสู้เพื่อความยิ่งใหญ่หรืออำนาจ การต่อสู้ระหว่างผู้ที่ปรารถนาเป็นปรปักษ์กัน การปะทะภัยกำลังอาวุธ การต่อสู้หยาบคาย การต่อสู้"¹

John Antony Cuddon ได้อธิบายคำ conflict ว่า หมายถึง "สภาวะที่เครียด ระหว่างตัวละครหรือสภาวะที่เป็นปรปักษ์กันอย่างแท้จริงของตัวละคร ส่วนใหญ่มักจะปรากฏในวรรณกรรมประเภทละครและนวนิยาย"²

¹ William Allam Neildon Editor. The Webster's New International Dictionary. p. 561

² John Antony Cuddon. Dictionary of Literary Terms. p. 152

รันทัย สัจพันธ์¹ กล่าวว่า ความขัดแย้ง (conflict) หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นแก่ตัวละครอันเป็นผลให้ตัวละครนั้นไม่สามารถบรรลุผลตามความปรารถนา มีความสำคัญในการกำหนดโครงเรื่อง เพราะแม้ว่าจะวางแนวเรื่องให้ดำเนินไปแล้วก็ตาม แต่ตัวละครจะประกอบพฤติกรรมใดขึ้นอยู่กับความขัดแย้งอีกทีหนึ่ง

Wentworth K. Brown² ได้จำแนกความขัดแย้งในวรรณคดีไว้ 6 ลักษณะ คือ

1. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ (man against man) ความขัดแย้งประเภทนี้ โดยส่วนใหญ่มักจะปรากฏเป็นความขัดแย้งระหว่างวีรบุรุษกับคนชั่วร้าย หรือปรากฏในรูปอื่น ๆ ก็ได้
2. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ (man against supernatural) เช่น การต่อสู้ระหว่างโอเกซิอุส กับเทพเจ้าแห่งทะเล คือ Posiedon ในเรื่อง Odessey นอกจากนี้ สิ่งเหนือธรรมชาติอาจปรากฏในรูปของพลังที่ไม่มีตัวตน เช่น ชะตากรรม เป็นต้น
3. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ (man against nature) ความขัดแย้งประเภทนี้ โดยปกติมักปรากฏการต่อสู้ระหว่างตัวละครกับธรรมชาติที่ทรูกันดารเต็มไปด้วยอันตราย เช่น ทะเล ทะเลทราย สัตว์ป่าที่ดุร้าย เป็นต้น
4. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม (man against society) เป็นเรื่องที่มีบุคคลจะต้องต่อสู้กับสภาพแวดล้อมทางสังคม อาจจะเป็นการต่อสู้ระหว่างบุคคลกับกลุ่มคน การต่อสู้ระหว่างความยากจนและความออยาก การต่อสู้ระหว่างความไม่เป็นธรรมในสังคม และการต่อสู้กับความเกลียดชังระหว่างเผ่าพันธุ์ เป็นต้น

¹รันทัย สัจพันธ์ อิทธิพลต่างประเทศในวรรณกรรมไทย หน้า 200

²Wentworth K. Brown. Language and Literature. p. 131

5. ความขัดแย้งภายในจิตใจตัวละครเอง (man against himself)
เป็นลักษณะของความขัดแย้งที่ตัวละครต่อสู้กับความคิด ความรู้สึกของตนเอง

6. ความขัดแย้งของกลุ่มคนที่ตรงกันข้าม (Two Worlds opposition)
เป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนสองฝ่าย ซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องเผ่าพันธุ์ ศาสนา ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญ

นอกจากการสร้างปมปัญหาด้วยความขัดแย้ง นักเขียนสามารถสร้าง
โครงเรื่องในลักษณะเหนือวิสัย (Fantasy) คือ ประสานเรื่องเกินจริงกับจริงเข้า
ด้วยกัน และบางครั้งเมื่อเกิดปมปัญหาที่นักเขียนแก้ไม่ตก นักเขียนอาจจะใช้เหตุบังเอิญ
(Coincidence) เข้าช่วยควบก็ได้¹

ความขัดแย้ง (conflict) ในนวนิยายแต่ละเรื่องนั้นอาจจะปรากฏความ
ขัดแย้งมากกว่าหนึ่งความขัดแย้ง แต่อย่างไรก็ตาม จะมีความขัดแย้งหลักอันเป็นเหตุ
ให้เกิดเรื่องราวและเหตุการณ์สำคัญตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

การศึกษาโครงเรื่องในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ จะศึกษาเฉพาะ
ความขัดแย้งหลักที่ทำให้เกิดเรื่องราวและเหตุการณ์สำคัญตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ความ
ขัดแย้งดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์
- 1.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ
- 1.3 ความขัดแย้งระหว่างสิ่งเหนือธรรมชาติกับสิ่งเหนือธรรมชาติ
- 1.4 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

¹ สุวคนธ์ จงกระภูล วรรณคดีวิเคราะห์ หน้า 48

1.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง ทำให้เกิดการต่อสู้กันขึ้น ด้วยวิธีการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งเรื่อง ความรัก ความขัดแย้งลักษณะนี้ ปรากฏในนวนิยาย 7 เรื่อง คือ อมฤตาลัย จดหาสนักว่า พราयพระภพ คัมภีร์ภัก ใต้เงาปารามิก สาบสยอง และ วังไวฤณ

อมฤตาลัย

เป็นเรื่องราวของราชินีองค์หนึ่งซึ่งมีความเชี่ยวชาญในเวทมนต์สูงมาก พระนางรักทหารหนุ่มคนหนึ่ง แต่ต้องผิดหวังเพราะเขากลับไปรักกนิษฐาของพระนาง ด้วยความแค้นและความอิจฉาริษยา ทำให้พระนางลอบวางยาพิษคนทั้งสอง เหตุการณ์นี้ ทำให้พระบิดากริ้วมากถึงกับส่งกองทัพให้โจมตีเมืองของพระนางให้พินาศลง และจารึก คำสาปแช่งเธอไว้ในแผ่นหิน ด้วยความช่วยเหลือของแม่หมอเป็นอาจารย์ พระนางจึง รอดตายมาได้ พระนางได้ใช้ความรู้ทางเวทมนต์สร้างชีวิตอมตะให้ตัวเองได้สำเร็จ คือ ไม่รู้จักแก่แก่จะมีอายุเกินพันปี และต้องฆ่าชายหนุ่มเป็นจำนวนมากเพื่อนำเลือดมาใช้ ในการสร้างชีวิตอมตะนั้น พระนางได้เข้ามาใช้ชีวิตอย่างมนุษย์ในร่างของสาวสวยอยู่ใน สังคมชั้นสูงของเมืองไทย เพื่อติดตามหาชายคนรักที่กลับชาติมาเกิดในยุคปัจจุบัน จนกระทั่งได้พบกัน พระนางพยายามปกปิดความลับเรื่องราวชีวิตอมตะของพระนาง ด้วยการทำร้ายผู้ที่ได้เฝ้าเฝ้าเกี่ยวกับประวัติที่แท้จริงของพระนางทุกคน แต่ในที่สุด ได้มีนักโบราณคดีคนหนึ่งสามารถค้นหาความจริงจากหลักฐานต่าง ๆ ได้สำเร็จ และสามารถใช้อ่านาคำสาปในแผ่นหินที่บิดาของพระนางได้จารึกไว้นั้นว่าพระนางได้

จดหาสนักว่า

เป็นเรื่องราวของหญิงสาวอ่อนแอคนหนึ่ง จิกใจโหดร้าย เธอหลงรักผู้ชายคนหนึ่ง แต่ต้องผิดหวัง เพราะผู้ชายคนนั้นได้แต่งงานกับพี่สาวแท้ ๆ ของเธอเอง ด้วยความโกรธ และความอิจฉาริษยาทำให้เธอวางแผนฆ่าพี่สาวไปฆ่า โดยหวังให้พี่ชายหันไปสนใจเธอบ้าง เธอต้องเผชิญกับวิญญาณพี่สาวของเธอที่คอยหลอกหลอนอยู่ตลอดเวลา และต้องผิดหวังใน

ความรักอีกครั้งเมื่อมีหญิงสาวคนหนึ่งเป็นผู้หญิงที่ใจแข็งและฉลาดเข้ามาอยู่ในบ้านและสนิทสนมกับพี่ชายของเธอมากเป็นพิเศษ เธอตัดสินใจว่าหญิงสาวผู้นี้ก็เป็นคนที่สองแต่ไม่สำเร็จเพราะวิญญาณของพี่สาวได้ขัดขวางไว้ ในที่สุดเธอก็ต้องเสียชีวิตไป

พราयพระภาพ

เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากความเคียดแค้นของชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ต่างเมืองกับแม่ของเขาตั้งแต่วัยเด็ก เขาได้รับการดูแลเยี่ยงคนรักจากชาวเมืองนี้ว่าเป็นคนชั้นต่ำ ความรู้สึกเคียดแค้นนี้ฝังใจเขาอยู่ตลอดเวลา เมื่อโตขึ้นเขาได้มีโอกาสเข้าไปรับราชการอยู่ในราชสำนักและเกิดความรักใคร่ของเจ้าเมือง แต่ต้องผิดหวัง เพราะเจ้าเมืองได้ยกธิดาให้แก่เจ้าชายต่างเมือง ด้วยความเคียดแค้นที่ฝังใจมาตั้งแต่เกิดมาประจวบกับความผิดหวัง ทำให้เขาคิดแก้แค้นชาวเมืองนี้ทุกคน ด้วยการเป็นไส้ศึกให้ศัตรูเข้าโจมตีเมืองนี้ แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ เขาจึงไปขอคาบศักดิ์สิทธิ์จากพอมคและใช้อำนาจศักดิ์สิทธิ์ของคาบเล่มนั้นสาปให้เมืองนี้พินาศทำลายลงกลายเป็นบึงใหญ่ สาปให้ชาวเมืองที่อยู่ภายในกำแพงเมืองต้องตายทุกคน และวิญญาณจะคงเฝ้าซากเมืองตลอดไป การกระทำของเขาสร้างความเคียดแค้นให้แก่วิญญาณของชาวเมืองมาก เวลานั้นผ่านไปจนถึงปัจจุบันชาติ ชายหนุ่มผู้นั้นได้กลับชาติมาเกิดเป็นชายหนุ่มผู้มีการศึกษาสูง ฐานะดี แต่มีนิสัยถือตัวและเห็นแก่ตัว

วิญญาณชาวเมืองที่ถูกเขาสาปไว้ในอดีตชาติ ได้พยายามที่จะให้เขากลับไปใช้กรรมด้วยชีวิตของเขาที่บึงน้ำบริเวณซากเมืองเก่าด้วยการสร้างเหตุการณ์แปลกประหลาดคือ การอาละวาดของสัตว์ประหลาดในบึงน้ำ เพื่อเรียกความสนใจให้เขาเดินทางไปที่นั่นได้เป็นผลสำเร็จ ในที่สุดเขาก็ได้ใช้กรรมด้วยการกระโดดน้ำตายในบึงน้ำนั้นเพื่อชดใช้กรรม วิญญาณของชาวเมืองทั้งหมดจึงได้รับอิสระไปผูกไปเกิดตามกรรมของคนได้

คัมภีร์ภูต

เป็นเรื่องราวของราชินีองค์หนึ่งที่มีความรู้ทางเวทมนต์สูง เธอรักษายศทหารหนุ่มคนหนึ่งมาก และหวังที่จะให้เขาครองบัลลังก์ร่วมกับพระนาง แต่กลับถูกปฏิเสธ ความรักจึงกลายเป็นความแค้น พระนางจึงจัดแค้นแค้นที่จะติดตามคนรักของพระนางกลับมาชดใช้หนี้รักของพระนางด้วยชีวิต พระนางได้สร้างโลงแก้วกับเทวาลัยไว้สำหรับเก็บพระศพของพระนางไว้ และสร้างคัมภีร์ภูตขึ้น โดยชุมนุมบรรดาผู้มีความรู้ทางเวทมนต์คาถาทุกคนในเมืองให้มาช่วยถึงรอยคนเพื่อบูชาบุญ แล้วถลกเอาหนังจากแผ่นอกไปสร้างคัมภีร์ พร้อมกับใช้เวทมนต์สะกดวิญญาณของผู้ชายเหล่านั้นให้สิงอยู่ในคัมภีร์ พร้อมกับจารึกคาถาเรียกผีและคาถาปลุกคนตายให้ฟื้น เวลาผ่านไปนับพันปี พระนางได้ติดตามหาชายคนรักจนพบ เขาได้กลับชาติมาเกิดเป็นชายหนุ่มผู้มีการศึกษาดี พระนางได้ใช้คัมภีร์เป็นล่อลวงชายคนรักกลับมาหาที่ซากเทวาลัยเก็บพระศพของพระนางโดยใช้ให้วิญญาณที่สิงอยู่ในคัมภีร์ไปบอกชายหนุ่ม แต่ไม่สำเร็จ ในที่สุดพระนางจึงบันดาลให้หญิงคนรักของเขาหลับสนิทไม่รู้สึกรู้หา เขาจึงต้องเดินทางไปพบกับพระนางที่เทวาลัยนั้นพร้อมกับหมอผีผู้เก่งกล้า พระนางได้ฟื้นคืนชีพขึ้นเมื่อหมอผีอ่านคาถาในคัมภีร์ภูต และได้ทวงหนี้รักชายหนุ่มเป็นข้อแลกเปลี่ยนกับชีวิตหญิงคนรักของเขา แต่ถูกหมอผีขัดขวาง ในที่สุดพระนางก็พลัดตกลงไปในเหวลึกซึ่งพรางตาไว้ด้วยแผ่นหินที่พระนางสร้างขึ้นไว้ในเทวาลัยนั่นเอง และถูกเวทมนต์ของหมอผีสะกดไว้ในเทวาลัยแห่งนั้น

ไท่เงาปริศนา

เป็นเรื่องราวของหัวหน้านักบวชชาวฮียิปต์โบราณคนหนึ่ง เขารักเจ้าหญิงพระธิดาของฟาโรห์ แต่ต้องผิดหวัง เพราะฟาโรห์ทรงต้องการให้เจ้าหญิงอภิเษกกับเจ้าชายองค์หนึ่งผู้เป็นพระญาติสนิท ซึ่งตัวเจ้าหญิงเองไม่ทรงยินยอม ถึงกับทรงหนีไปบวช การกระทำของเจ้าหญิงทำให้ฟาโรห์กริ้วมากถึงกับทรงสั่งลงทัณฑ์ให้กักกันเจ้าหญิงตลอดชีวิต หัวหน้านักบวชผู้นั้นได้ลอบปรุงยาพิษให้เจ้าหญิงทรงดื่มเพื่อหนีราชภัย เมื่อเจ้าหญิงสิ้นพระชนม์ลงฟาโรห์ทรงสั่งให้สร้างสุสานเก็บพระศพไว้ เขาได้ลอบเข้าไปขโมยพระศพเจ้าหญิงหวังจะใช้เวทมนต์ปลุกให้ฟื้นคืนชีพใหม่ แต่ถูกจับได้

ฟาร์โห้จึงสั่งลงทัณฑ์พร้อมกับสาปแช่งวิญญาณของเขาเวียนว่ายตายเกิดไม่มีโอกาสได้เข้าไปสู่อณาจักรของเทพโอสิริสเพื่อรับการพิพากษา ซึ่งชาวอียิปต์โบราณเชื่อว่าเมื่อไซกรรมหมดแล้ววิญญาณก็จะกลับเข้าสู่ร่างใหม่อีกครั้ง หัวหน้านักบวชได้มาเกิดใหม่อีกหลายภพหลายชาติ เขาได้ค้นหาพระศพของเจ้าหญิง แต่ก็ไม่พบ จนถึงปัจจุบันชาติ เขาได้เกิดเป็นชายหนุ่มลูกครึ่งอเมริกันอียิปต์เลือกเรียนวิชาอียิปต์ศาสตร์ และมีคนรักเป็นนักศึกษาสาวชาวไทย เขาและคนรักได้ร่วมเดินทางไปขุดค้นสุสานเก็บพระศพเจ้าหญิงกับคณะนักโบราณคดีคณะหนึ่งในระหว่างนี้เขาสามารถระลึกชาติได้ จดจำเหตุการณ์ในอดีตได้ครบ มีสภาพเป็นนักบวชคนเดิม เขาได้ลงหญิงคนรักไปฆ่าเพื่อถวายเป็นวิญญาณของเจ้าหญิงมาไว้ในร่างของเธอ แต่ถูกชายหนุ่มคนหนึ่งขัดขวางไว้ หนุ่มผู้นี้คือเจ้าชายที่ฟาร์โห้ทรงพระประสงค์ให้แต่งงานกับเจ้าหญิงในอดีตนั่นเอง ในที่สุดเขาก็ถูกอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของเทพโอสิริส เทพแห่งความดีลงโทษถึงแก่ความตาย

สาบสยอง

เป็นเรื่องราวของหมอผีวิเศษคนหนึ่งที่ใช้วิชาอาคมทำให้ธิดาเจ้าเมืองมาหลงใหลศิษย์รักของตนถึงกับยอมเสียตัวให้ ทำให้นายทหารหนุ่มคู่รักของเธอโกรธแค้นมาก เขาได้ใช้ความศักดิ์สิทธิ์ที่ได้จากอาจารย์ของเขาฆ่าหมอผีผู้นั้นตาย บรรดาปุโรหิตทั้งหลายในเมืองนี้ได้ใช้เวทมนต์สะกดวิญญาณนั้นให้อยู่ในผอบเล็ก ๆ แล้วนำไปซ่อนไว้ในเทวาลัยกลางป่าลึก เวลาผ่านไปนับพันปี จนถึงยุคปัจจุบันได้มีชายชราชาวบ้านนักขุดค้นหาของเก่าชรายไปพบเขา และเปิดผอบออกวิญญาณนั้นจึงออกมาสิงสู่อยู่ในศิลาสลักรูปนางอัปสร ซึ่งชายชราได้นำออกมาถวาย วิญญาณนั้นได้แปลงกายในรูปร่างต่าง ๆ ได้เป็นนางอัปสรที่สวยงามและมีศานที่น่ากลัว ทั้งนี้เพื่อฆ่าผู้ชายหนุ่ม ๆ แล้วกินเลือดเนื้อเป็นอาหาร จนกระทั่งในที่สุดถูกผู้มีวิชาอาคมมากกว่าสะกดให้อยู่ในเทวาลัยเหมือนเดิมอีกครั้ง

วังไวญนุ

เป็นเรื่องราวของชายหนุ่มคนหนึ่งที่มีหวังว่าตนจะได้ครอบครองมรดกที่มีความหาศาล คือ วังไวญนุ แต่ต้องผิดหวังเมื่อมรดกส่วนใหญ่ได้ถูกระบุให้แก่หลานแท้ ๆ ของเจ้าของมรดกที่ล่วงลับไปแล้ว เมื่อหายาที่แท้จริงซึ่งเป็นหนังสือสารบิรุทธิ์เข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกัน เขาพยายามทำศึกกับเธอทุกอย่าง แต่เบื้องหลังเขาได้พยายามทุกวิถีทางที่จะทำลายจิตใจเธอ เพื่อให้เธอช็อคหรือเสียสติ หรือทำร้ายตัวเอง ด้วยการร่วมมือกับพรรคพวกสร้างสถานการณ์ให้ตัวเองและผู้คนแวดล้อมเข้าใจว่าเธอเป็นโรคจิตและทำการ ฆาตกรรมนายความประจำตระกูล สร้างเหตุการณ์สยองขวัญโดยปลอมตัวเป็นผีที่น่าเกลียดน่ากลัวต่าง ๆ นานา แต่ก็ไม่สามารถทำให้เธอมีอันเป็นไปตามที่คิด ในที่สุดเขาจึงตัดสินใจปลอมตัวเขาไปฆ่าเธอในห้องนอน แต่วิญญาณของเจ้าของมรดกได้มาปรากฏกายให้เห็นเพื่อชักชวนทำให้เขาคงใจมาก และขบถเกลียดหนีไป และประสบอุบัติเหตุรถตกเหวตาย

โครงเรื่องที่เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ส่วนใหญ่ผู้ประพันธ์ได้สร้างความขัดแย้งเรื่อง ความรัก กล่าวคือ เมื่อตัวละครไม่สมหวังในความรักก็พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการฆ่าหรือทำลายฝ่ายตรงข้ามให้พินาศเพื่อแก้แค้น ดังปรากฏในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย คฤหาสน์คำ พรายพระกาฬ และ สวางสยง โดยผู้ประพันธ์จะนำเรื่องเหนือธรรมชาติไปสอดใส่ไว้ กล่าวคือ การใช้เวทมนต์คาถากระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สร้างชีวิตอมตะ การฟื้นคืนชีพ การใช้อำนาจของคำสาป เป็นต้น เป็นต้น เป็นที่น่าสังเกตว่า นวนิยายที่มีโครงเรื่องเช่นนี้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันประการหนึ่ง คือ ความขัดแย้งนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชาติก่อนแล้วสืบเนื่องมาถึงชาตินี้ โดยตัวละครทุกตัวยังคงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเช่นเดิมอีก นอกจากความขัดแย้งเรื่องความรักแล้ว ในนวนิยายเรื่อง วังไวญนุ ยังมีความขัดแย้งในการชิงชิงมรดกอีกด้วย

1.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นระหว่างตัวละครมนุษย์กับตัวละครเหนือธรรมชาติ ทั้งที่เป็นเทพและภูติผีปีศาจ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครมนุษย์กับเทพนั้นมี 4 เรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่อง ชุมทรัพย์โสमประภา สุสานภูเทศวร ภูพระจันทร์ และ มายาพิศวาส ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับภูติผีปีศาจ 3 เรื่อง คือ อาถรรพณ์ไถ่ แทบหักไถ่ และ สาวสีทอง ก็จะกล่าวตามลำดับ ดังนี้

ชุมทรัพย์โสมประภา

เป็นเรื่องราวของหญิงคนหนึ่งที่มีหน้าที่รักษาสมบัติของแผ่นดิน ด้วยภาระหน้าที่ทำให้เธอต้องลงโทษอย่างรุนแรงต่อผู้กระทำผิดที่ขโมยสมบัติเหล่านั้นมาขาย หรือนำมาเป็นสมบัติส่วนตัว เธอพยายามป้องกันมิให้มนุษย์กระทำผิดด้วยการเข้าฝันเพื่อตักเตือนให้มนุษย์เลิกทำลายทรัพย์ของแผ่นดิน นอกจากนี้ เธอยังแปลงกายเป็นมนุษย์ใช้ชีวิตปะปนอยู่กับมนุษย์ในสังคม เพื่อบอกให้มนุษย์ช่วยกันรักษาสมบัติส่วนรวม ซึ่งวิธีการนี้ก็มิได้ผลแต่เฉพาะกับผู้ที่ไม่มีความโลภเท่านั้น ในที่สุดเธอจึงต้องแสดงตัวให้มนุษย์รู้ความจริงว่าเธอเป็นเทพผู้พิทักษ์ทรัพย์ของแผ่นดิน และไถ่โทษแก่ผู้ที่มีใจโลภในสมบัติเหล่านั้นด้วยการหลยหินลงมาให้กระดูกสันหลัง ทำให้ผู้นั้นเป็นอัมพาตตลอดชีวิตก่อนหน้าคอตาพวกมนุษย์ เพื่อที่มนุษย์จะได้เกรงกลัวและเลิกกระทำผิด

สุสานภูเทศวร

เป็นเรื่องราวของเทพสององค์ องค์หนึ่งซึ่งเป็นเทพประจำเมือง ทำหน้าที่พิทักษ์ดูแลซากเมืองโบราณ อีกองค์หนึ่งเป็นเทพที่เฝ้าสุสานของกษัตริย์ หรือ "ชุม" * มิให้ผู้ใดล่วงล้ำเข้าไป ทั้งสองต่างก็ขัดขวางคณะนักโบราณคดีที่เดินทางไปสำรวจ

* เป็นชื่อที่ จันทวีร์ วิวัชรน์ สมมุติขึ้น หมายถึง เทพแห่งความตาย และผู้พิทักษ์วิญญาณ

ชาวเมืองและสุสานทั้งกล่าว "ซุม" ได้ชักชวนด้วยการมาเข้าฝันหญิงสาวที่ร่วมเดินทางมาในคณะซึ่งเคยเป็นคนรักของตนในอดีตชาติ เพื่อห้ามปรามและข่มขู่ให้เลิกลมการเดินทาง แต่ก็ไม่สำเร็จ ส่วนเทพประจำเมืองนั้นได้แปลงกายเป็นมนุษย์มาร่วมเดินทางไปกับคณะนักโบราณคดีคณะนี้ด้วย เธอได้เล่าถึงอันตรายต่าง ๆ ในการไปชุกคนซากเมืองเพื่อให้คณะนักโบราณคดีเกิดความกลัว แต่ก็ไม่เป็นผล คณะนักโบราณคดีจึงต้องผจญกับภูตผีวิญญาณต่าง ๆ ในป่าซึ่งเธอสร้างขึ้นมาชักชวน แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนใจนักโบราณคดีคณะนี้ได้ เธอจึงลงให้เข้าไปติดอยู่ในถ้ำแล้วใช้อ่านาจอหลายหินปิดปากถ้ำเสีย แต่คณะนักโบราณคดีก็ปลดอภัยกายอ่านาจอของ "ซุม" คุ้มครองไว้ด้วยเห็นแก่หญิงสาวที่ตนเคยรัก ในที่สุด คณะนักโบราณคดีก็เดินทางไปถึงซากเมืองนั้นจนได้ และพยายามค้นหาสุสานของกษัตริย์ "ซุม" ผู้พิทักษ์สุสานจึงต้องใช้อ่านาจอเหนือธรรมชาติ ทำให้หญิงสาวผู้นั้นหายตัวจากที่พักของคณะนักโบราณคดีเพื่อใช้เป็นตัวประกันแล้วเสนอขอต่อรองให้คณะนักโบราณคดีรีบเดินทางกลับ คณะนักโบราณคดีจึงยินยอมกลับไปพร้อมกับได้ตัวหญิงสาวคืนกลับไปด้วย

ภูตพระจันทร์

เป็นเรื่องราวของเทวองค์หนึ่งที่สิงอยู่ในดวงจันทร์ เทวองค์นี้มีความโกรธแค้นชายหนุ่มรูปงามคนหนึ่งเพราะถูกปฏิเสธความรัก เธอได้สาปชายผู้นี้ให้นอนหลับไปตลอดกาล ในความหลับนั้นยังคงรู้ตัวทุกอย่างแต่เคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ จนกว่าจะพบหญิงที่มีใจรักแท้ยอมตายแทนได้ กาลเวลาผ่านไปหลายภพหลายชาติ ก็ยังไม่พบหญิงที่จะแก้คำสาปจนกระทั่งมาถึงปัจจุบันชาติ ชายหนุ่มผู้นั้นได้เกิดมาใหม่อีกครั้ง แต่ก็ยังหลับอยู่ตามคำสาป เขาได้พบหญิงคนหนึ่งซึ่งรักเขาจนกระทั่งยอมสละชีวิตเพื่อให้เขาพ้นคำสาป โดยเธอจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของเทวีที่ว่า เมื่อเธอตายแล้วจะต้องไปเป็นเจ้าสาวของอสูรกายที่อยู่ใต้วงน้ำตลอดไป แต่อสูรกายนั้นเกิดความสำนึกในคุณธรรมจึงยอมเลิกเงื่อนไขดังกล่าว ทำให้จันทร์หาเทวี ต้องยอมปลดปล่อยทุกคนเป็นอิสระ

มายาพิศวาส

เป็นเรื่องราวของหญิงสาวพี่น้องฝาแฝดซึ่งมีรูปร่างหน้าตาเหมือนกัน แต่มีนิสัยแตกต่างกัน หญิงสาวที่เป็นแฝดผู้พี่นั้นเป็นคนกระตือรือร้น เอาใจใส่ตนเอง อัจฉริยะ ในขณะที่หญิงสาวที่เป็นแฝดผู้น้องนั้นเป็นคนเรียบร้อย หัวอ่อน จึงมักจะถูกแฝดผู้พี่เม่งอยู่เสมอ ทั้งสองได้ถูกแยกกันไปเลี้ยง เมื่อโตขึ้นแฝดผู้พี่ ต้องอาภรรยทางบรรพบุรุษให้ต้องกลายร่างเป็นนางอสุรกายก่อนสตีมีผมเป็นงู และอำนาจในดวงตาทำให้ผู้สบตาด้วยกลายเป็นหิน อำนาจนี้จะสมบูรณ์ในคืนวันเพ็ญ อำนาจในดวงตาของเธอได้พาคนให้กลายเป็นหินเป็นจำนวนมากโดยไม่มีใครรู้ความจริง เพราะพี่ชายของเธอได้นำศพเหล่านั้นไปเก็บซ่อนไว้ พี่ชายของเธอได้ขอร้องให้แฝดผู้น้องกลับมาอยู่ร่วมกัน เพื่ออาศัยรูปร่างหน้าตาที่เหมือนกันปกปักรักษาให้ไม่มีใครรู้ว่า แท้จริงแล้วเธอมีพี่สาวฝาแฝดที่มีอาภรรยผิดปกติถึงกลาว หญิงสาวที่เป็นแฝดผู้น้องต้องยินยอมให้ความร่วมมือด้วยความขมขื่น เธอพยายามจะหนีไปแต่ความอ่อนแอทำให้เธอไม่รู้ว่าหนีไปไหน ต่อมาฝาแฝดทั้งสองได้เกิดรักชายหนุ่มคนเดียวกัน โดยแฝดผู้พี่ได้แอบอ้างชื่อแฝดผู้น้องไปใช้เพื่อปกปักรักษาให้ชายหนุ่มรู้ความจริง เหตุการณ์นี้เองทำให้แฝดผู้น้องหมดความอดทน และเปิดเผยเรื่องราวขึ้น ความตกใจที่ถูกขู่ว่าจะฆ่าและความผิดหวังในความรักของแฝดผู้พี่ทำให้เธอขบถเกิดหนีไป และประสบอุบัติเหตุรถตกเหวกระจกรถค้ำคอของเธอขาดอาภรรยทั้งหลายจึงหมดไป

อาภรรยเหว

เป็นเรื่องราวของวิญญาณที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาเทวาลัย และทรัพย์สินสมบัติในเทวาลัยที่โกรธแค้นผู้ที่ขโมยเอาทรัพย์สินสมบัติเหล่านั้นไปขายหรือเอาไปเป็นสมบัติส่วนตัว วิญญาณนั้นได้ติดตามลงโทษผู้ที่นำทรัพย์สินสมบัติไปขายจนถึงแก่ความตาย และได้เข้าสิงสู่ในร่างของหญิงคนหนึ่งที่ได้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติดังกล่าว ทำให้หญิงคนนั้นขาดคนโดยไม่รู้สึกตัว ต่อมานักเทววิทยาได้บอกความจริงแก่หญิงผู้นั้น เธอจึงได้นำสมบัติกลับไปไว้ที่เทวาลัยจึงเกิด ความเอือมระอาขึ้นอย่างทุกหลายจึงส่งบลง

แทบหักเหี้ยว

เป็นเรื่องราวของวิญญาณของราชินีองค์หนึ่งที่มีอำนาจเวทมนต์คาถาสอง
วิญญาณนี้ได้ติดตามรักษาพระหัตถ์ข้างซ้ายของพระนางซึ่งบรรจุอยู่ในหีบควยเกรงว่า
จะมีผู้เปิดหีบออก และทำให้พระหัตถ์ของพระนางเน่าเปื่อยไป พระนางไคลงโทะ
อาจารย์นักโบราณคดีสองคนที่พยายามเปิดหีบออกจนถึงตายคนหนึ่ง และเสียชีวิตไป
คนหนึ่ง เพราะนักโบราณคดีทั้งสองคนนั้นมีความโลภคิดว่าหีบนั้นบรรจุวัตถุโบราณมีค่า
จนกระทั่งหีบนั้นตกไปอยู่กับชายผู้หนึ่งซึ่งเป็นนักโบราณคดีที่มีใจบริสุทธิ์ พระนางจึง
เข้าฝันบอกให้หน้าหีบบรรจุพระหัตถ์ของพระนางกลับไปคืนที่เดิม ซึ่งเขาก็ปฏิบัติตามโดย
นำหีบนั้นเดินทางไปในถ้ำในป่าลึก เขาไม่รู้ว่าได้นำกระดูกคนหาสมบัติสะกดรอยตาม
ไปควย เมื่อเขาออกมาจากถ้ำแล้ว นักขุดสมบัติที่ติดตามมาได้เข้าไปในถ้ำหมายจะ
ค้นหาสมบัติ แต่พระนางได้ใช้อำนาจหลายทีนปิดปากถ้ำเสียเป็นการลงโทษผู้มีใจโลภ
ให้ตายไป

ดวงสีทอง

เป็นเรื่องราวของจิตรกรหนุ่มคนหนึ่ง เขาพาภรรยาไปปลูกบ้านอยู่ริมทะเล
ซึ่งบริเวณนั้นมีภูเขาสีน้ำตาลหนึ่ง เขาต้องต่อสู้กับวิญญาณผีดิบสาวภรรยาของเจ้าของ
ภูเขาสีน้ำตาลที่สิงอยู่ในภาพเขียนของหล่อนเอง และภรรยาของเขาได้นำภาพนั้นมา
แขวนไว้ในห้องนอน เขาได้มองเห็นภาพนั้นเคลื่อนไหวและมีสัตว์ถูกทำร้าย ความ
สงสัยทำให้เขานำความไปปรึกษากับบาทหลวงที่โบสถ์ ซึ่งบาทหลวงได้ให้เครื่องราง
รูปไม้กางเขนไว้คุ้มครองตัว เขาได้นำเครื่องรางมาแขวนไว้ในห้อง ต่อมาเครื่องราง
นั้นตกหายไป ภรรยาของเขาก็มีอาการละเมอเดินไปยังบ้านร้าง เขาได้พาภรรยา
ไปส่งโรงพยาบาล วิญญาณนั้นได้ทำร้ายภรรยาของเขาจนต้องกลายเป็นผีดิบไปในขณะที่
เขาเดินทางกลับบ้าน เขาได้ร่วมมือกับบาทหลวงและชาวบ้านกำจัดวิญญาณดังกล่าวได้
สำเร็จ เขาเสียใจมากเมื่อทราบความจริงว่าภรรยาของเขาได้กลายเป็นผีดิบไปแล้ว
ด้วยความรักภรรยาเขาได้ยอมให้เธอลืมเลือนและกลายเป็นผีดิบไปอีกหนึ่งคนเพื่อจะได้
ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตลอดไป

จากโครงเรื่องของนวนิยายซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับเทพหรือวิญญาณที่เฝ้าดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติโบราณ เทพหรือวิญญาณนั้นจะขัดขวางและลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่สันติวิธี ได้แก่ การเข้าฝัน การแปลงกายเป็นมนุษย์แล้วใช้ชีวิตปะปนอยู่ในสังคมมนุษย์ เพื่อชักเตือนให้มนุษย์เลิกกระทำผิด จนกระทั่งถึงวิธีการรุนแรง คือการฆ่าอย่างทารุณ มนุษย์ต้องผจญกับอำนาจเหนือธรรมชาติดังกล่าวโดยไม่รู้ตัว จนกระทั่งเทพหรือวิญญาณนั้นต้องแสดงตน บอกให้รู้ถึงความจริงทั้งหมด และในตอนจบเรื่องเหตุการณ์มักคลี่คลายไปในทางที่ดี

1.3 ความขัดแย้งระหว่างสิ่งเหนือธรรมชาติกับสิ่งเหนือธรรมชาติ

นวนิยายเหนือธรรมชาตินี้ผู้เขียนมักใช้ตัวละครประเภทมนุษย์ ได้แก่ เทพ และภูติผีปิศาจให้มีบทบาทสัมพันธ์กับตัวละครมนุษย์ ดังนั้น จึงปรากฏความขัดแย้งระหว่างตัวละครมนุษย์กับมนุษย์ ซึ่งต่างก็มีอำนาจเหนือธรรมชาติด้วยกันทั้งสองฝ่าย ความขัดแย้งประเภทนี้ปรากฏในนวนิยาย 2 เรื่อง คือ สาบนรสิงห์ และ มาแต่หิมพานต์

สาบนรสิงห์

เป็นเรื่องราวของเทวบุตรโอรสของวสวัตตีมาร เทพบดีแห่งสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตตี เทวบุตรองค์นี้โคจรพบกัศปราชญ์ ทำให้วสวัตตีมารกริ้วมาก และขับไล่เทวบุตรองค์นี้ลงจากสวรรค์ เทวบุตรองค์นี้จึงเข้าสิงสู่ในร่างกายของนรสิงห์ มนุษย์ครึ่งสิงห์ซึ่งตนเป็นเจ้าลัทธิ มีสาธุศรัทธาอันนับถือจำนวนหนึ่ง เทวบุตรองค์นี้ได้ชักชวนมนุษย์เพื่อกินเนื้อและหัวใจเป็นอาหาร จากความกริ้วดังกล่าวจึงถูกสะกดไว้ในโลงศิลาด้วยอำนาจของพระนารายณ์ที่ประทานให้กับนักบวชนิทายาญะ โลงศิลาบรรจุร่างนรสิงห์นั้นได้ถูกนำไปขุดซ่อนไว้ในป่าลึกเพราะเกรงว่าสาธุศรัทธาของนรสิงห์จะปลุกนรสิงห์ขึ้นมาอีก เวลามาผ่านไปหลายพันปี ได้มีนักสำรวจชาวตะวันตกเดินทางไปสำรวจ

ตามหลักฐานเรื่องนรสิงห์ที่ค้นพบ และได้เปิดโลงศิลาออกทำให้นรสิงห์เป็นอิสระอีกครั้ง
 นรสิงห์ได้ชวนนักสำรวจผู้นั้น ต่อมาเมื่อนักสำรวจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทาง
 ไปนำโลงศิลาขึ้นเขามายังกรุงเทพฯ เพื่อการศึกษา ทำให้นรสิงห์ได้ออกมาใช้ชีวิต
 ประปนกับมนุษย์ในร่างของชายหนุ่มรูปงาม มีฐานะร่ำรวย โดยไม่มีใครรู้ความจริง
 เบื้องหลังนรสิงห์ก็ยังฆ่าคนหลายคนกินเป็นอาหาร นรสิงห์พยายามทุกวิถีทางที่จะกลับ
 มาเป็นอานาจีอีกครั้งหนึ่ง เขาได้ต่อสู้กับนักบวชชาวอินเดีย ที่มีพระแสงกล้า มีวิชาอาคมสูง
 และมีความรู้ในเรื่องการปราบนรสิงห์เป็นอย่างดี ในที่สุดนรสิงห์ก็ถูกปราบลงอีกครั้ง
 ด้วยอำนาจของกริชทองคำที่องค์ราชวัติศิวาร เทพบิดาได้ประทานให้เป็นอาวุธคู่กายของตน

มาแต่หิมพานต์

เป็นเรื่องราวของนางไม้แห่งป่าหิมพานต์ที่มีความรักเทพบุตรองค์หนึ่งแห่ง
 สวรรคตจนจุติมาหาชาติกา แต่เทพบุตรองค์นั้นมิได้รักตอบ เพราะเทพบุตรองค์นั้นมี
 ใจรักอยู่กับเทพธิดาองค์หนึ่ง ต่อมาเทพธิดาองค์นี้ได้ถูกพระอินทร์สาปให้ลงมาเกิดใน
 โลกมนุษย์ เทพบุตรองค์นั้นจึงติดตามลงมาเกิดในโลกมนุษย์ด้วยโดยทอดทิ้งนางไม้
 ด้วยความโกรธแค้นทำให้นางไม้เดินทางมายังโลกมนุษย์ เพื่อติดตามหาเทพบุตรองค์นั้น
 และจะพากลับไปยังป่าหิมพานต์ เธอได้นำแก้วมณีจากภูเขาศิขรินมาในป่าหิมพานต์อันเป็น
 สี่อรัญมามอบให้ เพื่อเตือนความทรงจำในขั้นแรก เธอตั้งใจจะแก้แค้นด้วยการทำให้
 เขาได้รับความเดือดร้อน เธอได้เข้าสิงอยู่ในแก้วมณีนั้น จากความโลภจึงทำให้เธอ
 ทราบว่า ความรักมีอำนาจเหนือความแค้น เธอจึงคอยคุ้มครอบป้องกันอันตรายต่าง ๆ
 ให้แก่เขา ต่อมาเธอได้พบพระชุกงค์ และได้รับฟังพุทธธรรมที่พระชุกงค์เทศนาโปรด
 ทำให้เธอคิดได้ว่า การที่เธอพยายามจะพาเขากลับไปอยู่ที่หิมพานต์กับเธอนั้น ไม่ถูกต้อง
 เธอจึงเปลี่ยนใจโดยกลับไปรอคอยเขาอยู่ที่ป่าหิมพานต์ตามเดิม

ความขัดแย้งระหว่างสิ่งเหนือธรรมชาติกับสิ่งเหนือธรรมชาติในนวนิยาย
 สองเรื่องนี้เป็นความขัดแย้งระหว่างเทพกับเทพเหมือนกัน แต่สาเหตุของความขัดแย้ง
 แตกต่างกันในนวนิยายเรื่อง สาวนรสิงห์ เทพขัดแย้งกันเรื่องความประพฤติที่

ชั่วร้าย ส่วนนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ นั้นเพชฌัญญ์กับเรื่องความชั่ว แต่ผลของความซัดเซงนั้นเหมือนกัน คือทำให้เทพต้องมาใช้ชีวิตเกี่ยวข้องกับมนุษย์ ต่างกันตรงที่นวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ เทพลงมาสร้างความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ ส่วนนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ เทพมาคุ้มครองอันตราย ช่วยเหลือคนดี และทำร้ายคนชั่ว

1.4 ความซัดเซงระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

ตามธรรมชาติของชีวิตมนุษย์เมื่อคนเราเกิดมาแล้วต้องกาย ร่างกาย เน่าเปื่อยผุพังไปไม่มีใครจะหลีกเลี่ยงหรือต่อสู้เพื่อเป็นกฎธรรมชาติของชีวิตได้ โศกเรื่องนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัธน์ ปรากฏข้อซัดเซงระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติของชีวิต กังวลว่านี่โดยตัวละครมนุษย์ได้พยายามต่อสู้กับความตายและความเปลี่ยนแปลงของร่างกายด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ก็ไม่สามารถจะเอาชนะกฎธรรมชาตินี้ได้ ปัญหาความซัดเซงลักษณะนี้ปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องเดียวกันคือ บ้านศิลาทราย

บ้านศิลาทราย

เป็นเรื่องราวของชายวัยกลางคนคนหนึ่ง เขาเป็นบ่าวที่แอมหลวงรักนายสาวตลอดมา แม่เธอจะมีสามีและลูกสาวแล้วก็ตาม เมื่อเธอตายไปอย่างกะทันหันด้วยอายุเพียงยี่สิบห้าปี เขาไม่อาจทนเห็นสภาพร่างกายของเธอที่จะต้องเน่าเปื่อยไปได้ เขาได้พยายามทุกวิถีทางที่จะรักษาสภาพร่างกายของเธอไว้ให้ได้ โดยขั้นแรกเขาได้ร่วมมือกับสามีของเธอหาวิธีการที่จะคงสภาพของเธอไว้ด้วยยาสมุนไพรและเลือดมนุษย์ แต่ก็ไม่สำเร็จ เขาจึงใช้วิธีการทางไสยศาสตร์ได้สังเวชนาวิญญูญาณของเจ้าที่ซึ่งมีอำนาจมาก ขอยอมตนเป็นทาสที่ต้องหาเลือดมาสังเวจเจ้าที่ทุกคืนวันเพ็ญ เพื่อแลกกับการช่วยให้นายสาวของเขาคงอยู่ได้แม้มีสภาพเป็นผีดิบ ดังนั้น จึงมีการท่ายกเกิดขึ้นทุกคืนวันเพ็ญ โดยที่ศพจะถูกสูบเลือดออกไปจนหมดตัว จนกระทั่งมีหนุ่มนักหนังสือพิมพ์คนหนึ่งเดินทางมาเพื่อสืบสาวเรื่องราวที่เกิดขึ้น เขาได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับอาถรรพณ์เหล่านี้จากพระพุทธรูปหนึ่ง และเมื่อเจ้าที่ปรากฏร่างให้เห็น เขาได้ใช้ปืนและกระสุนที่ทา

ควายนามันนัค อันเป็นของคลังที่พระชุกศังค์ให้ไว้ถึงร่างของเจ้านั้น ทำให้อ่านาจอ
 อารรพณต่าง ๆ สลายไป

จากการศึกษาความขัดแย้งหลักที่ทำให้เกิดเรื่องราวและเหตุการณ์สำคัญของ
 เรื่องในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัธน์ ทุกเรื่องแล้ว เป็นที่น่าสนใจเกวาคความขัดแย้ง
 ส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับ
 สิ่งเหนือธรรมชาติ ส่วนสาเหตุของความขัดแย้งนั้นเกิดจากความรักและความผิหวง
 กับการรักษาโบราณวัตถุสถานต่าง ๆ จากการสร้างความขัดแย้งให้อยู่ในวงจำกัดเช่นนี้
 เป็นผลให้การสร้างเนื้อเรื่องกับเหตุการณ์ในเรื่อง และการสร้างตัวละครในนวนิยาย
 ของ จินตวีร์ วิวัธน์ ซ้ำกันหรือคล้ายคลึงกัน ดังจะเห็นได้จากนวนิยายที่มีโครงเรื่อง
 เป็นความขัดแย้งเกี่ยวกับความรักและความผิหวงนั้น แม้ว่าผู้ประพันธ์จะสร้างความ
 ขัดแย้งให้เกิดขึ้นทั้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย คณหาสน์คำ
คัมภีร์ภูก และ ใต้เงาปริรามิค ระหว่างมนุษย์กับเทพ ในนวนิยายเรื่อง ภูกพระจันทร์
 และระหว่างเทพกับเทพ ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ โดยมีรายละเอียดแตกต่าง
 กันไปก็ตาม แต่วิธีการต่อสู้และวิธีการแก้ปัญหาคล้ายคลึงกัน คือมีการฆ่าล้างแค้น และ
 การดิ้นรนด้วยความพยายามของมนุษย์ วิญญาน และเทพ โดยมีเรื่องเหนือธรรมชาติ
 เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย เช่น การสร้างชีวิตอมตะ ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย
 การฟื้นคืนชีพ ในนวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูก การใช้อำนาจของคำสาป ในนวนิยายเรื่อง
ภูกพระจันทร์ พรายพระกาฬ และ ใต้เงาปริรามิค ซึ่งวิธีการดังกล่าวได้สร้างความ
 เกือกรอนให้แก่ตัวละครอื่น ๆ ในเรื่องทั้งสิ้น นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังกำหนดให้ความ
 ขัดแย้งเหล่านี้เกิดขึ้นในชาติก่อนแล้วสืบเนื่องกันมาจนถึงชาตินี้ มีการกลับชาติมาเกิด
 ของตัวละครในเรื่องโดยมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเช่นเดิมอีก เช่น เรื่อง ภูกพระจันทร์
 และ พรายพระกาฬ เป็นต้น

ในนวนิยายเรื่อง ภูกพระจันทร์ ชายหนุ่มที่จันทราเทวีหลงรักได้กลับชาติ
 มาเกิดเป็นเจ้าทิพนัย มารดาของชายหนุ่มคนนั้นก็ได้กลับชาติมาเกิดเป็นเจ้าทิพมาลา
 มารดาเจ้าทิพนัยอีก หญิงสาวที่เป็นคนรักของชายหนุ่มก็ได้กลับชาติมาเกิดเป็น นิสาณณ์
 และได้มารักกับเจ้าทิพนัยเช่นเดิมอีก

ในนวนิยายเรื่อง พราหมณ์ภาพ เจ้าหญิงสรวตีได้กลับชาติมาเกิดเป็น วลัยบุษ วงศ์ไพฑูรย์ ปาณเทพ ชายหนุ่มที่เคยรักเจ้าหญิงสรวตีได้กลับชาติมาเกิด เป็น คร.รวินทร์ รังศรีรักษ์ ยังคงรักวลัยบุษ หรือสรวตีอีก เจ้าชายอินทโกสีย์ ผู้ที่ไต่เต้ามาอยู่กับเจ้าหญิงสรวตีในชาติก่อนเมื่อกลับชาติมาเกิดเป็น ชิตวีร์ รณวิชาญ ก็ไต่เต้ามาอยู่กับวลัยบุษ หรือเจ้าหญิงสรวตีอีก พรหมินทร์ ชายหนุ่มที่หลงรักเจ้าหญิงสรวตี แต่ต้องผิดหวังเมื่อกลับชาติมาเกิดเป็น เอื้อพงศ์ อธิธรรมาภรณ์ มาหลงรักวลัยบุษ และผิดหวังเช่นเดิมอีก

นวนิยายที่มีความขัดแย้งในเรื่องการรักษาโบราณสถานและโบราณวัตถุ จินตวิวัฒน์ ได้ใช้ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับเทพ และวิญญาณที่เป็นผู้พิทักษ์โบราณสถาน และโบราณวัตถุ อันเป็นสมบัติมีค่าของแผ่นดิน โดยเทพ และวิญญาณเหล่านั้นได้ขัดขวางมิให้มนุษย์ทำลายสมบัติดังกล่าวด้วยวิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่ขั้นสันติวิธี ได้แก่ การเข้าเฝ้า การแปลงกายเป็นมนุษย์แล้วใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์เพื่อบอกเล่า ตักเตือน ห้ามปราม และข่มขู่มิให้มนุษย์กระทำความผิด จนกระทั่งถึงการใช่วิธีการรุนแรง คือ การลงโทษด้วยการฆาตกรรมทารุณ ดังปรากฏในนวนิยายเรื่อง ชุมพรพิภพใต้สมุทร สุสานภูเขาศร อาถรรพณ์เทวี และ เทพหัตถ์เทวี การสร้างความขัดแย้งเช่นนี้ทำให้นิยายและการดำเนินเรื่องในนวนิยายเหนือธรรมชาติยังวนเวียนอยู่ในแวดวงจำกัด

2. ตัวละครเหนือธรรมชาติ

ตัวละคร คือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง เพื่อให้เรื่องดำเนินไปตามเค้าโครงเรื่องที่ตั้งไว้ ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือเทียบเท่ามนุษย์ก็ได้

กุหลาบ มลลิกะมาส ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับตัวละครว่า

ตัวละคร คือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง ตัวละครจะเป็นคนหรือสัตว์ หรือเทียบเท่าคนก็ได้ (มีผู้แต่งให้สัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ ภูเขาน้ำ เป็นตัวละคร คิดและทำอย่างคน เช่น การเฉลียวฉลาดของเหินยงบาท)

ในศิลปะแห่งวรรณคดี ตัวละครในเรื่องมีความสัมพันธ์กับผู้สร้าง คือ ผู้แต่งเป็นผู้สร้างตัวละครในเรื่องอย่างแท้จริง โดยที่ได้

- ให้ชื่อ กำหนดรูปร่าง เพศ วัย หน้าตา
- กำหนดอุปนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ
- กำหนดบทบาท และกำหนดแม่แบบโชคชะตาให้ตัวละครนั้น ๆ จึงเท่ากับผู้แต่งทำให้ตัวละครมีชีวิตชีวาอย่างแท้จริง จนมีผู้อ่านรัก สงสาร เห็นใจตัวละครเหล่านั้น

ตัวละครในเรื่องต้องเหมือนมนุษย์ (หรือใกล้เคียงที่สุด) แต่ไม่ใช่มนุษย์จริงคนใดคนหนึ่ง มิฉะนั้นก็จะกลายเป็นบุคคลจริงในจดหมายเหตุ ในชีวประวัติ หรือในประวัติศาสตร์พงศาวดารไป...¹

ส่วนการสร้างลักษณะนิสัยของตัวละครในนวนิยาย ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งส่วนมากจะปรากฏอยู่สองลักษณะ คือ ประเภทน้อยลักษณะ (Flat Character) กับประเภทหลายลักษณะ (Round Character) การสร้างนิสัยให้ตัวละครนั้นโดยปกติแล้วผู้แต่งมักจะสร้างตัวละครประเภทน้อยลักษณะ หรือตัวละครที่มีลักษณะนิสัยคงที่ การเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยจะเป็นไปได้โดยสมเหตุสมผล กล่าวคือตัวละครจะต้องมีประสบการณ์ที่มีอิทธิพลพอจะเปลี่ยนแปลงอุดมคติอุปนิสัยได้ ตัวละครจึงมีทั้งประเภทสถิต (Static Character) คือไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย กับตัวละครประเภทพลวัต (Dynamic Character) คือตัวละครที่เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์และเวลา

ทั้งนี้กล่าวแล้วว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย โดยเฉพาะนวนิยายเหนือธรรมชาตินั้น ผู้ประพันธ์มักจะสร้างตัวละครให้มีรูปร่างลักษณะและพฤติกรรมแปลกประหลาดมหัศจรรย์ เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างเหตุการณ์และบรรยากาศเหนือธรรมชาติได้เป็นอย่างดี

¹ ภูหลวง มัลลิกะมาส วรรณคดีวิจารณ์ หน้า 115

ในการศึกษาตัวละครในนวนิยายโดยทั่ว ๆ ไปนั้น มักจะมุ่งศึกษาภาพรวมทั้งหมดของตัวละคร ได้แก่ รูปร่างหน้าตา เพศ วัย ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาอันเป็นประเด็นปลีกย่อย แต่เน้นหนักทางด้านศึกษาพฤติกรรม อุปนิสัย ใจคอ ความคิดและทัศนคติ ตลอดจนบทบาทของตัวละครนั้น ๆ แต่ในการศึกษานวนิยายเหนือธรรมชาตินี้ จะมุ่งศึกษาบทบาทเหนือธรรมชาติเป็นประเด็นสำคัญ เพราะเป็นบทบาทที่มีผลกับเรื่องโดยตรงมากกว่าอุปนิสัยใจคอ หรือบุคลิกลักษณะอย่างในนวนิยายทั่ว ๆ ไป

ตัวละครเหนือธรรมชาติ หมายถึง ตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นตัวละครมนุษย์ และตัวละครอมมนุษย์ที่มีพฤติกรรมนอกเหนือจากความสามารถของมนุษย์ที่จะพึงกระทำได้ อันอาจจะนำไปช่วยตนเองหรือไถ่รับอิทธิพลอื่น ๆ ก็ได้

การศึกษาตัวละครเหนือธรรมชาตินั้นต่างจากการศึกษาตัวละครในนวนิยายโดยทั่ว ๆ ไป เนื่องจากผู้ประพันธ์จะเน้นให้เห็นรูปร่างหน้าตาที่แปลกประหลาด และน่ากลัว และพฤติกรรมเหนือธรรมชาติมากกว่าจะเน้นนิสัยใจคอหรือทัศนคติ ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์จึงต้องมุ่งที่ลักษณะและพฤติกรรมเหนือธรรมชาติเป็นประเด็นสำคัญ

นวนิยายเหนือธรรมชาติของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ แต่ละเรื่องจะปรากฏตัวละครเหนือธรรมชาติอยู่มากมาย ซึ่งตัวละครแต่ละตัวจะมีบทบาทสำคัญมากน้อยแตกต่างกัน ตัวละครเหนือธรรมชาติบางตัวเป็นตัวละครเอกของเรื่อง บางตัวก็เป็นเพียงตัวประกอบเท่านั้น และในการศึกษาเรื่องตัวละครเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ครั้งนี้ จะศึกษาตัวละครเหนือธรรมชาติทั้งตัวละครมนุษย์และตัวละครอมมนุษย์ที่มีบทบาทสำคัญของเรื่องเท่านั้น

ตัวละครเหนือธรรมชาติที่มีบทบาทสำคัญของเรื่องในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ทั้งหมดสามารถจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมเหนือธรรมชาติได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- 2.1 ตัวละครมนุษย์ ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ
- 2.2 ตัวละครอมมนุษย์ สามารถแยกออกตามประเภทของอมมนุษย์ได้ 2 พวก คือ

2.2.1 เทพ

2.2.2 ภูตผีปีศาจ

2.1 ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ

ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิร์ วิวัชน หมายถึง ตัวละครที่ถือกำเนิดอย่างมนุษย์ธรรมดา มีการเจริญเติบโต แก่ชรา และสิ้นชีวิตได้อย่างมนุษย์ทั่วไป แต่ว่าตัวละครเหล่านี้จะมีพฤติกรรมบางอย่างที่ผิดจากสามัญวิสัย หรือไม่อาจเป็นไปได้ในมนุษย์ทั่วไป เช่น การกลายร่าง หรือมีอำนาจแสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่าง ๆ ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากภายนอกที่เป็นอำนาจเหนือธรรมชาติ หรือเป็นมาแต่กำเนิดก็ได้ ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิร์ วิวัชน มีทั้งหมด 6 ตัว จากนวนิยาย 6 เรื่อง ได้แก่

พันธุ์มเหรี

พันธุ์มเหรี เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย เป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ เพราะอำนาจของเวทมนต์คาถา

พันธุ์มเหรี เป็นราชินีแห่งเมืองอมฤตาลัย และเป็นราชินีของพระเจ้าโยสวรมัน กษัตริย์ผู้ครองเมืองหริทาลัยแห่งอาณาจักร ขอมในสมัยโบราณ เธอมีน้องสาวคนหนึ่งชื่อ ยโสธรีรา พันธุ์มเหรีหลงรักแม่ทัพคนหนึ่งชื่อ ฤเพนทรา แต่ต้องผิดหวังเพราะ ฤเพนทรากลับไปรักยโสธรีราน้องสาว เธอได้ลอบฆ่าคนทั้งสองด้วยการวางยาพิษ ซึ่งเหตุการณ์นี้ทำให้พระเจ้าโยสวรมันพิโรธมาก จึงได้ส่งกองทัพมาตีเมืองอมฤตาลัยของเธอจนพินาศย่อยยับไป แต่พันธุ์มเหรีรอดชีวิตได้ด้วยความช่วยเหลือของแม่คชื้อ เจ้าแม่กำปงพิรา และมีอายุยืนยาวต่อมาจนถึงยุคปัจจุบัน

พันธุ์มเหรี เป็นผู้ที่มีความรู้ในคานกฤตยามนต์ต่าง ๆ มาก เธอสามารถสร้างชีวิตอมตะให้กับตัวเองได้ คือ ไม่รู้จักแก่ แม้ว่าจะมีอายุนับพันปี และได้เข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมชั้นสูงของเมืองไทยในฐานะหญิงสาวเชื้อพระวงศ์เขมร โดยใช้ชื่อว่า พันธุมาที โดยไม่มีใครรู้จักความจริง เธอใช้เวทมนต์คาถาเลี้ยงสัตว์ประหลาด คือ

มนุษย์กางกาว ชื่อ เวตาล สามารถชุบชีวิตเกียรติมุขขึ้นมาจากรูปสลักศิลา และได้ใช้เวตาลกับเกียรติมุข เป็นเครื่องมือในการกำจัดศัตรูของเธอ ทั้งที่เธอได้ใช้เกียรติมุขไปฆ่าศาสตราจารย์กุดศอ นักโบราณคดีชาวเขมร ผู้พยายามเปิดเผยความเป็นมาของเธอ และได้ใช้เวตาลและเกียรติมุขไปทำร้ายไวฑูรย์ อมรรักษ์ นักโบราณคดีด้วยเหตุผลเดียวกัน เป็นต้น นอกจากนี้เธอยังเป็นผู้ที่มีอำนาจจิตสูง สามารถสะกดจิตให้คนอื่นเป็นไปตามที่ตนปรารถนา ทั้งที่เธอสะกดจิตให้อลิศรา คู่แข่งของเธอเห็นภาพหลอนต่าง ๆ จนแทบเสียสติ และยังสะกดจิตให้เสาวภาพรหมไปดวงถามความลับเกี่ยวกับเครื่องรางที่ไวฑูรย์ อมรรักษ์ ใช้ป้องกันอันตรายจากเวตาลและเกียรติมุข สมุนไพรที่เธอส่งไปทำร้ายอีกด้วย

พันธุเมศวร์ เป็นคนแข็งแกร่งมาก มีทิวแรงกล้า อัจฉริยะ ทั้งจะเห็นได้จาก การที่เธอแยกตัวไปสร้างเมืองอมฤตาลัยขึ้นใหม่ เพราะเข้าใจดีว่าบิดารักน้องสาวมากกว่าตน เป็นผู้มีอารมณ์รุนแรงไม่ว่าจะเป็นรัก โกรธ เกลียด หรือเคียดแค้น ทั้งที่เธอสามารถขายโลภีราน้องสาวแท้ ๆ และถูกเพนทราผู้ชายที่เธอรักที่สุดเมื่อเธอต้องผิดหวัง การสร้างชีวิตอมตะของเธอแสดงให้เห็นโมหวิทย์อันแรงกล้าของเธอที่หลงใหลในความสาวสวยของตัวเธอเอง เธอมีความเห็นแก่ตัวและมีใจคอเหี้ยมโหดมาก เห็นได้จากการที่เธอต้องฆ่าผู้ชายเป็นจำนวนมากเพื่อนำเอาเลือดมาใช้เพื่อต่อชีวิตเธอเอง ลักษณะดังกล่าวปรากฏชัดเจนในคำพูดของเธอ ตอนที่เห็นว่า

"เราจำเป็นเพื่อความอยู่รอด ไม่มีใครยอมงอมืองอเท้า
รอความตายอยู่หรอก โลกนี้คือสนามการต่อสู้ไม่ใช่หรือ...
ใครดีใครอยู่ และท่านไม่คิดหรือว่าในหามกลางคนทั้งหลาย
เราเป็นผู้หนึ่งที่สมควรจะอยู่รอดอย่างยิ่ง แต่นั่นแหละถ้าไม่ได้
เลือดมนุษย์ผู้ชาย เวทมนตร์ของพระเจ้ายาทวาก็จะไม่ขลัง
เราก็จะแก่เหี่ยวรา กังที่ท่านเห็นเมื่อตะกิมมีประโยชน์อะไรแล้ว"

ที่จะมีชีวิตอยู่ในร่างอันแก่เฒ่า ปราศจากความสวยงามอย่างนั้น"¹

พันธุเทวี ใฝ่พยายามที่จะคงความสวยงามนับเวลาเป็นพันปี เพื่อติดตามหา
กุเพนทรา ซึ่งกลบขาศิมาเกิดเป็นร้อยท้าววจโททัตเทพ พิณุเศรณี และพยายาม
ขวางชิงมาเป็นของตน แต่ก็ถูกขัดขวางและต้องตายไปเพราะอำนาจของคำสาปแช่ง
ในจารึกซึ่งบิดาของเธอเป็นผู้สร้างขึ้นเอง

พันธุเทวี เป็นตัวละครมนุษย์ ที่มีบทบาทเด่นที่สุดในเรื่องนี้ และได้ใช้
พฤติกรรมเหนือธรรมชาติไปในด้านเลวร้าย ด้วยการฆ่าและทำลายมนุษย์อย่างลึกลับ
แต่ในที่สุดก็เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ต่อความถูกต้อง ต้องจบชีวิตลงในที่สุด

อรอวล มหเวช

อรอวล มหเวช เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง มายาพิศวาส อรอวล
เป็นพี่สาวฝาแฝดของ อรชума ทั้งสองคนเป็นน้องสาวของนายแพทย์อิศรา เจ้าของบ้าน
ฟ้าหยาด ฝาแฝดทั้งคู่มีรูปร่างหน้าตาเหมือนกัน จนเกือบไม่ออกว่าใครเป็นใคร แต่
แตกต่างกันตรงที่ อรชума นั้นเป็นเด็กสาวที่อ่อนแอ ขี้โรค หัวอ่อน ขาดความเชื่อมั่นใน
ตนเอง มีความอคติและสงบเสงี่ยม ลักษณะเหล่านี้ตรงกันข้ามกับอรอวลที่เป็นคนแข็ง
กระด้าง เห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตนเอง และอิจฉาริษยา

อรอวล มีลักษณะเหนือธรรมชาติที่เป็นมาแต่กำเนิดอย่างหนึ่งคือ เธอเป็น
ทายาทที่ต้องอาถรรพณ์ลึกลับตามบรรพบุรุษ ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากนางกอร์กอนส์ นาง
อสูรร้ายในตำนานกรีก อรอวลต้องกลายร่างเป็นอสูรที่มีหน้าตาน่ากลัว และมีผมเป็นงู
ถึงปรากฏข้อความตอนหนึ่ง บรรยายว่า

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 1013 - 1014

เป็นใบหน้าที่พบได้แต่ในก้นบึ้งนรกหรือฝันร้ายที่สุดเท่านั้น
 น้ำเกลี้ยคนากลัวสุดพรรณนา ด้วยความใหญ่บานเบอะของดวงหน้า
 ซึ่งประกบด้วยนัยน์ตาพองโปนสีเขียวจืด จมูกงอแงเหมือนตาขอ
 โหนกแก้มสูง และริมฝีปากแผ่เยอะกว้างจนเกือบจรดใบหู มองเห็น
 ฟันแหลมคมเลี่ยมปลายอยู่ข้างในอย่างสะพรึงกลัว มีน้ำลายไหลสอ
 ตรงมุมปาก เป็นสีขุ่นคล้ำเหมือนสีเลือด

แต่อะไรก็ไม่สยของขวัญเท่าสิ่งที่ยูบนศีรษะของหล่อน
 สิ่งซึ่งชกกันอยู่เป็นก้อนกลม ๆ บนหัวนั้น เริ่มคลี่คลายเหยียดตัว
 ออกเหมือนเฟื้องคืบจากการหลับไหล ส่งเสียงประหลาดขึ้นแข็งแซะ

เป็นเสียงซู่ฟ่อ ๆ ของงูพิษ

จำนวนของมันนับไม่ถ้วน เหยียดคืบหยูกหยิกอยู่บนหัวสยของมัน
 ล้วนแถมมีชีวิตจิตใจ งูที่มีความร้ายและงูซึ่งเกิดแต่แดนสนธยา
 เท่านั้น¹

นอกจากลักษณะน้ำเกลี้ยคนากลัวดังกล่าวแล้ว ดวงตาของเธอยังมีอำนาจ
 ประหลาดถ้าใครมองสบตาของเธอแล้วร่างกายของผู้นั้นจะกลายเป็นหิน และในขณะที่
 เธอถูกอาถรรพณ์นี้ครอบงำอยู่ เธอจะมีความร้ายกว่าในยามปกติอีกด้วย จากลักษณะ
 เหนือธรรมชาติดังกล่าว ทำให้เธอถูกลูกกักบริเวณให้อยู่แต่ภายในหอเขียว และระเบียบ
 กระซิบของบ้านฟ้าหยาดเท่านั้น แต่เธอก็มักจะหนีออกไปที่ทุ่งธารทองเสมอ จนได้รับ
 การขนานนามจากชาวบ้านว่า "ปีศาจแห่งทุ่งธารทอง"²

¹จินตนา ภักดีชายแดน มายาพิศวาส เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 725 - 726

²จินตนา ภักดีชายแดน มายาพิศวาส เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า

อำนาจในดวงตาของอรอวล ได้ชักคนให้กลายเป็นหินไปหลายคน ที่สำคัญได้แก่คนแรกคือ วิไลกัญญา คนรักของนายแพทย์อิศรา คนต่อมาคือ กวินทร์ ฤฎาภรณ์ หรือ กิ่ง น้องชายของ กรพินธุ์ นางเอกของเรื่อง และคนสุดท้ายคือ สายใจ สาวใช้ในบ้านฟ้าหยาด นอกจากนี้ยังทำให้ ใจแก้ว นักศึกษาสาวคนรักของกวินทร์ ต้องเสียสติไปอีกด้วย

อรอวล ได้หลอกลวงกรพินธุ์ไปเพื่อทำร้าย แต่อรอวลมาช่วยไว้ทำให้ความลับทั้งหมดเปิดเผยขึ้น อรอวลมีความผิดหวังและตกใจจนขับรถไปตกเหว และถูกกระเจกรดบาดจนคอขาด

อรอวล เป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ คล้ายกับพันธุ์เหวในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย แตกต่างกันตรงที่อำนาจเหนือธรรมชาติของเธอเป็นมาแต่กำเนิดไม่ได้เกิดจากการศึกษาเวทมนต์คาถาอย่างพันธุ์เหว แต่เหมือนกันตรงที่อำนาจเหนือธรรมชาติเป็นไปในทางเลวร้าย ซ้ำและทำลายมนุษย์อื่น ๆ จนกระทั่งต้องมาจบชีวิตลง

โอมาร์ แอนเคอร์สัน

โอมาร์ แอนเคอร์สัน เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง ใต้เงาปริศนา โอมาร์ แอนเคอร์สัน เป็นชายหนุ่มเชื้อสายอเมริกัน อียิปต์ วัย 24 ปี และเป็นนักศึกษาวชิราอียิปต์โทยี หรืออียิปต์ศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา

โอมาร์ รักกับ กตัญชลี นักศึกษาสาวชาวไทย จนถึงขนาดหมายมั่นว่าจะแต่งงานกันในอนาคต แต่เกิดอุปสรรคขึ้นคือ โอมาร์จะต้องเดินทางไปสำรวจสุสานเก็บพระศพของกษัตริย์อียิปต์ กับ ดร.แอนกู แมนสฟิลด์ โอมาร์ได้จัดให้กตัญชลี ได้ร่วมเดินทางไปด้วยในฐานะผู้จัดบัญชีวัตถุโบราณ

โอมาร์ เริ่มมีคำพูดและพฤติกรรมแปลก ๆ เป็นปริศนาให้กตัญชลีสงสัย ซึ่งโอมาร์ก็ยอมรับว่า มีเหตุการณ์แปลก ๆ เกิดขึ้นกับเขาทุกคืน กล่าวคือ เขามีความรู้สึกว่าเขาได้ท่องเที่ยวไปในประเทศอียิปต์ตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งเขายืนยันว่าไม่ใช่

ความฝัน เพราะมันชัดเจนมาก และเขารู้สึกตัวขณะนั้นอยู่จนทำให้เขาคิดว่า "...มันเป็นสัญญาณบอกให้ฉันอะไรสักอย่างที่ดีที่ส่งมาเชิญชวน..."¹ เมื่อเริ่มมีการขุดสุสาน โอมาร์ก็ยังมีความประหลาดมากขึ้น เช่น เขามีความรู้เกี่ยวกับทางเขาและประวัติการสร้างสุสานนี้เป็นอย่างที่ดี วัฏจักรของเจ้าหญิงเนเฟอร์ โรสียูเป็นมัมมี่ในสุสานอย่างละเอียดลออมากจนทำให้ทุกคนแปลกใจ บางครั้งเขาก็นั่งไปปรากฏกายอยู่บนหน้าผาในเครื่องแต่งกายนักบวช เป็นต้น ในภายหลังกฤษฎีจึงได้ทราบว่าที่โอมาร์มีลักษณะเช่นนั้นเพราะเขาระลึกชาติได้ว่า เขาเป็น เมเนสรา หัวหน้านักบวชในสมัยราชวงศ์ที่ 19 ของอียิปต์สมัยโบราณ และเขาได้กลายเป็นเมเนสราอย่างเต็มตัวไปในที่สุด

การที่โอมาร์ สามารถระลึกชาติได้นั้นเพราะในขณะที่ยังเป็นเมเนสรา เขารักเจ้าหญิงเนเฟอร์โรสียูมาก แต่ต้องผิดหวังเพราะฟาโรห์ ทรงต้องการให้เจ้าหญิงอภิเษกกับเจ้าชายปตาโฮเตป ซึ่งเจ้าหญิงก็ไม่ทรงยินยอมจึงทรงหนีไปบวช ฟาโรห์โกรธมากจึงสั่งให้จองจำเจ้าหญิงตลอดชีวิต เมเนสราได้ปรบยาพิษให้เจ้าหญิงดื่มเพื่อหนีราชภัย เมื่อเจ้าหญิงสิ้นพระชนม์แล้ว ฟาโรห์ทรงสั่งให้สร้างสุสานเก็บพระศพเจ้าหญิงไว้ เมเนสราได้ลอบเข้าไปขโมยพระศพเจ้าหญิงเพื่อปลุกให้เจ้าหญิงฟื้นคืนชีพ แต่ถูกจับได้จึงถูกลงโทษอย่างรุนแรง ฟาโรห์ได้ทรงสาปแช่งวิญญาณของเมเนสราไม่ให้มีโอกาสไปเฝ้าโอสิริส เทพแห่งความตายได้อย่างมนุษย์ทั่วไป ดังนั้น วิญญาณของเมเนสราจึงต้องเวียนว่ายตายเกิดต่อไปตามความเชื่อของอียิปต์ในสมัยโบราณ ตอนที่เมเนสรา กล่าวว่า "...ความทรงจำอะไรจะมากกว่าการที่วิญญาณต้องท่องเที่ยวไปเป็นนิรันดร์ไม่รู้พักผ่อน เปลี่ยนแปลงรูปร่างของ "กา" ไปตลอดกาล..."²

¹จินนา ภักดีชายแดน ใต้เงาปิรามิด โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

ตลอดระยะเวลาเมเนสราได้ติดตามค้นหาศพเจ้าหญิงเนเฟอไรสิส เพื่อปลุกให้ฟื้นคืนชีพขึ้นใหม่ เมื่อเขาได้ค้นพบในชาตินี้ จึงทำให้อดีตทั้งหมดถูกขึ้นมาในความทรงจำ และทำให้เขาระลึกชาติได้

โอมาร์ แอนเดอร์สัน เป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ โดยรับมาแต่กำเนิด เช่นเดียวกับ อรอล ใน มายาพิศวง แต่เพียงจะมารู้ตัวและสามารถแสดงออกเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ตรงกับอดีตของเขา และเช่นเดียวกับตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติตัวอื่น ๆ กล่าวคือ ใช้พฤติกรรมนั้นประกอบความเลวร้าย และเป็นภัยกับมนุษย์อื่น ๆ และในที่สุด ก็พบจุดจบจากอำนาจเหนือธรรมชาติฝ่ายดี เช่นเดียวกับ นรสิงห์ ในนวนิยายเรื่อง สวามรสิงห์

เจ้าทิพมาลา ณ เวียงผา

เจ้าทิพมาลา ณ เวียงผา เป็นตัวละครอยู่ในเรื่อง ภูทพรเจ้านิทร

เจ้าทิพมาลา เป็นเจ้าของคุ้มทิพนธ์เพียร และเป็นมารดาของเจ้าทิพนธ์ตัวละครเอกฝ่ายชาย เธอเป็นหญิงสาวเหนือโดยกำเนิด อายุประมาณห้าสิบเศษ ผิวขาวมาก ผอมคอกว่า เป็นคนเคร่งขรึม ค่อนข้างดุ ไม่ค่อยมีอารมณ์ขัน ค่อนข้างเก็บตัวสังเกตุจากการที่เธอปิดคุ่มไม่รับแขกจึงดูเป็นคนลึกลับ น่ากลัวสำหรับคนภายนอก

เจ้าทิพมาลา เป็นคนที่มีลักษณะประหลาดคือ มีนิยันคำเรื่องแสงไคในทมิฬครั้งที่ปรากฏพบบรรยายผ่านทางความคิดของนิศามณี ว่ามี "ประกายสีเขียวเรืองเหมือนตาแมวในทมิฬ"¹ และลักษณะสำคัญที่สุดคือ เธอต้องกลายร่างเป็นมนุษย์ค้างคาวที่มีขนาดใหญ่มากในเวลากลางคืน ครั้งที่ นิศามณี เคยเห็นและบรรยายว่า

...ไม่มีค้างคาวธรรมดาที่ไหนจะใหญ่เท่า คะเนี้ยวตาในระยะห่างขนาดนั้น นิศามณีคิดว่า ปีกแต่ละข้างของเจ้าสัตว์ประหลาด

¹จินตนา ภักดิ์ชายแดน ภูทพรเจ้านิทร เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง) หน้า 388

จะต้องยาวไม่น้อยกว่าสองเมตร และลำตัวมันคงจะใหญ่กว่า
ลำตัวมนุษย์ผู้ชายที่กว้างใหญ่เสียอีก¹

การที่เจ้าทิพมาลา มีลักษณะประหลาดผิดมนุษย์นี้ เพราะเธอองค์คำสาปของ
จันทราทวีตึงแต่ครั้งอดีตชาติในฐานะที่เคยขัดขวางความรักของจันทราทวี มิให้มา
ยุ่งเกี่ยวกับบุตรชายของเธอ หลังจากที่มีการแก้คำสาปในตอนจบเรื่อง เธอก็พ้นอำนาจ
ของคำสาปและตายไปอย่างสงบ

เจ้าทิพมาลา เป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติที่เป็นไปด้วย
อำนาจของคำสาปให้กลายเป็นมนุษย์ค้างคาวได้ แต่ไม่ได้ใช้พฤติกรรมเหนือ
ธรรมชาติทำร้ายผู้ใด ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้ช่วยเหลือมนุษย์อื่น ๆ เป็นตัวละครสำคัญ
ที่สร้างความลึกลับให้กับเรื่อง และตายไปในตอนจบเรื่อง

นางชีอัสสซี

นางชีอัสสซี เป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในนวนิยายเรื่อง สวนนรสิงห์ เป็น
ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ เพราะอาศัยเวทมนต์คาถา

นางชีอัสสซี เป็นนักบวชชาวอินเดียนิกายไวษณพที่มีตะบะแก่กล้า และมีความรู้
เกี่ยวกับเวทมนต์เป็นอย่างดี มีลักษณะภายนอก เป็นชายชราที่มีลักษณะแบบฤาษีหรือโยคี
ทั่วไป

...ร่างผอมเกร็งสูงชุก อายุเกินหกสิบปีขึ้นไป ผิวคล้ำ ผมหยา
รุ่ยร่วงลงปะบ่า ตอนบนเกลากระหมวกไว้เป็นมวยอยู่กลางกระหม่อม
หมวกเครารุงรังเป็นกระเจิง ใบหน้าค่อมยาวเหยียดย่นนั้นไม่สื่อความ
รู้สึก แต่ยืนตัวจมลึกอยู่ในเบ้าคมวาวด้วยอำนาจประหลาดไม่เหมือน
ตาคนแก่ ที่คออันผอมยาวห้อยสายสร้อยประคำยาวสีค่าหนึ่งสาย

¹จินคนา ภักดีชายแดน พุทธพระจันทร์ เฒ่า 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 358

ทั้งนี้ทั้งวันนอกจากผ่านทุ่งโจงกระเบนสีขาวมอ ๆ สดปรกแล้ว
ก็ไม่มีสิ่งใดอีกเลย¹

ฤาษีอัสสชิ เป็นนักบวชที่ถือสันโดษ ถือศีลกินอาหารแบบมังสวิรัต คือไม่กิน
เนื้อสัตว์ ในแต่ละวันจะกินอาหารเพียงมื้อเดียวเท่านั้น

ฤาษีอัสสชิ เป็นผู้มีความสามารถทางคานไยศาสตร์หลายอย่าง นอกเหนือ
จากความเชี่ยวชาญในเวทมนต์แล้ว ยังสามารถสัมผัสความรู้สึกชั่วร้ายหรืออาถรรพณ์ต่าง ๆ
ที่ครอบคลุมอยู่ในบริเวณรอบตัวได้ ถึงที่ทราบว่าเป็นบริเวณบ้านของศาสตราจารย์ศรีนทร์
อภัยพรท อันเป็นที่เก็บโลงศพของนรสิงห์นั้นมีย่านาจชั่วร้ายและแรงกล้าครอบคลุมอยู่
แต่ท่านไม่อาจจะทราบว่าเป็นย่านาจอะไร เพราะถูกย่านานั้นต่อคานไว้

ฤาษีอัสสชิ ได้บำเพ็ญตะให้เกิสมารถอย่างสม่ำเสมอจนมีพลังจิตสามารถใช้
พลังจิตนั้นรักษามากแผล และอาการเจ็บปวดให้หายไ้อย่างรวดเร็ว เห็นได้จากตอนที่
นายสุข ซึ่งถูกนรสิงห์ในร่างมนุษย์ครึ่งสิงห์ทำร้ายได้รับบาดเจ็บที่ไหล่เสียเลือดมาก
ท่านฤาษีอัสสชิสามารถใช้พลังจิตรักษา นายสุขก็หายจากอาการบาดเจ็บในวันรุ่งขึ้น

ฤาษีอัสสชิ เป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องตัวหนึ่ง เป็นตัวละครที่ได้ต่อสู้
กับความชั่วร้ายของนรสิงห์โดยตลอด ทั้งแต่การใช้ย่านาจเวทมนต์และเครื่องราง
ของขลังต่าง ๆ ได้แก่ การใช้ผ้ายันต์ปิดบนโลงศพนรสิงห์ ให้เครื่องรางป้องกันตัวแก่
ศุภริกา โดยเฉพาะในตอนจบเรื่อง ฤาษีอัสสชิได้เป็นผู้แก้ปัญหาโดยการอัญเชิญสวตัทที่มาร
ผู้เป็นเทพบุตรของนรสิงห์มาช่วยปราบนรสิงห์ได้เป็นผลสำเร็จ

ฤาษีอัสสชิ เป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ ที่ใช้อ่านาจนั้นไป
ในทางที่ดี ปกป้องคุ้มครองมนุษย์จากย่านาจชั่วร้ายจนเป็นผลสำเร็จ

¹จินตนา ภักดีชายแดน สวนนรสิงห์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 34

จามิกร จารุวัตร

จามิกร จารุวัตร เป็นตัวละครสำคัญในนวนิยายเรื่อง กัมภีร์ภูต จามิกร เป็นชายหนุ่มที่สำเร็จการศึกษาจากอเมริกา เขาเป็นบุตรชายของ คร.จรัล จารุวัตร นักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง และเป็นเพื่อนรักของ ศรราม เวทวสิน พระเอกของเรื่อง

จามิกร เป็นผู้มีความสามารถพิเศษทางจิตที่เรียกว่า ประสาทที่หก (Sixth sense) กล่าวคือ จิตของเขาสามารถหยั่งรู้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำ (precognition) หรือ มีสังหรณ์แม่นยำ อาการดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นเองในทันทีทันใด และเกิดขึ้นเฉพาะบางครั้ง ดังผู้ประพันธ์ได้กล่าวถึง จามิกร ว่า "ในบางครั้งบางครั้งชายหนุ่มผู้นี้จะเกิดความสามารถทำนายทายทักเหตุการณ์ได้ล่วงหน้าอย่างใกล้เคียงกับความจริง บางครั้งเขาจะเกิดความรู้สึกว่า "สังหรณ์" ขึ้นมา ปุบปับ และสังหรณ์นั้นมักเป็นจริงเสมอ"¹

จากคุณสมบัติพิเศษของ จามิกร นี้ทำให้เขามีบทบาทสำคัญในการทำนายเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ศรรามได้เกือบทุกครั้ง ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ตอนที่ศรรามจะเดินทางไปซุกแคงโบราณสถานในต่างจังหวัด จามิกรได้เตือนให้ระมัดระวังตัวและอาจจะเกิดอุปสรรคทำให้การเดินทางครั้งนี้ต้องล้มเลิกไป ซึ่งก็เป็นความจริง เพราะต่อมาศรรามได้ประสบอุบัติเหตุรถชนต้นไม้ข้างทาง ทำให้ไม่ได้เดินทางไปตามคำทำนายของจามิกร ในตอนหนึ่ง เมื่อมารุทเทวีพยายามหาวิธีจะให้ศรรามเดินทางมาพบพระนางที่เทวาลัยของพระนางโดยเร็ว จามิกรก็เกิดสังหรณ์ขึ้นมากะทันหัน เขาโทรศัพท์ไปบอกศรรามให้ระวังจะมีเรื่องเกิดขึ้นกับคนใกล้เคียง ซึ่งก็เป็นความจริง เพราะต่อมา ปราลิ คนรักของศรรามก็ถูกอำนาจของมารุทเทวีสะกดให้หลับไม่รู้ตื่น และส่งปิศาจหิวหามาเข้าฝันเพื่อนำลายแทงสำหรับการเดินทางมาให้

¹จินตนา ภักดีชายแดน กัมภีร์ภูต เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์

นอกจากจามิกร จะมีความสามารถพิเศษในการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าได้แม่นยำแล้ว จิตของเขายังสามารถรับรู้การติดต่อกับจิตผู้อื่นที่เรียกว่า ไทโรจิต (telepathy) ได้ ถึงตอนที่ศรธรรมถูกบังคับให้ออกไปหาฆาตกรเหวบนแผ่นหินกลบปากเหวลึกภายในเหวลึกของฆาตกรเหวบนั้น อาจารย์เพ็ง ซึ่งพ่ายอำนาจเวทมนต์ของฆาตกรเหวถึงกับล้มลง แต่อาจารย์เพ็งได้รู้ความลับเรื่องแผ่นหินกลนี้จากวิญญานบริวารของฆาตกรเหว อาจารย์เพ็งจึงส่งกระแสจิตบอกไปยังจามิกร ซึ่งเขาก็สามารถรับไทโรจิตได้ และสามารถช่วยชีวิตศรธรรมให้พ้นจากการตกเหวตายได้ทันเวลาที่และทำให้ฆาตกรเหวพลัดตกลงไปเพียงผู้เดียว

จามิกร จารุรัศมี เป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองแต่กำเนิด และได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติในตัวเองช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตั้งแต่ตนจนจบเรื่อง จึงจัดเป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติฝ่ายดี

จากการวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในเรื่องทั้งหมดแล้วพบว่า ตัวละครประเภทที่มีอำนาจเหนือธรรมชาตินั้นเกิดขึ้นจากอิทธิพลภายนอก คือ เกิดจากอำนาจเวทมนต์คาถา ไก่แก่ พันธุมเหว ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย และ ฤาษีอัสสชิ ในนวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ เกิดจากอำนาจของคำสาป ไก่แก่ เจ้าทิพมาลา ๗ เวียงผาง ในนวนิยายเรื่อง ภูทพรเจ้านคร ตัวละครที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติมาแต่กำเนิด ไก่แก่ อรฮาด มหเวช ในนวนิยายเรื่อง มลายาทิวาส โอมาร์ แอนเคอร์สัน ในนวนิยายเรื่อง ไท่เงาปรัมมิค และ จามิกร จารุรัศมี ในนวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูต ตัวละครเหล่านี้มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติต่าง ๆ กัน คือ กลายร่าง ใช้พลังจิตพิเศษต่าง ๆ สร้างชีวิตอมตะ และระลึกชาติได้ ตัวละครที่ใช้พฤติกรรมเหนือธรรมชาติไปในทางที่ดี คือ ช่วยเหลือมนุษย์ให้พ้นจากอำนาจชั่วร้ายต่าง ๆ ไก่แก่ ฤาษีอัสสชิ และจามิกร ส่วนตัวละครอื่น ๆ ใช้พฤติกรรมไปในทางเลวร้าย คือ สร้างความเดือดร้อนให้กับมนุษย์

พุทธศาสนาของ Grun Dunwel ได้ให้กำเนิดของพวกอมมนุษย์ไว้

6 เหล่า คือ นาค รากษส คนธรรพ์ ครุฑ กินนร และมโหราค
(จุฬามณีหนึ่ง) ส่วนในคัมภีร์ลิลิตวิสูตร เต็ม เปรต ปิศาจ และ
กุมภมาตย์ เข้าด้วย ในคติศาสนาแบ่งเป็น ปิศาจ ภูต ยักษ์ รากษส
กินนร วิมบุรุษ มโหราค และคนธรรพ์¹

หลวงสารานุประพันธ์² ได้จำแนกประเภทของสิ่งมีชีวิตที่เป็นพลโลกที่อาศัย
อยู่ในไตรภพว่ามี 11 อย่าง คือ

1. เทวดา แปลว่า ผู้เลินสุก ผู้เปล่งแสง เป็นพลโลกของสวรรค์
2. คนธรรพ์ เป็นพวกภูตพวกหนึ่งซึ่งเข้าพวกเทวดาก็ได้ เข้าพวกมนุษย์
ก็ได้ เพราะมีที่อยู่ทั้งสวรรค์ และมนุษย์โลก หรืออีกนัยหนึ่งว่ามีโลกของเขาอีกอันหนึ่ง
ต่างหาก เรียกว่า "คนธรรพโลก" อยู่ระหว่างโลกสวรรค์กับโลกมนุษย์
3. ยักษ์ เป็นภูตพวกหนึ่งเรียกกันว่า "อสูร" แปลว่า พวกอริกับเทวดา
สิ่งมีชีวิตจำพวกนี้มีทั้งใจดีและใจร้าย รูปร่างน่าเกลียดคนน่ากลัว มีเขี้ยวยื่นออกมาจากปาก
เป็นลูกพระกัศยป มีเจ้าหรืออธิบดีชื่อท้าวภูเวร อาศัยอยู่ในโลกสวรรค์และโลกมนุษย์
มีทั้งดีและชั่ว
4. กินนร เป็นสิ่งที่มีชีวิตชนิดหนึ่งคล้าย ๆ คน แต่ไม่ใช่คนที่เดียวเพราะ
มีทาง อาศัยอยู่ตามถ้ำตามเขาในระหว่างโลกมนุษย์กับโลกสวรรค์ คือ กินนร บุรุษวรรษ
กินนรเป็นบริวารของท้าวภูเวร และเป็นพวกคนธรรพ์พิเศษหนึ่ง เรียกว่า "กินรี"
ตามรูปเดิมของอินเดียนั้น ตัวเป็นคนหัวเป็นม้า แต่เมื่อแพร่กระจายเข้ามาในเมืองไทย
กลายเป็นรูปหัวเป็นคนตัวเป็นนก

¹ พระยาอนุমানราชชน เมืองสวรรค์และนิสางเทวท โดย เสรีบริโกเศศ
(นามแฝง) หน้า 134

² หลวงสารานุประพันธ์ ชุมนุมสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หน้า 99 - 103

5. นาค เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่ง รูปร่างคล้ายงูใหญ่ อาศัยอยู่ในใต้พื้นโลก มนุษย์ คือ พื้นน้ำ เป็นลูกพระกัศยปเหมือนกัน มีท้าววิรูปักษ์เป็นอธิบดีจอมนาค

6. ครุฑ เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่ง รูปร่างคล้ายนกใหญ่ อาศัยอยู่บนพื้นโลก มนุษย์ เป็นอริกับนาค คอยกินนาคตลอดเวลา เป็นลูกพระกัศยปกับนางวินดา เป็นพาหนะของพระวิษณุ

7. แทกย์ เป็นอสูรพวกหนึ่ง ซึ่งเป็นลูกพระอาทิตย์กับพระมหาฤาษีกัศยป

8. ทานพ เป็นอสูรเชื้อสกุลแห่งนางทนต์กับพระกัศยป

9. รากษส เป็นอสูรจำพวกหนึ่ง ซึ่งมีทั้งดีและชั่ว อาศัยอยู่ตามป่าช้า ชอบกวณพราหมณ์ในขณะทำพิธี มักกวณพราหมณ์ผู้ตั้งใจสมาธิ เข้าสิงในซากศพกินคน และรบกวนให้รำยมนุษย์โดยอาการต่าง ๆ

10. นักษัตริ์ เป็นชื่อดาวทั่ว ๆ ไป หรือยามต่าง ๆ ที่พระจันทร์ผ่านไป พราหมณ์ได้ใช้วิญญานให้มีชีวิตขึ้น

11. พระคเณศ หรือพระวิฆเนศร์ เป็นนายเทวดา เจ้าแห่งความรู้ เป็นโอรสพระอิศวร กับพระอุมา รูปร่างมีหัวเป็นช้างงาเดียว สีกายแดง นุ่งหมแดง ถือขาศ และขอ มีหนูเป็นพาหนะ พระคเณศ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์อีกสิ่งหนึ่ง

จากความหมาย และการแบ่งประเภทของอมนุษย์ดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ทัวละครอมนุษย์ เป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้เป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่คน ได้แก่ ๘ เทวดา ยักษ์ สัตว์ต่าง ๆ และพวกครึ่งคนครึ่งสัตว์ เพื่อให้แสดงบทบาทต่าง ๆ ในวรรณกรรม

ตัวละครอมนุษย์ เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติ ทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้ และมีพฤติกรรมที่อยู่นอกเหนือความสามารถที่มนุษย์จะพึงกระทำหรือบันดาลให้เกิดขึ้นได้ เช่น การแปลงกายเป็นรูปต่าง ๆ การลงหนหนายตัว มีคำสาปอันศักดิ์สิทธิ์ หรืออิทธิปาฏิหาริย์อื่น ๆ

จินตวิวิธน์ นำเอาตัวละครอมนุษย์มาใช้ในนวนิยาย โดยให้มีบทบาทสัมพันธ์ในก้านใดก้านหนึ่งกับตัวละครมนุษย์ เช่น มีความรักเกลียด โกรธแค้น เป็นมิตร เป็นศัตรู เป็นต้น

ตัวสะกดมนุษย์ในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ จำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.2.1 เทพ

เทพเป็นคำเกี่ยวกับ เทว ซึ่งใช้กันหลายรูป ได้แก่ เทวา เทวัญ เทวคา ซึ่งล้วนแต่มีความหมายเหมือนกัน

พจนะ-สารานุกรม ได้นิยามไว้ว่า "เทพ หมายถึง ผู้มีกายทิพย์ ชาวสวรรค์ ผู้มีคุณธรรมสูง"¹

พระพรหมมุนี ได้อธิบายว่า เทพ กับ เทว เป็นคำเดียวกัน หมายถึง "ผู้เล่นสนุกอยู่ด้วยอิฏฐารมณ์ มีกามคุณ 5 เป็นต้น ผู้เปล่งแสงสุกใสรุ่งเรืองงดงาม ผู้สามารถบันดาลให้สิ่งทั้งปวงสำเร็จได้ตามประสงค์ ผู้มีฤทธิ์และวันรมย์สมชั้น ผู้ที่มนุษย์ใคร่ขอหรือทนจากเหตุเสื่อมเสียต่าง ๆ แล้วอ่อนวอนปรารภนาให้เป็นสภาวะที่พึงเหล่านั้น ได้ชื่อว่า เป็นเทพเจ้า"² เพศชาย เรียกว่า เทพ เทว เทวบุตร หรือ เทพบุตร เพศหญิง เรียกว่า เทวี เทพี เทวธิดา หรือเทพธิดา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายคำ "เทวคา" หมายถึง "พวกชาวสวรรค์ ที่มีกายทิพย์ ฤทธิ์ และกินอาหารทิพย์"³

ซีชาร์ โรเบิร์ต วิลเคอร์ส ได้ให้ความหมายของคำ "เทวา" หมายถึง "ผู้ทรงสภาวะเหนือระดับความเป็นมนุษย์"⁴

¹เปลื้อง ณ นคร พจนะ - สารานุกรมฉบับทันสมัย หน้า 207

²พระพรหมมุนี ศาสนาสากล เล่ม 1 หน้า 196

³ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 828

⁴อคม รุ่งเรืองศรี เทวคาพหุ หน้า 2 (อ้างอิงมาจาก Pali - English Dictionary ของ Caesar Robert Childers. p. 164)

ในทางพุทธศาสนา เทวานั้น ได้แก่ ผู้ที่อยู่ในเทวโลกทั้ง 6 ชั้น และในพรหมโลก 20 ชั้น และยังใช้มาถึงเทพประจำเมือง ประจำตระกูล คนไม้ หรือสิ่งสถิตคามหินผา และสถานที่บางแห่ง¹

จากความหมายของคำว่า "เทพ" พอสรุปได้ว่า เทพ หมายถึง พวกที่มีสภาวะเหนือมนุษย์ เช่น มีกายทิพย์ ตาทิพย์ หูทิพย์ และ กินอาหารทิพย์ เป็นต้น อาศัยอยู่บนสวรรค์โลก หรือพรหมโลก รวมทั้งเทพบางพวกที่อาศัยอยู่ในโลกมนุษย์อีกด้วย

ในนวนิยายของ จินตวิธ วิวัธน์ ปรากฏตัวละครที่มีสภาวะเป็นเทพอยู่หลายตัว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย และอาจมีพฤติกรรมทั้งในค่านิยมและร้าย ทั้งจะได้นำตัวละครประเภทนี้แต่ละตัวมาวิเคราะห์ให้เห็นชัดเจน และเสนอโดยแยกออกตามพฤติกรรมดีและร้าย ดังนี้

2.2.1.1 ตัวละครเทพฝ่ายดี มีทั้งหมด 5 ตัว จากนวนิยาย 4 เรื่อง ได้แก่

โสมประภาเทวี หรือ จันทราภา โสมสกุล

โสมประภาเทวี หรือจันทราภา โสมสกุล เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง ขุนทรพย์โสมประภา

โสมประภาเทวี เป็นเทพที่มีหน้าที่พิทักษ์รักษาทรัพย์สมบัติของแผ่นดิน เธอเป็นธิดาของ พญาโสมคิธร แห่งเมืองคิธรปุระ หรือปู่โสมเฒ่าทรพย์ พญาโสมคิธรได้ตั้งราชทรัพย์ทั้งหมดไว้ให้เป็นสมบัติของแผ่นดินโดยส่วนรวม และราชทรัพย์เหล่านี้จะปรากฏให้มนุษย์ได้ชื่นชมเมื่อเวลาใดล่วงเข้าสู่ยุคของพระศรีอารียเมคไตรพุทธเจ้า เมื่อพญาโสมคิธรได้พนกรรมไปแล้วได้ฝากทรัพย์ดังกล่าวให้โสมประภาเทวีเป็นผู้พิทักษ์

¹อุคม รุ่งเรืองศรี เทวคาพุทธ หน้า 2 (อ้างอิงมาจาก Pali - English Dictionary ของ Ceasar Robert Childers. p. 164)

คู่ต่อไป ดังนั้น โสมประภาเทวี จึงต้องทำหน้าที่เฝ้ารักษาทรัพย์สมบัติเหล่านี้ไว้ให้ปลอดภัยจากมนุษย์ที่มีความโลภ เช่น พวกลักลอบขุดกรุสมบัติ พวกตัดเศียรพระ และพวกพอกำที่รับซื้อวัตถุโบราณ ซึ่งขโมยมาจากโบราณสถานต่าง ๆ ตลอดจนพวกที่ชอบสะสมวัตถุโบราณไว้เป็นสมบัติส่วนตัว โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ในการทำหน้าที่พิทักษ์ทรัพย์สมบัติดังกล่าว โสมประภาเทวี ได้ลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ กันตามเห็น เช่น กรณีของนายทรงศักดิ์ อัครวิเศษ สกุลชัย หรือ ชัง เศรษฐีใหญ่เจ้าของเกาญมีเบื้องหลังรับซื้อของโจร อันได้แก่ วัตถุโบราณที่ขโมยมาจากโบราณสถานต่าง ๆ โสมประภาเทวีได้ลงโทษนายทรงศักดิ์ถึงตาย เพราะถือว่าเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้มีการทำลายทรัพย์สมบัติของส่วนรวม กังที่เธอได้ประณามนายทรงศักดิ์ก่อนที่จะลงโทษว่า

"...บาปผิดของเจ้านั้นหนักหนายิ่งนัก เจ้าเป็นตัวการทางอ้อมให้เกิดโจรกรรมทรัพย์สินแผ่นดิน ทำลายสมบัติของชาติและของส่วนรวม เจ้าขายสมบัติบรรพชนของแผ่นดินนี้ให้แก่ต่างค้าควยราคาราคาถูกแสนถูก เจ้ามองไม่เห็นบาปบุญคุณโทษใด ๆ นอกจากเงิน ซึ่งเป็นพระเจ้าสุคนธ์ของเจ้า เจ้ายุ่งหัวขโมยให้ลักค้ำเศียรพระพุทธรูปเก่าแก่...บาปกรรมหาที่เปรียบมิได้ เจ้าเหยียบย่ำสิ่งที่คนทั้งชาติเขาเคารพนับถือ เพื่อเงินตัวเดียว เจ้ารับซื้อทรัพย์สินแผ่นดินอย่างหน้าซื่อตาบานเพื่อเอาไปเปลี่ยนเป็นเงิน คนอย่างเจ้าลบหลู่สถาบันศาสนา ทำร้ายจิตใจพุทธศาสนิกชนทั้งประเทศ และทำลายทรัพย์สินของชาติเป็นส่วนรวม ลองนึกดูว่าโทษผิดของเจ้าควรเป็นสถานใด..."¹

หลังจากที่ลงโทษนายทรงศักดิ์แล้ว โสมประภาเทวีได้ตามไปลงโทษโจรซึ่งร่วมมือกันขโมยวัตถุโบราณ คือ พงษ์ โชติ และทิพาภรรยาของโชติสาวใช้ที่เป็นสายให้

¹จินตนา ภักดิ์ชายแคน ขุมทรัพย์โสมประภา โดย จินตวีร์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 87 - 88

โชติ และพงษ์เข้าไปขโมยแหวนรูปโบราณจนถึงกับฆ่าหลานชายเจ้าของบ้านตาย
โสมประภาเทวีได้ลงโทษโดยการบันดาลให้เงินที่โชติได้รับมาจากการขายแหวนรูปให้
นายทรงศักดิ์นั้นกลายเป็นกระดาศ ทำให้โชติและพงษ์ฆ่ากันตายด้วยความเข้าใจผิด

อำนาจในการลงโทษผู้กระทำผิดของโสมประภาเทวีนั้น นอกเหนือจากการ
ลงโทษทัณฑ์ในนรก เธอได้รับอนุญาตให้พิพากษาและลงโทษชั้นหนึ่งก่อน แล้วจึงส่งผู้
กระทำผิดให้แก่พระยายมราช พิจารณาโทษและลงทัณฑ์อีกทีหนึ่ง กังที่โสมประภาเทวี
ได้ลงโทษแก่ สมบุญ จนถึงตาย เพราะไปขโมยพระพุทธรูปกับเงินเทียนซึ่งเป็นของโบราณ
เก่าแก่ภายในวัด และยังได้ฆาฏิกบุรุษหนึ่งด้วย โสมประภาเทวีได้ให้ โลหิต ลูกน้อง
คนสนิทของเธอนำวิญญาณของสมบุญไปทรมาน และได้บันดาลให้สมบุญเห็นภาพอนาคต
ของตัวเอง เมื่อต้องไปใช้กรรมอย่างทุกขเวทนาในโลมหภูมิรอกหลังจากที่เธอได้ส่ง
สมบุญให้พระยายมราชพิพากษาแล้ว

อำนาจเหนือธรรมชาติในการลงโทษผู้กระทำผิดของโสมประภาเทวีนั้น ขึ้นอยู่
กับบุญ กรรม ของผู้กระทำผิด กล่าวคือ ถ้าผู้นั้นยังมีกุศลกรรมที่เคยสะสมไว้นั้นหนา
โสมประภาเทวีก็ยังไม่อาจทำอันตรายได้ เช่น กรณีของ นายกรุงศรี จุลละประเสริฐกุล
เศรษฐีใหญ่ นักสะสมวัตถุโบราณผู้มีใจละโมภ แม้ว่าจะกระทำผิดมานาน แต่เธอก็ยังไม่
อาจลงทัณฑ์ได้ ต่อมาเมื่อนายกรุงศรี หมดกุศลกรรมแล้ว โสมประภาเทวีจึงได้ลงโทษ
ให้ถูกหินทับกระดูกสันหลังกลายเป็นอัมพาตไปในตอนจบเรื่อง

การลงโทษที่รุนแรงเหล่านี้โสมประภาเทวีต้องฝืนใจกระทำไปโดยหน้าที่ ทั้งนี้
เพราะลักษณะนิสัยใจคอที่แท้จริงของเธอ มิได้มีความโหดร้ายแต่ประการใด เธอ
พยายามป้องกันมิให้มนุษย์กระทำผิดด้วยการแปลงกายมาเป็นมนุษย์ธรรมดาปะปนอยู่ใน
สังคม ไขข้อว่า จันทรภา โสมสกุล เพื่อบอกเล่าให้รู้ถึงความผิดบาปต่อการละเมิด
ทรัพย์สินของแผ่นดิน เธอได้ให้โอกาสแก่มนุษย์ในการกลับตัวเป็นคนดีด้วยการตัดเคือง
ห้ามปรามด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ถ้าไม่เชื่อฟังโดยยังคงทำลายทรัพย์สินสมบัติส่วนรวม
ต่อไปอีก เธอจึงลงโทษอย่างร้ายแรง กังเช่น กรณีของนายกรุงศรีนั้น แม้วานายกรุงศรี

จะเป็นผู้ที่มีความโลภอยู่ในกมลสันดาน โสมประภาเทวีก็ยังห้ามปราม และเตือนให้สำนึก
ในความผิดโดยมาเข้าฝัน มุกดาว ลูกสาวนายคุรงค์ เตือนว่า

"เรามาเตือนเจ้า มนุษย์ใจเขลา สิ่งของในครอบครองของบิดาเจ้า
เป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์แผ่นดิน ไม่บังควรที่ผู้ใดจะเบียดบังไว้เป็นสมบัติ
ส่วนตัว เรามาเตือนเจ้าเพราะรู้ว่าเจ้าพอจะเข้าใจใฝ่กายกว่าบิดา
ผู้คือมัน...จงไปบอกเขาคำนนี้ ถ้ายังชักขึ้นโลภมากเก็บทรัพย์แผ่นดินไว้
เราจะไม่เสียเวลามาทักเตือนอีก"¹

ในการลงโทษผู้กระทำผิด โสมประภาเทวีจะแยกคนก็ออกจากคนชั่ว ถ้าเป็นผู้ที่
มีจิตใจดีแต่การกระทำผิดลงไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เธอก็จะทักเตือนให้สำนึกผิด
กักรณี่ของคุณหญิงอนูรี อัปภักตราบุตร ที่รับซื้อเครื่องประดับโบราณไว้ในครอบครอง
โสมประภาเทวีได้มาเข้าฝันตักเตือน และยังไต่ถามกาลให้คุณหญิงอนูรีมองเห็นกำไร
โบราณในซอมือของตนกลายเป็นงูพิษ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่า ถ้าไม่เชื่อฟังจะต้องถูกงูพิษกัด
เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้คุณหญิงอนูรี เกิดความกลัวจนต้องรีบขายเครื่องประดับโบราณนั้น
ไปเสียโดยเร็ว

นอกจากนี้ โสมประภาเทวียังปรารถนาที่จะให้มนุษย์อยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข
มีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งเหตุการณ์ที่เธอได้ปฏิบัติต่อคนขับแท็กซี่
คนหนึ่งที่เคยช่วยเหลือรับคนเจ็บซึ่งถูกรถชนไปส่งโรงพยาบาล เธอได้ติดตามดูแน่ใจว่าคน
ขับแท็กซี่คนนั้นเป็นผู้ที่มีใจอารีและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความบริสุทธิ์ใจ เธอได้ให้นามบัตร
แก่เขาไป เมื่อคนขับแท็กซี่กลับไปถึงบ้านนามบัตรนั้นก็กลายเป็นทองคำโบราณมีค่าถึง
3,000 บาท

¹จินตนา ภักดีชายแดน ชมทรัพย์โสมประภา โดย จินตวีร์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 38

โสมประภาเทวี เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติประเภทเทพ ที่เป็นตัวละครเอกของเรื่อง และถือว่าเป็นตัวละครอมมุขฝ่ายดี แม้ว่าจะมีพฤติกรรมการลงโทษมนุษย์อย่างรุนแรงและโหดร้ายก็ตาม แต่เป็นการใช้อำนาจเหนือธรรมชาติในการป้องกันทรัพย์สินสมบัติของแผ่นดินให้พ้นจากน้ำมือของคนชั่ว

กาฬจักร

กาฬจักร เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเขศวร เป็นเทพที่คอยเฝ้าพิทักษ์สุสานเก็บพระศพของกษัตริย์ภูเขศวร แห่งเมืองอิโฆราลัย ในอดีตชาติ กาฬจักร เป็นนายทหารที่มีความจงรักภักดีมาก เมื่อตายไปจึงได้เป็นเทพเฝ้าพิทักษ์สุสาน และกลายเป็น ภูม เทพพิทักษ์วิญญาณต่าง ๆ หรือเทพแห่งความตาย

กาฬจักร หรือ ภูม เป็นเทพแต่เก่าทีปรากฏว่ามีลักษณะเป็นอสูรมากกว่าเทพ กล่าวคือ มีร่างกายสูงใหญ่ แขนขากว้าง ออกกว้างแต่หัวเล็กกลม ภูม เป็นเทพที่มีอำนาจเหนือกว่าเทพประจำเมืองคือ นิธิเทพินทร และตรีพัศตราสูร

กาฬจักร ได้พยายามชักชวนการเดินทางของคณะนักโบราณคดีที่เข้าไปสำรวจค้นหาซากเมืองอิโฆราลัย แต่การห้ามปรามของกาฬจักรเป็นไปโดยสันติวิธี เช่น การเข้าฝัน นิลพัศรา ไกรรณชิต บุตรสาวของหัวหน้าคณะนักโบราณคดีหลายครั้ง เพื่อบอกให้ทุกคนเลิกล้มความคิดที่จะเดินทางครั้งนี้เสีย แต่ก็ไม่เป็นผล ซึ่งกาฬจักรก็มีได้กระหว่าอันตรายใด ๆ ทั้งนี้เพราะกาฬจักรเคยรักนิลพัศรามาก่อนในอดีตชาติ กาฬจักรได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติคอยช่วยเหลือและคานทานอำนาจของนิธิเทพินทรอยู่เบื้องหลัง ทำให้คณะนักสำรวจคณะนี้เดินทางไปได้โดยความปลอดภัย

กาฬจักร เป็นเทพที่มีจิตใจเมตตากรุณาและรู้จักแก้ปัญหาได้อย่างฉลาด ถึงแม้จะเห็นได้จากการแก้ปัญหาความขัดแย้งในใจตน ระหว่างความรักกับหน้าที่ของเขานั้นใช้วิธีการประนีประนอม กล่าวคือ กาฬจักรใช้อำนาจเหนือธรรมชาติลักพาตัวนิลพัศราไปหลบซ่อนไว้เป็นคู่ประกัน แล้วมาต่อรองให้คณะนักโบราณคดีเดินทางกลับไปเสีย ซึ่งก็เป็นผลสำเร็จโดยง่าย

ลักษณะเด่นของกาฬจักร คือ ความจงรักภักดีในกษัตริย์ของตนเป็นอย่างยิ่ง โดยได้ยอมถวายชีวิตและวิญญาณของตนถวายแด่สุสานเก็บพระศพมิให้ผู้ใดมารบกวน และในตอนจบเรื่องกาฬจักรยังได้แสดงความเสียสละถวายการถล่มสุสานของตนเองเสีย เพื่อขจัดร่องรอยมิให้ผู้ใดเฝ้าทางเข้ามาค้นหาสุสานภูเทศวรอีก ดังที่ เทียนรงค์ ได้กล่าวสรรเสริญกาฬจักรว่า "ทางเดียวที่จะรักษาความลับของสุสานไว้ได้ก็คือ ทำลายร่องรอยทุกอย่างจากสายตาที่จะพึงรู้เห็น นับว่ากาฬจักรทำหน้าที่พิทักษ์รักษาสุสานกษัตริย์ของเขาได้อย่างสมภาคภูมิที่สุด และเหมาะสมที่สุด"¹

ลักษณะต่าง ๆ ของกาฬจักร มีความคล้ายคลึงกับ นิธิเทพินทร ซึ่งเป็นตัวละครในเรื่องเดียวกัน คือ เป็นเทพผู้พิทักษ์โบราณสถาน เป็นปฏิปักษ์กับตัวละครมนุษย์ แต่ต่างกันที่กาฬจักรนั้นมีความเกี่ยวพันกับตัวละครมนุษย์มาก่อน จึงไม่ได้แสดงความเป็นศัตรูอย่างจริงจัง

กาฬจักร เป็นตัวละครมนุษย์ประเภทเทพที่ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติไปในทางที่ดี เพราะมิได้ทำร้ายมนุษย์ให้ได้รับความเดือดร้อน ตรงข้ามกับคอยคุ้มครองให้มนุษย์ปลอดภัยจากอำนาจเหนือธรรมชาติอันชั่วร้าย

นิธิเทพินทร

นิธิเทพินทร เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเทศวร นิธิเทพินทร เป็นเทพประจำเมืองโอหาราลัยของกษัตริย์ที่มิชานามว่า ภูเทศวร เธอมีหน้าที่เฝ้าดูแลรักษาคุ้มครองเมือง แม้ว่าเมืองโอหาราลัยจะถล่มไปแล้ว แต่เธอก็ยังต้องคุ้มครองอยู่จนกว่าจะพบกรรม

นิธิเทพินทร ได้ปรากฏร่างให้มนุษย์เห็นสองรูป คือ ในตอนแรกปรากฏร่างเป็นมะแตนาย สาวชาวบ้านห่วยส่าง ที่มีรูปร่างหน้าตาสะส่าย และต่อมาได้ปรากฏร่างที่แท้จริงในสภาพของเทพ

¹จินตนา ภักดีชายแดน สุสานภูเทศวร เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 613

โดยหน้าที่นิธิเทพินทร์มีหน้าที่ชักชวนคณะโบราณคดีที่เดินทางไปสำรวจซากเมืองอโยธยาลัยด้วยวิธีแปลงกายเป็นหญิงสาว ชื่อ มะแตนาย ร่วมเดินทางไปด้วย เธอได้พุกจาชมชู้ต่าง ๆ นานา เล่าถึงคำสาปและอำนาจของผีต่าง ๆ ในซากเมืองเพื่อให้คณะนักโบราณคดีเกิดความกลัว เมื่อไม่เป็นผลเธอจึงชักชวนการเดินทวงด้วยการสร้างอุปสรรคต่าง ๆ ขึ้น ไล่แก่วางให้เข้าไปในกองผีกระสือ ลอวางให้เดินทางไปตกเหวลึกและบันดาสให้หลงทางเข้าไปในถ้ำ แล้วใช้อำนาจเหนือธรรมชาติหลายชนิดปิดปากถ้ำ เพื่อให้ทุกคนในคณะนักสำรวจโบราณคดีตายอยู่ในถ้ำนั้น

นิธิเทพินทร์ เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่สูงมาก เธอสามารถทำได้ทุกอย่างเพื่อรักษาหน้าที่แม้ว่าจะขัดต่อคุณธรรมที่มีอยู่ในจิตใจของเธอ ทั้งที่เธอกล่าวว่า

"เราไม่ต้องการให้พวกเจ้าเข้าไปรุกราน อำนาจจักรของภูเทศวร เราได้พรำดักเตือนเจ้าครั้งแล้วครั้งเล่า แต่เจ้าหาได้ฟังไม่... เราได้พยายามทุกอย่างที่จะไว้ชีวิตพวกเจ้า เพราะเห็นว่าการเอาชีวิตใครนั้นรังแต่จะเพิ่มพูนบาปแก่วิญญาณของพวกเรายิ่งขึ้น แต่ความพยายามของเราไม่เป็นผล พวกเจ้าก็อ้อนเกินไป ทรนงในตัวเองมากเกินไปกว่าที่ที่เราจะโน้มน้าวจิตใจได้ ผลจึงลงเลย ทั้งที่เห็นอยู่นี้แหละ"¹

นิธิเทพินทร์ ได้ตัดสินใจที่จะฆ่าคณะนักโบราณคดีและพวกลูกหลานทุกคน ด้วยการใช้อำนาจเหนือธรรมชาติปิดปากถ้ำเสีย มีให้มีอากาศหายใจ แต่ก็ไม่สามารถฆ่าคณะสำรวจได้ เพราะอำนาจของพญจักร เทพผู้พิทักษ์สุสานภูเทศวร ซึ่งมีอำนาจมากกว่านิธิเทพินทร์

¹จินตนา ภักดิ์ชายแถม สุสานภูเทศวร เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) หน้า 551

จากลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ ของนิชิเทพินทร์ จะเห็นได้ว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับ โสมประภาเทวี ในนวนิยายเรื่อง ชุมทรัพย์โสมประภา คือเป็นตัวละครเหนือธรรมชาติประเภทเทพ เป็นผู้พิทักษ์และเป็นปฏิปักษ์กับมนุษย์และได้ใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์เหมือนกัน ต่างกันตรงที่นิชิเทพินทร์ไม่มีอำนาจในการลงโทษมนุษย์ได้โดยอิสระ เพราะเขามีอำนาจน้อยกว่า กาฬจักร ซึ่งเป็นผู้พิทักษ์วิญญาณ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการถึงบทบาทและพฤติกรรมโดยส่วนรวมแล้วนับว่า นิชิเทพินทร์เป็นเทพฝ่ายดี เพราะได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติเพื่อพิทักษ์รักษาเมืองตามหน้าที่ของตน แม้ว่าจะได้บันดาลให้เกิดอุปสรรคขึ้นกับมนุษย์แต่มิได้หาร้ายมนุษย์ ผู้ใดให้ถึงแก่ความตาย

วนัสสุตา

วนัสสุตา เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ เป็นนางไม้หรือรุกขเทวีธิดาของพระพนัสบดี แห่งป่าหิมพานต์ เธอหลงรักเทพทวนพเทวัน เทพแห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา โดยไม่รู้ความจริงว่าเทพทวนพนั้นถูกพันธักิคร้อยอยู่กับสุจริยาเทวี เทพธิดาแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ต่อมาเมื่อสุจริยาเทวีทองเทวทัณฑ์จากพระอินทร์ไหลมาเกิดในเมืองมนุษย์ เทพทวนพเทวันจึงทอดทิ้งวนัสสุตามายังเมืองมนุษย์เพื่อติดตามหาสุจริยาเทวี ก่อนจากกันวนัสสุตาได้ตั้งสัตย์อธิษฐานต่อภูเขาจิตรภูฏว่าจะมีใจรักภักดีต่อเทพทวนพ แต่เทพทวนพมิได้ให้สัญญารักเพียงแต่รับคำว่า จะกลับมาหาวนัสสุตาอีก วนัสสุตาไคมอบแถวณัฏฐิจากภูเขาจิตรภูฏให้เทพทวนพติดตัวไว้เป็นที่ระลึก แต่เทพทวนพก็หลงลืมมิได้นำติดตัวมา

วนัสสุตาได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาตินี้ในสถานที่ที่เป็นประโยชน์กับตนเอง เริ่มตั้งแต่การ เกาะสะเก็ดควมมายังโลกมนุษย์เพื่อนำแถวณัฏฐิมามอบให้เทพทวนพหรือทวารพดี โดยแปลงกายในรูปลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็นยักษ์ทำให้โจรที่กำลังลักชิงทรัพย์ของทวารพดีกลัว เป็นพยาบาลสาวเพื่อคอยดูแลรักษาทวารพดี ขณะที่นอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล เนื่องจากถูกลูกศิษย์ของอาจารย์คง คำกระพี้

ทำร้าย นอกจากนี้วันสสุตา ยังใช้อำนาจเหนือธรรมชาติช่วยเหลือคนอื่น ๆ เช่น บอกให้ทวารพดี ไปช่วยทวารพดี พี่สาว ซึ่งถูกเสถียร ลูกศิษย์คนหนึ่งของ อาจารย์คง ค่ำกระพี ใช้อำนาจน้ำมันพรายพาไปกระหำมิติมิราย ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนี้ วันสสุตาได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติลงโทษเสถียร โดยแปลงกายเป็นปีศาจที่น่าเกลียด น่ากลัว ทำให้เสถียรตกใจกลัวสุดขีดถึงกับกระโดดออกนอกหน้าต่างตกลงมาตาย เป็นต้น

วันสสุตาไ้บันทึกาลให้เทพในความฝันต่าง ๆ เกิดขึ้นกับทวารพดี เพราะวันสสุตาไม่สามารถปรากฏกายหรือสื่อความกับทวารพดีโดยตรงได้ เธอจึงใช้ความฝันเป็นสื่อ ดังนั้นเมื่อทวารพดีได้แกวมน้ำมันแล้วจึงมีอาการเลื้อนลอย และเกิดภาพฝันอันรางเลือนเมื่อไ้ยินชื่อของป่าหิมพานต์ และฝันเห็นว่าตัวเองไปยังป่าหิมพานต์ไ้ยินชื่อของวันสสุตา แต่ภาพเหล่านั้นก็ยังไม่สามารถทำให้ทวารพดีระลึกอะไรได้ วันสสุตาไ้บันทึกาลภาพฝันที่น่ากลัวแก่ เพราะพிரาม เลขะรุจา ที่พยายามขอยืมแหวนแกวมน้ำมันของทวารพดีไปจนไ้ ทำให้เพราะพிரามต้องนำมาคืนให้แกทวารพดี วันสสุตาไ้เข้าฝันไ้กรวงศ์ กมลศรัย เพื่อบอกให้นำแหวนแกวมน้ำมันไปคืนให้ทวารพดีไ้โดยเร็วที่สุด เพราะทวารพดีกำลังจะมีอันตราย โดยใช้อำนาจเหนือธรรมชาติเข้าช่วยให้ไ้กรวงศ์สามารถขายลิขสิทธิ์นวนิยายของเขาไ้เป็นจำนวนเงิน 20,000 บาท เป็นข้อแลกเปลี่ยน

นอกจากนี้วันสสุต่ายังใช้อำนาจเหนือธรรมชาติปราบทริขของอาจารย์คง ค่ำกระพี หมอผีใจชั่วไ้ จนทำให้อาจารย์คงสำนึกถึงความผิดที่ตนได้ใช้วิชาอาคมไปในทางชั่วร้าย เพื่อแลกเปลี่ยนกับลาภสักการะ ทำให้อาจารย์คงละกิเลสแล้วออกบวช เพื่อแสวงหาความสันโดษ เป็นการช่วยเหลือมนุษย์ให้พบแสงสว่างของชีวิต

วันสสุตา เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติประเภทเทพ เป็นตัวละครที่ดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ และมีความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น ๆ ในงานก็คือ

การช่วยเหลือคุ้มครองคนก็ให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ ในขณะที่เดียวกันถึงโทษคนชั่วอย่างร้ายแรงจนถึงตาย นอกจากนี้ยังสามารถทำให้มนุษย์ผู้มีใจบาปพยายามสำนึกผิดบาปได้อีกด้วย

พญาเงี้ยวคำ

พญาเงี้ยวคำ เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่สำคัญในนวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์ พญาเงี้ยวคำ เป็นเทพที่ประจำอยู่บริเวณคู่มือพิณมณเฑียร มีรูปร่างหน้าตาแบบอสูรกาย (Monster) คือ มีร่างกายเป็นมนุษย์ใหญ่โตมาก มีเกล็ดสีเขียวตามตัว มีหน้าเป็นงู มีครีบบนศีรษะลงมาถึงสันหลัง

ในอภินิหารพญาเงี้ยวคำเคยเป็นหนุ่มที่หลงรักนิศาพนธ์ นางเอกของเรื่องนี้ แต่ต้องผิดหวัง เพราะนิศาพนธ์ไปรักชายหนุ่มรูปงาม คือ เจ้าทิพคนัย ซึ่งเป็นที่ปองรักของจันทร์หาเหวี่ จากความผิดหวังพญาเงี้ยวคำจึงตกลงกับจันทร์หาเหวี่ว่า หญิงสาวที่จะถอนคำสาปของจันทร์หาเหวี่ได้จะต้องแต่งงานกับตน ทั้งนี้เพราะหวังว่าสักวันหนึ่งตนจะต้องไถ่หญิงที่ตนเคยรักในอดีตกมาเป็นของตน ซึ่งก็เป็นความจริงดังคำทำนาย เมื่อนิศาพนธ์ยอมสละชีวิตของตนเพื่อให้เจ้าทิพคนัยพ้นคำสาปโดยยอมแต่งงานกับพญาเงี้ยวคำ

ในตอนแรกพญาเงี้ยวคำ ไม่ได้ปรากฏกายให้ใครเห็นนอกจากส่งเสียงคำรามและเสียงแสงสากที่เกิดจากการเคลื่อนไหว สร้างความสยองขวัญให้แก่ นิศาพนธ์มาก และต่อมาพญาเงี้ยวคำจึงปรากฏกายให้นิศาพนธ์เห็นในความฝัน ซึ่งนิศาพนธ์ได้แสดงความเวทนาในความน่าเกลียดน่ากลัว และถามว่าพญาเงี้ยวคำหาว่าปอะไรจึงส่งผลให้มาเกิดในลักษณะเช่นนั้น ซึ่งสร้างความไม่พอใจแก่พญาเงี้ยวคำมาก

พญาเงี้ยวคำเป็นผู้ที่มีรักเดียวใจเดียวนั่นคง แม้ว่ากาลเวลาจะผ่านไปนานเท่าใด ความรักก็ไม่เคยเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังเป็นผู้มีคุณธรรมอยู่ในใจ มีความละเอียดรอบคอบและเสียสละก็จะเห็นได้จากตอนจบเรื่อง พญาเงี้ยวคำได้

ศักดิ์สินใจยกเลิกข้อตกลงระหว่างตนกับจันทราเทวี เพื่อให้ไค้สมรักทั้งสองฝ่าย
 พญาเงี้ยวคำปฏิเสศที่จะรับนิยามนี้เป็นเจ้าสาว ทั้งนี้เพราะว่า

"นางมณุษย์คนนี้ ทำให้ข้าละอายแก่ใจขึ้นมาเป็นครั้งแรก นางมี
 ความรักอันมั่นคงนัก แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ นางกล้าเสียสละทุกอย่าง
 ในชีวิตเพื่อชายคนรักไค้อย่างน่ายรรเสริญยิ่ง แสดงว่านางมีคุณธรรม
 เสียสละอันสูง...ในเมื่อนางเป็นมณุษย์เค็นดินแท้ ๆ ยังกล้าเสียสละ
 ไค้ขนาดนี้ ก็แล้วเราเล่า ข้าเป็นเทพาสูร ทรงศักดิ์และสิทธิ์เหนือ
 นางหลายพันเท่า เหตุไฉนจึงไม่กล้าเสียสละอย่างนางบ้าง"¹

นอกจากนี้พญาเงี้ยวคำไค้พูดให้สติแก่จันทราเทวีได้สำนึกถึงศักดิ์ศรีของเทพ
 และความผิดบาปที่สำปให้คนจำนวนมากได้รับทุกข์เวทนาตลอดมาหลายภพหลายชาติ
 คำพูดและการกระทำของพญาเงี้ยวคำไค้ทำให้จันทราเทวีเกิดความละอายใจและ
 เลิกยุ่งเกี่ยวกับมณุษย์

พญาเงี้ยวคำเป็นตัวละครมณุษย์ประเภทเทพที่มีพฤติกรรมในค่านดี ทั้งนี้
 เพราะมิไค้ให้อ่านาจอเห็นธรรมชาติที่ร้ายหรือสร้างความเคียดรอนให้แก่มณุษย์
 แม้ว่าจะแสดงความเห็นแก่ตัวในตอนแรกด้วยการตกลงร่วมมือกับจันทราเทวี เพื่อให้
 ไค้หญิงที่ตนรักมา แต่การกลับใจโดยยอมเป็นผู้เสียสละและเกลี้ยกล่อมให้จันทราเทวี
 กลับใจเช่นเดียวกันนั้น นับว่าเป็นพฤติกรรมที่ช่วยขจัดความอติธรรมของจันทราเทวี
 ได้สำเร็จ

จากการวิเคราะห์ตัวละครมณุษย์ ประเภทเทพฝ่ายดี จะเห็นว่ามี
 พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งแก่มณุษย์ เช่น คอยพิทักษ์ทรัพย์

¹จินตนา ภักดีชายแดน ภูพระจันทร์ เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 465

ของแผ่นดินโดยส่วนรวม ซึ่งตัวละครเหล่านี้จะมีบทบาทและพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน ได้แก่ โสมประภาเทวี ในนวนิยายเรื่อง ขุมทรัพย์โสมประภา กาฬจักร และ นิธิเทพินทร์ ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเขาศร เป็นเทพพิทักษ์โบราณวัตถุสถานและ ชักขวางมนุษย์มิให้ทำลายสมบัติเหล่านั้น โดยเฉพาะโสมประภาเทวีและนิธิเทพินทร์ นั้นมีพฤติกรรมเหมือนกันแทบทุกประการ คือ นอกเหนือจากสามารถคลานคล่องแคล่วให้เกิด นิमितต่าง ๆ แล้วยังแปลงกายเป็นมนุษย์และร่วมเดินทางไปยังซากเมืองโบราณกับ มนุษย์เช่นเดียวกัน แต่ต่างกันตรงที่โสมประภาเทวีนั้นใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ ลงโทษมนุษย์รุนแรงด้วยการฆ่ามนุษย์อย่างทารุณ ส่วนนิธิเทพินทร์นั้นใช้อำนาจเหนือธรรมชาติสร้างอุปสรรคต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่มนุษย์ แต่ไม่ถึงกับฆ่ามนุษย์ อย่างโสมประภาเทวี นอกจากนี้ยังปรากฏตัวละครที่คอยช่วยเหลือปกป้องคุ้มครอง ให้คนที่พื้นอันตรายต่าง ๆ ได้แก่ วนัสสุภา ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ และตัวละครที่ช่วยขจัดความอยุติธรรมให้แก่มนุษย์ ได้แก่ พญาเงี้ยวคำ ในนวนิยาย เรื่อง ภูทกระจันทร์

2.2.1.2 ตัวละครเทพฝ่ายร้าย มีทั้งหมด 3 ตัว จากนวนิยาย 3 เรื่อง ได้แก่

จันทราเทวี

จันทราเทวี เป็นตัวละครเอกในเรื่อง ภูทกระจันทร์ จันทราเทวีเป็น เทพที่สิงสถิตอยู่ในถ้ำจันท

จันทราเทวี มีลักษณะงดงามระคนกับความน่ากลัวตามนิสัยที่เต็มไปด้วยกิเลส ตัณหา เมื่อหลงรักมนุษย์ผู้ชายคนหนึ่งแล้วไม่สมหวังก็สาปผู้ชายคนนั้น ตลอดจนผู้ เกี่ยวข้องได้รับทุกขทรมานดังที่ เจ้าทิพคนัยอธิบายกับนิศามณีว่า

"คำสาปนั้นก่อกวนครอบครัวของเราคือ ตั้งแต่นั้นมา ทั้งตัวฉัน แม่และนางมนุษย์เคราะห์ร้ายคนนั้น มีบาปเกี่ยวพันที่จะต้องร่วมทุกข์ ร่วมสุขด้วยกันทุกชาติทุกภพไม่มีที่สิ้นสุด... เริ่มจากฉันก่อนในอดีตกาล อันเนิ่นนานในนรกสาปให้นอนหลับสนิทแน่นิ่ง ไม่มีวันตื่นเลย แต่ในความหลับนั้นก็ยังรู้ตัวทุกอย่างไม่ได้นิราอย่างสุขสบาย เหมือนอย่างที่เคย ๆ คาคคิถ ลองฟังกฎเถระนิคัมมณี ว่าเป็นความทุกข์ ทรมาณปานใด ในการที่รู้ตัวทุกอย่างแต่เขยื้อนเคลื่อนไหวร่างกาย ไม่ได้แม้แต่บ่อย... แม่ของฉันในอดีตซึ่งทำให้เทพีวิธีกถูกสาปให้มีร่างกายวิปริตน่าสะพรึงกลัวไปอย่างนี้ และสตรีที่มารักฉันในยุค กระโน้นล้วนถูกสาปให้มีรอยพระจันทร์เสี้ยวเกิดขึ้นเพื่อเป็นตราบาป ประจำตัว แสดงว่าในอดีตได้ทำผิดฐานไปรักคนขององค์เทวีเข้า"¹

ในตอนจบของเรื่อง จันทราเทวียอมถอนคำสาปและปล่อยให้เจ้าทิพคนนี้เป็นอิสระตามที่พญาเงี้ยวคำ ตัวละครมนุษย์อีกตัวหนึ่งเตือนให้สำนึกว่า

"นางควรคิดดูให้ดี จันทราเทวีเอ๋ย...นางกับเรามีภพภูมิอันสูงแต่ ประพฤติปฏิบัติแห่งเราสองหาได้สูงไปตามภพภูมิไม่ เรายังของแหวะ อยู่แต่กิเลสความทะยานอยากและโมหะจิตเป็นม่านก้ำบังตา เรามีบาปกรรมหนักกว่ามนุษย์เงินเดือนนางนี้เสียอีก"²

¹จินตนา ภักดีชายแดน ภูตพระจันทร์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง) หน้า 443

²ก. หน้า 467

จากถ้อยคำของอสุรคนนี้ ทำให้จันทรเทวีเกิดความละอายใจ และ
สำนึกได้ว่า ตนเองมีกิเลสตัณหาและโมหจริตเกินไป จึงกลับไปสู่สรวงสวรรค์
ตามเดิมไม่ยุ่งเกี่ยวกับมนุษย์อีก

จันทรเทวีเป็น "ตัวละครมนุษย์ ประเทเทพ ฝ่ายร้ายคือ ไก่ไข่
อำนาจเหนือธรรมชาติ บันดาลให้เกิดความวิบัติ และเคราะห์กรรมแก่มนุษย์ที่
เข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวไม่ร้ายแรงถึงกับเสียชีวิต แม้จะไก่นักและไม้มายุงเกี่ยว
กับมนุษย์อีก แต่ตลอดเรื่อง จันทรเทวีมีไก่ไข่อำนาจเหนือธรรมชาติตามหน้าที่
อย่างโสมประภาเทวี และนิชิเทพินทร์ หากใช้เพื่อสนองกิเลสตัณหาของตนจึง
เป็นตัวละครมนุษย์ฝ่ายร้าย

นรสิงห์ หรือไอสรของวสวัตกีมาร

นรสิงห์ หรือไอสรของวสวัตกีมาร เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง
สวนนรสิงห์

นรสิงห์ เป็นเทพบุตรองค์หนึ่งซึ่งเป็นไอสรของ วสวัตกีมาร เทพบดีแห่ง
สวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตตี มีกริชทองของเทพบิดาเป็นอาวุธประจำกาย ต่อมา
เทพบุตรองค์นี้ได้ถูกขับไล่งดมายังเมืองมนุษย์ เพราะประพฤติก้าวร้าว จึงได้
เขาสงอยู่ในร่างอสุรนรสิงห์ หรือมนุษย์ครึ่งสิงห์ ซึ่งเป็นเทพที่บูชาของนักบวช
นิกายไวยสณพแถบหิมาลัย และได้ออกฆาตมนุษย์กวนการฉกอก เพื่อคืบเลื้อยและกิน
หัวใจสด ๆ กวนความทุกข์ นรสิงห์จึงถูกอำนาจของพระนารายณ์ ที่ประทานให้
กับนักบวชนิกายไวยสณพสะกดไว้ในโลงศพศิลา โดยเก็บศพไว้ในถ้ำอยู่ในป่าลึก
เวลานานไปหลายพันปี จนถึงปัจจุบัน ใค้มีนักสำรวจและค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง
นรสิงห์ ได้เดินทางเข้าไปค้นหาศพของนรสิงห์และได้ทำลายอาถรรพณ์ต่าง ๆ ที่
สะกดนรสิงห์ควยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นรสิงห์จึงได้เป็นอิสระอีกครั้งหนึ่ง
โดยเฉพาะเมื่อมีผู้นำนาคพมายังกรุงเทพฯ นรสิงห์จึงได้ออกอาละวาดทำร้ายผู้คน
ควยวิธีการที่น่าสยดสยองดังกล่าวอีก

นรสิงห์ หรือเทพบุตรโอรสของวสวัตกีมาร ไคแปลงร่างเป็นมนุษย์
ปะปนในสังคมในนามของเจ้าสิงห์ นรگانต์ ซึ่งมีลักษณะภายนอกเป็นมนุษย์
อย่างครบถ้วน แต่ยังมีลักษณะบางอย่างที่ผิดจากมนุษย์โดยทั่วไป เช่น ถ่ายภาพ
ไม่ติด การกินแตรสของอาหาร การมีอำนาจเหนือสัตว์ทำให้สัตว์ต่าง ๆ เกรงกลัว
เช่น สุนัข แมว หรือแม้แต่สิงโตหรือเสือโคร่ง ทั้งนี้เพราะเป็นนรสิงห์หรือ
อมมนุษย์ ครึ่งคนครึ่งสิงห์ ซึ่งย่อมมีอำนาจเหนือสัตว์ใหญ่ธรรมดาทั่วไป

นรสิงห์ เป็นเทพที่มีใจชั่วช้าโหดเหี้ยม อารมณ์ หิต ก็จะเห็นได้จากการที่
นรสิงห์ไคออกมาใช้ชีวิตอย่างมนุษย์ปะปนอยู่ในสังคมในร่างของ สิงห์ นรگانต์
และไคลอบขามมนุษย์ด้วยการฉีกอก และกินเลือดกับกินหัวใจเป็นอาหาร บางครั้ง
ยังใช้รูปร่างหน้าตาที่สวยงามอย่างเทพเป็นเครื่องล่อให้ผู้หญิงมาติดกับและกลายเป็น
อาหารอันโอชะของคนเสียอีก

นอกจากนรสิงห์จะมีจิตใจชั่วช้า โหดเหี้ยม อารมณ์ หิตแล้ว นรสิงห์ยังมัวเมา
ในอำนาจของตน ทั้งอำนาจของความเป็นเทพและอำนาจที่ไคเป็นใหญ่เหนือมนุษย์
ทั้งปวงในสมัยโบราณ ทั้งนี้ที่นรสิงห์เคยประกาศว่า "ข้าจะสิ่งสูงอยู่ในอสูร อัปลักษณ์นี้
เนื่องเพราะความอัปลักษณ์ของมันเหมือนใจข้าและต่อไปในโลกชาคุฏจักสยบอยู่ใน
อำนาจแห่งข้าในลักษณะของนรสิงห์ ซึ่งมีผู้ใดคัดค้านไค"¹

นรสิงห์ไคพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ตนกลับมาใช้อำนาจอีกครั้งหนึ่งซึ่งทำให้
นรสิงห์ต้องใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ ต่อสู้กับมนุษย์กลุ่มหนึ่งที่พยายามชักชวนและ
ทำลายล้างอำนาจของตน มนุษย์กลุ่มนี้มีฤาษีอัสสชิ นักบวชชาวอินเดีย นิกาย
ไวษณพเป็นหัวหน้า ฤาษีอัสสชิมีจิตกล้าแข็ง นรสิงห์จึงพยายามกำจัดเสียโดยการ
สะกดจิต ศฤงิศา อภัยพรต ซึ่งเคยเป็นทาสของตนมาก่อนในอดีตชาติให้ไปฆ่า

¹จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 392

ถามี่อัสสชิ แต่ไม่สำเร็จเพราะถามี่อัสสชิสามารถกลายการสะกจิจออกจากตัว
ศุภชิตาได้ นรสิงห์ในร่างของสิงห์หทัยโกหว่าลายหลักฐานคือ จารึกที่เป็นเบาะแส
เรื่องราวของตนและแสนครุทอันเป็นของคลังที่นักบวชนิกายไวษณพเคยปรามอำนาจ
ของตนในครั้งก่อนได้สำเร็จโดยอาศัยศุภชิตา เป็นเครื่องมือ นอกจากนี้ยังได้
ทำร้ายนางนุชนักหนังสือพิมพ์สาวที่บังเอิญได้รู้ความลับของตนจนได้รับบาดเจ็บ
สาหัส แล้วสะกจิจิวิภาวี วรรณาศรัย ผูหญิงที่ยอมเป็นทาส เพราะหลงใหลใน
รูปร่างหน้าตาของเจ้าสิงห์หทัย ให้ไปฆ่านางนุช ซึ่งกำลังรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล
อีกควย

นรสิงห์เป็นเทพที่มากไปควยกิเลส ไม่เคยสำนึกในความผิดบาปที่ได้
กระทำลงไป แม้จะได้รับการลงโทษควยการขับไล่งมาจากสวรรค์ ถูกสะกจิจิให้
อยู่ในโลงศพศิลาณานันพัน ๆ ปี และในครั้งนี ก็ถูกปรามลงควยอำนาจของ
วสวัตตีมาร ซึ่งไ้บันดาลให้พันตำรวจตรี คมกริช ถาวรยศ ไซกริชทองของ
พระองค์บั๊กที่หลังของนรสิงห์ แต่สิ่งเหล่านี้มิได้ทำให้นรสิงห์สำนึกในความผิดหรือ
เกรงกลัวแต่อย่างใด ตรงกันข้าม นรสิงห์กลับมีใจผูกพยาบาทอาฆาตผู้ที่เขาชนะ
ตนได้คือ ถามี่อัสสชิ และพันตำรวจตรี คมกริช ถาวรยศ โดยนรสิงห์ได้ประกาศ
ว่า "...ข้าจะจองเวรเจ้าไปทุก ๆ ชชาติ ทุกภพ ขอให้เจ้าไปเกิดเป็นเทวดา
ฉกามาพจร หรือเกิดเป็นสัตว์พวกในมหาเวจี และโลกันต์ ข้าก็จะติดตามไป
จองล้างจองผลาญให้จงได้ ข้าขอสาบาน"¹

นรสิงห์เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติ ประเภทเทพฝ่ายร้าย ซึ่งมีพฤติกรรม
กานเลวร้ายตั้งแต่ตนจนจบเรื่อง ปราศจากความดี หรือการสำนึกผิด เป็นตัวละคร
เหนือธรรมชาติประเภทเทพ ตัวเกี่ยวในนวนิยายของจินตวีร์ วิวัชน ที่ผู้ประพันธ์

¹จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 700

กำหนดให้ผิดกฎหมายร้าย เช่น ข่มขืน หลอกหลวง บังคับมนุษย์ให้ตกอยู่
ในอำนาจ ก่อให้เกิดความสยองขวัญ เช่น เกี่ยวกับภูตผีปีศาจ

เจ้าพ่อหับสมิงคลา

เจ้าพ่อหับสมิงคลา เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่สำคัญในนวนิยายเรื่อง
บ้านศิลาทราย

เจ้าพ่อหับสมิงคลา จัดเป็นเทพเจ้าที่เลวร้ายกันมาจนกลายเป็นที่กันว่า
มีลักษณะเป็นงูใหญ่ มีหน้าเป็นคนกินเลือดมนุษย์เป็นอาหารทุกคืน วันเพ็ญ เป็น
วิญญูณที่มีตบะแก่กล้า ทั้งนี้ พระชุกคซึ่งมาปักกลดในบริเวณใกล้ ๆ บ้าน
ศิลาทรายบอกแก่จุฑาธรว่า "...วิญญูณนี้เป็นดวงวิญญูณของยูหรงวิทยาคุณ
ฉะนั้นยอมต้องทรงไว้ซึ่งอำนาจอย่างคาดไม่ถึง"¹

เจ้าพ่อหับสมิงคลาเป็นวิญญูณที่มีความชั่วร้าย ทั้งที่เจ้าพ่อหับสมิงคลาได้
ยอมให้ความช่วยเหลือแก่กำนัน โดยใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ บันดาลให้
เจ้าแก้วรังสีกลายเป็นผีดิบ เพื่อแลกกับเลือดที่กำนันหามาสังเวียให้ทุกคืนวันเพ็ญ

ในที่สุดอำนาจของเจ้าพ่อหับสมิงคลาได้ถูกทำลายลงด้วยอำนาจของน้ำมนต์
ของพระชุกคที่ให้แก่จุฑาธร ชรรณาวุฒิ นักหนังสือพิมพ์หนุ่ม ทั้งนี้เพราะ
เจ้าพ่อหับสมิงคลาถึงเวลาที่จะต้องชดเชยความชั่วร้ายที่ก่อไว้กับมนุษย์ กล่าวคือ
"...มันประจวบเหมาะกันพอดี คราวเคราะห์ของเขาแล้วที่จะต้องหมดบุญ
ถึงเวลาชดเชยกรรมกันเสีย"²

เจ้าพ่อหับสมิงคลาเป็นตัวละครสำคัญในเรื่องแม้ว่าจะไม่มีบทบาทเด่นชัด
แต่ความเป็นไปของตัวละครเอกและตัวละครอื่น ๆ นั้น เป็นผลจากอำนาจของ
ตัวละครตัวนี้ เป็นตัวละครมนุษย์ประเภทเทพ ที่ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ

¹จินตนา ภักดีชายแดน บ้านศิลาทราย เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 301

²ก.

ไปในทางชั่วร้ายโดยให้ความช่วยเหลือมนุษย์ในทางที่ผิด และก่อให้เกิดการข่มขู่เพื่อนำเอาเลือดมาสังเวชนเอง สร้างความเดือดร้อนให้กับมนุษย์ จึงถือได้ว่าเป็นเทพฝ่ายร้าย

จากลักษณะและพฤติกรรมตัวละครอมมนุษย์ ประเภทเทพฝ่ายร้ายนี้จะเห็นได้ว่าเป็นเทพที่ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติสร้างความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ ไก่แก่การบันควาลิให้เกิดเคราะห์กรรมต่าง ๆ แก่มนุษย์ เป็นตัวการที่ทำให้เกิดการฆ่าหรือเป็นข่มขู่ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นไปเพราะกิเลสตัณหาของคนทั้งสิ้น และต้องเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ไปในที่สุด

2.2.2 ภูตผีปีศาจ

คำว่า ภูต ผี ปีศาจ มักใช้รวม ๆ กันไปทั้งนี้เพราะมีความหมายเป็นอย่างเดียวกันดังที่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำ 2 คำนี้ว่า

ภูต หมายถึง ผีชนิดหนึ่ง¹

ผี หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์เชื่อว่าเป็นสภาพลึกลับมองไม่เห็นตัว แต่อาจปรากฏหรือมีตัวคนได้ อาจให้คนหรือโทษ มีทั้งดีและร้ายเช่น ผี ปูย่า ทา ยาย ผีเรือน ผีहां เป็นต้น เรียกคนที่ตายไปแล้วว่า ผี²

ปีศาจ หมายถึง ผี ลักษณะ นามว่า ตน ปีศาจก็ว่า³

พระยาอนุมานราชชน ได้อธิบายถึง "ผี" ไว้ในหนังสือเรื่อง เมืองสวรรค์ และผีสาวเทวดาว่า "สิ่งโลกิย์ตามปกติไม่สามารถจะมองเห็นตัวได้ แต่เชื่อหรือ

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 609

²ก. หน้า 551

³ก. หน้า 609

เข้าใจเอาว่ามีฤทธิ์และอำนาจอยู่เหนือคน อาจให้ตีหรือร้าย ถึงให้คุณหรือให้โทษแก่เราได้ ซึ่งอย่างนี้เรากลัวเกรงและบางทีก็ต้องนับถือด้วย เราเรียกสิ่งเหล่านี้ว่า "ผี"¹ และท่านไคแบ่งผีออกเป็นสองพวกใหญ่ ๆ คือ ผีดี และผีร้าย²

จากนิยามและคำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ผีเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตนแต่เราถือกันว่ามีจริง ดังนั้นสิ่งใดที่ปรากฏขึ้นแก่เรา และเราไม่สามารถจะทราบหรืออธิบายได้ด้วยปัญญาและเหตุผล หรือคิดว่าเป็นสิ่งประหลาดน่าอัศจรรย์ ผิดธรรมดาสามัญ ที่ควรจะเป็นสิ่งนั้นเราก็เรียกว่า "ผี" ซึ่งมีทั้งผีที่ให้คนแก่มนุษย์เรียกว่า ผีดี และผีที่ให้โทษแก่มนุษย์ เรียกว่า ผีร้าย

จินตวิ วัชริน ไคนำเอาภูตผีปิศาจมาเป็นตัวละครในนวนิยายเหนือธรรมชาติเป็นจำนวนมาก จึงจะไคนำมาวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมเหนือธรรมชาติโดยละเอียด ดังนี้

2.2.2.1 ภูตผีปิศาจฝ่ายดี มีตัวละครทั้งหมด 4 ตัว ไคแก่

พญาเงือกฟ้า

พญาเงือกฟ้า เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง พราญพระกาฬ พญาเงือกฟ้านี้เป็นชื่อที่ชาวบ้านเรียกวิญญาณที่สิงสถู้อยู่ในมึงวังเงือกฟ้า อันเป็นบริเวณซากเมืองโบราณที่ถล่มจมลงไปกับยออำนาจคำสาปแช่ง เรื่องราวของพญาเงือกฟ้า เป็นเรื่องที่สืบมาตั้งแต่อดีตชาติ ดังนั้นถือ

¹พระยาอนุমানราชชน เมืองสวรรค์และผีสังเทวดา โดย เสรีรักษ์โกเศศ (นามแฝง) หน้า 279

²ฐ. หน้า 280

พญาเงือกฟ้า ในอดีตคือ กาพราซ กษัตริย์แห่งเมืองทิวาลัยปุระ มีพระธิดาองค์หนึ่งชื่อ สรวาทิ ซึ่งได้กลับชาติมาเกิดเป็น วลัยนุช วงศ์ไพฑูรย์นางเอกของเรื่องนี้ กาพราซประกาศยกสรวาทิให้แก่ เจ้าชายอินทโกสัย เจ้าชายต่างเมือง ซึ่งกลับชาติมาเกิดเป็นชิตวีร์ อติโยธิน พระเอกของเรื่องนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ ปาณพได้รับความผิดหวังมาก ปาณพ ผู้ต่อมาได้กลับชาติมาเกิดเป็น คร.รวิทร์ รงครักษ์ ปาณพผู้นี้เป็นชายหนุ่มเชื้อสายขอมที่ได้เข้ามาเป็นข้าราชการสำนักของ ทิวาลัยปุระมาตั้งแต่เด็ก ปาณพเคยได้รับการถูกเหยียดหยามจากชาวเมือง ทำให้ปาณพคิดทำลายเมืองทิวาลัยปุระ โดยเป็นไส้ศึกให้อาณาจักรเงินละ (ขอม) ยกทัพมาโจมตี แต่ไม่สำเร็จเพราะกองทัพของทิวาลัยปุระเข้มแข็งมาก ปาณพจึงไปขอคาบปี่สาขของพอมคณูเป็นอาจารย์ของตนมา และได้อ่านาจนาศักดิ์สิทธิ์ของคาบดังกล่าวสาปแช่งให้เมืองทิวาลัยปุระถล่มจมลง ใต้พื้นดินกลายเป็นบึงวังเงือกฟ้า และสาปให้วิญญาณของผู้ที่อยู่ในกำแพงทุกคนต้องกลายไปเป็นอสุรเฝ้าซากเมืองนี้ตลอดไป กาพราซจึงกลายเป็นจอมอสุร มีชาวเมืองทิวาลัยปุระ เป็นอสุรบริวารจำนวนมาก อสุรเหล่านี้ต่างก็มีความโกรธแค้นผูกพยาบาท ปาณพ และรอวันที่จะให้ปาณพผู้นี้กลับมาตายที่บริเวณซากเมืองเพื่อพวกเขาจะได้พนคำสาป

เมื่อทุกคนที่เกี่ยวข้องได้กลับชาติมาเกิดในชาตินี้ กาพราซและบริวารได้ใช้วิธีการสร้างเหตุการณ์เหนือธรรมชาติเพื่อเรียกร่องความสนใจจากผู้เคยผูกพันกันมาในชาติก่อนเดินทางมารวมกันที่บึงวังเงือกฟ้า ซึ่งเป็นซากเมืองทิวาลัยปุระ วิธีการดังกล่าวคือ การปรากฏตัวของอสุรซึ่งมีลักษณะเป็นสัตว์ประหลาดดุร้ายขึ้นที่กลางบึง และได้ฆ่าชาวบ้านตายไปคนหนึ่ง วิธีการนี้ได้ผลเพราะสามารถทำให้บุคคลที่กลับชาติมาเกิดดังกล่าว ได้เดินทางมาอย่างครบครัน โดยเฉพาะ คร.รวิทร์ รงครักษ์ หรือปาณพ ซึ่งเป็นตัวต้นเหตุของเรื่องทั้งหมด

เมื่อทุกคนซึ่งเดินทางมาจากกรุงเทพฯ มาถึงบึงวังเจือกฟ้า กาพราช
ไคไช้อ่านาจนเห็นธรรมชาติอันดลให้เกิดความฝันแก่ วลัยนุช เพื่อเตือนความ
ทรงจำว่าเธอคือ สรรวาศิศาของตน และได้เนรมิตภาพ เมืองศิราลัยปุระใน
สมัยก่อนให้วลัยนุชได้เห็น แต่วลัยนุชไม่เชื่อความฝันของตนเอง

กาพราช ไคไช้แปลงกายเป็นชายวัยกลางคน ชื่อ สี่มา เข้ามายู่ร่วมกับ
มนุษย์โดยที่ไม่มีใครรู้ แต่จากสงวราศิศาที่ผิดจากชาวบ้านธรรมดา และคำพูดที่แฝง
เลศนัยของสี่มา เป็นที่สะดุดใจของวลัยนุช และจิตวิร้มาก โดยเฉพาะวลัยนุชซึ่ง
เคยมีความผูกพันฉันพอลูกกันมาก่อน ทำให้วลัยนุชรู้สึกผิดปกติกินทันทีที่พบ

หลอนเหมือนมีกระแสไฟฟ้าแล่นปราศจากสายตาคู่นี้เข้าสู่
หัวใจตนเอง ก่อให้เกิดอาการเหมือนเป็นเหน็บชาไปชั่วครา
หญิงสาวยืนนิ่งงันเหมือนเป็นอัมพาต มือทั้งสองเกร็งกำแน่น
นิยน์ตาเบิกกว้าง จ้องมองบุรุษร่างใหญ่ปักปันตรงหน้าเหมือน
ถูกมนต์สะกด¹

พญาเจือกฟ้าในร่างของสี่มาไคไช้ช่วยเหลือจิตวิร้ให้รอดพ้นจากอสูรบริวาร
ของ ตน ที่แปลงกายเป็นนางเจือกมาลอลวงจิตวิร้ให้จมน้ำตายในคืนหนึ่ง พร้อมทั้ง
ทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าว่า วันรุ่งขึ้นจิตวิร้จะต้องป่วย ซึ่งก็เป็นความจริง
เขามีอาการเป็นไขสูงมาก สี่มาไคไช้อ่านาจนเห็นธรรมชาติรักษาอาการเจ็บป่วย
ของจิตวิร้ด้วยการใช้มือแตะหน้าผากเท่านั้น

¹จินตนา ภักดีชายแดน พราญพระกาฬ เล่ม 1 โดย จินตวิร วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 170

จิตวิวัฒน์เกิดความรู้สึกประหลาดขึ้น ณ บัดนั้น
 เขารู้สึกเหมือนอาการมึนงงสับสน และตื้อทึบในหัวอย่างคน
 เป็นไข้คลาญลงอย่างน่าฉงนราวกับฝ่ามือของสืมาถายทอดพลังบางอย่าง
 เขาสู้สมองใหญ่เลาอาการผิดปกติลง กลายเป็นปกติเหมือนยามไม่
 เจ็บไม่ใช่

นอกจากนั้นความร้อนที่หน้าอกและเนื้อตัวก็ดูเหมือนถูกดูดเข้าไป
 ในฝ่ามือพิศวงของบุรุษร่างสง่าคนนั้นจนหมดสิ้น¹

นอกจากนี้พญาเงือกฟ้ายังบันทาลิให้มนุษย์มองเห็นเหตุการณ์ในอดีตชาติได้
 เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นกับวลัยนุชซึ่งพบในความฝันสองครั้ง เกิดขึ้นกับเอื้อพงศ์
 หรือ อาลักษณ์พรหมินทร์ ในอดีตชาติ; ขณะที่ไปชุกชากเมืองโบราณกับสืมา
 และครั้งสุดท้ายในตอนเปิดเผยเรื่องราวความเป็นไปในอดีต พญาเงือกฟ้าได้บันทาลิ
 ให้ทุกคนเห็นความจริงรุ่งเรืองของเมืองศิริราชปุระ พฤติกรรมของบุคคลต่าง ๆ
 รวมทั้งเหตุการณ์ในสนามรบและภาพเมืองถล่มลงกลายเป็นมิ่ง

พญาเงือกฟ้า เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติ ประเภทภูติผีปิศาจ ที่แม้จะ
 มีความพยายามรุนแรง แต่มิได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติทำร้ายผู้ใด แม้แต่
 ดร.วินทร์ รังครักษ์ หรือ ปาณพ ศัตรูคู่อาฆาต พญาเงือกฟ้าก็มีได้ทำร้ายใคร ๆ
 กลับขอให้ ดร.วินทร์ กระโดดน้ำตายเอง นอกจากนี้พญาเงือกฟ้ายังใช้อำนาจ
 เหนือธรรมชาติช่วยเหลือ และป้องกันคนดีให้ปลอดภัย

จึงพอสรุปได้ว่า พญาเงือกฟ้ามีความคล้ายคลึงกับมาซุรุเทวี ตัวละครใน
 นวนิยาย เรื่องคัมภีร์ภูต ภูติผีปิศาจที่ติดตามมนุษย์ด้วยความแค้นเคืองข้ามภพข้ามชาติ
 ต่างกันตรงที่มาซุรุเทวีมีจิตใจโหดเหี้ยม ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติสร้างความ
 เดือดร้อน จนถึงกับฆ่ามนุษย์ไม่เลือกหน้าเพื่อให้ได้ชายที่ตนรัก เป็นการสนองกิเลสตัณหา

¹จินตนา ภักดีชายแดน พรายพระภาพ เล่ม 1 โดย จินตวิวัฒน์ วิวัธน์
 (นามแฝง) หน้า 250

ของตนเอง ส่วนพญาเงือกฟ้า หรือกาพรานั้นติดตามและสร้างความเดือดร้อนให้เฉพาะผู้กระทำผิดไว้ในอดีตชาติเท่านั้น

หม่อมเจ้าหญิงวิไลลักษณ์ ไวกูณฑ์

หม่อมเจ้าหญิงวิไลลักษณ์ ไวกูณฑ์ หรือท่านหญิงไล เป็นตัวละครสำคัญในนวนิยายเรื่อง วังไวกูณฑ์ เป็นวิญญานที่วนเวียนด้วยความหวังใยทรพย์มรกกของตนและคอยคุ้มครองทายาทของตนให้พ้นจากอันตรายจากฝ่ายตรงข้ามที่จะแย่งชิงมรกก

ท่านหญิงไล เมื่อยังมีชีวิตอยู่ เป็นน้องสาวของหม่อมเจ้าไวกูณฑ์วิษณุ ทั้งสองเป็นเจ้าของวังไวกูณฑ์และมรกกมากมายมหาศาล ท่านหญิงไลมีลูกสาวซึ่งเกิดจากสามีที่เป็นสามัญชนคนหนึ่ง แต่ถูกหม่อมเจ้าไวกูณฑ์วิษณุขี้โลเลสามีและลูกสาวของเข้ออกจากวัง ทำให้ท่านหญิงไลตรอมใจตายตั้งแต่ยังสาว ท่านหญิงไลได้ทิ้งพินัยกรรมมรกกทั้งหมดให้กับลูกสาวหรือหลานสาวที่เกิดจากลูกสาวของท่าน แต่หาไม่มีทายาทถึงกล่าวหรือมีแต่พิการ หรือไม่อาจดูแลมรกกได้ ก็มอบให้แก่หลานคนอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นหลักสำคัญของวังไวกูณฑ์ จากพินัยกรรมของท่านหญิงไลนี้เองที่ทำให้วิญญานของท่านยังวนเวียนอยู่ในวังไวกูณฑ์ ทั้ง ๆ "...ที่จริงถึงเวลาที่ยายต้องไปนานแล้ว แต่ความเป็นห่วงมันผูกพันยายไว้ที่นี่..."¹

หลังจากที่มรยมรคา ได้เข้ามาอยู่ในวังไวกูณฑ์ โดยที่ไม่รู้ว่าตนเองเป็นทายาท วิญญานท่านหญิงไลก็พยายามสื่อความกับมรยมรคา แต่ก็ไม่สามารถทำได้ เหตุการณ์ประหลาดที่เกิดขึ้นกับมรยมรคาจึงเพียงแต่สร้างความสงสัยให้แก่มรยมรคาเป็นอย่างมากเท่านั้น เช่น ปรากฏร่างให้เห็นแล้วหายวับไป ซึ่งโดยมากจะปรากฏให้มรยมรคาเห็นเพียงชั่วขณะ ปรากฏเป็นกลิ่นหอมของดอกกุหลาบลอยมากับกลุ่มลมเย็น ๆ หรือการที่กิ่งหรือใบกุหลาบโน้มลงมาสัมผัสตัวได้โดยไม่มีลมพัด เหตุการณ์

¹จินตนา ภักดิ์ชายแดน วังไวกูณฑ์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 896

เหล่านี้ในบางครั้งจะเป็นการเตือนให้มรณการะมีดวงอันตรายที่จะเกิดขึ้นอีกด้วย

ในตอนนี้เรื่องวิญญาณของท่านหญิงไล ได้ช่วยเหลือมรณการให้พ้นอันตราย ขณะที่บุรินทร์ หายาพหนุ่มที่กองการซึ่งมรณการกำลังจะฆ่าเธอ ท่านหญิงไลได้ปรากฏกายให้เห็น บุรินทร์ตกใจกลัวรีบหนีเตลิดไป และวิญญาณของท่านหญิงไลยังได้ตามไปหลอกหลอนจนบุรินทร์ขับรถตกเหว ถึงแก่ความตาย

ท่านหญิงไลเป็นตัวละครที่มีความคล้ายคลึงกับแม่น้อย หฤทยา ในนวนิยายเรื่อง อุกหาสน์คำ กล่าวคือ เป็นวิญญาณที่วนเวียนอยู่ด้วยความห่วงใย และคอยปกป้องผู้บริสุทธิ์ให้ปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ แตต่างกันที่ว่าวิญญาณของแม่น้อยนั้นมีความพยายามต่อผู้ที่ฆ่าเธอ และใช้อำนาจเหนือธรรมชาติสื่อความเพื่อหาความชั่วร้ายของศัตรู

แม่น้อย หฤทยา

แม่น้อย หฤทยา เป็นตัวละครสำคัญในเรื่อง อุกหาสน์คำ เป็นวิญญาณของหญิงสาวคนหนึ่งที่ถูกฆาตกรรม ด้วยความพยายามที่วิญญาณจึงวนเวียนหลอกหลอนผู้ที่ฆ่าเธอ ในขณะที่เดียวกันก็คอยปกป้องอันตรายให้คนที่อาจจะถูกศัตรูของเธอทำร้ายเช่นเดียวกับเธอ แม่น้อยในขณะที่มีชีวิตอยู่ เป็นภรรยาของ พระลบ หฤทยา นักเขียนหนุ่มเจ้าของหอหฤทยา อุกหาสน์ใหญ่โตในจังหวัดหนึ่ง ทั้งสองมีลูกด้วยกันคนหนึ่งคือ เด็กหญิงเฟิร์ล แม่น้อยถูกนันทินี น้องสาวของตนล่อลวงไปขังไว้ในห้องใต้ดินจนตาย เพราะนันทินีอิจฉาแม่น้อยที่ได้แต่งงานกับพระลบ ซึ่งเป็นชายที่นันทินีหลงรักอยู่เงิบ ๆ

แม่น้อยนั้นมีความพยายามต่อนันทินี วิญญาณของเธอจึงวนเวียนหลอกหลอนอยู่เสมอ ทั้งที่นักชัต คัมภีร์วิญญาณ เล่าให้วิรยาฟังว่า

"นายนั้นเห็นอยู่เรื่อย ๆ แทะ ตอนแรกเขากลัวมาก ต่อมา
ชักจะชิน ระยะเวลา ๆ นี้นายนั้นไม่เล่าเรื่องผีหลอกให้ผมฟังอีกเลยครับ
คงกลัวผมเพียเอา แต่คุณวิสังเกตุเอาเถอะเข้าวันไหน ยายนั้น
หน้าตาซีดเซียวผิดปกติละก็ แสดงว่าเขาถูกผีหลอกในคอนกลางคืน
เข้าให้แล้ว ผมว่านาน ๆ ไป คงเป็นโรคประสาทแน่"

แนงน้อยได้ปรากฏร่างให้วिरยา นางเอกของเรื่องได้เห็นหลายครั้ง ใน
ครั้งแรกปรากฏในกระจกเงา แล้วก็หายวับไป ทำให้วिरยาสนใจที่จะสืบสาวเรื่องราว
การตายของเธอ ต่อมาก็ปรากฏร่างเพื่อเตือนให้วिरยาระมัดระวังตัวในการให้ความ
สนิทสนมกับพระลบ จะทำให้ได้รับอันตรายได้ และในตอนจบเรื่องแนงน้อยได้ไป
เข้าฝันพระลบให้รีบไปช่วยวिरยาที่ถูกนั้นที่หนีบดขังไว้ในห้องใต้ดินใต้หลังที่

เมื่อเรื่องเปิดเผยขึ้นทั้งหมดความวิญาณของแนงน้อยก็ได้ปรากฏให้วिरยาเห็นใน
กระจกเงาอีก เพื่อมาขอบคุณวिरยาที่ช่วยเหลือสืบสาวความลับต่าง ๆ จนกระทั่ง
ซากศพของเธอได้บำเพ็ญกุศลและแสดงความยินดีในความรักระหว่างพระลบและวिरยา
แล้ววิญาณของแนงน้อยก็ไปจากหอหฤทยา

แนงน้อยเป็นตัวละครมนุษย์ประเภทภูติผีปิศาจที่มีบทบาทคล้ายคลึงกับ
ท่านหญิงวิไลลักษณ์ ไวกูณฑ์ ในนวนิยายเรื่อง วังไวกูณฑ์ คือเป็นวิญาณที่มีความ
ผูกพันห่วงใย และคอยปกป้องคนที่ตนรักไต่พันจากอันตรายต่าง ๆ จากฝ่ายศัตรู

อมตาเทวี

อมตาเทวี เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติ ที่เป็นตัวละครเอกในนวนิยาย
เรื่อง แผนที่ศักดิ์เทวี

¹จินตนา ภักดีชายแดน ศฤงคารนิคคำ เล่ม 2 โดย จินตวิรุ วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 102

อมตาเทวี เป็นราชินีแห่งเมือง อมตาปุระ ซึ่งเคยเจริญรุ่งเรืองสมัย 15,000 ปี มาแล้ว อมตาเทวีเป็นราชินีที่มีความรู้ในกฤตยามนตร์ต่างๆ มากมาย เกิดล้าพองใจถึงกับท้าทายประลองฤทธิ์กับพระหัตถะมุณี จึงถูกพระหัตถะมุณีสาปให้อาณาจักรของพระนางพินาศไป แต่พระนางยังไม่ตายเพราะโคเทพประจำเมืองชุบชีวิตใหม่ พระหัตถะมุณีจึงได้ตัดพระหัตถ์ซ้ายของพระนางแยกออกไปไว้ในที่ห่างไกลเพื่อสะกดมิให้พระนางฟื้นคืนชีพก่อนถึงเวลาที่จะได้รับการชุบชีวิต วิญญาณของพระนางจึงวนเวียนอยู่ใกล้พระหัตถ์ซ้ายที่บรรจุอยู่ในหีบศิลาใบเล็ก เพราะเกรงว่า จะมีผู้เปิดหีบออก ก่อนถึงเวลาที่พระนางจะฟื้นคืนชีพ ทำให้มีมือนั้นเน่าเปื่อยทำลายไป พระนางจะไม่มีโอกาสฟื้นคืนชีพได้เลย พระนางได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติลงโทษต่อผู้ที่พยายามเปิดหีบใบนั้นออกดู หวังว่าจะมีวัตถุโบราณที่มีค่าบรรจุอยู่ภายในหีบ ดังที่โคลงไทย อาจารย์กุศล สุศีลาวงศ์ จนถึงตาย ลงโทษ คร.อำนาจ อนันตศฤงคาร ให้วิกลจริต และโคลงไทย นายวงศ์ อภิลาภากุล นักชู้คนสมบัติของแผ่นดินที่เต็มไปด้วยความโลภและคะนองโดยการหลยหินปิดปากถ้ำ ให้ทุกคนตายอยู่ในถ้ำนั้น

อมตาเทวี สามารถแยกคนดีออกจากคนชั่ว เพราะเมื่อหีบบรรจุพระหัตถ์ของพระนางมาอยู่กับ มูรธา มัณฑโนปกรณ นักโบราณคดี ซึ่งรักงานวิชาการมากกว่าผลประโยชน์อื่น ๆ พระนางจึงปรากฏกายให้เห็นในความฝัน เพื่อบอกความประสงค์ของพระนางให้หีบบรรจุพระหัตถ์ของพระนางไปคืนที่เดิม เมื่อมูรธาจัดการตามประสงค์ พระนางก็ได้แสดงความชื่นชมในคุณงามความดี ความซื่อสัตย์ของมูรธา พร้อมกับมอบแหวนของพระนางให้แก่เขาเพื่อเป็นที่ระลึก

อมตาเทวี เป็นตัวละครมนุษย์ประเภทกฤตยวีศาจ ที่มีพฤติกรรมคล้ายกับ โสมประภาเทวี ตัวละครเหนือธรรมชาติตัวเอกในนวนิยายเรื่อง ชุมทวิทย์โสมประภา คือใช้อำนาจเหนือธรรมชาติลงโทษอย่างรุนแรงต่อมนุษย์ที่กระทำความผิด ต่างกันตรงที่โสมประภาเทวีนั้นกระทำลงไปโดยหน้าที่ของรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

ส่วนอมตาเทวีนันกระทำลงไปเพื่อประโยชน์ของตัวเอง

จะเห็นได้ว่าตัวละครมนุษย์ประเภทภูติปิศาจฝ่ายนั้น เป็นตัวละครที่มีการใช้อำนาจเหนือธรรมชาติคุ้มครองคนดีให้พ้นจากอำนาจชั่วร้ายต่าง ๆ และสร้างความเดือดร้อนให้แก่คนชั่วตามผลกรรมที่ได้เคยกระทำไว้

2.2.2.2 ภูติปิศาจฝ่ายร้าย มีตัวละครประเภทนี้ทั้งหมด 5 ตัว ในนวนิยาย 5 เรื่อง ได้แก่

ทูลคาทาส

ทูลคาทาส เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง อาถรรพณ์เทวี ทูลคาทาสเป็นวิญญาณของนักบวชที่เคยทำหน้าที่ดูแลเทวาลัยของพระทูลคา มีความฝังใจกับสร้อยพระศอที่มีผู้ถวายเป็นเครื่องสักการะแก่พระทูลคา และคอยติดตามลงโทษคนที่ขโมยสร้อยเส้นนี้มาขายตลอดจนผู้รับซื้อสร้อยเส้นนี้ไปเป็นสมบัติของตัว

ทูลคาทาสได้ปรากฏกายให้เห็นในรูปปิศาจโยคีที่มีลักษณะน่าเกลียดน่ากลัว ทูลคาทาสได้ลงโทษผู้ที่ขโมยสร้อยเส้นนี้มาขายจนถึงตาย และยังได้ติดตามสร้อยเส้นนี้มาโดยตลอด ทูลคาทาสได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ สร้างความเดือดร้อนให้แก่คุณหญิงไพพรรณ พิศาลวรทรัพย์ ผู้ที่ซื้อสร้อยเส้นนี้ไว้เป็นสมบัติของตน โดยสะกดจิตให้เธอไปฆ่าคนในเวลาที่เขาหลับด้วยการใช้ไม้แทงคอเพื่อใช้เลือกสังเวยพระทูลคา และเหยื่อที่ถูกฆ่าก็คือสาวใช้ในบ้านของเธอเอง เหตุการณ์นี้ก่อให้เกิดความวุ่นวายให้กับคนจำนวนมาก เจ้าของบ้านคือ คุณหญิงไพพรรณ และพรรณระพี บุตรสาวของเธอ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่พยายามสอบสวนเพื่อหาหลักฐานการฆาตกรรมรายนี้ แท้ก็ไม่พบร่องรอยใด ๆ

แต่ก่อนที่ทูลคาทาสจะทำให้คุณหญิงไพพรรณฆ่าคนตายเพิ่มขึ้นอีก ดร.โมฮัมหมัด นักเทววิทยาชาวอินเดีย ได้เปิดเผยความจริงให้ทราบและได้นำสร้อยเส้นนี้ไปคืนที่เดิมเสีย ปิศาจของทูลคาทาสจึงไม่มาปรากฏอีก

ทูลคาทาส เป็นตัวละครที่มีบทบาทคล้ายกับโสมประภาเทวี ตัวละคร
เหนือธรรมชาติตัวเอกในนวนิยายเรื่อง ขุนทรัพย์โสมประภา คือเป็นผู้พิทักษ์
รักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวม และคอยลงโทษผู้ที่ลอบขโมยสมบัตินั้นมาขาย หรือ
เก็บสมบัตินั้นไว้เป็นของส่วนตัวอย่างรุนแรง ต่างกันตรงที่พฤติกรรมของทูลคาทาส
สร้างแต่ความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สมบัตินั้นอย่างไม่เลือกหน้า
ว่าเป็นคนดีหรือคนชั่ว ส่วนโสมประภาเทวีนั้นจะลงโทษรุนแรงเฉพาะคนชั่วเท่านั้น

มาชूरเทวี

มาชूरเทวี เป็นตัวละครมนุษย์ที่เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง
คัมภีร์ภูต มาชूरเทวีเป็นราชินีแห่ง มาชूरปุระ อันเป็นนครหนึ่งในอาณาจักรเงินละ
ในพุทธศตวรรษที่ 12 มาชूरปุระจึงมีอายุประมาณหนึ่งพันสามร้อยปี แต่เดิมอยู่ใน
สภาพศพในโลงแก้ว แต่ถูกปลุกให้ฟื้นขึ้นมาได้ด้วยอาถรรพ์จากคัมภีร์ภูต

มาชूरเทวีมีบทบาทคล้ายวนัสสุศา และจันทราเทวี ตรงที่หลงรักมนุษย์
ผู้ชาย และพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ได้ตัวเขามา ในเรื่องนี้พระนางมาชूरเทวี
มีความรักในตัวปรศุราม ทหารเอกของอาณาจักรเงินละ ซึ่งกลับชาติมาเกิดเป็น
ศรราม เวทวสิน ในยุคปัจจุบันแตกต่างจากวนัสสุศา และจันทราเทวี ตรงที่
นอกจากจะเป็นผู้มากด้วยกิเลสตัณหาแล้ว มาชूरเทวียังมีใจเหี้ยมโหดอำมหิตเห็น
แก่ตัว กระทำทุกวิถีทางจะให้ชายที่นางรักกลับมามีนาง นางได้ฆ่าผู้ชายถึง
ร้อยคนเพื่อใช้ในพิธีบูชาผี แล้วฉลากเอาหนึ่งทีแผ่นออกมาสร้างคัมภีร์ภูต มีการ
ลงอาคมให้วิญญาณผีทั้งหมดนั้นสิงอยู่กับคัมภีร์นั้น และจารึกเวทมนต์ไว้ในคัมภีร์
สองอย่าง คือ คาถาเรียกผี และคาถาปลุกคนตายให้ฟื้น การกระทำทั้งหมดนี้
เป็นไปเพื่อสนองตัณหาของนาง

มาชूरเทวีได้ใช้คัมภีร์นี้เป็นสื่อล่อปรศุราม หรือ ศรราม มาหาโดยใช้ให้
ปีศาจหัวขาดไปปรากฏกายให้ศรรามและคนใกล้ชิดได้เห็น บันดาลให้ศรรามเกิด
ความฝันพร้อมทั้งบอกกล่าวเรื่องราวแต่ไม่กระจ่างนัก ทำให้ศรรามต้องค้นหา

คำตอบเอง ในที่สุดพระนางได้เร่งให้ศรรามเดินทางมาหาพระนางให้เร็วขึ้นด้วย
การใช้อำนาจเหนือธรรมชาติทำให้ปราณี พิชัยพินธุกร คนรักของศรรามให้นอนหลับ
ไม่รู้สึกรู้ส

ในที่สุดมาสู่รเวทีกต้องตายอีกครั้งที่สอง และถูกฝังวิญญาณไว้ที่
หลุมพรางที่ตนสร้างไว้เอง

มาสู่รเวทีกเป็นตัวละครมนุษย์ประเภทภูติผีปิศาจ ที่ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ
ของตนสร้างความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ เช่น การบังคับภูติผีปิศาจอื่น ๆ ให้
ข้ามมนุษย์ การบันดาลให้มนุษย์ต้องหลับสับสนโดยไม่รู้ตัว เพื่อให้ได้ชายที่เขารัก
ไปหาตน เป็นการสนองกิเลสตัณหาของตนเพียงอย่างเดียว มาสู่รเวทีกจึงเป็นภูติผี
ปิศาจฝ่ายร้าย

ส่วยเขมา

ส่วยเขมา เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่เป็นตัวละครเอกในนวนิยาย
เรื่อง ล้างสายของ

ส่วยเขมา เป็นวิญญาณของผู้มีใจชั่วร้าย เมื่อมีชีวิตอยู่เคยเป็นหมอนัดที่มี
ความรู้ทางไสยศาสตร์สูง แต่ใช้ความรู้เหล่านั้นไปในทางชั่ว ถึงกับบังอาจทำ
เสน่ห์ให้ธิดาเจ้าเมืองมารักลูกศิษย์ที่เกะกะเดรของตน ส่วยเขมาจึงถูกนักกองพัน
นายทหารหนุ่มคุมหมายของเจ้าหญิงฆ่าตาย เนื่องจากส่วยเขมาเป็นผู้เชี่ยวชาญใน
ทางไสยศาสตร์ บรรดาปุโรหิตทั้งหลายจึงช่วยกันสะกดวิญญาณของส่วยเขมาไว้
ในผอบเล็ก ๆ และซ่อนไว้ที่เทวาลัยในป่าลึก

เวลาผ่านไปพันกว่าปี วิญญาณของส่วยเขมาได้เป็นอิสระอีกครั้งหนึ่งเมื่อ
ชายชรา นักชุกของโบราณไปชายโคกพบเทวาลัยร้างที่เก่าแก่มากแล้วได้เปิดผอบ
ออกดูทำให้วิญญาณชั่วร้ายของส่วยเขมาออกมาสิงอยู่ในศิลาสลักรูปนางอัปสรและ
ได้ติดตามรูปสลักรูปนี้ไปทุกหนทุกแห่ง

วิญญาณของส่วยเขมา กินเลือดเนื้อมนุษย์ชายหนุ่มเป็นอาหาร และได้แปลงกายเป็นรูปต่าง ๆ เช่น เป็นปีศาจที่หน้าตาน่าเกลียด เป็นหญิงสาวสวยเพื่อล่อชายหนุ่มให้ตกเป็นเหยื่ออย่างง่ายดาย

วิญญาณส่วยเขมามีความพยาบาทต่อนายทหารที่ฆ่าตนในอดีต ซึ่งได้กลับมาเกิดเป็น สกนธ์ สุวรรณศรี วิญญาณนั้นได้สร้างความยุ่งยากให้แก่ครอบครัวของสกนธ์ โดยการฆ่าคนที่อยู่แวดล้อมตัวสกนธ์ตายไปหลายคน แต่วิญญาณนี้ไม่สามารถทำอันตรายสกนธ์ได้ เพราะเขาเคยเป็นผู้มีความรู้ในด้านเวทมนต์ต่าง ๆ มาในอดีตชาติ

ในที่สุดวิญญาณส่วยเขมาก็ต้องพ่ายแพ้แก่อำนาจเวทมนต์ของผู้เชี่ยวชาญว่า โดยสะกดให้อยู่ในผอบที่เทวาลัยร้างเช่นเดิม

ส่วยเขมา เป็นตัวละครมนุษย์ประเภทภูติปีศาจที่มีพฤติกรรมชั่วร้าย คือ ฆาตกรรมเพื่อกินเลือดเป็นอาหารตั้งแต่ตนจนกระทั่งถูกสะกดลงอีกครั้งหนึ่ง

คุณหญิงอภิรักษ์พีชภัณฑ์

คุณหญิงอภิรักษ์พีชภัณฑ์ เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง แสงสีทอง

คุณหญิงอภิรักษ์พีชภัณฑ์ เป็นภรรยาของเจ้าคุณอภิรักษ์พีชภัณฑ์ ทั้งสองสามีภรรยาได้ไปลูกบ้านอยู่บนเชิงเขาที่พัทธยา เมื่อห้าสิบปีแล้ว สำหรับเรื่องราวของเธอนั้นได้ทราบจากคำบอกเล่าของ นายสุข ชายชราวัย 87 ปี ชาวบ้านแถบนั้น เล่าว่า คุณหญิงอภิรักษ์พีชภัณฑ์ เป็นลูกครึ่งฝรั่ง-จีน เธอได้ถูกชาวจีนเบียดเบียนคนหนึ่งใช้วิชาทางไสยศาสตร์ทำให้เธอกลายเป็นผีดิบคู่ตืด เมื่อเธอตายสามีของเธอได้นำหมอมานำสะกดวิญญาณไว้ด้วยเวทมนต์และผ้ายันต์ศักดิ์สิทธิ์

วิญญาณของคุณหญิงอภิรักษ์พีชภัณฑ์ ได้เป็นอิสระอีกครั้งหนึ่งเมื่อ คุริยา จิตรกรหญิงภรรยาของกอบเกียรติ กัมลารัต ได้เข้าไปในห้องใต้ดิน เธอได้พบ

หีบศพและภาพเขียนของคุณหญิงคู่กับสามีและมีสุนัขตัวเล็ก ๆ อยู่ในภาพนั้นด้วย คุณริยาได้แกะป้ายบันทึกออกจากหีบศพและภาพเขียนโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ยิ่งไปกว่านั้น คุณริยายังนำภาพเขียนดังกล่าวมาแขวนไว้ในห้องนอนด้วยความพอใจที่เกิดจากอำนาจของคุณหญิงอภิรักษ์พิษภณท์ แม้ว่ากบฏกบฏจะเกิดขึ้นอย่างไรก็ไม่เป็นผล

คุณหญิงปรากฏร่างในลักษณะเหมือนกับมนุษย์ธรรมดา ทั้งที่ปรากฏในภาพเขียน และปรากฏในความฝันของคุณริยา และกบฏกบฏก็ออกมาคุณหญิงอภิรักษ์พิษภณท์และสุนัขของเธอก็ออกอาละวาด เริ่มด้วยสุนัขตัวเล็กของเธอได้ออกไปกัดสุนัขตัวใหญ่ในละแวกนั้นตาย และคุณหญิงเองก็ออกคุกเลือดชาวบ้านอีกด้วย

คุณหญิงอภิรักษ์พิษภณท์ พยายามที่จะทำร้ายคุณริยา แต่กบฏกบฏสามี่ซึ่งระวางอยู่ตลอดมาได้เครื่องรางจากบาทหลวงมาป้องกันไว้ จึงมีอาชวาทอันตรายได้ ต่อมาวิญญาณผีดิบของคุณหญิงได้ถูกกบฏกบฏและพวกสะกดไว้ได้สำเร็จ แต่สายเกินไปเพราะวิญญาณของคุณหญิงได้พาคุณริยาไปเป็นผีดิบเสียแล้ว

คุณหญิงอภิรักษ์พิษภณท์ เป็นตัวละครมนุษย์ประเภทภูติผีปิศาจที่ชั่วร้าย ทั้งนี้เพราะมีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติที่สร้างความเดือดร้อน ข้ามมนุษย์ตั้งแต่ตนจนกระทั่งถูกสะกดไว้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งคล้ายกับวิญญาณของส่วยเขมาในนวนิยายเรื่อง สาบสยอง ทุกประการ

เจ้าแก้วรังสี ณ เมืองอินทร์

เจ้าแก้วรังสี ณ เมืองอินทร์ เป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่สำคัญในนวนิยายเรื่อง บ้านศิลาทราย

เจ้าแก้วรังสี เป็นภรรยาของเจ้าอินทวงศ์ ณ เมืองอินทร์ เจ้าของบ้านศิลาทราย เธอมีบุตรสาวกับเจ้าอินทวงศ์คนหนึ่งคือ เจ้าอินทรวาสี นางเอกของเรื่อง เธอตายเมื่ออายุได้ 25 ปี

เจ้าแก้วรังสี สมัยยังมีชีวิตอยู่เป็นหญิงสาวที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงามมาก เมื่อเธอตายไปแล้ว ร่างกายของเธอไม่เน่าเปื่อย และฟื้นขึ้นมาอยู่ในสภาพดีคิບ ทองโซ่เลือกคนมนุษย์หล่อเลี้ยงร่างกายครั้งละห้าลิตร การที่เจ้าแก้วรังสีต้องอยู่ในสภาพดังกล่าวก็เพราะอำนาจเหนือธรรมชาติของเจ้าพ่อทัมสึงคลา ซึ่งเป็นวิญญาณของเจ้าที่ที่อยู่ในบริเวณบ้านศิลาทราย ซึ่ง คำปัน บ่าวผู้ภักดีของเธอได้ยอมตนเป็นทาสเจ้าพ่อทัมสึงคลา โดยต้องหาเลือกมาสักเว่ยทุกคืนวันเพ็ญ

แม้ว่าเจ้าแก้วรังสี จะเป็นดีคิບปรากฏตัวอย่างซอนเรน และมักจะทำร้ายผู้คนอยู่เสมอ แต่เธอก็มีสภาพจิตใจเหมือนมนุษย์ คือ ชอบความสนุกรื่นเริง ดังที่เธอได้แต่งตัวสวยงามแล้วพรางหน้าตาไว้แล้วออกไปร่วมงานฉลองของบ้านศิลาทราย นอกจากนี้เธอยังมีความรักความผูกพันกับลูก เห็นได้ชัดจากตอนที่เจ้าอินทราวดี ลูกสาวของเธอได้สวมวิกผมของเพชรลดาออกมาเดินที่ระเบียง จะถูกเจ้าแก้วรังสีทำร้ายเพราะคิดว่าเป็นเพชรลดา ครั้นเจ้าแก้วรังสีรู้ว่าแท้จริงเป็นลูกสาว อินทราวดีได้สังเกตเห็นว่า "...แวตาทังคูนันมีแววบางอย่างเกิดขึ้นทันทีที่มองเห็นหล่อนนั้... มันมีทั้งความตกใจ ประหลาดใจ ผิดหวัง และเสียใจ เคล้าคละระคนอย่างน่าพิศวง..."¹

เจ้าแก้วรังสี นับว่าเป็นตัวละครเหนือธรรมชาติที่ไม่มีอำนาจเหนือธรรมชาติในตัวเอง เพราะจากพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกนั้นเพียงแต่ทำตัวลึกลับมีการซ่อนเร้นในมุมมืด และทำร้ายคนเท่านั้น และเมื่ออำนาจของเจ้าพ่อทัมสึงคลาถูกทำลายลง ร่างกายของเธอก็กลายเป็นซากผุกร่อนไปค้วย

เจ้าแก้วรังสี เป็นตัวละครมนุษย์ประเภทภูติผีปิศาจที่จัดอยู่ในฝ่ายร้าย แม้ว่าจะมีใครสักคน หากแต่พฤติกรรมที่ทำร้ายลูกสาวของตนเองเพราะคิดว่าเป็น

¹จินตนา ภักดีชายแดน บ้านศิลาทราย เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง) หน้า 168

ผู้อื่น แสดงว่าเธอจะทำร้ายคนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเธอ ดังนั้นจึงเป็นกฎที่มีประสิทธิภาพที่ปฏิบัติอยู่ในประเภทราย

จะเห็นได้ว่าตัวละครมนุษย์ประเภทกฎมีปัสจฉายารายทั้งหมดล้วนแต่เป็นตัวละครที่ก่อเหตุการณ์สร้างความเคียดแค้นให้แก่มนุษย์ทั้งสิ้น เช่น การเข้าถึงในร่างมนุษย์ใหม่มนุษย์กระทำความคิด การสร้างความเคียดแค้นให้แก่มนุษย์ซึ่งเกิดจากกิเลสตัณหาของตน เป็นต้น

จากการศึกษาตัวละครเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิวิ วัชรวิ โดยละเอียดแล้วพบข้อสังเกต 2 ประการ คือ

1. ลักษณะนิสัยของตัวละคร การสร้างตัวละครของจินตวิวิ วัชรวิ นั้นสร้างตัวละครประเภทน้อยลักษณะ (Flat Character) คือ มีลักษณะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยใจคอตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ตัวละครใดที่เป็นตัวละครฝ่ายดีหรือ ฝ่ายธรรมะ ก็จะมีอุปนิสัยใจคอดี ประกอบพฤติกรรมที่เป็นคุณประโยชน์แก่มนุษย์ เช่น คุณครองคนดีให้พ้นจากอันตรายทั้งปวง ลงโทษคนชั่วอย่างรุนแรงตามฉันทธรรมที่ใดกระทำไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องเช่น วันสุกษา ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ โสมประภาเทวี ในนวนิยายเรื่อง ชุมทรัพย์โสมประภา กาฬจักร ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเขศวร หม่อมเจ้าหญิงวิไลลักษณ์ ไวคุณท์ ในนวนิยายเรื่อง วังไวคุณท์ ในทำนองเดียวกันตัวละครฝ่ายร้าย หรือฝ่ายอธรรม ก็จะมีลักษณะนิสัยใจคอชั่วร้าย สร้างความเคียดแค้นต่าง ๆ นานาให้แก่มนุษย์ เช่น การหลอกลวง การบั่นทอนให้เกิดเคราะห์กรรมต่าง ๆ จนถึงการทำร้ายทรมาน เป็นตัวละครที่ปราศจากความดี และการสำนึกผิดตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องเช่นกัน เห็นได้จากพฤติกรรมของ จันทรเทวี ในนวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์ นรสิงห์ ในนวนิยายเรื่อง สวนนรสิงห์ หุรคาทาส ในนวนิยายเรื่อง อาถรรพณ์เทวี ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวละครมีลักษณะเป็นตัวละครประเภทสถิต (Static Character) คือ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยใจคอเลย ทั้งนี้เป็นเพราะ

นวนิยายเหนือธรรมชาตินั้นเน้นพฤติกรรมที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติของตัวละครมากกว่าจะเน้นลักษณะนิสัยใจคอของตัวละคร ซึ่งไม่มีผลใด ๆ กับเรื่อง และลักษณะการสร้างลักษณะนิสัยตัวละครเช่นนี้มีผลทำให้มีการใช้เหตุบังเอิญ (Coincidence) ในตอนจบเรื่อง ที่เห็นได้ชัด ได้แก่ นวนิยายเรื่อง มายาพิศवास อันเป็นเรื่องราวของหญิงสาวที่ต้องอาถรรพณ์ให้กลายเป็นนางอสูรกาย มีอำนาจในวงตา ทำให้คนกลายเป็นหินได้ ผู้ประพันธ์ได้แก้ปัญหาของเรื่องโดยให้ตัวละครตัวนี้ขับรถตกเหวแล้วถูกกระเจกรรถบาคจนคอขาดทำให้อาถรรพณ์ต่าง ๆ สลายไป ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาโดยมิให้ตัวละครฝ่ายใดต้องมัวหมอง

2. จากการสร้างเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ในเรื่องที่อยู่ในวงแคบ และการเน้นพฤติกรรมเหนือธรรมชาติมากกว่าลักษณะนิสัยของตัวละคร จึงทำให้ตัวละครเหนือธรรมชาติโดยเฉพาะตัวละครมนุษย์มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทั้งในค่านิยมบาทและพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ กล่าวคือ ตัวละครมนุษย์ได้แก่ เทพและภูติผีปีศาจที่มีบทบาทพัวพันกับมนุษย์ เช่น รัก เกลียดชัง โกรธแค้น ผูกพยาบาท เป็นต้น และเป็นผู้ออกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อความเป็นไปในชีวิตมนุษย์ทั้งในค่านิยมหรือรายอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งพอจะสรุปลักษณะสำคัญของตัวละครออกเป็น 3 พวก ได้แก่

2.1 ตัวละครมนุษย์ที่เป็นผู้พิทักษ์รักษาทริพยสมบัติของส่วนรวม เป็นผู้สร้างอุปสรรคต่าง ๆ ชักชวนมิให้มนุษย์ทำลายทริพยสมบัติดังกล่าวด้วยวิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่สันติวิธี ได้แก่ การเข้าฝันและการแปลงกายเป็นมนุษย์มาใช้ชีวิตปะปนอยู่ในสังคมมนุษย์ เพื่อบอกเล่าให้มนุษย์กระทำตามปรารภของตน จนถึงกับใช้อำนาจเหนือธรรมชาติให้กระเทยกระเทือนต่อความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์ ได้แก่ การเข้าสิง และการข่มขืนอย่างน่าสมเพช ตัวละครเหล่านี้ได้แก่ โสมประภาเทวี ในนวนิยายเรื่อง ชุมทริพยโสมประภา กาพจักร และนิชิเทพินทร ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเขศวร หุรคาทาส ในนวนิยายเรื่อง อาถรรพณ์เทวี และอมตเทวี ในนวนิยายเรื่อง เทพหัตถ์เทวี

2.2 ตัวละครมนุษย์และอมมนุษย์ ที่ติดตามมนุษย์ ซึ่งการติดตามนั้นเกิดจากความแค้นอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ในชาติก่อน และความแค้นนั้นมักเกิดจากความผิดหวังในความรัก ตัวละครเหล่านี้ส่วนใหญ่จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตัวละครอื่น ๆ ในเรื่อง ได้แก่ พันธุมเทวี ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย มาศูรเทวี ในนวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูต จันทราเทวี ในนวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์ ตัวละครที่ติดตามมนุษย์ให้ชดใช้กรรมชั่ว ได้แก่ วิญญาณของกาฬราช ในนวนิยายเรื่อง พรายพระภาพ ตัวละครที่ติดตามมนุษย์และคอยช่วยเหลือมนุษย์ ได้แก่ วนัสสุตา ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ นอกจากนี้ยังมีตัวละครที่คอยติดตามมนุษย์ด้วยความหวังใจ ได้แก่ วิญญาณของหม่อมเจ้าหญิงวิไลลักษณ์ ไวภุณท์ ในนวนิยายเรื่อง วังไวภุณท์ และวิญญาณของ แนน้อย หลุทยา ในนวนิยายเรื่อง คฤหาสน์คำ

2.3 ตัวละครอมมนุษย์ที่ถูกสะกด เป็นตัวละครที่มีความชั่วร้าย มีพฤติกรรม การข่มขืนไม่เลือกหน้าแล้วถูกสะกดไว้เป็นเวลานาน ต่อมาได้เป็นอิสระอีกครั้งหนึ่ง ด้วยความรูเท่าไม่ถึงการณ์ของมนุษย์ ทำให้ตัวละครนั้นออกอาละวาดก่อความเดือดร้อนให้กับมนุษย์อีก ตัวละครเหล่านี้ได้แก่ นรสิงห์ ในนวนิยายเรื่อง สามนรสิงห์ ส่วยเขมา ในนวนิยายเรื่อง สาวสยอง และคุณหญิงอภิรักษ์พิษภณท์ ในนวนิยายเรื่อง สาวสีทอง

จากความคล้ายคลึงของตัวละครดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าลักษณะตัวละคร ในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัธน์ อยู่ในแวดวงจำกัด ตัวละครทุกตัวถูกกำหนด บทบาทไว้แน่นอนตายตัวโดยแบ่งแยกให้เห็นตัวละครฝ่ายดีและฝ่ายร้ายอย่างชัดเจน สิ่งเหล่านี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเน้นพฤติกรรมเหนือธรรมชาติมากกว่าลักษณะนิสัยของตัวละคร

3. ฉากและบรรยากาศ

ฉาก หมายถึง สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ของตัวละคร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องควบคู่ไปกับเวลา และบรรยากาศที่เรื่องหรือเหตุการณ์เกิดขึ้นด้วย ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของฉากมี 3 ประเภท คือ สถานที่ เวลา และบรรยากาศ ลักษณะที่ดีของฉากนั้นจะต้องผสมกลมกลืนกับเรื่องราว บุคลิกภาพ ของตัวละคร และมีความสมจริงด้วย

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ กล่าวถึงความสำคัญของฉากว่า

...เหตุการณ์จะเกิดขึ้นลอย ๆ ไม่ได้ จำต้องเกิดขึ้นในเวลา และสถานที่หนึ่ง เพราะฉะนั้นเวลาและสถานที่จึงมีความสำคัญในอันที่จะทำให้เรื่องและตัวละครมีชีวิตจิตใจขึ้น นักประพันธ์บางคนถึงกับเน้นความสำคัญของเวลาและสถานที่ซึ่งเป็นฉาก (Setting) นี้เช่น ซอมส์ ฮาร์ดี เน้นชีวิตในเวสเซ็กซ์ พิลกิง เน้นชีวิตในประเทศอังกฤษสมัยต้นศตวรรษที่ 18 ของ อัลฟองส์ โกลเก้ เน้นชีวิตชาวฝรั่งเศสตอนใต้ เป็นต้น...¹

จะเห็นได้ว่า นักเขียนจำเป็นต้องเน้นเวลา หรือสถานที่ในนวนิยายเพื่อทำให้ผู้อ่านได้เห็นความสมจริง ความมีชีวิตของตัวละครในเรื่อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความสามารถและความประณีตในการเขียน เพื่อให้ฉากในนวนิยายนั้นถูกต้องเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่สมมุติขึ้น อันจะทำให้นวนิยายเรื่องนั้น ๆ มีความสมบูรณ์อย่างแท้จริง

¹วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า 112

ในการพิจารณาฉาก จำเป็นต้องคำนึงถึงธรรมชาติของบันเทิงคดีประเภทนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้เพราะบันเทิงคดีบางประเภทมุ่งหมายในค่านิยมมากกว่าความเป็นจริง ฉากในบันเทิงคดีประเภทนั้นอาจจะมีลักษณะเหนือจริง (Surrealistic) อยู่บ้าง ทั้งนี้เป็นไปเพื่อให้เหมาะสมกับเรื่อง วิชา กงกะนันท์ กล่าวถึงความเหนือจริงในฉากว่า

ผู้อ่านจะพบความเหนือจริงในฉากวรรณคดีไทยโบราณบางประเภท เช่น วรรณคดีทางพุทธศาสนา และบันเทิงคดีร้อยกรองต่าง ๆ ฉากสวรรค์และนรก ในพระมัลลย์คำหลวง ก็คือ ฉากภูมิต่าง ๆ ในไตรภูมิพระร่วง ก็คือ ในมหาเวสสันดรชาดก ก็คือ ในรามเกียรติ์ หรือในอิเหนาก็คือ ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่า ผู้รจนามุ่งสร้างความตื่นเต้นทางอารมณ์มากกว่า มุ่งบันทึกความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ...¹

นวนิยายเหนือธรรมชาติ เป็นบันเทิงคดีที่มุ่งสร้างความสะเทือนอารมณ์ให้ผู้อ่านเกิดความตื่นเต้น น่ากลัว พิศวง ชะงัดแงะ สยองขวัญ และตื่นตาตื่นใจในความแปลกประหลาดมหัศจรรย์ตามเหตุการณ์ในเรื่อง ดังนั้นนอกเหนือจากเรื่องราวและพฤติกรรมของตัวละครแล้ว ฉากก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยเสริมให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ดังกล่าวแก่ผู้อ่านอย่างสมบูรณ์

เมื่อพิจารณาฉากในนวนิยายของจินตวิรุ วิวัธน์ ซึ่งเป็นนวนิยายเหนือธรรมชาติพบว่า ผู้เขียนใช้ฉาก 2 ประเภท คือ

¹ วิชา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 132

3.1 ฉากธรรมชาติ หรือฉากสมจริง

3.2 ฉากเหนือธรรมชาติ

ซึ่งฉากทั้งสองประเภทนี้ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความลึกลับ
ตื่นเต้น สยองขวัญ หรือความมหัศจรรย์ให้กับเนื้อเรื่อง

3.1 ฉากธรรมชาติ หรือฉากสมจริง

ฉากธรรมชาติ หรือฉากสมจริง หมายถึง ฉากที่ผู้เขียนสร้างขึ้นตามสภาพ
ความเป็นจริงที่ปรากฏ กล่าวคือ สถานที่ และบรรยากาศเป็นจริงตามธรรมชาติ
ฉากประเภทนี้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ มักจะใช้ฉากที่เป็นสถานที่สมมุติ เป็นชนบทแห่งใด
แห่งหนึ่งโดยที่ไม่ระบุลงไปให้ชัดเจนว่า อยู่เขตจังหวัดใดใด มีส่วนประกอบของฉาก
เช่น ป่า ภูเขา หนองน้ำ ลำธาร หองหุง บ้าน เป็นต้น ซึ่งผู้ประพันธ์
มีใจเน้นให้ชัดเจนนัก ทั้งนี้เพราะฉากธรรมชาติในนวนิยายประเภทนี้ ส่วนใหญ่
จะเน้นเฉพาะฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์เหนือธรรมชาติแต่ละเหตุการณ์
ผู้ประพันธ์จะบรรยายอย่างละเอียดลออทั้งในสถานสถานที่ เวลา และบรรยากาศ
เพื่อก่อให้เกิดความตื่นเต้น น่ากลัว สยองขวัญ ให้แก่เหตุการณ์เหนือธรรมชาตินั้น ๆ

ในสถานสถานที่ เหตุการณ์เหนือธรรมชาตินั้นจะเกิดขึ้นในสถานที่ที่มีลักษณะ
ลึกลับซับซ้อน มีชอกมูมมากมาย มีความมืดสนิท หรือมีแสงเพียงสลัว ๆ ดังนั้น
ฉากที่เกิดเหตุการณ์เหนือธรรมชาติจึงจะต้องมีลักษณะสำคัญคือ ความซับซ้อนและ
ความมืด ทั้งนี้เพราะสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดพฤติกรรมลึกลับ ซ่อนเร้นของตัวละคร
หรือเป็นฉากกำบังให้เกิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้เหตุการณ์
เหนือธรรมชาติส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในขณะที่มีตัวละครอยู่ในฉากนั้นน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะ
ความซับซ้อนของสถานที่ ความเงิบ และความมืด มีอิทธิพลต่อจิตใจของมนุษย์
ก่อให้เกิดความพรั่นพรึงและหวาดกลัวต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้บางครั้งผู้ประพันธ์
ยังใช้รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมลึกลับสยองขวัญของ

ตัวละครอีกตัว ลักษณะต่าง ๆ ของฉากดังกล่าวมานี้ปรากฏอยู่ในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ทุกเรื่อง คงจะได้ยกตัวอย่างฉากในนวนิยายบางเรื่อง ได้แก่

3.1.1 ฉากที่เน้นความลึกกลับซับซ้อนของสถานที่ ประกอบด้วยความลึก ก่อให้เกิดพฤติกรรมลึกกลับของตัวละคร

ฉากหนึ่งในนวนิยายเรื่อง บ้านศิลาทราย ตอนที่ อินทราวดี ถูก เจ้าแก้วรังสี มารดาซึ่งอยู่ในสภาพเฝ้าหินทราย หลังจากงานเลี้ยง ลักษณะซับซ้อน ในบ้านและบรรยากาศของความมืดช่วยสร้างความลึกกลับ ซ่อนเร้น ของตัวละคร เหนือธรรมชาติ

อินทราวดี เดินผ่านมุมห้องอันมีทางเล็กแคบทอดไปสู่ด้านหลังของ ปีกคึก ตรงไปลงบันไดเวียนเล็กซึ่งอยู่ใกล้กว่าโดยไม่ให้เสียไปมอง ช่องทางแคบที่มีคสลัว เพราะไม่ได้เปิดไฟเลย

แต่หากหลอนเหลือวไปดู อินทราวดีคงเปลี่ยนความคิดที่จะ ลงบันไดไปเบื้องล่างเสีย ณ บัดนั้น...

เพราะที่นั่น ในซอกทางเดินแคบซึ่งทอดไปสู่ด้านหลังอันเป็น ทางคั่นนั้น มีหุ่นเหล็กสวมเกราะนักรบโบราณยืนอยู่ หญิงสาว ไม่เคยสนใจของทางเดินนี้มาก่อนเลย เพราะนอกจากหุ่นเหล็ก ตัวเขียว แล้วก็เป็นทางตันไปไหนอีกไม่ได้ แต่ในขณะที่หากหลอน จะใช้ความสังเกตให้รู้สึกหนอยก็จะเห็นว่าในความมืดสลัวของ ช่องทางแคบมีเงาหนึ่งซึ่งดำมืดยิ่งกว่าเคลื่อนไหวช้า ๆ อยู่ข้าง หุ่นเกราะเหล็ก และแสงวูบวับของอะไรบางอย่างก็ส่งประกาย ระยิบออกมาจากร่างมืดทึบนั้นด้วยอย่างเป็นปริศนา...

และบัดนี้ ร่างประหลาดเคลื่อนไหวออกมาข้างหน้าช้า ๆ ด้วย อาการแข็งทื่อ และเมื่อธิดาเจ้าอินทวงศ์คล้อยหลังผ่านมุมห้อง

ส่วนนั้นไป ร่างลึกลับก็ก้าวออกมาสู่แสงสว่างเผยให้เห็นโฉมหน้า
โกดนักตาเป็นครั้งแรก แล้วองค์ความหญิงสาวไปอย่างเงิบกริบ...¹

ในนวนิยายเรื่อง มายาพิศवास ตอนที่ จักร สุรุข ก้องมนต์เสียงคนตรี
จนเค้นไปพบอรอรอลที่ระเบียงกระซิบภายในบ้านหยากฟ้า เป็นฉากที่เป็นความซับซ้อน
และชอกช้ำต่าง ๆ ของสถานที่ เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น ทั้งที่มีบทบรรยาย
ฉากก่อนหน้านี้ว่า

จักร สุรุข สาวเท่าเขาเข้าไปทันที
ข้างหลังประตู คือระเบียงยาวที่มีกลั้วราง แสงจากที่โถหนึ่ง
ลอคเข้ามาไถ่น้อยเต็มที กระนั้นสายตาที่ชินกับความมืดของชายหนุ่ม
ก็พลั้งเผลอความเ็นไม่ในระเบียงนั้นได้พลัดสนควร
ที่จริง มันควรจะเป็นช่องทางเกินมากกว่าจะเรียกว่าระเบียง
เพราะทอดยาวไปท่ามกลางผนังทั้งสองที่มีค้ำและอุกฐ ความกว้าง
ของระเบียงประมาณสองเมตร แคบวคคเคี้ยวไปข้างหน้า บังควม
เหลี่ยมมุมของผนังที่ยื่นออกมาบางส่วนส่วนของระเบียงไว้ ยิ่งทำให้ดู
เหมือนเขาวงกตอันน่าพิศวง
แต่พนักงานธนาคารหนุ่มไม่ไ้สนใจสิ่งใดมากไปกว่าร่างที่อยู
กึ่งกลาง...²

¹จินตนา ภักดีชายแถม บ้านศิลาทราย เล่ม 2 โภย จินทวีร์ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 163 - 164

²จินตนา ภักดีชายแถม มายาพิศवास เล่ม 1 โภย จินทวีร์ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 454 - 455

จากตัวอย่างที่ยกมาประกอบนี้ จะเห็นได้ว่า จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้สร้างฉาก เพื่อเสริมความตื่นเต้นและน่ากลัวของตัวละครโดยเน้นความลึกลับซับซ้อนของสถานที่

๕.1.2 ฉากที่เน้นความเงิบและความมืด เพื่อใช้เสียงอันเป็นพฤติกรรม ของตัวละคร ก่อให้เกิดความรู้สึก ตื่นตกใจและสยองขวัญ ดังปรากฏในนวนิยาย หลายเรื่อง เช่น

ในนวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์ ฉากตอนที่ นิศาณณ์ ไก่ยืนเสียง พญาเงี้ยวคำครั้งที่สอง เมื่อเธอมาอยู่ที่คุ้มทิพมณเฑียร ดังบรรยายว่า

ขณะนี้ ทุกหนทุกแห่งมืดสนิท เพราะเป็นเวลาคึกจนกับเครื่องห้าไฟ แล้ว นิศาณณ์เพิ่งรู้ว่า หลอนใช้เวลาไปในพุ่มไม้ข้างล่างนานเต็มที่ ป่านนี้ทุกคนในคุ้มคงหลับสนิทกันหมดแล้ว เหลือนแต่หลอนเท่านั้นที่ตื่นขึ้นมา เกินหอม ๆ อยู่ตามลำพัง

หญิงสาวชาวกรุงกล่าวทางไประหว่างผนังอย่างแฉะฉ่ำ กลัวว่าจะไป กระหน่ำอะไรเข้าจนเกิดเสียงดังให้คนอื่นจับได้ว่า หลอนลุกขึ้นมากลางคึก กลางคืน คื่นนี้ข้างเงิบสงัดอย่างเหลือเกิน เงิบจนนิศาณณ์คิดว่า ไก่ยืนเสียงหัวใจของตนเองเต้นอยู่นอกอกถึงนักถนัด และแล้วโดยฉับพลันทันด่วน หญิงสาวต้องหยุดชะงักนั่งอยู่กับที่ ตัวแข็งทื่อเหมือนกลายเป็นหินไปทันควัน ความเงิบที่หอมล้อมรอบกายขณะนี้ น่าขนพองสยองเกล้ายิ่งนัก แต่ความ น่ากลัว...มันกลับอันตรธานไปในทันทีที่เกิดอะไรบางอย่างบุบยับฉับพลัน

เป็นสิ่งที่หนึ่งซึ่ง ไก่ยืนถนัดชักเจนในความเงิบสงัดเหมือนอยู่ในโลก แห่งความตายนั้น

เสียงนั้นมันคงแผ่วเบา แต่ในขณะนั้นความถี่ก็ยิ่งชัดเจน และยัง
จับสำเนียงได้อีกว่า มันคงมาจากคำใดที่เบื้องล่างของกลุ่มหมอกเพียง
นี้เอง

เสียงเหมือนสัตว์ร้ายคำราม¹

นวนิยายเรื่อง พรายพระกาฬ ฉากตอนที่เข้าเติมชาวบ้านวังเงือกฟ้า
ได้เห็นเหตุการณ์ประหลาดในบึงวังเงือกฟ้า อันเป็นบึงน้ำใหญ่ ขณะที่พายเรือ
ออกไปในบึง จันทวีร์ วิวัชณ์ ได้เน้นความมืดและความเงียบ ก่อให้เกิดความ
น่าหวาดหวั่น แล้วใช้เสียงก่อให้เกิดพฤติกรรมลึกลับ ซ่อนเร้น ของตัวละคร
ทั้งที่ปรากฏการบรรยายฉากตอนนีว่

จันทร์ก่อนดวงลับหายเข้าไปในหมู่เมฆ ซึ่งดูเหมือนจะเคลื่อน
เข้าคลุมท้องฟ้ารวดเร็วและเงียบกริบ กลิ่นเอากวางคาวคาวฟ้า
เข้าไวกายในอ้อมโอบอันหนาที่หะมื่นของมันอย่างกระหนัสน

รอบบริเวณที่เคยกระจ่างนวลด้วยแสงดาว เคือนพลับมีกสลัว
หากไม่ไ้แสงจากท้องน้ำขุ่นไ้ ก็คงจะมีกลิ่นที่เคียว

ลมที่พัดร่าเริงแผ่วพลิว พวไ้หยอกไ้ใบหญ้าไ้หวพลีกระริก
เป็นเสียงแผ่วเบาในความเงิบนั่นพลันนิ่งสนิท ทุกหนทุกแห่งจึง
ทรงไ้ซึ่งความเงิบบราวกับอยู่ในโลกกว้าง

พลัน ท่ามกลางความเงิบบันเือกเย็นนั้น เสียงหนึ่งก็ดังขึ้น
หันไค

¹จันทนา ภักดิ์ช้ายแค้น ภูทกระจันทร์ เล่ม 2 โดย จันทวีร์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 159 - 160

แต่เมื่อสัมผัสกับแสงจากเรือเมื่อประจักษ์ว่า เสียงนั้นคงอยู่
รอบ ๆ ตัวเรานั่นเอง

ทั้งจากบริเวณแสงสว่างรูปร่างริมท้องน้ำ ซึ่งบัดนี้เรือของแก
เข้ามาจอกิ่งสนหอยราวกับถุกยึด เป็นเสียงผูกของพรายน้ำค้าง
ปุก ปุก ปุก ไก่ยืนถนัดในความเงียบ¹

3.1.3 ฉากที่ใช้รูปรส กลิ่น เสียง และสัมผัส ก่อให้เกิดพฤติกรรม
ลึกลับของตัวละคร สร้างความรู้สึกหวาดท้อแท้ และตื่นกลัว ดังปรากฏใน
นวนิยายเรื่อง คุณหาสน์คำ ตอนที่บรรยายกฎวิญญานของนางน้อยสะกดให้ลงไปให้ทอง
ไต่คืบในขณะที่ยังหลับ ซึ่ง จินตวิทย์ วิวัชณ์ บรรยายไว้ตอนหนึ่งว่า

...วิญญานรู้สึกรอบตัวของหล่อนขณะนี้มีกลิ่นเหมือนจะอยู่
กลางทะเลหมึก หญิงสาวเอนเปะปะไปในความมืดอย่างคนตามชก
บรรยากาศรอบคานเยือกเย็นอัศจรรย์เหมือนกำลังเอนอยู่ในอุโมงค์ลึกลับ
สักแห่ง กลิ่นเหม็นสาบสางโหมมาเข้าจมูกทำให้รู้สึกอึดอัด หล่อนใช้
มือทั้งสองข้างลูบคลำไปตามผนังหินอันเย็นเฉียบ ขณะที่สาวเอนออก
ไปที่ละก้าวอย่างระวังระไว

มีแสงสลัวอยู่เบื้องหน้าหญิงสาวรู้สึกใจชื้นขึ้น ริมกาวยาว ๆ
ตรงหน้าไปหาทันที แก่พอใกล้จะถึงหล่อนก็ชะงักยืนนิ่งเพ่งดูอย่าง
ตั้งใจ

แสงนั้นเกิดจากเทียนไขเล่มใหญ่ปักอยู่กับพื้นต่ำ แสงสว่างของ
มันทอดไปรอบบริเวณอันมีกำแพงอุโมงค์สองกาน คำกล่าว และจับ
ยังร่างหนึ่งซึ่งนั่งหันหลังให้หล่อนอย่างถนัดคืบ

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น พราหมณ์ภาพ เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 11 - 12

รูปร่างเล็กบอบบางซ่อนอยู่ในเสื้อนอนสีขาวสะอาดขาวกรุยกราย
 หดขนุนนั่งกอดเข่าอยู่กับพื้นต่ำ โยกตัวไปมาน้อย ๆ วิจารณ์มองดูอย่าง
 ไม่เข้าใจ...สตรีผู้นี้เป็นใครกันหนอ ทำไมจึงลงมาอยู่ในสถานที่อัน
 มีกอธิบวังเวงน่าพิศมัยอย่างนี้คนเคียว?

ในนวนิยายเรื่อง วังไวญู มีการบรรยายฉากในลักษณะเดียวกันนี้
 กล่าวคือ จันทวีร์ วิวัชณ์ ได้บรรยายถึง รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส เพื่อ
 เพื่อเสริมให้เกิดความรู้สึกกลับ ก็นั่น และน่าพิศมัย ดังปรากฏในตอน
 วิจารณ์ของทำนหญิงวิไลลักษณ์ ไวญู ได้ใช้กลุ่มลุ่มที่มีกลิ่นกุหลาบพักโอบเข้าไป
 ในห้องของรมย์รดา หลานสาวผู้เป็นทายาทของทำน เพื่อที่จะปลุกปลอบใจ
 จันทวีร์ วิวัชณ์ ได้บรรยายฉาก และเหตุการณ์ก่อนนี้ว่า

รมย์รดายังไม่หันขยับเท่า หล่อนก็กองยืนนั่งง่วนในลักษณะตัวแข็ง
 อยู่กับที่ทรงนั้นเอง

มีเสียงนอก-ก-ก-ก ดังขึ้นในความเงียบสงัด

แม้จะเฉวเฉว แก่เสียงยาว ๆ ของประตูที่เปิดเข้ามาเองซ้ำ ๆ
 นั้น ก็ได้ยินกนกมันเข้าไปในหัวใจอันกระตุกด้วยความตระหนก
 ของหล่อน...

ประตูซึ่งจำใจแน่นย่ำว่า เมื่อทอนก่อนนอนหล่อนได้ปิดล็อกแน่นหนา
 กวดยมือของทำนเอง

¹ จันทนา ภักดิ์ชายแถม ทูลหาสน์กำ เล่ม 1 โดย จันทวีร์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 183

มันมีมันเปิกแง่มเข้ามาซ่า ๆ เหมือนมีคนผลักอยู่ข้างนอก เสียงแอ็ก
ยาว ๆ ของบานพับคอนข้างยึก กระหน้าหัวใจมรยมรคาเหมือนถูกทุบ
ควยคอน

มันเปิกเข้ามาเองซ่า ๆ ราวพุทเศษก็หยุดนิ่งอยู่แค่นั้น...
สิ่งที่ผ่านช่องประตูที่เปิกแง่มเขามานั้นกลับฉีกคากอย่างสิ้นเชิง
สิ่งนั้นปราศจากตัวตน แต่สัมผัสได้เต็มที่เมื่อมากระทบร่างกาย
เพราะมันเป็นลมเย็นเยือกกลุ่มหนึ่ง
ลมที่ฉีกปกติธรรมดา จนน่าขนลุก...ลมที่หนาวเยือกเหมือน
หอบเอาไอน้ำแข็งมาควย...และเป็นลมที่ชวนให้ชื่นฉ่ำใจอย่าง
ประหลาด

เพราะว่าในกลางกลุ่มลมนั้น อบร่าฮาลไอควยกลิ่นกุหลาบสก
ซึ่งหอบรวริน อ่อนหวาน และชวนให้ชื่นอกชื่นใจเสียนี้กระไร
ลมประหลาดกลุ่มนั้นกรูเข้าหอมลอมตัวหลอน รมยมรคาสัมผัส
ความเยือกเย็นที่ซอกคอ ไหล และหลัง เหมือนอาการโอบรัด
ก้วยความปรานีของผู้หวังดี กลิ่นรุ่มร่ามละไมเล่าก็ชวนชื่น
เข้าจมูกหลอนราวกับมีช่อกุหลาบใหญ่มารออยู่ที่นั่น
เหมือนกลิ่นกุหลาบในสวนของวังไวญท์¹

ฉากในนวนิยายทั้งสองเรื่องที่ยกมานี้ เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็น
ลักษณะของฉากที่จินตวิวิธน์ บรรยายโดยเน้นทั้ง รูป รส กลิ่น เสียง

¹จินตนา ภักดีชายแถม วังไวญท์ เล่ม 2 โดย จินตวิวิธน์
(นามแฝง) หน้า 505 - 501

และสัมผัส ประกอบเหตุการณ์เหนือธรรมชาติ เพื่อเสริมให้เกิดความลึกลับ น่าตื่นเต้นและน่าพิศวงให้แก่เหตุการณ์ในเรื่อง

3.2 ฉากเหนือธรรมชาติ

ฉากเหนือธรรมชาติ มีลักษณะเป็นภาพลวงตาหรือภาพฝันที่ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งใช้อ่านาจอเหนือธรรมชาติบันทึกกาลให้เกิดขึ้นแก่ตัวละครอื่น ๆ มักมีสถานที่และเวลาไม่ชัดเจน ส่วนใหญ่จะสร้างความเข้าใจว่าเป็นอดีต หรืออนาคต ฉากประเภทนี้เป็นฉากที่มีลักษณะเหนือจริง (Surrealistic) และบางฉากอาจไม่ก่อให้เกิดความน่ากลัว สยองขวัญ แต่เป็นจินตนาการของผู้เขียนที่ก่อให้เกิดความตื่นตาตื่นใจ แสดงให้เห็นความมหัศจรรย์ของเนื้อเรื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมเหนือธรรมชาติของตัวละครในเรื่อง ฉากเหนือธรรมชาติที่ จินตวิทย์ วิวัชณ์ นำมาใช้ ได้แก่ ฉากเมืองโบราณ ฉากป่าหิมพานต์ และ ฉากนรก

ฉากเมืองโบราณ เป็นฉากที่ผู้เขียนนำมาใช้มากที่สุด มีลักษณะเป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรือง แล้วล่มพินาศไป ฉากเมืองโบราณนี้ ปรากฏอยู่ในนวนิยาย 5 เรื่อง คือ อมฤตาลัย ขุมทรัพย์ใสมะประภา สุสานภูเขศวร คัมภีร์ภูต และ พราญพระกาฬ ซึ่งฉากในแต่ละเรื่องมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ก็จะยกตัวอย่างจากนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย คือ ฉากเมืองอมฤตาลัยเป็นฉากที่เกิดจากอำนาจเหนือธรรมชาติของพันธุเมศวร์

ภาพปราสาทราชวังและเทวสถานปรากฏขึ้นนั้นราวกับชลอหมุน
ยุคสมัยแต่ครั้งกระโน้นให้มาอวกโอบอีกครั้ง อมฤตาลัยโอ้อำควย
ความเจริญรุ่งเรืองสมดังคำกล่าวของพระนางพันธุเมศวร์ ภาพทลาค
ที่กลลากล้าควยขาวเมืองนุ่งหมสีสสดสวย เกินไปมาจอบแจจื้อชายของกัน
อยู่คัมภีร์ เทวสถานที่เป็นยอกปรางค์เสี้ยกยอกสูงเยี่ยมขึ้นเทียมฟ้า

ที่เป็นพัศตรพระหริหระกัมโปพรนำเกรงขาม ปราสาทศิลาแดงที่นั่น
ล้วนจำหลักลวดลายวิจิตรระการตาถึงความเจริญรุ่งเรืองสุกซิดใน
งานศิลปกรรม

กำแพงเมืองอันสูงใหญ่ยาวเหยียดที่โอบล้อมพระนครไว้เหมือนอ้อมแขน
พญายักษ์ ประตูเมืองใหญ่ทะมึนจึงกำหนดยอดประตูชุมสูงสลัก
พัศตรพระหริหระทั้ง 4 ทิศ กว้างศิลาแท่งมโหฬาร หน้าประตูมีสระน้ำใหญ่
กว้างขวางล้อมรอบด้วยพืชพันธุ์แปลกประหลาด ใบสีเขียวเข้มขจี
บึกเป็นเกลียวเหมือนงาช้าง ส่วนคอกนั้นเรียวยาวมีลักษณะคล้าย
ขนหางพญานาค สีเพลิงแดงฉาดฉานควรจะเป็นปล่อง ๆ กว้างสี่เหลี่ยมทอง
สะพานหินที่ทอดจากประตูเมืองข้ามสระใหญ่นั้นกว้างขวางขนาดหาม้า
แถวเรียงสี่ วังข้ามโคอย่างสบายราวสะพานทั้งสองสลักเป็นรูปอสุ
รคณาคชวยท่าทางแข็งแรง หน้าอสุรแต่ละตนใหญ่กว่าบาตรพระ และ
ลำตัวพญานาคก็ใหญ่กว่าลำตาลแผ่เศียรทั้ง 7 ผงาดเงือกอุกพิทักษ์มา
อมฤตาลัยไว้จากอริราชศัตรูชั่วกาลนาน¹

ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเขาวัว จากเมืองอโศกราช ฉากนี้เกิดขึ้นจาก
อำนาจเหนือธรรมชาติของ ภาพจักร ซึ่งเป็นตัวละครเอกของเรื่อง

...นครอันใหญ่โตกว้างขวางแห่งหนึ่งทอดยอกแผ่อยู่กลาง
ภาพยอกเทวสถานสูงตระหง่านเสียดฟ้าด้วยศิลปกรรมที่แปลกตาออกไป
อย่างสิ้นเชิง เห็นภาพอาคารบ้านเรือนสร้างด้วยศิลาเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม

¹จินตนา ภักดีชายแค้น อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จันทวีร์ วิวัชร
(นามแฝง) หน้า 1086 - 1087

แปลกตา ถนนในเมืองนับว่าเป็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์ เพราะมันกว้างใหญ่
สะอาดเอี่ยมควยหินแผ่นโต ๆ ราบเรียบตัดกันเป็นระเบียบเรียบร้อยควย
การวางผังเมืองอันดีเยี่ยม

ทุกหนทุกแห่งมีผู้คนเดินอยู่ควยตา ล้วนสวมฉากรม สีสันอันสดใส
ยวกรอมเทา มีชายสะพักเฉียงไหล่ห้อยไปทางเบื้องหลัง บนศีรษะ
ประดับศีรษะอันใหญ่ตามชั้นวรรณะ อย่างน้อยที่สุดก็คาดแผ่นทองคำ
ประดับอัญมณีรอบหน้าผาก¹

ฉากเมืองโบราณเหล่านี้เป็นภาพฉายที่เกิดจากอำนาจเหนือธรรมชาติทั้งสิ้น
และในตอนท้ายก็จะปรากฏฉากเมืองอุดมพิณาสถทุกเมือง เช่น ฉากเมืองศิริปุระ
อุดมในนวนิยายเรื่อง พราหมณ์ภาพ ดังมีบทบรรยายไว้ว่า

สายฟ้าแลบเป็นเส้นหงิกงอเหมือนอุ้งมือปีศาจชักค่าสาปแช่งลงซ้ำเติม
พอสันเสียงอสุณีบาท ฝนหาใหญ่ก็พลันตกกระหน่ำอย่างไม่ลืมหูลืมตา
บนภาคพื้นดินที่คคอยู่ริมบึง เริ่มถล่มยุบลง พาให้อาคารบ้านเรือนของ
อาณาจักรท้าวทลงสู่ก้นบึงราวกับเทกระจาก²

นอกจากฉากเมืองโบราณเหล่านี้แล้วยังมีฉากสถานที่เหนือจริง ในนวนิยาย
เรื่องอื่น ๆ อีก ได้แก่

¹จินตนา ภักดีชายแดน สุสานภูเทศวร เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 597 - 598

²จินตนา ภักดีชายแดน พราหมณ์ภาพ เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 1010

ฉากป่าหิมพานต์ เป็นฉากที่อยู่ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ เป็นฉากที่
วนัสสุศา ได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติบันดาลให้เกิดภาพเป็นแกทวารพดี หลายครั้ง
ทั้งมีตอนหนึ่งที่พรรณนาถึงภาพป่าหิมพานต์ว่า

ทวารพดีเดินทางไปในภูมิภาคอันแปลกตาอย่างสิ้นเชิง เหมือนไม่รู้
หนักหน้อย เขาจะไปไหนก็ยังหาจุดหมายปลายทางให้ตัวเองไม่ได้
เหมือนกัน บรรยาการรอบคั่นเกี้ยวนี้ช่างเย้ายวนใจให้ก้าวเดินเข้าไป
หาเสียจริง ๆ... แสงสีรุ้งหลากอันนวลละมุนอยู่รอบคั่น เงามะกุ่มของ
สุ่มทุมพุ่มพฤกษ์ลักษณะประหลาด ทรวงทรงทองอันอ่อนช้อยเหมือนจะ
รายว่า กอกลงท่มองไม่เห็นถนัดแต่ก็สัมผัสได้คล้ายจิตสำนึกอันละเอียด
อ่อนว่างามดุจคอกฟ้ามหาสวรรค์... กลับอะไรหนอหอมคลอบอบวลไป
ทุกอณูอากาศที่สูดหายใจ แซ่มั่น เย็นชานและก่อให้เกิดบานสราญใจ
อะไรเช่นนั้น อย่างนี้กระมังที่เขาเรียกกันว่า กลับคอกฟ้ามหาพรพ

จนเขารูยอกสลัษัษณ์ซ่อนอยู่ห่างออกไปไกลลิบ ๆ เบื้องหน้าโพ้น...
ทวารพดีก้าวต่อไปด้วยอาการตัวเบา คุ้งจะล่องลอยไปเหนือพื้นอัน
นุ่มเนียนด้วยพรมหญ้าสีเขียวขจีระคะควายคอกหญ้าเล็ก ๆ หลากสีแซม
ยอกลีไสวยอกลี้นนทที่หอประกายแพรวพราวด้วยรัศมีรุ่งท้ง 7...
เขาจะต้องไปถึงเขาแห่งมณีเจ็ดสีลูนันให้จงได้

เงาหลายเงาเคลื่อนไหวอบแวบอยู่ห่างออกไปรอบคั่น ครันหันไป
มองก็สลายตัวเป็นหมอกควันสีเข้ม และจางหายไปโดยเร็ว... ทวารพดี
ไม่ใส่ใจเดินต่อไปเรื่อย ๆ ถึงภาพรอบคั่นจะพราวแวเหมือนอยู่ใน
มานหมอก เขาก็ยังก้าวต่อไปและต่อไปราวอุกคังคุดด้วยแม่เหล็ก
แห่งมณีมา...¹

จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดย จินตวิวิ ววิชัย
(นามแฝง) หน้า 63 - 64

ในนวนิยายเรื่องเดียวกันนี้ มีฉากสถานที่เห็นจริงอีกฉากหนึ่งคือ ฉากนรก ที่มีชื่อว่า อังคารกาสมนรก ซึ่งวันสุกษาได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติบันดาลให้อาจารย์คงคำกระพี ได้เห็นการใช้กรรมในภพหน้าของคนที่คลั่งกิรัจฉานวิชากระทำบาปกรรม โดยใช้ไสยเวทก่อความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์เพื่อหวังลาภสักการะถึงข้อความที่บรรยายถึงฉากนรกขุมนี้ว่า

เป็นภาพของสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งจะพบในฝันร้ายเท่านั้น กอปรด้วย หลุมใหญ่ที่มืดดำประมาณมิได้ ในนั้นเต็มไปด้วยถ้ำไฟร้อนระอุลุก แสงฉานเพลิงโพล่งอย่างน่ากลัว รอบปากหลุมมีชายร่างโต กาย่าทะมึน หน้าเหี้ยมกุดันถืออาวุธต่าง ๆ เช่น หอก คาน ค้อนเหล็กยื่นจังก้า เรียงรายอยู่โดยรอบไม่ทองบอกก็เฝ้าไว้ว่า นั่นคือ ยมบาลผู้รักษานรก และสถานที่นี้ก็คือ นรกขุมหนึ่งนั่นเอง

ยมบาลก่ายำผิวคำสนิทคนหนึ่งดูกระซากลากดูร่างผมเกร็งเข้าไป ใกล้หลุมไฟ...ไกรวงศ์เบิกตา พร้อมกับเสียงอาจารย์คง อุทานออกมา คำหนึ่งอย่างตกใจสุดขีด เพราะร่างที่ถูกผลักใส่คำคอเข้าไปหาไฟนรก นั่นคือ บุรุษขมังเวทผู้นั่งปากอากาศคงอยู่หน้าบาตรน้ำมันตะคันนี้เอง

ภาพของอาจารย์คงในบาตรนั้นคืนมนร็องโหยหวนเป็นที่น่าเวทนา แต่ไม่มีใครฟังเสียง ยมบาลผู้ถือหอกเป็นอาวุธคนหนึ่งแหงแก๋เต็มเหนี่ยว เลือกล่าตกระจ่าย เชดลาเขาไปหาร่างก่ายำทะมึนอีกคน เจ้าของ ร่างนั้นก็ใช้คาบคมวับในมือจ้วงฟันกระหน้าเลือกพรังพรูอาบร่าง วึ่งหัวซุนไปหายมบาลที่ถือค้อนเหล็กรอที่อยู่ เขาผู้นั้นกระหน้าฟาดแกครั้งเดียว ศีรษะแตกเลือกโถมอาบหน้า เลี้ยหลักพลัดตกลงไปในหลุมถ่านไฟแดง โชติช่วงนั้นร้อนแรงทรมานแสนสาหัส ก็นรณทุรนทุราย ร้องโอดครวญ เป็นที่น่าสังเวชยิ่งนัก...เสียงยมบาลหัวเราะกันแซ่อย่างเย้ยหยัน

แล้วมีใครคนหนึ่งใช้วิชาขมขื่นมา ตักก้อนไฟแดงเหล่านั้นเทรด
หัวแกจนท่วมคั่นกระแฉะ ๆ ทุกข์ทรมานอย่างไม่มีอันใดเปรียบใด...¹

นอกจากนี้ยังปรากฏจากนรกชุมนุมที่ชื่อว่า โลกุมภินรก ในนวนิยายเรื่อง
ชุมทรัพย์โสสมประภา ในตอนที่โสสมประภาเทวีได้บันทาลให้สมบุญ ไจรที่ขโมย
วัตถุโบราณและซากมนุษย์รูปหนึ่ง ได้เห็นการชกใช้กรรมของตนเองในนรกชุมนุม
กัณ จินตวิรุ วิวัชน ได้บรรยายว่า

มือเรียวงามยื่นออกไปในความมืดเบื้องหน้าล้นภาพนิมิต
ประหลาดก็เกิดขึ้นชัดเจน และจริงจังเหมือนชโลเอาสภาวะที่แท้
มาปรากฏอยู่ทอหน้ากระนั้น

แสงสว่างที่สลัวขึ้น ณ ที่นั้นเป็นสีแสดจ้าเหมือนสีเลือดอันน่าสยดสยอง
บุรุษร่างกำยำใหญ่โตผิวกายดำสนิทหนึ่งหน้าสีแสดดุจกระซางตัวชายหนุ่ม
คนหนึ่งเข้าไปยังหลุมใหญ่ ซึ่งในนั้นมีหม้อโลหะขมขื่นมาเคื้อคพลานคึก ๆ
ควายน่า โลหะหลอมละลายสีแสดจืด ไฟที่สูมอยู่รอบหม้อโลหะนั้นเล่า
ก็ร้อนแรงเหมือนไฟประลัยกัลป์...

ชายร่างกำยำดำสนิท ในถ้ำนุ่งโจงกระเบนสีแสดเย็นเดียว ที่หัว
ปักร่างผอมกระหร่องเข้านั้น ผลักให้ร่างทรุดไทรมล้มคว่ำลงแล้ว
ควาขอเท้าทั้งสองควยมือข้างเดียวอันแข็งแกร่งนั้นคงเค้นตรงไปยัง
ขอบหลุมขุขานั้นขึ้นสูงท่าท่าเหมือนจะหย่อนส่วนหัวลงไปใ้ในหมอน้ำ
เหล็กละลายเคื้อคพลานคึก ๆ นั้น...²

¹จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดย จินตวิรุ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 338 - 339

²จินตนา ภักดีชายแดน ชุมทรัพย์โสสมประภา โดยจินตวิรุ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 283 - 284

ฉากเหนือธรรมชาติเหล่านี้เป็นฉากที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจาก
ตำราต่าง ๆ ผสมผสานเข้ากับจินตนาการของตนเองและมีการดัดแปลงแต่งเติม
เพื่อให้เหมาะสมกับบรรยากาศของเรื่อง ก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์แก่ผู้อ่าน
เป็นสำคัญ

จากการศึกษาฉากและบรรยากาศในนวนิยายของจินตวีร์ วิวัชณ์ ทั้งที่เป็น
ฉากธรรมชาติ หรือฉากสมจริง และฉากเหนือธรรมชาติซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เสริม
ให้เกิดบรรยากาศความลึกลับตื้นเต้น มหัศจรรย์ให้แก่เหตุการณ์ในเรื่องแล้ว
เป็นที่น่าสังเกตว่าฉากธรรมชาติหรือฉากสมจริง ส่วนใหญ่เป็นสถานที่หรือสิ่งก่อสร้าง
ในต่างประเทศ จะเห็นได้ชัดเจนจากฉากหลาสน์ซึ่งมีลักษณะการก่อสร้างและการ
ตกแต่งแบบตะวันตก ภายในมีห้องมากมายสลัวยิบซ้อน มีห้องใต้ดินและหอคอย
และมีรูปปั้นนักรบโบราณตั้งประดับอยู่ ฉากหลาสน์เหล่านี้ปรากฏอยู่ในนวนิยาย
เรื่อง บ้านศิลาทราย ฉากหลาสน์ดำ มายาพิศवास วังไวญูณ์ และ ภูตพระจันทร์
ฉากหลาสน์เหล่านี้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังตัวอย่างในนวนิยายเรื่อง บ้านศิลาทราย
และเรื่อง มายาพิศवास

ในเรื่องบ้านศิลาทราย ฉากหลาสน์ชื่อ "บ้านศิลาทราย" ตั้งอยู่บนยอดเขา
ในภาคเหนือของประเทศไทย ทั้งข้อความว่า

ผาสูงนั้นปกคลุมด้วยต้นไม้โปร่ง ๆ และเนินหญ้าเรียบเขียวขจี
เหมือนสนามกอล์ฟ มีทางลูกรังขึ้นสู่ยอดผา ซึ่งบนนั้นมีสิ่งก่อสร้าง
อย่างหนึ่งตระหง่านมองดูเหมือนปราสาทเจ้าหญิงในเทพนิยาย
ปกรณัมของฝรั่งเศสไม่ผิดเพี้ยนเลย

สิ่งที่สะทึงตาอันกับแรกก็คือ ยอดหอคอยแหลมสูงเสียดฟ้า ถัดลงมา

เป็นजूแหลม ๆ หลายแห่งแล้วก็ถึงตัวบ้านหรือจะพูดให้ถูกต้องคือปราสาท
ในแถบลุ่มแม่น้ำโขง...¹

นอกจากจะมีลักษณะการก่อสร้างแบบปราสาทโบราณของชาวตะวันตกแล้ว
สภาพภายในบ้านยังมีลักษณะสลักรูปสลัก จะเห็นได้จากข้อความที่ว่า

มีห้องหันมาตามแนวลานเดิน ๆ ไปแล้วลงทางก็มีเพราะ
อุโมงค์สมบูรณ์ไปด้วยชอกเล็ก ๆ น้อยและประตูลับประตูกลมากมาย
บางที่เอามือแกลงไปถูกข้างฝาเขาหนอย ฝาเขาหนอยนั้นเกิด
หมูนกกลับกลายเป็นประตูกลไป...ยังงี้ก็มีวะ รูปแกะสลักนักรบ
สมัยกลางขนาดใหญ่โตกว่าตัวคนตั้งอยู่หน้าหน้าเยอะแยะจนเข้าไม่
ประหลาดใจเลย ถ้าอยู่ ๆ ใ้รูปโบราณนั้นเกิดเดินได้เข้าสักวัน
เพราะมันอยู่ปนเปกับเรามากมาย จนเคยคุ้นเหมือนเป็นสมาชิกใน
บ้านกับพวกเราด้วยแล้ว²

ในเรื่อง มายาพิศวาส คฤหาสน์ชื่อ "บ้านฟ้าหยาด" ซึ่งตั้งอยู่ใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีลักษณะดังนี้

อาคารที่ปลูกสร้างอยู่บนเนินเขาเบื้องหน้านั้นมองดูแล้วไม่น่าเชื่อ
เลยว่าเป็นของจริง

¹จินตนา ภักดีชายแดน บ้านศิลาทราย เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 36 - 37

² ๒. หน้า 6

เป็นบ้านหรือจะพูดให้ถูกต้องคือ 'คฤหาสน์' นาคูที่สุดเท่าที่กรพินธุ์
เคยเห็นมา...

ลักษณะของมันเก่าแก่ แต่ดูโอ่โง่งและงามสง่าอยู่ในที่อย่าง
เครื่องขีรเมเหมาะจะเป็นบ้านพักของเศรษฐีหรือคนใหญ่คนโตสักคนใน
นครหลวงมากกว่าจะมาปลูกสร้างอยู่ไกลเกียวกวามกลางชนวนชาติ
แวนลอมอันแสนสงบ

ตัวบ้านทาสีเทาอ่อน ยามแดดจาสองกระทบเต็มทีเชนน้ก็เกือบจะ
เป็นสีขาวกระจ่าง ซึ่งยิ่งขยายตัวบ้านให้ดูใหญ่โตขึ้นไปอีก หองหับ
นั้นประมาณควยตาลงมีราว 20 หอง หนาตางและประตูโค้งแบบ
ศิลปะทรงโกธิคแต่มีจำวนมากมายเพิ่มความเก๋แก่ตัวบ้าน แต่ก็ทำให้
มีลักษณะอันทางไกลบ้านคนไทย...¹

จากตัวอย่างฉากข้างต้นที่ยกมาจากนวนิยายสองเรื่อง จะเห็นได้ว่า
ผู้ประพันธ์ได้สร้างฉากต่างประเทศแทนที่จะใช้ฉากในเมืองไทย

อย่างไรก็ตามฉากดังกล่าวก็ช่วยสร้างบรรยากาศของความลึกลับ อันเด่น
สยดสยอง ให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

¹จินตนา ภักดีฉายแกน มายาพิศวาส เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 57 - 58

แหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวีร์ วิวัชร

วรรณกรรมเป็นเรื่องของชีวิตมนุษย์ ดังมีผู้กล่าวถึงเนื้อเรื่องและเรื่องราวไว้
ดังนี้

1. เรื่องที่กล่าวถึงพฤติกรรมของมนุษย์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วนตัว รวมทั้งการดำเนินชีวิต และเหตุการณ์ภายนอกที่มากกระทบบุคคลนั้น
2. เรื่องราวที่กล่าวถึงความจักเจเนชีวิต (Experience) ของมนุษย์ในฐานะที่เป็นมนุษย์ ได้แก่ ปัญหาสำคัญอันเป็นของสามัญของใคร ๆ ก็ต้องประสบและชบคึก เช่น ปัญหาเรื่องชีวิตและความตาย บาปบุญ โศกชะตา พระเจ้าหรืออำนาจสูงสุดในโลก และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับอำนาจยิ่งใหญ่ ชีวิตปรโลก ฯลฯ เรื่องนี้อยู่เหนือขอบเขตชีวิตมนุษย์ และเป็นเรื่องราวของมนุษย์ชาติทั้งหมด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และเพื่อนมนุษย์ หรือระหว่างสังคมมนุษย์
4. ธรรมชาติภายนอก เช่น ลัทธิ พิธีพันธุ์ และสิ่งปรากฏจากชีวิตอันเป็นเวทีสำหรับแสดงบทบาทต่าง ๆ ของมนุษย์
5. เรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น วรรณคดีและศิลปะ การเมือง การอุตสาหกรรม¹

เนื้อหาของวรรณกรรมเป็นเรื่องราวของมนุษย์และสังคม อันเป็นประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมได้นำมาสื่อสารแก่ท่านผู้อ่าน จึงกล่าวได้ว่าแหล่งที่มาของวรรณกรรม นั่นคือ เรื่องราวของมนุษย์ และสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม²

¹วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า 56 - 57

²วิภา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 37

เนื่องจากเรื่องราวของมนุษย์และสภาพแวดล้อมเป็นเรื่องราวกว้าง ลึก และมีระยะเวลาของวิวัฒนาการอันยาวนานต่อเนื่องกันไปไม่มีวันสิ้นสุด นักเขียนส่วนมากจึงเลือกเฉพาะส่วนที่เขาสงสัย หรือประทับใจมากเป็นพิเศษมาปรุงแต่งขึ้นให้เป็นวรรณกรรม นักเขียนบางคนอาจเลือกประสบการณ์ตรงของตัวเอง เช่น อัครวิประวัติ ธรรมชาติ การศึกษา คนควา และสิ่งต่าง ๆ ที่เคยพบเห็น หรืออาจเป็นประสบการณ์ทางอ้อม เช่น เรื่องเล่า และวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เคยอ่าน หรือได้ยินได้ฟังมา หรืออาจเป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนจินตนาการขึ้นเองโดยสิ่งเหล่านั้น ยังมีได้เกิดขึ้นในชีวิตจริงขณะนั้น วรรณกรรมแต่ละชิ้นจึงมีแหล่งที่มาต่าง ๆ กัน และวรรณกรรมบางชิ้นก็มีที่มาจากแหล่งต่าง ๆ หลายแหล่งในอัตราส่วนที่ไม่ต่างกันมาก¹

จากการศึกษานวนิยายเหนือธรรมชาติของ จินตวิวิ วัชรวิ โดยละเอียดแล้วพบว่า แหล่งที่มาของเรื่องราวในนวนิยายนั้นมีแหล่งที่มาจากสภาพสังคม วัฒนธรรม และจินตนาการของ จินตวิวิ วัชรวิ ซึ่งพอจะสรุปได้ 4 แหล่ง ดังนี้คือ

1. ทำนทาน ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี
2. วรรณกรรมไทย และวรรณกรรมต่างประเทศ
3. ศักดิ์ ความเชื่อทางศาสนา
4. ความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition)

ดังที่กล่าวแล้วว่า วรรณกรรมแต่ละชิ้นมีแหล่งที่มาต่าง ๆ กัน และวรรณกรรมบางชิ้นก็มีที่มาจากแหล่งต่าง ๆ หลายแหล่ง การศึกษาแหล่งที่มาในหนังสือจึงต้องคำนึงถึงสัดส่วนว่าผู้ประพันธ์ได้นำข้อมูลมาจากแหล่งใดมาเขียนมากที่สุด โดยพิจารณาจากส่วนที่เป็นเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก ว่าผู้ประพันธ์ได้นำข้อมูลนั้นมาสอดคล้องไว้ในส่วนใด มีการดัดแปลงแก้ไขและพัฒนาไปอย่างไร รวมทั้งการหาข้อสรุปของเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย

¹ วิชา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 98

การศึกษาแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์
นั้นมีรายละเอียดดังนี้คือ

1. ตำนาน ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

นวนิยายเหนือธรรมชาติของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ เป็นจำนวนมากมีแหล่งที่มา
จากตำนาน ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสนใจศึกษาค้นคว้า
และความประหมัดใจเป็นพิเศษ ทำให้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ นำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาประพันธ์
ขึ้นเป็นนวนิยาย อาจปรากฏอยู่ในองค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร
ตลอดจนฉากและบรรยากาศเป็นประการสำคัญ ตำนาน ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี
ที่จินตวิทย์ วิวัชณ์ นำมาสร้างนวนิยายเหนือธรรมชาติของเขาสรุปลike 3 พวก คือ

1.1 ตำนาน

1.1.1 ตำนานกรีก ที่เป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติใน
นวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ มีดังนี้

1.1.1.1 ตำนานเรื่องศึกเมืองทรอย จินตวิทย์ วิวัชณ์
ได้นำมาเป็นเค้าโครงเรื่อง และลักษณะบางประการของตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง
มาแต่หิมพานต์

เนื้อเรื่อง ของตำนานเรื่องเมืองทรอยตอนนี้กล่าวถึงปารีส
(Paris) ซึ่งเป็นผู้ออกชวนสงครามระหว่างเมืองทรอยกับสปาร์ตาให้ทำศึกกันเป็น
เวลานาน เรื่องราวของปารีสนั้นกล่าวถึง เมืองทรอย (Troy) หรืออีเลียม (Ilium)
หรือที่กลายมาเป็นชื่อมหากาพย์อีเลียด (Iliad) ของกวีเอกโฮเมอร์ เมืองทรอยตั้งอยู่
ถัดจากช่องแคบการเกะแนลลงมา ตรงริมฝั่งปากตะวันออกของทะเลอีเจียน คั่นระหว่าง
ประเทศกรีกกับเอเชียไมเนอร์¹ กษัตริย์ผู้ครองเมืองทรอยขณะนั้นคือ ท้าวเพริแอม

¹อัมพร สายสุวรรณ เทวคาถารัตน โดย อ. สายสุวรรณ (นามแฝง)

(Priam) โคนางเฮกคิวบา (Hecuba) ลูกเจ้าเมืองเป็นคู่ครอง มีบุตรธิดาด้วยกัน 19 คน และหนึ่งในจำนวนนี้คือ ปาริส (Paris) ซึ่งปรากฏนามอีก แสดงว่า จะเป็น ผู้เกิดมาล้างมลอาชวงศ์สกุลและบ้านเมืองตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์มารดา ก็มีเรื่องราว กังนี้

ขณะที่นางเฮกคิวบาตั้งครรภ์ปาริสได้หนึ่งเดือนนั้น นางฝันไปว่านางได้ กำนึกบุตรออกมาเป็นคณพลซึ่งไหม้รังของนางเองเป็นจุลไป โหรในราชสำนักได้ พยากรณ์ว่า บุตรในครรภ์ของนางจะเป็นชาย และจะเป็นผู้ก่อเหตุเดือดร้อนให้แกก บานเมือง และวงศ์สกุลวิบัติลงมจมิในที่สุด กวญเหตุนี้เมื่อปาริสคลอดจากครรภ์มารดา แล้ว ท้าวเพรียมจึงสั่งให้ทาสคนหนึ่งเอาทารกไปฆ่าเสีย เพื่อป้องกันเหตุวิบัติใหญ่หลวง นั้น

ฝ่ายทาสเมื่อนำทารกไปแล้ว ก็กลับนำทารกไปทิ้งไว้บนเขาไอดา (Ida) ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเมืองทรอย คนเลี้ยงแกะมาพบเข้าจึงเก็บไปเลี้ยง เป็นบุตรบุญธรรม เมื่อเติบโตขึ้นปาริสได้รับการศึกษาอบรมในหมู่นักเลี้ยงสัตว์จนเป็น หนุ่ม และก็ได้รับการเป็นผู้นำฝูงแกะในละแวกนั้นสืบมา

ปาริส โคนางไม่ห่างเขาไอดา ชื่อ อีโนนี (Oenone) เป็นคู่ครอง นางเป็น ผู้มีความรู้ทางทำนายทายทักเหตุการณ์ภายหน้าได้ และมีความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรในการ รักษาโรคเป็นอย่างดีด้วย นางได้ให้กำเนิกบุตรกับปาริสคนหนึ่งชื่อ กอริซัส (Gorythus)

การที่ปาริสต้องจากนางอีโนนีไป ทั้งนี้ก็เพราะการวิวาทของเทวีสามองค์ คือ เจ้าแม่ยูโน มีเนอรวา และวินัส ที่แย่งชิงตำแหน่งว่า เทวีองค์ใดจะงามที่สุด เทพ ยูปีเตอร์ จึงแนะนำให้เทวีทั้งสามลงมาให้ชายหนุ่มที่มีรูปงามที่สุดคือ ปาริสเป็นผู้ตัดสิน เทวีทั้งสามจึงเสด็จลงมายังเขาไอดา และต่างก็หลอมนนแก่ปาริสเพื่อให้ตัดสินว่าตน เป็นผู้งามที่สุด เจ้าแม่ยูโนนั้นสัญญาว่าจะประสิทธิ์ประสาทอำนาจอันเกรียงไกรให้ ปาริสสามารถมีชัยแก่มนุษย์ทั้งปวง เจ้าแม่มีเนอรวา สัญญาว่าจะให้ปัญญา จะมีความรู้ แรกฉานในศิลปวิทยาการทั้งปวง แต่เจ้าแม่วินัส สัญญาว่าจะให้ปาริส ได้ครองหญิงที่ งามที่สุดในโลก คือ เฮเลน มเหสีของกษัตริย์เมเนลอส แห่งแคว้นสปาร์ตา

ปารีสเคลิบเคลิ้มในความงามของนางเฮเลนที่เจ้าแม่วินัสพรรณนาให้ฟังจนลืมนึกถึง นางอีโนนีผู้ครองของตนโดยสิ้นเชิง ปารีสได้ชักสินให้เจ้าแม่วินัสเป็นเทวีที่งามที่สุดเพื่อตนจะไ้ครองนางเฮเลนตามสัญญา โดยหาทราบไม่ว่าการชักสินของตนครั้งนี้คือชนเหตุของความพินาศสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของทั้งฝ่ายกรีก และเมืองทรอย

เมื่อนางอีโนนีทราบเรื่อง นางมีความเสียใจอย่างใหญ่หลวง นางได้ชักทวงมิให้ปารีสเดินทางไปยังประเทศกรีกเพื่อให้ได้นางเฮเลน แต่ไม่สำเร็จเพราะใจของปารีสมุ่งมั่นที่จะครองได้นางเฮเลนมาเป็นของตนให้ได้ แม่นางอีโนนีจะไ้พยากรณ์เหตุการณ์ภายหน้าให้ปารีสฟังว่า ถ้าปารีสคือสิ่งที่จะได้นางเฮเลนมาจะเกิดหายนะขึ้นแก่ตนเองและบ้านเมือง ตัวปารีสจะต้องบาดเจ็บจากสงคราม โดยจะกลับมาขอรองทอนางให้เยียวยาให้ แตนางปฏิเสธจนปารีสสิ้นใจคอหน้า ปารีสกำลังหลงใหลความงามของนางเฮเลนจึงหาไ้ฟังคำของนางอีโนนีไม่ ในตำนานบางฉบับเล่าว่า นางอีโนนีถึงกับให้กอร์ริซัส บุตรชายช่วยอุณวอนห้ามพอควยอีกแรงหนึ่ง ปารีสก็มันคาลโทสะถึงกับฆ่าลูกเสียควย แล้วเดินทางเข้าเมืองทรอย ทั้งนี้เพราะแน่ใจว่า ต้องไ้พบหนทางที่จะนำตนไปยังแคว้นสปาร์ตาได้ โดยหิงนางอีโนนีไว้ที่เขาไ้คานั้นเอง

การเดินทางเข้าไปเมืองทรอยครั้งนี้ ทำให้ความจริงปรากฏออกมาว่า ปารีสเป็นโอรสของท้าวเพรียม กับนางเฮกคิวบา ความกึ่ใจที่ไ้พบลูกที่คิดว่ตายไปแล้ว ประกอบกับความสง่างามของปารีส ทำให้ท้าวเพรียมและนางเฮกคิวบาลืมเรื่องคำพยากรณ์เสียสิ้น จัดการต้อนรับปารีสอย่างมโหฬาร และต่อมาปารีสในฐานะเจ้าชายแห่งเมืองทรอยก็ไ้คุมขบวนเรือไปถึงแคว้นสปาร์ตาไ้สมปรารถนา และไ้ลอบพาเฮเลนกลับมายังเมืองทรอยไ้สำเร็จ เมื่อเมเนลั๊สยกทัพสปาร์ตาทิดคามมาชิงเฮเลนคืน ทำสงครามกันยืคเยื่อถึงสิบปี เมืองทรอยก็เป้นฝ่ายพ่ายแพ้ตามคำพยากรณ์ทุกประการ

แล้ววาระสุดท้ายของปารีสก็มาถึง ในการรบครั้งสุดท้าย ซึ่งปารีสเป็นผู้นำทัพฝ่ายทรอยออกสู้รบ และไ้รับบาดเจ็บสาหัสจากธนูของฝ่ายชาวกรีก ปารีสขอให้ทหารพาตนไปพบนางอีโนนีภรรยาเก่า ณ เขาไ้คกา ขอรองให้นางลืมความหลังที่ตนไ้สร้าง

ความทุกข์ทรมานให้นางเสีย และขอให้นางช่วยปรนเปรอรักษาอาการบาดเจ็บของตนด้วย
แต่นางก็ปฏิเสธ เพราะนางทราบว่าการที่ปารีสชมชานกลับมาหานางครั้งนี้ก็เพราะ
ความจำเป็นจะให้นางบำเพ็ญอาการบาดเจ็บเท่านั้น หากมีใจรักและคิดถึงนางโดย
แท้จริงแม้แต่น้อยไม่ ไม่ว่าปารีสจะไถ่ราคาพันอันวอนอย่างไร แต่นางก็มีใจเด็ดเดี่ยว
คงยืนกรานปฏิเสธ จนกระทั่งปารีสขาดใจตายไปต่อหน้าต่อตานาง แต่ด้วยความรักที่
นางมีต่อปารีสนางก็ทนอยู่ไม่ได้ ต้องกลับใจตายตามไปด้วย

เรื่องราวความรักของนางอีโนนี (Oenone) นางไม้แห่งเขาไอคาที่มีต่อ
ปารีส (Paris) เจ้าชายรูปงามแห่งเมืองทรอย ที่กลายมาเป็นความทุกข์ระทมของ
นาง เพราะปารีสได้จากไปเพื่อติดตามและชว้างชิงเฮเลน (Helen) มาเป็นคู่ครองจน
เกิดโศกนาฏกรรมในภายหลังนี้ จินตวิธ วิวัชน ได้นำเอามาเป็นเค้าเรื่องของนวนิยาย
เรื่อง มาแต่หิมพานต์ อันเป็นเรื่องราวความรักของวนัสสุศา นางไม้แห่งป่าหิมพานต์
ที่มีต่อเทพทวนพ เทวบุตรแห่งสวรรค์ชั้นจาคุมหาราชิกา แต่เธอต้องได้รับความทุกข์
ทรมานจากการรอคอย เพราะเทพทวนพได้จากนางไปเพื่อติดตามสุจาริยาเทวี
เทวนารีแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ที่องค์เทพพิทักษ์ของพระอินทร์ราช ให้มารู้จักยัง
มนุษย์โลก วนัสสุศาต้องเศร้าโศกรอคอยอยู่ที่ป่าหิมพานต์ เช่นเดียวกับนางอีโนนี

จินตวิธ วิวัชน ได้นำเอาเรื่องราวตำนานเกี่ยวกับนางอีโนนีมากล่าวไว้ใน
ตอนหนึ่งของนวนิยายเรื่องนี้อย่างชัดเจน ในตอนที่ทวารพดี มุนินทร์ หรือเทพทวนพได้
พาเพราพิราม เลเซอร์จุไปสู่ละครตะวันตกที่มีเรื่องราวของนางอีโนนี และเป็นเหตุ
ให้ทวารพดีรำลึกถึงเรื่องราวในอดีตได้บางอย่างลงเลือน ดังปรากฏในบทบรรยายที่
เปรียบเทียบบทบาทของนางอีโนนีในละคร กับกิริยาของวนัสสุศาในอดีตว่า

ทวารพดีนั่งดูละครด้วยท่าทางเขื่องข่ม กวาทหรีลงมีแววเลือนราง
เคลิ้มคิชอบอยู่ลึก ๆ สีน้าอันขมวณบ่งบอกให้รู้ว่าเขากำลังใช้
ความคิดอะไรบางอย่างอยู่อย่างลึกซึ้งหนักหนา

ผู้หญิงในบทบาทนางไม้บนเวทีกำลังพาลาปรั้าพันคร่ำครวญด้วย
 ทาทางของคนหัวใจสลายอย่างสิ้นเชิง แม้อย่อกว่าจาที่คร่ำครวญ
 จะเป็นอีกภาษาหนึ่ง แต่ท่วงทีกริยานั้นมิได้ผิดแผกแตกต่างกันเลย...
 อากาการพุ่มพอกตัวร้องไห้ละอื้นด้วยความเศร้าโศกบั้นว่าหัวใจจะ
 แผลกเป็นภัสสรลึกลับสีหน้าที่เต็มไปด้วยความปวกราวสาหัสสากรรจ์
 นั้นเหมือนละม้ายใครคนหนึ่งที่เขาเคยเห็นและเคยสะเพือนใจ
 มาแล้วอย่างเหลือเกิน...

ใครกันหนอ โอคครวญกับเขาเหมือนอีโนนี้ครวญอยู่บนเวที
 ขณะนี้...ทวารพคิพยายามคิดหาไรก็มีแต่แปดคาน นึกอะไรไม่ออก
 หงหัน¹

จินตวิรุ วิวัชน ผู้แต่งนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ ได้ดัดแปลงและเพิ่มเติม
 เนื้อหาบางประการเพื่อให้มีลักษณะเป็นเรื่องเหนือธรรมชาติแบบไทย ๆ ขึ้น ก็ยังเห็น
 ได้จากตัวละครเอก คือ วนัสสุภา ก็เป็นนางไม้เช่นเดียวกับนางอีโนนี้ แต่ จินตวิรุ
 วิวัชน ได้เปลี่ยนจากเขาโอคาให้เป็นภูเขาศิครากุญในป่าหิมพานต์ ให้เทพทานพเป็น
 เทพบุตรแห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา มีศักดิ์สูงเช่นเดียวกับ ปาริสี ที่เป็นโอรสของ
 ท้าวเพริยม แห่งเมืองทรอย เทพทานพได้จากวนัสสุภาเพื่อติดตามสุจาริยาเทวี เช่น
 เดียวกับที่ปาริสีจากนางอีโนนี้เพื่อไปหาเฮเลน จินตวิรุ วิวัชน ได้นำเรื่องภพชาติ
 เข้าไปเกี่ยวข้องกับเพื่อสร้างเป็นเรื่องราวขึ้น โดยให้วนัสสุภาเกาะสะเก็ดความาเพื่อ
 ติดตามเทพทานพ ซึ่งกลัษชาติมาเกิดเป็นทวารพคิ โดยอาศัยแก้วมณีเป็นสื่อ และตั้งใจ
 จะทำให้ทวารพคิได้รับความเดือดร้อน ด้วยความแค้นที่ทอดทิ้งตนไป จินตวิรุ วิวัชน

¹จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดย จินตวิรุ วิวัชน
 (นามแฝง) หน้า 284 - 285

ไคสร่างนิสัยใจคอชั่วละคร ให้มีความจงรักภักดีในสามีมากกว่าความแค้น จึงเปลี่ยนใจให้วนัสสุศาคอยพิทักษ์ปกป้องภัยต่าง ๆ ให้แก่ทวารพค์เรื่อยมา เพื่อรอเวลาที่ทวารพค์จะระลึกชาติ และจำนางไค จินตัวร์ วิวัชน์ ได้เปลี่ยนการชมเรื่องจากโศกนาฏกรรมเป็นสุขนาฏกรรม โดยเปลี่ยนลักษณะนิสัยใจคอชั่วละครเอก คือ วนัสสุศา มีให้เป็นคนใจแข็ง เช่นนางอินนี ที่สามารถทนเห็นคนที่ตนรักสิ้นใจไปต่อหน้าไค โดยนำเอาหลักธรรมของพุทธศาสนาเข้ามาช่วยแก้ปัญหา กล่าวคือ ให้วนัสสุศาได้พบกับพระชุกงค์ ได้รับฟังพระธรรมเทศนา ทำให้นางระลึกได้และยอมรับความจริงว่าเทพทานพเป็นคู่ของสุจาริยาเทวีมิใช่คุณ วนัสสุศาจึงยอมละความตั้งใจที่จะนำเทพทานพกลับไปหิมพานต์นั้นเสีย นอกจากนี้ตัวละครเอกฝ่ายชายคือ เทพทานพ นั้น จินตัวร์ วิวัชน์ ก็มิได้ให้ความเลวร้ายโดยสิ้นเชิงอย่างปารีส หากแต่ผู้ประพันธ์ไคสร่างเงื่อนไขว่เทพทานพมิได้เคยให้สัญญารักต่อวนัสสุศา เพียงแต่ให้คำมั่นว่าสักวันหนึ่งจะกลับไปหานางเท่านั้น และในตอนจบเรื่อง เทพทานพก็ยังแสดงความเป็นผู้มีคุณธรรมโดยยอมรับว่าตนก็มีความผิดด้วยเช่นกันที่มิได้บอกความจริงแก่วนัสสุศาว่า ตนมีสุจาริยาเทวีเป็นหญิงที่ตนรัก ดังนั้นเขาจึงให้สัญญาว่าเมื่อสิ้นชาตินี้เขาจะกลับไปหาวนัสสุศา เพื่อลบล้างความผิดของเขา

จะเห็นได้ว่า จินตัวร์ วิวัชน์ ได้เขียนนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ ขึ้นโดยนำเค้าเรื่องมาจากเรื่องราวของนางอินนีกับปารีสในตำนานเรื่องเมืองทรอยของกรีก และได้ดัดแปลงเพิ่มเติมเนื้อเรื่อง และลักษณะนิสัยของตัวละครไปบ้างเพื่อให้เข้ากับลักษณะของคนไทย และถวญความศรัทธาในพุทธศาสนาของ จินตัวร์ วิวัชน์ ด้วย

1.1.1.2 ตำนานเรื่องวีรบุรุษเปอร์ซิอุส (Perseus) เป็นเรื่องราวของนางเมดูซ่า (Medusa) ซึ่งเป็นอสูรอนมนุษย์ คนสุดท้ายของในบรรดาสามพี่น้องที่ชาวกรีกเรียกว่า กอร์กอนส์ (Gorgons) อันมีนางสธีโน (Stheno) นางยูไรเอลี (Euryale) และนางเมดูซ่า (Medusa) ตามลำดับ นางอสูรอนมนุษย์ทั้งสามพี่น้องนี้มีรูปร่างลักษณะประหลาดกว่าคนทั่วไป กล่าวคือ มีร่างประกอบด้วยเกล็ดแข็ง พันแทง

ไม่เข้า มีมือเป็นทองเหลือง มีพื้นแหลมยาวงอกออกมาจากปากเหมือนเขี้ยวหมูป่า เฉพาะนางเมดูซ่า นั้นมีเส้นผมเป็นงูพันกันรุงรังไปหมด ส่วนนัยน์ตาของนางอสูรอมมนุษย์ทั้งสามนี้ เมื่อจับจ้องสิ่งใดจะทำให้สิ่งนั้นกลายเป็นหินตกลงไป

ผู้ที่สามารถตัดหัวนางเมดูซ่าได้คือ วีรบุรุษเปอร์ซิอุส (Perseus) โอรสของนางแดเนอี (Danae) กับเทพยูปีเตอร์ และเป็นหลานตาของท้าวอกรีเลียส (Aggrisius) ผู้ครองนครอาร์กอส แต่เปอร์ซิอุสกับมารดาถูกท้าวอกรีเลียสเนรเทศลอยเรือไปในทะเล เพราะคำทำนายของเทพอพอลโล่ ที่ว่าท้าวอกรีเลียสจะครองกายควายน้ามือบุตรอันเกิดจากธิดาของตน แต่เรือนั้นได้ไปตกที่เกาะเซอริฟัส และทั้งสองแม่ลูกได้เข้าไปอยู่ในราชสำนักของท้าวโพลีเดกทิส (Polydectes) กษัตริย์ผู้ครองเกาะนี้

ท้าวโพลีเดกทิส มีความรักใคร่ อยากได้หัวนางแดเนอีเป็นชายามากจึงคิดกำจัดเปอร์ซิอุสให้พ้นทาง โดยออกอุบายให้เปอร์ซิอุสไปตัดหัวนางเมดูซ่า แต่การนั้นมีได้เป็นเช่นนั้น เพราะเทพยูปีเตอร์ บิดาของเปอร์ซิอุส ได้มีเทวบัญชาให้เทพเมอร์คิวรีให้มาช่วยเหลือ โดยนำเปอร์ซิอุสไปหานางแมมคทั้งสาม เรียกว่า กรีอี (Graeae) ซึ่งเป็นผู้รู้ทางไปสู่เกาะของนางเมดูซ่าและวิธีฆ่านางเมดูซ่า เมื่อรู้รายละเอียดหมดแล้ว เปอร์ซิอุสจึงไปขอยืมหมวกกายสิทธิ์สำหรับหายตัวจากเทพพลูโต โล้วพิเศษสำหรับกำบังสายตาของนางกอร์กอนส์ จากเจ้าแม่มีเนอร์วา และถุงศักดิ์สิทธิ์สำหรับบรรจุหัวนางเมดูซ่าจากอัปสรเฮสเพอริดีส (Hesperides) ได้แล้วก็เหาะตรงไปยังเกาะสำนักนางกอร์กอนส์แล้วตรงเข้าจ้วงฟันคอนางเมดูซ่าขาดในคาบเดียว และเก็บหัวนางเมดูซ่า เหาะหนีไปอย่างรวดเร็วจนพ้นสายตาของนางกอร์กอนส์อีกสองคน

เรื่องราวต่อไปนี้ เป็นเรื่องที่แสดงถึงอำนาจสายตาของนางเมดูซ่าที่จับจ้องของสิ่งนั้นก็จะกลายเป็นหิน เรื่องเหล่านี้ต่อมาเป็นตำนานกล่าวถึงการกำเนิดภูเขาและหินบางอย่าง สิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ ได้แก่ เรื่องราวของแอคคัส แห่งแคว้นเฮสเพอเรีย เป็นยักษ์ใหญ่ผู้ครองเทวทัณฑ์ของเทพยูปีเตอร์ให้มาเดินสวรรค์ไวบนน้ำ

ณ ปลายสุดของโลกด้านทิศตะวันตก แอกลัสไม่ยอมให้เปอร์ซิอุสพักค้างคืนที่เมืองเฮสเพอเรีย เพราะเกรงคำทำนายของเจ้าแม่ซีบีส์ให้ครองความยุติธรรมที่ว่า โอรสของยูนิคอร์ จะมาลอบชิงผลแอปเปิลทองคำผลสวยของแอกลัส เปอร์ซิอุสจึงขู่วางเมฆาให้แอกลัส แอกลัสจึงเป็นหินและกลายเป็นขุนเขามหึมาที่ราบจนทุกวันนี้

อีกเรื่องหนึ่งที่กลายเป็นตำนานกำเนิดหินปะการัง เป็นเรื่องราวตอนที่กล่าวถึงเปอร์ซิอุส ได้เหาะจากเมืองเฮสเพอเรียน่านแผ่นดินเอธิโอเปีย และได้ช่วยนางอันโดรเมดา (Andromeda) ธิดาของท้าวเซสพีอัส (Cepheus) กับภริยาแห่งเอธิโอเปีย กับนางกะไซโอพี (Cassiope) ให้รอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อสังเวกแก่มังกรยักษ์ที่เทพเนพจูนส่งมาราวี เปอร์ซิอุส ได้ปราบมังกรยักษ์เพื่อจะได้แต่งงานกับนางอันโดรเมดา หลังจากปราบมังกรได้แล้ว เปอร์ซิอุสจะล้างเลือดที่เปื้อนมือและร่างกาย จึงวางหัวของนางเมดูซาลง เปอร์ซิอุสจึงนำเอาสาหร่ายทะเลมากองสุมกันเป็นที่รองรับแล้ววางหัวนางเมดูซาลง ออานาจอประหลาดของหัวนางเมดูซาได้บันดาลให้สาหร่ายแข็งเป็นหินไป จึงเกิดเป็นหินปะการังปรากฏอยู่ที่ท้องทะเล

จากเรื่องราวของนางเมดูซานี้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำเอาบุคลิกของนางอสูร เมดูซา (Medusa) มาเป็นบุคลิกของตัวละครเอก ซึ่งเป็นตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ ในเรื่อง มายาพิศวาส คือ อรอรอล จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้ผูกเรื่องขึ้นโดยให้อรอรอลเป็นหญิงสาวที่ของอาถรรพณ์ทางพันธุกรรม กล่าวคือ ฝ่ายบิดาของเธอนั้นเป็นชาวกรีกที่สืบเชื้อสายมาจากตระกูลเก่าแก่ที่มีเชื้อนางอสูรร้าย กอร์กอนส์ และได้สร้างเงื่อนไขของอาถรรพณ์นี้ว่า อาถรรพณ์นี้จะสืบทอดกับทายาทที่เป็นหญิงคนแรกของตระกูล และอาถรรพณ์นี้จะปรากฏสมบูรณ์ในคืนวันเพ็ญ ดังนั้น อรอรอลจึงกลายร่างเป็นนางอสูรร้ายที่มีลักษณะเดียวกันกับนางเมดูซาในคืนวันเพ็ญ คือ มีรูปร่างน่าเกลียด น่ากลัว มีเส้นผมเป็นงู และสายตาก็มีอำนาจทำให้สิ่งที่เขามองกลายเป็นหิน ใครที่ไม่รู้ความจริงไปมองสบตากับอรอรอลเข้าก็จะกลายเป็นหินไป

นอกจากสภาพทางกายจะเป็นนางอสุรร่ายแล้ว สภาพทางจิตใจของอรอวล ก็ถูกร่าย
 อามหิตนิคมมนุษย์ในยามที่เธอมีสภาพเป็นนางอสุรร่าย เธอแสดงท่าทางว่าสะใจที่ได้
 สังหารมนุษย์ให้กลายเป็นหินไปได้ เธอจะกระโดดโลดเต้นพร้อมกับขับเพลงอย่างมี
 ความสุข¹ เมื่ออยู่ในสภาพปกติเธอก็เป็นคนเอาแต่ใจตนเอง ขี้โอ้อวด ชอบเอาชนะ
 ขมเหง คนที่คอยกว่า โดยเฉพาะ อรชุนมา น้องสาวฝาแฝดของเธอมาตั้งแต่เด็ก
 จนผู้ใหญ่ต้องแยกกันไปเลี้ยง และต่อมาอรชุนมาก็ต้องยอมให้ใคร ๆ เข้าใจว่าเธอ
 วิปริตไปจนกระทั่งกลายเป็นผีประจำทุ่งซารทอง เพื่อปกปิดความลับของอรอวล

จินตวีร์ วิวัชณ์ ได้อธิบายถึง แหล่งที่มาของเรื่อง และตัวละครไว้ในบท
 สนทนาของตัวละครหลายครั้ง โดยการกล่าวถึงตำนานของนางกอร์กอนส์ และวีรบุรุษ
 เปอร์ซิอุส เช่น ตอนที่กรพินธุ์ นางเอกของเรื่องนอนอ่านหนังสือตำนานเรื่องนาง
 กอร์กอนส์ ในวันที่เข้าไปอยู่บ้านฟ้าหยาดวันแรก จนกระทั่งได้เห็นปีศาจแม่มด จึง
 ทำให้เธอเข้าใจว่าเกิดภาพหลอน²

ต่อมา เธอได้เล่าตำนานเรื่องนี้ให้เด็กหญิงบุศมาลีฟัง บังเอิญอรชุนมาได้ยินเข้า
 เกิดความสะเทือนใจมากถึงกับกรีร้องและวิ่งออกไป³ และอีกตอนหนึ่งคือ ตอนที่
 วิฑูรย์ ภูมิสุตย์ อาจารย์สอนวิชาปรัชญา มายังหมู่บ้านฟ้าหยาดด้วยความสนใจในเรื่อง
 ลึกลับของปีศาจแม่มด และได้เล่าเรื่องราวของตำนานเรื่องนี้ให้ ร.ท.อ.พิชญศักดิ์
 และจักร พัง⁴

¹จินตนา ภักดิ์ชายแถม มายาพิศवास เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 126

²จินตนา ภักดิ์ชายแถม มายาพิศवास เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 175 - 178

³ก. หน้า 271 - 274

⁴จินตนา ภักดิ์ชายแถม มายาพิศवास เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 955 - 961

เมื่อเรื่องราวทั้งหลายเปิดเผยขึ้นว่า อรอร่าเป็นปีศาจร้ายที่มีผมเป็นงู ได้ทำลายชีวิตผู้คนแถวทุ่งธารทองไปมากมายแล้ว อรชумаได้หยิบเอาคาบิโหมโบรามาที่เตรียมไว้ส่งให้จักร นายแพทย์อิสรา และ ร.ต.อ. พิณศักดิ์ แต่ไม่มีใครใส่ใจสักพอที่จะคัดหัวของอรอร่าได้ ทำให้อรอร่าได้ใจ จะทำร้ายอรชума พอที่วิฑูรย์เข้ามาชักขวางไว้ทันทางที่ ใช้คาบิหมจนอรอร่ากลัวและน้อยใจสุดขีด ถึงกับขับรถหนีเคลิกไปตกเหว เธอถูกกระเจกหนารดักคอขาด จากเหตุการณ์ดังกล่าวดูเหมือนว่า จินตวิรวีวัจน์ ใครจะนำเอาวิธีการของเปอร์เซียที่สังหารนางเมศฐามาใช้ หากแต่ จินตวิรวีวัจน์ ยังมีความรู้สึกว่าเป็นการโหดร้ายเกินไปที่จะทำลายชีวิตของอรอร่า ทั้งนี้เพราะเธอคงมีสภาพเป็นนางอสูร และทำลายชีวิตผู้คนก็เพราะอำนาจอาถรรพ์ มิใช่เกิดจากจิตใจของเธอเอง ดังนั้นนายแพทย์อิสรากล่าวแก่อรชุม่าว่า "...อรอร่าในยามปกติก็ยังพอพูดกันรู้เรื่อง แต่เมื่อถูกวิญญานร้ายขึ้นอย่างนี้แล้ว ยากที่ที่จะทำอะไรได้..."¹ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอำนาจอาถรรพ์ที่ครอบงำอรอร่าอยู่มีผลทำให้จิตใจเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จินตวิรวีวัจน์ จึงไม่ให้เธอถูกสังหารเช่นวิธีการของเปอร์เซีย และในขณะเดียวกัน จินตวิรวีวัจน์ ก็ไม่ต้องการให้ตัวละครอื่น ๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นคนที่มีคุณธรรมทั้งสิ้นเป็นฆาตกร จึงหลีกเลี่ยงโดยมิชอบที่เหตุนำช่วยแก้ปัญหา คือให้อรอร่าต้องถูกกระเจกคักคอขาด เช่นเดียวกับนางเมศฐา ถูกเปอร์เซียตักคอขาดในคาบเกี่ยว

จะเห็นได้ว่า จินตวิรวีวัจน์ ได้นำเอาตำนานที่เป็นเรื่องราวของนางอสูรกอร์กอนส์มาสร้างลักษณะและพฤติกรรมตัวละครแล้วผูกเรื่องขึ้นใหม่ทั้งหมด โดยมีรายละเอียดของเรื่องราวในตำนานแทรกอยู่บางตอน

¹จินตนา ภักดีชายแถม มายาพิศวาส เล่ม 2 โดย จินตวิรวีวัจน์
(นามแฝง) หน้า 1193

1.1.1.3 ตำนานเอนคีเมียน (Endymion) เรื่องราวของเอนคีเมียนนี้ ในตำนานบางฉบับกล่าวว่า เขาเป็นกษัตริย์ พิจารณาจากชื่อ Endymion มาจากคำ enduein แปลว่า เสน่ห์เย้ายวนที่พระจันทร์มีต่อกษัตริย์ (The Moon's seduction of the King) แต่ในภาษาโบราณ หมายถึง ชายผู้หลับตลอดกาล¹ และตำนานบางฉบับกล่าวว่า เอนคีเมียน เป็นบุตรชายของซีอุส (Zeus) และนางไม คาลิซี (Calyce) แต่ที่กล่าวตรงกันมากที่สุดก็คือ เอนคีเมียน เป็นคนเลี้ยงแกะ² ดังที่ปรากฏในบทกวีของ ซีโอครีตัส (Theocritus) ที่เขียนขึ้นในศตวรรษที่ 3 กล่าวว่า เอนคีเมียน เป็นคนเลี้ยงแกะและเป็นชายหนุ่มที่มีความมั่งคั่งยิ่งกว่าบุรุษเพศคนใดวันหนึ่งขณะที่เขานอนหลับสนิทอยู่ในถ้ำ นางซีลีนี (Selene) หรือนางพระจันทร์ก็มาพบเขาเกิดมีใจพิศพิศจึงไถ่รวมสมสู่กับเอนคีเมียน แต่นางเกิดความละอายแก่ใจว่านางเป็นชาวสวรรค์ แล้วลงมาสุมสุมกับมนุษย์ นางจึงสาปให้เอนคีเมียนหลับสนิทตลอดไปและมีชีวิตอมตะ คือไม่รู้จักแก่ เพื่อปกปิดมิให้เอนคีเมียนและชาวมนุษย์รู้ว่านางไถ่ลงมาสมสู่กับเอนคีเมียนในขณะที่เอนคีเมียนหลับ³ ในตำนานบางฉบับกล่าวว่าเอนคีเมียนมีลูกสาวกับนางซีลีนีถึง 40 คน⁴

จากเรื่องราวของตำนาน เอนคีเมียน ที่กล่าวถึงการสมสู่ระหว่างนางพระจันทร์ ชาวสวรรค์ซึ่งเป็นอมมุขย์กับชายหนุ่มรูปงามที่เป็นมนุษย์ และได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติสาปให้ชายหนุ่มผู้นั้นหลับสนิทตลอดกาล จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำจินตนาการเหนือธรรมชาตินี้มาเป็นเค้าโครงนวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์ ซึ่งมีเค้าโครงเรื่องเหมือนในตำนาน แต่ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้ดัดแปลงเพิ่มเติมให้เป็นเรื่องที่มีลักษณะเป็น "รักสามเส้า" ระหว่างชายหนึ่งหญิงสอง นำเอาความคิดการกลับชาติมาเกิด

¹ Robert Graves. The Greek Myths. p. 210

² Edith Hamilton. Mythology. p. 113

³ Robert Graves. op. cit. p. 211

⁴ Ibid.

(Reincarnation) มาช่วยสร้างเรื่องให้ซับซ้อน และนำเอาคุณธรรมตามแนวศาสนา มาช่วยให้เรื่องจบลงด้วยดี กล่าวคือ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้ดัดแปลงให้เป็นเรื่องราวใน อภินิหารที่นางพระจันทร์หรือจันทร์หาเหว็นนั้นผิวกว้างในความรักที่มีต่อชายหนุ่ม ซึ่งกลับชาติ มาเกิดเป็นเจ้าทิพคนัย เพราะเจ้าทิพคนัยไปรักนิสาณณี นางเอกของเรื่องกวยความ สนับสนุนของเจ้าทิพมาลา ผู้เป็นมารดา ทำให้จันทร์หาเหวเินโกรธมากถึงกับสาปบุคคลที่ เกี่ยวของทั้งหมดให้มีลักษณะวิปริตผิดมนุษย์ กล่าวคือ ให้เจ้าทิพคนัยหลับตลอดกาล เจ้าทิพมาลากลายเป็นคางคก และอ่านาจากสาปไล่ส่งผลข้ามภพชาติมาโดยตลอด จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้สร้างการดำเนินเรื่องที่ซับซ้อนขึ้นในการแก้สาปโดยการสร้าง ตัวละครที่สำคัญเพิ่มขึ้นคือ พญาเงี้ยวคำ อสูรกายใต้วงน้ำ ผู้ต้องการจะโค่นชิงที่เจ้า ทิพคนัยรักเป็นเจ้าสาวของตนด้วยเคยถูกพันกันมาแต่ก่อน การเสียสละชีวิตเพื่อความรัก ของนิสาณณีที่ยอมเป็นเจ้าสาวของพญาเงี้ยวคำ และคุณธรรมของพญาเงี้ยวคำ ตลอดจน ความละอายใจของจันทร์หาเหวเินช่วยให้เรื่องจบลงกวยความสุข

จากเนื้อหาของเรื่อง ภูตพระจันทร์ เมื่อเทียบกับเนื้อหาตำนานเอนต์เมียน แล้ว จะเห็นได้ว่า นอกจากจินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้ดัดแปลงเรื่องราวและเพิ่มเติม จินตนาการต่าง ๆ ให้เกิดความขัดแย้งดังกล่าแล้ว จินตวิทย์ วิวัชณ์ ยังได้เพิ่ม พฤติกรรมร้ายให้แก่ตัวละครเอก คือ จันทร์หาเหวเิน โดยสร้างให้มีความเห็นแก่ตัวอย่าง รุนแรง เห็นได้จากการสาปสรรบุคคลทุกคนที่เกี่ยวข้องกับคนที่นางรักให้มีอันวิปริตไป ทั้ง ๆ ที่แต่ละคนมิได้มีความผิด นอกจากนี้ยังมีความพยายามตามล้างตามผลาญหญิงที่ เจ้าทิพคนัยเคยรักในอภินิหารไปทุกชาติ โดยสร้างเงื่อนไขที่โหดร้าย คือการยอม เสียสละชีวิตไปเป็นเจ้าสาวของพญาเงี้ยวคำอสูรที่น่าเกลียด น่ากลัว อยู่ใต้วงน้ำตลอด ชีวิตนิรันดร์ เพื่อไถ่ถอนภาพให้แก่เจ้าทิพคนัย แสดงถึงความโหดร้ายไม่มีคุณธรรม แม้ว่า จะได้รับการเกลี้ยกล่อมจากพญาเงี้ยวคำ ผู้กลับใจมีคุณธรรม อย่างไรก็ตาม นางก็มิได้ สำนึกถึงความเห็นแก่ตัว อันเป็นความผิดบาปอย่างร้ายแรงนั้นเลย การให้อิสระแก่ เจ้าทิพคนัยนั้นเพียงความละอายและไว้อภัยของชาวสวรรค์เท่านั้นเอง

ตำนานกรีกเป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิวัฒน์ ซึ่ง จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ได้นำมาดัดแปลงและแต่งเติมด้วยจินตนาการของตนเอง และข้อมูลจากแหล่งที่มาอื่น ๆ มาประกอบขึ้น เพื่อให้กลมกลืนกับจุดมุ่งหมายของนวนิยายเหนือธรรมชาติ อันได้แก่ ความแปลกใหม่ และความบันเทิง นอกจากนี้ จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ยังได้สอดแทรกคุณธรรมไว้ในเนื้อหาส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน

1.1.2 ตำนานไทย

ตำนานไทยที่เป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ อีกอย่างหนึ่งคือ ตำนานเมืองลม ซึ่งเป็นตำนานที่อธิบายถึงประวัติความเป็นมาของหนองน้ำใหญ่ ๆ ที่สำคัญของท้องถิ่นว่าเดิมเป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองแล้วเกิดเหตุที่ทำให้เมืองถล่มและจมลงใต้แผ่นดินกลายเป็นหนองน้ำ ซึ่งตำนานประเภทนี้มักจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น ตำนานหนองสระเรียม ตำนานโยนกนคร ตำนานหนองหาร ซึ่งกลายมาเป็นวรรณกรรมอีสาน คือเรื่อง "ผาแดง - นางไอ่" และตำนานกวานพะเยา

ตำนานเมืองลมนี่ จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ได้นำมาเป็นที่มาของนวนิยายเหนือธรรมชาติเรื่อง พรายพระกาฬ ซึ่ง จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ได้ให้ข้อมูลว่า ตำนานเมืองลมที่เป็นแหล่งที่มาของนวนิยายเรื่องนี้ คือ ตำนานหนองสระเรียม อยู่ในเขตลันคำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ เคยได้ยินได้ฟังมาตั้งแต่อยู่ในวัยเด็ก ตามที่มีเรื่องเล่าว่า บริเวณที่เป็นหนองสระเรียมปัจจุบันนี้นั้นเดิมเป็นแผ่นดินเช่นเดียวกับบริเวณข้างเคียง เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก และชาวบ้านก็อยู่กันอย่างมีความสุข ต่อมาวันหนึ่งก็มีปลาไหลเผือกตัวหนึ่งซึ่งเป็นลูกของพญานาคได้เข้ามาในหมู่บ้าน ชาวบ้านไม่รู้อาณาเขตจึงจับปลาไหลเผือกตัวนั้นไปแกง แล้วแบ่งกันกินทุกคน ยกเว้นหญิงหม้ายคนหนึ่งที่ไม่ได้กิน พอตกกลางคืนก็เกิดอาเพศ ฟ้าดินแปรวนแปร เกิดลมพายุฝนกระหน่ำ บ้านเรือนพังพินาศ และแผ่นดินบริเวณนั้นถล่มจมลง

เมื่อพายุสงบบริเวณนั้นก็กลายเป็นหนองน้ำใหญ่ ยกเว้นแต่บ้านของหญิงหม้ายที่ไม่ได้กินเนื้อปลาไหลเผือกอยู่เพียงหลังเดียวเท่านั้น¹

เรื่องราวจากตำนานหนองสระเรียมนี้มีสาระคล้ายคลึงกันกับตำนานเมืองลุ่มอื่น ๆ คือ มีการจับสัตว์ที่มีลักษณะ "เผือก" เอาไปแบ่งกันกินแล้วทำให้เมืองลุ่มกลายเป็นหนองน้ำ ซึ่งเป็นที่น่าสงสัยเกตุว่า ตำนานหนองสระเรียมนี้คงได้รับอิทธิพลจากตำนานในพงศาวดารโยนก ซึ่งกล่าวถึงสาเหตุการล่มจมลงไถ่น้ำของเมืองโยนกนครว่า เป็นเพราะมีการจับปลาไหลเผือกไปแบ่งกันกิน² เช่นกัน เพราะเมืองโยนกนครนี้มีบริเวณที่ตั้งอยู่บริเวณจังหวัดเชียงราย ซึ่งแตกต่างจากที่สุริยวงโคศเลาถึงสาเหตุการล่มจมลงไถ่น้ำของเมืองโยนกนครว่า เพราะการจับปลาตะเพียนเผือกมากินกัน³ ส่วนในเรื่อง ผาแดง - นางไอ่ ซึ่งเป็นตำนานของหนองหาร ในจังหวัดอุดรธานี กล่าวว่า เป็นกระรอกคอน (กระรอกเผือก)⁴ และในพงศาวดารเมืองสกลนคร ว่าเป็นเพราะจับฟานเผือก (เก้งเผือก)⁵

จากเรื่องราวตำนานเมืองลุ่มนี้ ได้เป็นจุดกำเนิดทำให้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ เกิดจินตนาการสร้างเรื่องในนวนิยายเรื่อง พราหมณ์พระกาฬ โดยจินตนาการให้มีเมืองโบราณเมืองหนึ่ง ซึ่งมีความเจริญมั่งคั่งมีชื่อว่า ศิราลัยปุระ โคดล่มจมลงไถ่น้ำดิน

¹ จินตนา ภักดีชายแดน ผู้ให้สัมภาษณ์ วลีรัตน์ สิงหรา เป็นผู้สัมภาษณ์ ณ บ้านพักซอยลาดพร้าว 113 กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2527

² ประพัฒน์ ศรีณรงค์ นิทานโบราณวัตถุสถาน หน้า 136

³ ก. หน้า 135

⁴ สิริวัณน์ คำวันสา อีสานปริทัศน์ หน้า 44

⁵ ภาควิชาประวัติศาสตร์ วิทยาลัยครูสกลนคร พงศาวดารเมืองสกลนคร ฉบับพระยาประจันตประเทศธานี (โจนคำ พรหมสาขา ณ สกลนคร) หน้า 4

กลายเป็นหนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง จันทวีร์ วิวัธน์ มิไกรระบุว่าอยู่ที่ไคแน่นอนเพียงแต่กล่าวว่า เป็นเมืองที่อยู่ในอาณาจักรทวารวดี ซึ่งนักประวัติศาสตร์และโบราณคดีลงความเห็นว่าเป็นดินแดนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และจากหลักฐานทางศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ทำให้เชื่อว่า อาณาจักรทวารวดีมีศูนย์กลางอยู่ที่บริเวณจังหวัดนครปฐม ในปัจจุบัน เป็นอาณาจักรเก่าแก่ที่มีความเจริญมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 7 และ 8 ลงมา อาณาเขตของอาณาจักรทวารวดีจึงครอบคลุมอาณาบริเวณภาคกลางของประเทศเกือบทั้งหมด ไคแก่ นครปฐม อโยธยา นครสวรรค์ ราชบุรี ปราจีนบุรี¹ เป็นต้น ดังนั้น เมืองทิวาลัยปุระจึงน่าจะอยู่ในบริเวณภาคกลางของไทยนี้เอง อย่างไรก็ตาม จันทวีร์ วิวัธน์ มิไกรให้รายละเอียดพอที่พิจารณาตัดสินได้ว่าเมืองทิวาลัยปุระนี้อยู่ในเขตจังหวัดไคในปัจจุบัน

สาเหตุที่เมืองทิวาลัยปุระต้องถล่มจมลงจนกลายเป็นบึงน้ำใหญ่ จันทวีร์ วิวัธน์ ไคจินตนาการให้เป็นเรื่องราวของการชิงรักหักสวาทระหว่างหญิงหนึ่งกับชายสอง ฝ่ายหญิงคือ สรวดี เจ้าหญิงแห่งทิวาลัยปุระ ฝ่ายชายคือ เจ้าชายอินทโกสัย แห่งแคว้นจัมปา และปาดทพ ชายหนุ่มในราชสำนักของทิวาลัยปุระ จากความผิดหวังที่ตนเองไม่อาจเป็นคู่ครองของสรวดีไค เพราะมีชาติกำเนิดต่ำเกินไป ปาดทพจึงใช้อำนาจเหนือธรรมชาติในคาบศักราชของพ่อมดแห่งเมืองทิวาลัยปุระ สบปีให้เมืองนี้ถล่มจมลงไคหน้า และวิญญาณของชาวเมืองทุกคนต้องกลายเป็นอสูรเผ่าซากเมืองตลอดไป เรื่องราวเหล่านี้เป็นที่มาของวิญญาณพยาบาทนักรอย ซึ่งมีวิญญาณของเจ้าเมือง คือ กภาพราช เป็นหัวหน้า ไคติดตามเพื่อให้ชายหนุ่มผู้กล่าวคำสาปกลับมาชดใช้กรรม ณ บริเวณซากเมืองนั้น เวลาผ่านไปหลายร้อยปี จนกระทั่งผู้ที่เคยมีอคติชาติเกี่ยวข้องกัน อยู่ทุกคนได้มาเกิดใหม่ในปัจจุบัน วิญญาณทั้งหลายจึงแสดงรูปร่างเป็นสัตว์ประหลาด เพื่อเรียกร้องความสนใจให้บุคคลเหล่านั้นเดินทางมายังบึงไคใหญ่อันเป็นซากเมืองโบราณนี้

¹ ประยูร อุลุชาฎะ ศิลปกรรมโบราณในสยามประเทศ โดย น ณ ปากน้ำ (นามแฝง) หน้า 80

เรื่องไต่จบลงเมื่อผู้ก่อกรรมไต่ชกไต่ชนักรวมด้วยชีวิต และวิญญาณเหล่านั้นได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ

ตำนานไทยเป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติ ในนวนิยายของ จินตวิวัฒน์ ที่เห็นชัดเจนคือ ตำนานเมืองลุม ซึ่ง จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ไก่นำเอาความคิดมาสร้างเป็นนวนิยายเรื่อง พราัยพระกาฬ โดยได้ใช้จินตนาการของตนเองสร้างเรื่องและองค์ประกอบต่าง ๆ ขึ้นใหม่ทั้งหมดให้เป็นเรื่องเมืองลุมที่มีสาเหตุมาจากความขัดแย้งในเรื่องความรัก และเป็นเหตุให้เกิดวิญญานพยายามร่วมกันสร้างเหตุการณ์เหนือธรรมชาติอันเป็นเนื้อเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ขึ้น

1.2 ประวัติศาสตร์และโบราณคดีขอม

แหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ที่น่าสนใจอีกแหล่งหนึ่งคือ ประวัติศาสตร์และโบราณคดีขอม ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย และ คัมภีร์ภูทอก โดยเฉพาะนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย นั้น จินตวิวัฒน์ วิวัฒน์ ไก่นำข้อมูลทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีมาประกอบเป็นภูมิหลังของตัวละครเอก สร้างตัวประกอบ ตลอดจนโครงสร้างฉากและบรรยากาศในเรื่องได้ชัดเจนกว่าเรื่อง คัมภีร์ภูทอก ซึ่งใช้ข้อมูลทางโบราณคดีมาประกอบไว้ในฉากและบรรยากาศในเรื่องเพียงเล็กน้อย

ประวัติศาสตร์และโบราณคดีขอมที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย คือ เหตุการณ์ทั้งไตรรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 (พ.ศ. 1345 – 1393) ถึงรัชสมัยของพระเจ้ายโสรวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1432 – 1487) ซึ่งจะได้นำมากล่าวไว้โดยสังเขป ดังนี้

นับจากสิ้นรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 1 ใน พ.ศ. 1234 แล้ว พระองค์ไม่มีพระราชโอรสสืบราชสมบัติ จึงทำให้เกิดความวุ่นวายทางการเมือง เกิดความ

แตกแยกกันอย่างรุนแรง จนทำให้ประวัติศาสตร์ขอม (เจนละ) เจียนหายไปเป็นเวลานานร้อยปี¹

อาณาจักรขอมไกรุ่งเรืองอีกครั้งหนึ่งในรัชสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 ซึ่งครองราชย์ในปี พ.ศ. 1435 พระราชประวัติของกษัตริย์พระองค์นั้นยังไม่ปรากฏแน่ชัด หากแต่สันนิษฐานกันว่าพระองค์คงจะเป็นกษัตริย์ที่สืบมาจากสกุลกัมพูที่ไค้ไปอยู่ชาวในฐานะศวุประกันทั้งแต่ยังทรงพระเยาว์อยู่ ต่อมาจึงได้กลับมารวบรวมและสร้างพระราชอำนาจครอบครองอาณาจักรกัมพูชาไค้ จะเห็นไค้จากการที่พระองค์ทรงสถาปนาราชธานีถึง 4 แห่ง เกี่ยวกับราชธานีของพระองค์นั้นมีหลักฐานปรากฏว่าในชั้นต้นพระองค์ไค้ทรงสถาปนาเมืองอินทปุระ* เป็นราชธานี ต่อมาไค้ทรงย้ายไปอยู่ที่ทริทาลัย ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของนครธม ประมาณ 15 ไมล์ แล้วทรงย้ายไปที่อมเรนทปุระ อยู่บริเวณใกล้เคียงกับนครวัด นับว่ามีความแข็งแรง จึงทรงย้ายไปสร้างพระราชวังอยู่บนเนินเขามเหธรบรรพต (Phnom Kulen) อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของนครธม ซึ่งที่มเหธรบรรพตนี้ปรากฏหลักฐานว่าลัทธิเทวราชอันศักดิ์สิทธิ์ไค้อุบัติขึ้น² แต่ในที่สุดพระองค์ก็ทรงหวนกลับไปประทับที่ทริทาลัยอีกครั้งหนึ่งกระทั่งสวรรคตใน พ.ศ. 1393 รวมเวลาในรัชสมัยของพระองค์ 49 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่อาณาจักรกัมพูชาไค้รุ่งเรืองมาก จากหลักฐานจารึกของกษัตริย์สมัยหลัง ๆ มักจะกล่าวถึงและถวายพระเกียรติแก่พระองค์ว่า เป็นผู้สร้างความเจริญให้แก่อณาจักร ทรงแผ่ขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง และยังไค้ทรงสร้างอนุสาวรีย์และปูชนียสถานมากมายหลายแห่ง ยิ่งไปกว่านั้นพระนามของพระองค์ยังเกี่ยวข้องกับคาบ

¹นิคม มุลิกะคามะ แผ่นดินไทยในอดีต หน้า 355

*ปัจจุบันอยู่ในจังหวัด ชมบอง ชัมม (Thbong Kamm) ทางตะวันออกของกำพงจาม (Kampong Cham) แต่บางตำราไม่มีกล่าวถึง

สิริวัฒน์ คำวันสา อิทธิพลวัฒนธรรมอินเดียในเอเชียอาคเนย์ หน้า 39

ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งยังคงรักษาไว้ที่พระราชวังตลอดมา กษัตริย์ทุกพระองค์ต้องทรงคำนึงในพิธีราชาภิเษก หลังจากที่ได้รับองค์สวรรคตแล้ว พระราชโอรส คือ พระเจ้าชัยวรมันที่ 3 ขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ. 1393 - 1412 ทรงเจริญรอยตามพระราชบิดา ทำให้อาณาจักรกับพญาแผ่ไพศาลมาก จากหลักฐานในพงศาวดารจีน บันทึกไว้เมื่อ 1406 กล่าวถึงอาณาจักรกับพญาขณะนั้นไ้รวมเอาตอนกลางของอินโดจีนไว้หมดทางคามเหนือจกดินแดนญวน¹

ต่อมาในรัชสมัยของพระเจ้าอินทรวรมันที่ 1 ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. 1420 - 1432 พระองค์ทรงตั้งราชธานีที่ตำบลระแวส คือ อำเภอสุทรนิคมในปัจจุบันนี้ พระองค์ทรงเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาพราหมณ์นิกายหริหระมาก ได้ทรงสร้างปราสาทตากดเป็นหริหรัลัษ คือ สถานที่หริหระ (หริ = พระอิศวร, หระ = พระนารายณ์) และประวัติศาสตร์บางฉบับกล่าวว่า ในตอนปลายรัชกาลได้ทรงสร้างราชธานีใหม่ คือ นครธมในปัจจุบัน แต่การก่อสร้างยังไม่สำเร็จก็สวรรคตเสียก่อน

กษัตริย์ที่ได้ครองราชสมบัติต่อมาคือ พระเจ้ายโศวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1432 - 1487) พระราชประวัติกล่าวว่าทรงสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์ของ คัมภูระ * พระองค์ทรงเป็นนักรบที่เก่งกล้าสามารถได้ทรงขยายพระราชอาณาเขตให้กว้างขวางออกไป คำว่าประวัติศาสตร์บางเล่มกล่าวว่า ทรงมีพระราชอำนาจเหนืออาณาจักรจัมปา และสามารถยึดเมืองละโว้ อันเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรทวารวดีได้ทรงนำเชลยศึกไปสร้างราชธานีที่ค้างไว้นในรัชกาลก่อนจนสำเร็จ ทรงสถาปนาชื่อว่า ยโสธรปุระ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า นครธม หมายถึง พระนครหลวง พระองค์ทรงสร้างอาศรมนั้นสำหรับนิกายไศวะ นิกายไวษณพ และพุทธศาสนา ไว้ใกล้ ๆ กับราชธานีของพระองค์²

¹สิริวัณน์ คำวันสา อิทธิพลวัฒนธรรมอินเดียในเอเชียอาคเนย์ หน้า 40

เข้าใจว่า คือ สมโบร์ (Sombor) เป็นเมืองหลวงของเจนละบก

²ม.จ.สุภัทรทิศ กิตกุล ศาสนาพราหมณ์ในอาณาจักรขอม หน้า 114

นอกจากเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวแล้ว นวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย ยังได้รับอิทธิพลจากลัทธิหริหระ ซึ่งเป็นลัทธิที่นับถือกันอย่างแพร่หลายในสมัยขอมโบราณ

ลัทธิหริหระ เป็นลัทธิหนึ่งในศาสนาพราหมณ์ เป็นลัทธิที่ผสมกลมกลืนระหว่าง ไวษณพนิกาย กับ ไศวนิกาย คือ นับถือทั้งพระวิษณุ และพระศิวะ¹ (หรือ คือ พระวิษณุ และ หระ คือ พระศิวะ) พระหริหระที่เป็นรูปเคารพปรากฏเป็นประติมากรรมรูป พระวิษณุกับพระศิวะผสมผสานเป็นองค์เดียวกัน เรื่องราวระหว่างพระวิษณุกับพระศิวะนั้นมีเรื่องเล่าอยู่ในคัมภีร์หริวงศ์ว่า ครั้งหนึ่งพระอิศวรกับพระนารายณ์กำลังต่อสู้กัน พระแมชฌิมไถมาอ้อนวอนพระพรหมให้ไประงับเหตุ พระพรหมได้เข้าใกล้เกลี้ย เมื่อพระอิศวรและพระนารายณ์มีไมตรีกันแล้วต่างก็เข้าสวมกอดกันด้วยความยินดี พระพรหมได้เห็นเหตุการณ์เช่นนั้นจึงรับสั่งกับพราหมณ์มารกันทยะซึ่งนั่งอยู่ใกล้ ๆ ว่า

"โอพราหมณ์ บณฺฑูเขามันหระ ในแม่น้ำลินี ฉันได้มองเห็นพระภาวะ และเกศวะ พระหระและอายุตะในเวลากลางคืน พระหริ (นารายณ์) ภายใต้อลักษณะของพระหระ (อิศวร) และลักษณะของพระหระภายใต้อลักษณะของพระหริ พระหระทรงเครื่องแต่งองค์สีทอง พระหัตถ์ทรงถือสังข์ จักร และคทา พระหริทรงหนังเสือ พระหัตถ์ทรงถือตรีศูล และหอก พระหระทรงครุฑ และพระหริทรงโค"²

สำหรับเทวรูปพระหริหระนั้น พระอิศวรและพระนารายณ์ทรงรวมเป็นองค์เดียวกัน เช่นเดียวกับพระอิศวรและพระอุมาในรูปอรรชนารีศวร คือ ชีกขาเป็นพระอิศวร และชีกขายเป็นพระนารายณ์ (แทนรูปพระอุมาในอรรชนารีศวร) พระอิศวรและพระนารายณ์ทรงสวมหมวกทรงกระบอ (กิรีฎะ) สำหรับเศียรครึ่งหนึ่งของ

¹ม.จ.สุภัทรทิศ กิตกุล ศาสนาพราหมณ์ในอาณาจักรขอม หน้า 114

²ก. หน้า 115

พระอิศวรทรงมีพระเนตรที่สามอยู่ครึ่งหนึ่งบนพระนลาฏและทักจันทร์เป็นปิ่นอยู่เหนือ
ชฎา มงกุฎ บนเทวรูปพระหริหระ บางองค์มีพระเนตรที่สามบนพระนลาฏก็อาจมี
อยู่เต็มดวง จันทร์เสี้ยวที่ทักเป็นปิ่นอาจมีอยู่เต็มหรือแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ลัทธิหริหระ มีแหล่งกำเนิดในประเทศอินเดีย แล้วแพร่เข้ามาในประเทศไทย
เขมร ปรากฏหลักฐานครั้งแรกเป็นประติมากรรมในสมัยพระเจ้าอวรมันที่ 2¹
ประมาณ พ.ศ. 1182 ซึ่งเป็นราชวงศ์ที่ 2 ของอาณาจักรเจนละ (กัมพูชา) และ
ต่อมาปรากฏอยู่ในจารึกวัดไพรวัล ซึ่งเป็นจารึกสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 1 ครองราชย์
ใน พ.ศ. 1200 ซึ่งกล่าวถึงการเคารพบูชาพระหริหระไว้ด้วย ลัทธิหริ-หระแพร่หลาย
มากในอาณาจักรกัมพูชา จนกระทั่งนำมาตั้งเป็นชื่อเมืองหลวงว่า หริหรัลย์ ซึ่งหมายถึง
สถานที่แห่งพระหริหระ

จินตวีร์ วิวัชน์ ได้นำข้อมูลทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีขอมดังกล่าว
มาใช้ในเรื่องอมฤตาลัยเพียงบางส่วน ดังแจกแจงคือ

1. ในคานภูมิหลังของตัวละครเอก คือ พันชุมเทวี จินตวีร์ วิวัชน์ ระบุ
ให้เป็นพระธิดาของพระเจ้ายโสวรมันที่ 1 ดังที่ พันชุมเทวี เป็นผู้บอกเล่าแก่ ร.ต.ท.
ทัศนเทพ พิณสุพรรณ และนายแพทย์สโรชพันธุ์ สโรชา ว่า "...พันชุมเทวีเป็น
ราชธิดาของพระเจ้ายโสวรมันผู้ครองกรุงหริหรัลย์ ในตอนต้น และยโสธรปุระ ใน
ตอนต่อมา..."² จินตวีร์ วิวัชน์ ได้ปูพื้นฐานข้อมูลประวัติศาสตร์ในรัชสมัยนี้โดย
ผ่านความนึกคิดของ ไวยุทธ์ อมรวัช นักโบราณคดีหนุ่ม ไว้ว่า

¹พร้อม สุทัศน์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณสถาน และพระพิมพ์
สมัยศรีวิชัย ลพบุรี หน้า 56

²จินตนา ภักดีชายแถม อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 1080

"...ครองราชย์อยู่ในระหว่างปี 1432 - 1433 ทรงมีราชธานี
อยู่ที่เมืองหริหรัลย์ อันเป็นพระนครหลวง ต่อมาเมืองหริหรัลย์เจริญ
รุ่งเรืองมากขึ้น จนผู้คนหลั่งไหลมาแออัดคับแอัดมากเกินกว่าพื้นที่
พระเจ้ายโสวรมันจึงทรงขยายราชธานีไปตั้งใหม่ที่เมืองยโสธรปุระ
ซึ่งกลายเป็นพระนครหลวงของอาณาจักรกัมพูชาสืบมาจนเสียเอกราช
พระองค์ทรงสร้างศิลปและสถาปัตยกรรมขอมไว้มาก ปราสาทหินบน
เขาพระวิหารก็สร้างขึ้นเหนือที่วเขาพนมคงรัก โดยบัญชาแห่งพระองค์
เพื่อให้เป็นเทวสถานของพระผู้เป็นเจ้าตามลัทธิศาสนาพราหมณ์..."¹

จากข้อความทั้งสองตอนนี้แสดงให้เห็นว่า จินตวิร์ วิวัชน์ ได้นำเอาข้อมูล
ประวัติศาสตร์ในรัชสมัยพระเจ้ายโสวรมันที่ 1 ซึ่งมีเหตุการณ์สำคัญคือ การย้ายราชธานี
จากเมืองหริหรัลย์ไปอยู่ที่เมืองยโสธรปุระ และได้อาศัยชื่อเมืองหลวงใหม่แห่งนี้เป็น
ชื่อตัวละคร คือ ยโสธรีรา ซึ่งเป็นน้องสาวของพันธุเมเหว ซึ่งต่อมาได้ถูกพันธุเมเหวลอบ
วางยาพิษพร้อมกับกูปเพนทรา

นอกจากนี้ จินตวิร์ วิวัชน์ ได้กล่าวถึงเมืองหริหรัลย์ว่า "...เมืองหริ
หรัลย์สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 และเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมาจนกระทั่งถึง
สมัยพระเจ้ายโสวรมัน..."² แล้วยังได้กล่าวถึงลัทธิพราหมณ์ ซึ่งเป็นลัทธิที่นับถือ
จนถึงกับนำมาเป็นชื่อเมืองหลวง จินตวิร์ วิวัชน์ ได้บรรยายถึงลักษณะของเทวรูป
และลัทธิความเชื่อในบทบรรยาย และบทสนทนาระหว่างพินธุเกีหรือพันธุเมเหวกับสถาพร
โพสิฐกุล ว่า

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น อมฤตาลัย เล่ม 1 โดย จินตวิร์ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 170 - 171

²ดู หน้า 82

...ใหญ่ตระหง่านมโหฬารตั้งท่าอยู่บนแท่นหิน คือเทวรูปศิลาขนาดมหึมา
องค์หนึ่งสลักด้วยหินทั้งแท่งเป็นรูปทรงอันไคล่คส่วนของเทพเจ้าผู้มี
สี่กร ทรงอาวุธต่าง ๆ กว้างพักรศรีเหลี่ยมใหญ่เน้นเครือขรึมคึก
บนเศียรสวมเครื่องประดับทรงกระบอกลายหมวกแขกสลักลวดลาย
ละเอียดคืบ ภายทอนบนของเทวรูปเปลือยเปล่า ส่วนทอนล่างสลัก
เป็นรูปภูษาทรงจีบแนบเพลอันใหญ่หนา

"สนใจหรือคะ"

เสียงพินทุก็กังขึ้นข้าง ๆ ชายหนุ่มจึงหันมามองด้วยสีหน้างง

"เทวรูปอะไรครับนี่ใหญ่เหลือเกิน"

"พญาหริหระใจละคะ คือ พระอิศวรกับพระนารายณ์รวมกัน

ชาวขอมสมัยโบราณนับถือมากถึงกับสร้างเมืองหลวงให้ชื่อว่า หริหราลัย
เพื่อเป็นการสักการะแก่พระหริหระองค์นี้"¹

จินตวีร์ วิวัชณ์ ไก่กล่าวถึงพระหริหระไว้อีกหลายตอน แต่มิได้ให้
รายละเอียดมากนัก ส่วนใหญ่ใช้ประกอบในฉากเพื่อสร้างบรรยากาศ นอกจากนี้ยัง
กล่าวถึงเกียรตินมุข อันเป็นภาพแกะสลักเป็นรูปปอสูรที่มีแท่นหน้า ไม่มีขากรรไกรล่าง
มีแขนและมือเท่านั้น บางทีก็เรียกว่า "หน้ากาฬ" มักสลักไว้ตามหน้าบัน หรือข้าง
เสาและฝาดนังของเทวาลัย หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ของขอมโบราณ เช่น หน้าบัน
ปราสาทพนมรุ้ง ในจังหวัดบุรีรัมย์ก็ปรากฏภาพแกะสลักเป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ
มีเกียรตินมุขแบกอยู่ข้างล่าง เป็นต้น

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัชณ์

จินตวีร์ วิวัชณ์ ได้นำเอารูปภาพแกะสลักหินซึ่งเป็นหน้าอสูรเกียร์ทิมูขึ้นมาเป็นตัวละครประกอบในเรื่อง โดยนำมาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงอำนาจเหนือธรรมชาติของตัวละครเอกคือ พันชุมเทวี ที่สามารถใช้พิธีกรรมทางไสยศาสตร์สร้างให้รูปแกะสลักนี้มีชีวิตขึ้นมาได้ และสามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ตามที่พระนางต้องการ ถึงที่ พันชุมเทวี ได้ใช้ให้เกียร์ทิมูไปทำร้ายศัตรูที่พยายามลี้ภัยหนีเรื่องราวอันเป็นความลับของพระนาง ได้แก่ ไวฑูรย์ อมรรักษ์ นักโบราณคดีไทย และ ดร.ภุคศอร นักโบราณคดีชาวเขมร

จินตวีร์ วิวัชณ์ ได้บรรยายถึงพฤติกรรมของเกียร์ทิมูอันเกิดจากอำนาจเหนือธรรมชาติไว้ตอนหนึ่งว่า

ศิระศิลารูปเกียร์ทิมูอันน่าเกลียดน่ากลัว ซึ่งตั้งสงบนิ่งอยู่บนโต๊ะทำงานของไวฑูรย์นั้น บัดนี้มันปาฏิหาริย์มาอยู่หัวเตียงของเขาอย่างน่ามหัศจรรย์ และสิ่งที่มีมันกำลังกระทำอยู่นั้นน่าสยดสยองไปกว่าปาฏิหาริย์ของมันมากนัก

ควยแขนศิลาทั้งสองข้างมันไ้ชยันศิระศิระคืบคลานไปตามโต๊ะนั้นอย่างแซมซาและระวังระไว กระนั้นก็ยังเกิดเสียงค่อย ๆ เมื่อแขนศิลาคืบคลานไปกับเนื้อไม้ที่ละน้อย...มันคืบขยับไถลเข้าไปทุกที...ทุกที...

คงตาโปนกลมแดงก่ำนั้นขยับกลอกไปมาแล้วเพ่งจ้องมองไวฑูรย์ อย่างประสงคราย ด้วยความพยายามให้เจ็บที่สุด ศิระประหลาดใช้มือทั้งสองยันกับพื้นจนเคลื่อนไหวส่วนหัวลงไปสู่เตียงนั้น ห่างจากนักโบราณคดีหนุ่มไม่ถึงศอก เพ่งตาอันเหลือกโปนไปยังดวงหน้าของชายหนุ่ม แล้วอาปากอันมีแต่ฟันแหลมคม ปราศจากซากกรรไกรล่าง แสยะเหยียดยิ้มอย่างเหี้ยมโหด ในขณะที่มือศิลา

ก่ายำทั้งสองยื่นออกไปข้างหน้าที่ละน้อย หมายล่ำคอไวฑูรย์
เป็นเป้า...¹

2. ในค่านฉากและบรรยายกาศของเรื่อง จินตวีร์ วิวัธน์ นำสถาปัตยกรรม
การก่อสร้างปราสาทหินขอมโบราณ และเทวรูปพระหริหระมาประกอบในการสร้างฉาก
และบรรยายกาศให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ดังบรรยายฉากภายในห้องลับบ้านพันทิวก็

แสงสว่างอันเกิดจากคบไฟที่จุดไว้ตามผนังห้องเป็นระยะ
เผยให้เห็นสภาพห้องทั้งกว้างทั้งยาว ไคฉนัคตา ตกแต่งไว้ให้ดู
มีลักษณะคล้ายวิหารหรือเทวาลัยโบราณไม่มีฉีก สถาพร รุสสีก
เยือกเย็นในใจเมื่อมองไปรอบกาย เสาหินกลมใหญ่ที่ค้ำยัน
หลังคามองดูเหมือนเสาวิหาร ทั้งเสาเหล่านั้นมีรูปสลักหิน
ขนาดเท่าตัวคนเป็นรูปนางอัปสรและอสูร กลอกจนเทวรูปคาง ๆ
ตั้งประกับอยู่มากมาย เทวรูปสำริดเป็นเงาวิบขนาดต่าง ๆ กับ
ตั้งอยู่พื้นนั้นน้อยอย่างเป็นระเบียบและดูเหมาะสมไม่ขัดตา

แต่ที่น่าพิศวงที่สุดก็คือ ทรายทองคำในสุกของห้องวิหารนั้น...
ใหญ่ตระหง่านมหึมา จังก่าอยู่บนแท่นหิน คือเทวรูปศิลาขนาดมหึมา
องค์หนึ่งสลักด้วยหินทั้งแท่งเป็นรูปทรงอันไคฉนัคส่วนของเทพเจ้า
ผู้มีสิริทรงอาวุธต่าง ๆ กวางพักตร์สี่เหลี่ยมใหญ่ขึ้นเศียรคหวิม
คอนขวางคู่กัน บนเศียรสวมเครื่องประกับทรงกระบอกลาย
หมวกแขกสลักลวดลายละเอียดคียบกายท่อนบนของเทวรูปเปลือยเปล่า
ส่วนท่อนล่างสลักเป็นภูษาทรงจับแนบเพลอันใหญ่หนา กวางเนตร
หลุมมองต่ำเหมือนเพงจมองดูมาเยื่อนอย่างไม่พึงพระทัย...²

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 462 - 463

²ก. หน้า 80 - 81

นอกจากนี้ จินตวีร์ วิวัชน์ ยังได้นำเอาลักษณะการแต่งกายของนางอัปสรที่แกะสลักอยู่ตามฝาผนังเทวาลัย และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ของขอมมาประกอบการแต่งกายของตัวละครเอก คือ พันธุมเทวี ดังที่ จินตวีร์ วิวัชน์ ได้บรรยายไว้ตอนท้ายเรื่อง ขณะที่แสดงท่าร่ายรำราวโจท หักเทพ พิณุเศรณี และนายแพทย์ สโรชพันธุ์ สโรชา ได้เห็นอย่างชัดเจนว่า

...คือร่างของนางพญาคชหนึ่งซึ่งกอรป้วยสง่าราศีเป็นเลิศล้ำในชุดพัศตราภรณ์สีทองระยับที่จับชายจับทบปลายเข้าหากันทางคานหนาอย่างหมิ่นเหม่วรกายส่วนบนปกคลุมด้วยอุบะระยาขนาคีใหญ่ที่แผ่ประดับทั้งแกวขวางลำคอระหงลงมาจนถึงกลางทรวงอวบสะพรั่งกิ่งคอกบัวคู่ที่ปราศจากพัศตราภรณ์ใด ๆ...

...เรือนผมค้ำสนิทรวบเกล้าขึ้นไปเป็นจอมอยู่กลางกระหม่อม คาคประดับด้วยศิริภรณ์ทองคำ ผั่งเพชรพลอยพรราวคาปอยผมที่แยกจากจอมขมวดเป็นแฉก ๆ ออกไปรอบคานเป็นช่อชั้นเหมือนทรงผมรูปสลักนางอัปสรที่ปราสาทนครวัด¹

จินตวีร์ วิวัชน์ ได้นำเอาข้อมูลประวัติศาสตร์และโบราณคดีของสมัยโบราณมาประกอบในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย โดยนำมาสร้างเป็นภูมิหลังของตัวละครเอก คือ พันธุมเทวี และใช้สร้างตัวประกอบในเรื่องคือ เกียรติมุข นอกจากนี้ยังนำเอาสถาปัตยกรรมและประติมากรรมในสมัยนั้นมาสร้างฉากและบรรยากาศของเรื่อง ซึ่งมีส่วนช่วยให้เรื่องสมจริงขึ้น

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 1074

1.3 ประวัติศาสตร์และโบราณคดีอียิปต์

แหล่งที่มาอีกที่หนึ่งของความคิดและจินตนาการเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติที่ จินตวิทย์ วิวัชณ์ นำมาสร้างนวนิยายเหนือธรรมชาติก็คือ ประวัติศาสตร์และโบราณคดีอียิปต์ ซึ่งข้อมูลทั้งกล่าวได้แสดงถึงอารยธรรมเก่าแก่และมหัศจรรย์ของโลก เช่น มัมมี่ ปิรามิด และสุสานเก็บพระศพต่าง ๆ ที่นักโบราณคดีได้ค้นพบ จินตวิทย์ วิวัชณ์ กล่าวว่า เธอสนใจและประทับใจในเรื่องราวเกี่ยวกับอารยธรรมของอียิปต์โบราณนี้มากเป็นพิเศษ¹ และเธอได้นำความคิดเรื่องชีวิตอมตะหรือการฟื้นคืนชีพของผู้ที่ตายไปแล้วมาเป็นสาระหลักในนวนิยายหลายเรื่อง เช่นเรื่อง อมฤตาลัย คัมภีร์ภูต สาบนรสิงห์ และ บ้านศิลาทราย และยังมีนวนิยายอีกเรื่องหนึ่งที่เป็น การนำเอาอารยธรรมอียิปต์ โดยเฉพาะด้านความคิดความเชื่อจากข้อมูลทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี คือ นวนิยายเรื่อง ไต้เงาปิรามิด ซึ่งถึงแม้ว่ามีเพียงเรื่องเดียว แต่เนื้อหาของนวนิยายเรื่องนี้ก็เป็นข้อพิสูจน์ถึงความสนใจ และการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับอารยธรรมอียิปต์ของผู้ประพันธ์ได้เป็นอย่างดี

สังเขปประวัติศาสตร์และโบราณคดีอียิปต์ที่เกี่ยวข้อง นักประวัติศาสตร์ได้แบ่งช่วงเวลาของประวัติศาสตร์สมัยโบราณของอียิปต์ออกเป็น 5 สมัย คือ

1. สมัยก่อนราชวงศ์ (Early Pre - dynastic Period)
2. สมัยราชวงศ์ (Dynastic Period)
3. สมัยราชอาณาจักรเก่า (The Old kingdom Period)
4. สมัยราชอาณาจักรกลาง (The Middle kingdom Period)
5. สมัยราชอาณาจักรใหม่ (The New kingdom Period)²

¹จินตนา ภักดีชายแดน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วลีรัตน์ สิงห์รา เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่บ้านพัก ซอย 113 ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2527

²จิตติมา พิทักษ์ไพรวรรณ ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ หน้า 7 - 20

ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่เกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้อยู่ในสมัยราชวงศ์และสมัยอาณาจักรใหม่ ยังมีข้อมูลทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีโดยสังเขป ดังนี้

สมัยราชวงศ์ (ประมาณ 1300 – 2687 ก่อนคริสตกาล)

ก่อนหน้านี้อียิปต์แบ่งแยกกันเป็น 2 ภาค คือ อียิปต์บน (Upper Egypt) และอียิปต์ล่าง (Lower Egypt)¹ ต่อมาเมื่อราว 3100 ปี ก่อนคริสตกาล ฟาโรห์เมนิส (Menes) ได้รวบรวมดินแดนแถบนี้คือ ทั้งอียิปต์บน และอียิปต์ล่าง เข้าเป็นอาณาจักรเดียวกัน แล้วสถาปนาราชวงศ์ที่ 1 ขึ้น โดยมีเมืองหลวงอยู่ที่เมืองอเบโดส (Abedos)

สำหรับเรื่องราวของฟาโรห์เมนิส นี้ยังรางเลือน แต่มีการขุดค้นพบหลักฐานบางประการ คือ ภาพแกะสลักบนแผ่นหินเกาแก้ว คำนวณอายุประมาณ 3,000 ปี ก่อนคริสตกาล มีชื่อเรียกว่า แผ่นหินของนาเมอร์ (Palette of Narmer) ซึ่งเป็นรูปของฟาโรห์เมนิส ทรงมงกุฎของกษัตริย์ฝ่ายอาณาจักรกำลังลงอาญาศัตรู มีรูปเหยี่ยวสัญลักษณ์ของเทพเจ้าโอริสผู้พิทักษ์ท้องฟ้า และปกป้ององค์กษัตริย์ชนาบซาง รูปคนตกบาบิรัส ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของอาณาจักรล่าง บนยอดของแผ่นหินทำเป็นรูปเทพีฮาซอร์ผู้มีรูปลักษณะเป็นหัววัว ไต่ฝ่าพระบาทของฟาโรห์ทำเป็นรูปศัตรูสองคน²

หลังจากฟาโรห์เมนิส ได้สถาปนาราชวงศ์ที่ 1 แล้วได้มีการสืบสันตติวงศ์มาอีกราชวงศ์หนึ่งคือ ราชวงศ์ที่ 2 ซึ่งนักประวัติศาสตร์ได้แบ่งช่วงระยะเวลาของสองราชวงศ์นี้ให้เป็นสมัยราชวงศ์ (Dynastic Period) อยู่ระหว่างสมัยก่อนราชวงศ์ (Early Pre - dynastic Period) กับสมัยอาณาจักรเก่า (The Old

¹พระยาอนุমানราชชน ประวัติศาสตร์โลกสมัยโบราณ โดย เสรีบริโกเศศ (นามแฝง) หน้า 69

²กำจร สุนพงษ์ศรี ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกสมัยโบราณ หน้า 13

kingdom Period) ซึ่งสมัยนี้เริ่มตั้งแต่ปี 2686 ก่อนคริสตกาล เป็นต้นมา ซึ่งตรงกับสมัยราชวงศ์ที่ 3 ซึ่งฟาโรห์ไซเซอร์ (Zoser) ได้ย้ายราชธานีจากกรุงอเบโดส (Abedos) ไปที่กรุงเมมฟิส (Memphis)

สมัยอาณาจักรใหม่ (ประมาณ 2040 – 2786 ก่อนคริสตกาล)

สมัยนี้เริ่มขึ้นในสมัยราชวงศ์ที่ 18 เป็นสมัยที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์มากมายที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านการปกครอง การทหาร และศิลปวัฒนธรรมของอียิปต์¹

เหตุการณ์สำคัญในสมัยอาณาจักรใหม่ที่เกี่ยวข้อง คือ การปฏิรูปศาสนาในปลายราชวงศ์ที่ 18 ในรัชสมัยของฟาโรห์อาเมนโฮเตปที่ 4 (Amenhotep IV)² ซึ่งทำให้เกิดความวุ่นวายทางการเมืองในรัชสมัยต่อมาคือ ฟาโรห์ทุตันคาเมน

ในศาสนา อียิปต์สมัยอาณาจักรใหม่นี้ยังคงรับถ่ายทอดมาจากสมัยราชอาณาจักรกลาง (Middle kingdom 2040 – 1786 ปีก่อนคริสตกาล) ซึ่งมีความเชื่อ 3 ประการ³ คือ

1. ความเชื่อในลัทธิวิญญาณนิยม คือ เชื่อว่าสรรพสิ่งทั้งหลายในโลกมีวิญญาณสิงอยู่ทั่วไป จึงมีการนับถือเทพเจ้าหลายองค์ หรือเรียกว่า พหุเทวนิยม (Polytheism) เกิดขึ้น แม่น้ำไนล์ ภูเขา หรือเมืองต่าง ๆ จะมีเทพเจ้าประจำหน้าที่พิทักษ์รักษา เทพเจ้าสูงสุดหรือเทพบิดาคือ รา หรือ เร (Ra or Re) เป็นสุริยเทพ⁴ เกบ (Geb) เป็นเทพเจ้าประจำพื้นโลก ซึ่งมี นัท (Nutt) เป็นแม่เหสี

¹ ชิตินา พัทธไพโรวัน ประวัติศาสตร์ทั่วไป หน้า 58

² กัจจร สุพงษ์ศรี ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกสมัยโบราณ หน้า 67

³ ก. หน้า 50

⁴ ชิตินา พัทธไพโรวัน ล.ก. หน้า 26

และเป็นเทพองค์ฟา โอซิริส (Osiris) เป็นเทพเจ้าแห่งความอุดมสมบูรณ์ คือ
แม่น้ำไนล์¹ ไอสิส (Isis) เป็นเทพีแห่งความดี เซท (Set) เป็นเทพเจ้าแห่ง
ความชั่วร้าย เทพเจ้าเหล่านี้จะมีลักษณะแตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีลักษณะผสมระหว่าง
มนุษย์และสัตว์ เช่น เทพีไอสิส นั้นมีลักษณะเป็นมนุษย์แต่มีพระเศียรเป็นโค เป็นต้น

2. มีความเชื่อในโลกหน้า สวรรค์ นรก และการกลับฟื้นคืนชีพใหม่ โดย
เชื่อว่าคนที่ตายไปแล้ววิญญาณที่เรียกว่า กา (Ka) จะออกจากร่างไปให้เทพโอซิริส
พิพากษาความดีความชั่ว เมื่อหมดเวรกรรมแล้ว วิญญาณจะหวนกลับเข้าร่างเดิมใหม่
ดังนั้นจึงมีประเพณีการรักษาศพให้อยู่ในสภาพที่ไม่เน่าเปื่อย เรียกว่า มัมมี่ (Mummy)
ขึ้น เพื่อคอยรับวิญญาณที่จะกลับเข้าร่างเดิม

3. ฟาโรห์มีฐานะเป็นตัวแทนของเทพเจ้าหรือสมมุติเทพ ทรงมีอำนาจเหนือ
ทุกคนในแผ่นดิน เมื่อสิ้นพระชนม์ก็จะได้รับการสักการะบูชาเทพเจ้า และจากความเชื่อ
เรื่องการฟื้นคืนชีพจึงทำให้มีการสร้างปิรามิด หรือสุสานเพื่อเก็บพระศพและทรัพย์สินสมบัติ
ไว้รอคอยการฟื้นคืนชีพของกษัตริย์

จากความเชื่อแบบวิญญาณนิยม และการนับถือเทพเจ้าหลายองค์ ทำให้นักบวช
มีความสำคัญในฐานะเป็นผู้ติดต่อระหว่างมนุษย์กับเทพเจ้า ซึ่งเป็นเหตุให้สถานภาพของ
ฟาโรห์ไม่มั่นคงในรัชสมัยฟาโรห์อเมนโฮเตปที่ 4 พระองค์ต้องการรักษาสถานภาพและ
เสริมสร้างพระราชอำนาจของพระองค์ จึงทรงออกประกาศห้ามนับถือเทพเจ้าหลายองค์
ทรงบังคับให้ประชาชนหันมานับถือเทพเจ้าที่พระองค์ทรงเรียกว่า อาเทน (Aten)
เพียงพระองค์เดียว เป็นเทพเจ้าสูงสุด ทรงเปลี่ยนพระนามเป็นฟาโรห์อะเคนาเทน
(Akhenaten) ซึ่งแปลว่า "ผู้ที่เทพเจ้าอาเทนพอพระทัย" อีกด้วย และได้ทรงย้าย
ราชธานีจากกรุงธีบส์ไปอยู่ที่ เทล - เอล - อะมาร์นา (Tell - el - Amarna)
นอกจากนี้ยังทรงบัญชาให้ทำลายรูปเคารพต่าง ๆ ทั้ง ปิควิหาร เทวาลัยให้มีการกระทำ

¹พระยาอนุমানราชชน ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ โดย เสรีรักษ์โกเศศ
(นามแฝง) หน้า 97

พิธีกรรมเกี่ยวกับเทพเจ้าต่าง ๆ มีการสังหารพระชนม์ผู้ใหญ่ที่ชักขึ้นจำนวนมาก เป็นการ
 วิจารณ์อำนาจของพวกพระโดยสิ้นเชิง สร้างความเคียดแค้นให้แก่ผู้ที่นับถือเทพเจ้า
 หลายองค์ซึ่งมีนักบวชเป็นหัวหน้า ดังนั้นเมื่อฟาโรห์พระองค์นี้สิ้นพระชนม์ลง พวก
 นักบวชจึงบังคับยุวกษัตริย์ พระนามว่า ทูตันคาเมน หรือตุเตงคามอน (Tutankhamen
 or Tutenkhamon) ให้อย่าราชาขึ้นกลับไปยังกรุงธีบส์ และยอมรับนับถือศาสนาเก่า
 กังเดิม ทูตันคาเมน เป็นฟาโรห์องค์สุดท้ายของราชวงศ์ที่ 18 ต่อมาฟาโรห์รามเสส
 ที่ 1 (Ramesses I) ได้สถาปนาราชวงศ์ที่ 19 ขึ้นในปี 1314 ก่อนคริสตกาล นักบวช
 จึงเข้ามามีบทบาททั้งด้านศาสนจักร และอาณาจักรอีกครั้งหนึ่ง

ในสมัยราชอาณาจักรใหม่นั้นนอกจากจะมีเหตุการณ์การปฏิรูปศาสนาเกิดขึ้นแล้ว
 ยังมีความเปลี่ยนแปลงในด้านการสร้างสุสานหรือวิหารจากในสมัยกลาง ที่มีการสร้าง
 สุสานหรือวิหารตามหน้าผา หรือร็อก - คัท - ทูมส์ (Rock - Cut - Tombs or
 Hypogaea)* ในสมัยราชอาณาจักรใหม่นี้มีลักษณะแตกต่างไปเล็กน้อย คือ ไม่เพียงแต่
 จะมีการเจาะหน้าผาลึกเข้าไปในภูเขาเท่านั้น หากแต่มีการสร้างออกมาภายนอก หรือ
 แยกออกมาสร้างต่างหาก กลุ่มบริเวณสุสานกษัตริย์ในยุคนั้นส่วนมากสร้างขึ้นในบริเวณ
 ที่เรียกว่า หุบเขากษัตริย์ (Valley of the King) ซึ่งอยู่ในหุบเขาฝั่งทิศตะวันตก
 ของแม่น้ำไนล์ไม่ห่างจากกรุงธีบส์มากนัก¹

จากข้อมูลประวัติศาสตร์และโบราณคดีดังกล่าวนี้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำข้อมูล
 มาสร้างฉากและบรรยากาศในเรื่องเป็นส่วนใหญ่เพราะได้สร้างเรื่องราวทั้งหมดให้

* เป็นการสร้างสุสานด้วยการขุดเจาะหน้าผาตามภูเขาทำเป็นอุโมงค์ลึก
 เข้าไปภายในอุโมงค์จะก่อสร้างตกแต่งเลียนแบบปิรามิดทุกประการ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการ
 ลักลอบขุดสมบัติ

¹ กัจจกร สุพงษ์ศรี ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกสมัยโบราณ หน้า 65

เกิดขึ้นในประเทศอียิปต์ตลอดทั้งเรื่อง นอกจากนี้ยังได้นำข้อมูลบางประการมาสร้าง
ตัวละครในเรื่อง ดังจะกล่าวถึงโดยละเอียดดังนี้

ฉากและบรรยากาศ

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า เหตุการณ์ต่าง ๆ ในนวนิยายเรื่อง ไต้เงาปริศมิก
นี้เกิดขึ้นในประเทศอียิปต์ ดังนั้นฉากและบรรยากาศของเรื่องจึงใช้สถานที่และ
ส่วนประกอบอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ซึ่งกล่าวถึงการชกคนของคณะนักสำรวจ
โบราณคดีคณะหนึ่ง ที่เดินทางมาทำการชกคนสุสานของเนเฟอไรซิส เจ้าหญิงพระองค์
หนึ่งในสมัยราชวงศ์ที่ 19¹ ในตอนเปิดเรื่อง จินตวีร์ วิวัชน์ ได้กล่าวถึง แสงแดด
ในเวลาบ่ายที่ร้อนระอุของประเทศอียิปต์ และได้กล่าวถึงการรวบรวมอาณาจักรของ
อียิปต์ในสมัยราชวงศ์ (Dynastic Period) ว่า

...ดินแดนแห่งนี้เมื่อ 6,000 ปีเศษที่แล้วมาแล้ว นาเมอร์
ได้ทรงอุตสาหกรรมรวบรวมดินแดนขนาดเล็กเมืองน้อยอันรายรอบ
สามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำไนล์อันอุดมสมบูรณ์ก่อตั้งเป็นอาณาจักรขึ้นเป็น
ครั้งแรก

นั่นคือแรกเริ่มแห่งอารยธรรมอันแสนรุ่งโรจน์เรืองรองแห่ง
ลุ่มแม่น้ำไนล์ที่โลกแซ่ซ้องมาแล้วจะผ่านพ้นไปนานแสนนาน...
มหาอาณาจักรของนาเมอร์

ในฐานะปฐมฟาโรห์แห่งราชวงศ์ที่ 1 นาเมอร์ทรงวางรากฐาน
ให้มหาอาณาจักรของพระองค์กลายเป็นความมหัศจรรย์อย่างหนึ่ง
ของพิภพ²

¹จินตนา ภักดีชายแดน ไต้เงาปริศมิก โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง)

จินตวีร์ วิวัชน์ ไกล่ล่าวถึงชื่อของฟาโรห์พระองค์แรกของอียิปต์ว่า นามเมอร์ (เป็นชื่ออีกชื่อหนึ่งที่ไช้เรียกกษัตริย์ เมเนส (Menes) ฟาโรห์พระองค์แรกของอียิปต์) ซึ่งเป็นกษัตริย์ที่มาจากอียิปต์บน (Upper Egypt) สถานที่ในฉานนี้เป็่นบริเวณ "หุบเขากษัตริย์" เป็นบริเวณที่สร้างสุสานของกษัตริย์ในสมัยราชอาณาจักรใหม่ (The New Dynasty Period) ที่แยกออกมาสร้างสุสานที่หุบเขาทางหาก การสร้างสุสานในสมัยอาณาจักรกลาง ที่นิยมสร้างสุสานไว้ตามหน้าผาแบบ Rock - Cut - Tombs

กั้งที่ จินตวีร์ วิวัชน์ กล่าวว่ "ลักษณะของหุบผากษัตริย์ในสายตาของกัญชลี เป็นเทือกเขาหลายลูก เชื่อมติดกันหลายค่าน เป็นหน้าผาลาดชันในโอบอ้อมแห่งหน้าผาเหล่านี้ และที่บรรดาสุสานทั้งหลายของฟาโรห์แห่งราชวงศ์ที่ 18 และ 19 ฝังอยู่เรียงราย..."¹

อีกฉานหนึ่งคือฉานภายในสุสานของเจ้าหญิงเนเฟอไรติส ซึ่ง จินตวีร์ วิวัชน์ นำข้อมูลมาจากรายละเอียดภายในสุสานเก็บพระศพของ ตูตันคาเมน (Tutankhamen) ฟาโรห์องค์สุดท้ายของราชวงศ์ที่ 18 ซึ่งนักโบราณคดีได้ขุดค้นพบในปี ค.ศ. 1922² กล่าวกันว่ เป็นสุสานที่ยังคงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด ยังไม่ถูกลักลอบขุดสมบัติ หรือกระเทบกระเทือนใด ๆ

กำจร สุกงษ์ศรี³ ได้อธิบายว่ ลักษณะการก่อสร้างสุสานกับพระศพของ ตูตันคาเมนนั้นเห็นได้ชัดถึงความเร่งรีบ ไม่ใหญ่โตสมบูรณ์เหมือนของฟาโรห์องค์อื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากฟาโรห์พระองค์นี้สิ้นพระชนม์ในขณะที่ยังทรงพระเยาว์และอยู่ในระหว่างบ้านเมืองประสบปัญหาความขัดแย้งระหว่างอาณาจักรกับศาสนจักร อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิรูปศาสนาและวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เมือง เทล เอล - อะมาร์นา สมัย

¹จินตนา ภักดีชายแดน ไท่เงาปริามิก โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง)
หน้า 24

²ก. หน้า 133

³กำจร สุกงษ์ศรี ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกสมัยโบราณ หน้า 56 - 57

ฟาโรห์อะเคนาเตน หรือ อเมนโฮเตปที่ 4 (Akenaten or Amenhotep IV) สภาพภายในสุสานนั้นมีห้องต่าง ๆ คล้ายสุสานฟาโรห์ทั่วไป มีห้องเก็บทรัพย์สมบัติ มีประตูปีกสนิธ และประตูปีกวายุราประจำพระองค์ ภายในมีเครื่องใช้ไม้สอยส่วนพระองค์มากมาย เช่น ราชบัลลังก์ โต๊ะ เก้าอี้ ตลอดจนการะและเสเบียงสำหรับกษัตริย์ในการเดินทางอันยาวนานและเต็มไปด้วยอันตรายจากโลกนี้ไปสู่ปรโลก สิ่งของส่วนมากทำขึ้นด้วยไม้หุ้มด้วยทองคำ เพื่อความสง่างามและคงทน หีบพระศพสลักด้วยหินแกรนิตเหลือง ทั้งประติมากรรมบนพระแท่นทอง บริเวณพระเศียรและพระหัตถ์ ห่อหุ้มด้วยหน้ากากทองคำ ซึ่งประติมากรอย่างงดงามด้วยอัญมณีมีค่า

จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้กล่าวถึงลักษณะการก่อสร้างอย่างเรียบง่ายของสุสานคูตันคาเมน เพื่อเปรียบเทียบกับสุสานที่เป็นฉากในเรื่อง แต่มีได้กล่าวถึงเหตุผลของความเรียบง่ายนี้ให้ผู้อ่านได้ทราบ ส่วนรายละเอียดของสุสานที่เป็นฉากในเรื่องนี้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้จำลองมาจากสุสานของคูตันคาเมนนั่นเอง โดยกล่าวว่าสุสานนี้มีเพียง 2 ห้อง คือ ห้องเก็บสมบัติ และห้องเก็บพระศพ เช่นเดียวกันในส่วนรายละเอียด จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้บรรยายว่า

...การโบกปูนด้วยฝีมือหยาบ ๆ จนมองเห็นก้อนศิลาข้างในบ่งบอก
ว่า ผู้สร้างสุสานนี้ก่อสร้างอย่างแข่งกับเวลา

หากเปรียบเทียบสมบัติในห้องมุขของสุสานฟาโรห์คูตันคาเมน
อันกระฉ่อนโลก จะเห็นว่าสมบัติส่วนพระองค์ของเนเฟอไรสิธ
มีอยู่เพียงหนึ่งในสี่ของฟาโรห์องค์นั้น...¹

นอกจากนี้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำเอาประติมากรรมของอียิปต์สมัยโบราณมาสร้างให้เกิดบรรยากาศแบบอียิปต์โบราณ ได้แก่ ประติมากรรมรูปสฟิงกซ์ (Sphinx)

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น ใต้เงาปิรามิด โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

มีลักษณะเป็นรูปสิงห์ แต่มีใบหน้าเป็นหญิง มักนิยมสร้างให้หมอบอยู่ข้าง ๆ ที่ฝั่งศพ¹
รูปปั้นของเทพีไอสิส (Isis) รูปปั้นของอนูบิส (Anubis) และวิฟาเทพ (Bast)
ซึ่ง จินตวิรุ วิวัชน นำมาจากเทพเจ้าที่ชาวอียิปต์โบราณนับถือ

เทพเจ้าที่ จินตวิรุ วิวัชน กล่าวถึงมากที่สุดมี 3 องค์ คือ รา หรือ เร
(Ra or Re) โอสิริส (Osiris) และเทพีไอสิส (Isis)

รา หรือ เร (Ra or Re)

คือ สุริยเทพ (The son - god) เป็นเทพเจ้าสูงสุดของชาวอียิปต์และ
เป็นเทพเจ้าแห่งแสงสว่างคือ ดวงอาทิตย์ มีเรือเป็นพาหนะ เทพเจ้า เร จะไล่เรือ
ทองขามขอบฟ้าจากทางทิศตะวันออกไปสู่ทิศตะวันตก เพื่อนำแสงสว่างมาสู่โลก² และ
สุริยเทพนี้จะแบ่งภาคมาเป็นกษัตริย์หรือฟาโรห์ปกครองแผ่นดินด้วย ฟาโรห์อียิปต์
หลายองค์จึงทรงพระนามที่มีความหมายว่า "โอริสแห่งเทพเจ้าเร"³ สัญลักษณ์
เทพเจ้ารา ที่ปรากฏที่เมืองยูน (Yun) เป็นหินรูปรางคล้ายปรางค์ เรียกว่า เบนเบน
(Benben) ประดิษฐานอยู่บนเสาหินสูง เรียกว่า โอเบลิสก์ (Obelisk)⁴ มีปลาย
ชี้ไปสู่ดวงอาทิตย์ ราเป็นเทพเจ้าที่ชาวอียิปต์นับถือคู่กันไปกับเทพเจ้าประจำท้องดิน
ของตน ดังที่ปรากฏต่อท้ายชื่อ เทพประจำเมืองธีบส์ คือ เอมอน (Amon) กลายเป็น
เอมอน - เร (Amon - Re) เป็นต้น ราชินีฐานะเป็นเทพีครมี นัท (Nut) เป็น
มเหสี มีโอริสคือ โอสิริส (Osiris)

¹ จิตติมา พิทักษ์ไพรวรรณ ประวัติศาสตร์ทั่วไป หน้า 63

² Wilhelm Max Muller. Egyptian Mythology. p. 26

³ Ibid. p. 29

⁴ จิตติมา พิทักษ์ไพรวรรณ ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ หน้า 26

โอซิริส (Osiris)

โอซิริส เป็นเทพเจ้าที่ชาวอียิปต์นับถืออย่างกว้างขวางทั่วประเทศ¹ ทั้งชนชั้นสูง และชนชั้นต่ำ² เพราะเป็นเทพเจ้าที่นำเอาความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศอียิปต์ เป็นเทพที่บันดาลให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหารต่าง ๆ และต่อมาความเคารพนับถือนี้มีมากขึ้นจนมีสภาพกลายเป็นเทพบดีแห่งแม่น้ำไนล์ เป็นเทพเจ้าแห่งแสงสว่าง และเป็นเทพเจ้าประจำดวงสวรรค์ เมื่อคนตายไปแล้ววิญญาณต้องไปให้การกับโอซิริส และคณะเทพอีก 42 องค์³ ว่าตนเองเป็นผู้ประพฤติถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ยึดมั่นในธรรมจริยาและศีลธรรมอย่างเคร่งครัด ผู้ตายจึงมักจะมีหนังสือเวทมนต์ดังกล่าวเขียนใส่ในม้วนกระดาษหรือผ้าหีบศพ เพื่อนำไปแสดงต่อเทพเจ้าโอซิริส เป็นการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน ตลอดจนความดีที่ได้ประกอบไว้ในโลกนี้ หนังสือดังกล่าวนี้เรียกว่า "บันทึกของมummy" (Book of the Dead) หรือ คัมภีร์ของผู้ตาย ซึ่งปรากฏอยู่มากมายบนผ้าหีบศพที่เรียกว่า คอฟินเท็กซ์ (Coffin Texts) ส่วนที่เขียนเป็นตัวหนังสือไว้ตามกำแพงเรียกว่า ปิรามิดเท็กซ์ (Pyramid Texts) เมื่อวิญญาณได้รับการพิสูจน์ และพิพากษาหมดเวรหมดกรรมแล้วก็จะกลับมาสู่ร่างเดิมฟื้นขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ชาวอียิปต์จึงมีวิธีการเก็บศพของผู้ตายไว้มิให้เน่าเปื่อยที่เรียกว่า มัมมี่ (Mummy) และสร้างปิรามิด (Pyramid) หรือสุสาน เพื่อเก็บศพและทรัพย์สินสมบัติไว้รอคอยการฟื้นคืนชีพ ซึ่งความคิดเรื่องการฟื้นคืนชีพนี้ก็มีที่มาจากเรื่องราวของเทพโอซิริสเอง⁵

¹พระยาอุนมานราชชน ศาสนาเปรียบเทียบ หน้า 96 - 97

²จิตติมา พัทธกิจไพบรวัน ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ หน้า 26

³พระยาอุนมานราชชน ล.ก. หน้า 27

⁴จิตติมา พัทธกิจไพบรวัน ล.ก. หน้า 27

⁵Welhelm Max Muller. Egyptian Mythology. p. 95

เรื่องราวของเทพโอซิริสปรากฏในเทพนิยาย (myth) ว่าครั้งหนึ่งโอซิริส ซึ่งเป็นเทพแห่งความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์และเป็นฝ่ายธรรมะ ได้ถูก เซ็ท (Set) เป็นเทพเจ้าแห่งความแห้งแล้ง ความมืด และความชั่วร้ายออกอุบายฆาตกาย ร่างกาย ถูกสับออกเป็นส่วน ๆ แล้วทิ้งลงแม่น้ำไนล์ เมื่อเทพีไอสิส (Isis) ผู้เป็นแม่เหลืทราบความเข้าจึงโศกเศร้าคร่ำครวญถึงสวามีน้ำตาของไอสิส ทำให้เกิดน้ำท่วมสองฝั่งแม่น้ำไนล์ เมื่อพบส่วนต่าง ๆ ของศพหมดแล้วได้นำมาประกอบกันเข้า โอซิริสจึงฟื้นขึ้นมาใหม่ และมีเทพนาซึนไปอยู่บนสรวงสวรรค์เสวยสุขอยู่บนนั้นเป็นนิรันดร์กาล การฟื้นคืนชีพของเทพโอซิริสนี้จึงทำให้ชาวเมืองอียิปต์เกิดความเชื่อในเรื่องการฟื้นคืนชีพดังกล่าว

ไอสิส (Isis)

ไอสิส เป็นเทพมเหสีของโอซิริส เป็นเทพเจ้าแห่งความดี¹ ซึ่งคอยช่วยเหลือ โอซิริส สวามีให้พ้นจากภัยของ เซ็ท (Set) ผู้เป็นศัตรู ชาวอียิปต์เชื่อว่า ไอสิสเป็นเทพที่คอยคุ้มครองคุณความดีทั้งปวง สัญลักษณ์ที่ชาวอียิปต์ใช้แทนพระองค์นั้น เติมเป็นรูปมนุษย์ผู้หญิงมีพระเศียรเป็นวัว ทอมาโคได้เปลี่ยนแปลงพระเศียรเป็นหน้าสตรี แต่มีเขาวัวทั้งคู้อยู่บนศีรษะ

นอกจากการกล่าวถึงเทพเจ้าเหล่านี้เพื่อสร้างบรรยากาศของเรื่องแล้ว ในตอนจบเรื่อง จินตวิทย์ วิวัชร์ ยังได้นำเอาอำนาจเหนือธรรมชาติของเทพเจ้ามาแก้ปัญหาให้เรื่องจบลงอีกด้วย กล่าวคือ ในขณะที่โฮมาร์ แอนเคอร์สัน ซึ่งระลึกชาติได้ และกลายเป็นนักบวชเมเนสราโดยสมบูรณ์ กำลังจะทำร้าย กัตชูชลี กรรณรัตน์ และ อับเคล ชายหนุ่มชาวอียิปต์ เพื่อนของกัตชูชลี อยู่ภายในสุสานที่ซุกคนนั้น กัตชูชลี ได้อ้อนวอนขออำนาจความศักดิ์สิทธิ์ขององค์เทพีไอสิส ซึ่งมีรูปปั้นอยู่ในสุสานแห่งนั้นช่วยเหลือ และในที่สุดรูปปั้นนั้นก็ไถ่ลงมาทับ โฮมาร์ แอนเคอร์สัน หรือ เมเนสรา ถึงแก่ความตาย

¹Welhelm Max Muller. Egyptian Mythology. p. 98 - 99

ทัวละคร

ทัวละครในนวนิยายเรื่อง ไท่เงาปิรามิด คือ เมเนสรา เป็นนอติศาติของ โอมาร์ แอนเคอร์สัน ซึ่งมีรายละเอียดที่เกี่ยวกับทัวละคร ดังนี้คือ

เมเนสรา เป็นหัวหน้านักบวชในราชวงศ์ที่ 19 เมเนสรามีความรักใคร่อยู่กับเจ้าหญิงเนเฟอโรสิส แต่ทั้งสองต้องผิดหวัง ฟาโรห์พระบิดาได้มีพระบัญชาให้เจ้าหญิงอภิเษกกับเจ้าชายปทาห์โฮเทป เมเนสราได้ปรุงยาพิษโดยเชื่อว่ายานี้จะสามารถรักษาสภาพศพมิให้เน่าเปื่อยได้ให้เจ้าหญิงดื่ม หลังจากที่เจ้าหญิงต้องราชทัณฑ์ให้จงจำไว้ตลอดชีวิต ต่อมาเมเนสราได้เข้าไปในสุสานที่เก็บพระศพเจ้าหญิงเพื่อขโมยพระศพ จึงถูกประหารชีวิตและได้มาเกิดใหม่เป็น โอมาร์ แอนเคอร์สัน

พิจารณาจากชื่อทัวละคร จินทวิร์ วิวัชน์ ได้ตั้งชื่อโดยเอาชื่อเทพเจ้ารามาประสมไว้ท้ายชื่อ ซึ่งวิธีการเช่นนี้ได้ความคิดมาจากการนำเอาชื่อเทพเจ้ารามาต่อท้ายชื่อของเทพประจำท้องถิ่น เช่น เอมอน - รา (Amon - Re) เป็นต้น และวิธีการนี้ จินทวิร์ วิวัชน์ ก็ใช้ตั้งชื่อทัวละครหญิง คือ เจ้าหญิงเนเฟอโรสิส ซึ่งมาจากชื่อของ เจ้าหญิงเนเฟอร์ติตี มเหสีของฟาโรห์อเมนโฮเตปที่ 4 หรือ อเคนาเทน (Amenhotep IV or Akhenaten) ฟาโรห์ที่ทำการปฏิรูปศาสนาในสมัยราชวงศ์ที่ 18 ประสมกับชื่อ เทพีไอสิส เป็น เนเฟอร์โรสิส

เมเนสรา เป็นหัวหน้านักบวช หรือพระราชาคณะซึ่งอียิปต์โบราณนั้นนักบวชหรือศาสนจารย์ (Prieste) คือพวกพระเป็นบุคคลชั้นสูงสุด มีความมั่งคั่งที่สุครองลงมาจากฟาโรห์ และเป็นเจ้าของที่ดินรวมกันประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศ

จากข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของอียิปต์โบราณ แสดงให้เห็นว่าพวกพระมีอำนาจมาก ทั้งนี้เพราะประชาชนให้ความศรัทธาอันมีอยู่ในฐานะที่เป็นผู้ติดต่อกับเทพเจ้าต่าง ๆ ดังนั้น พวกพระจึงทำหน้าที่ต่าง ๆ มากมาย นอกเหนือจากหน้าที่ทางศาสนา

เจริญ ไชยชนะ¹ กล่าวว่า พวกพระทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของฟาโรห์ ทำนายทายหักเหเหตุการณ์ ให้คำแนะนำแก่ฟาโรห์และตรวจจริงวัดที่ดิน ในด้านศาสนา พวกพระทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนา ก่อสร้างวัด และประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้ง การเก็บรักษาศพของผู้ที่ปรารภนาจะเก็บไว้มิให้เน่าเปื่อย คือ ทำมัมมี่ นอกเหนือจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นแพทย์รักษาโรคต่าง ๆ ทั้งในและนอกพระราชสำนัก และทำการฝังศพไปในคู่อีกด้วย

จากหน้าที่ดังกล่าว พวกพระจึงเป็นผู้มีความรู้ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้ง ทางด้านศาสนา ไสยศาสตร์ การเมือง การปกครอง และการแพทย์ ซึ่ง จินทวิรุ วิวัชน ได้นำเอาคุณสมบัติของนักบวชเหล่านี้มาสร้างตัวละครเอก คือ เมเนสรา โดยเฉพาะด้านการแพทย์ เพราะเมเนสราสามารถปรุงยาพิษพิเศษขึ้น คือเมื่อดื่มเข้าไปแล้วจะถึงแก่ความตายในขณะที่เดียวกันยานี้ก็จะสามารถรักษาสภาพของร่างกายไม่ให้เน่าเปื่อยได้ แต่ไม่เป็นผลสำเร็จเพราะร่างกายของเจ้าหญิง เนเฟอโรติสได้เน่าเปื่อยไปตามกาลเวลา

จะเห็นได้ว่า จินทวิรุ วิวัชน ได้นำเอาข้อมูลทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นความคิดความเชื่อของชาวอียิปต์โบราณมาสร้างฉากและบรรยากาศของนวนิยายให้ดูสมจริง กับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในประเทศอียิปต์ และยังได้นำเอาข้อมูลส่วนหนึ่งมาสร้างตัวละครเอกของเรื่อง คือ เมเนสรา หัวหน้านักบวชสมัยโบราณอีกด้วย

2. วรรณกรรมไทย และวรรณกรรมต่างประเทศ

วรรณคดีเป็นวัฒนธรรมประเภทหนึ่งคล้ายวัฒนธรรมประเภทอื่น ๆ คือ ไม่อยู่กับที่ เปลี่ยนแปลงถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งสู่อีกสมัยหนึ่ง และจากที่หนึ่งไปสู่อื่น ๆ ได้ อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้โดยความหมายของวรรณคดีนั้น หมายถึงบทประพันธ์ที่ร่าเริง ทริ่งใจผู้อ่าน ปลุกมโนคติ ทำให้เพลิดเพลินเกิดอารมณ์คล้อยตาม นอกจากนี้ยังประกอบ

¹เจริญ ไชยชนะ ประวัติศาสตร์สากลสมัยโบราณ หน้า 72

ไปด้วยศิลปะอันทำให้เกิดความงดงามขึ้นในงานนั้นอีกด้วย¹ เป็นศิลปะที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ในสังคม ซึ่งเป็นนามธรรมที่สามารถเข้าใจและรู้สึกได้² ในด้านภาษา ภาษาในวรรณคดีก็เป็นภาษาที่กระชับและฉะฉาน ก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์³ คุณสมบัติดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ที่สนใจเกิดความประทับใจในวรรณคดีเรื่องนั้น และอาจถ่ายทอดความประทับใจนั้นออกมาในรูปแบบศิลปะที่ตนถนัดได้ โยชนัยนี้อาจกล่าวได้ว่าวรรณคดีในยุคหนึ่งอาจมีอิทธิพลต่อวรรณคดีในยุคต่อ ๆ มา ดังเช่น โคลงกำสรวลศรีปราชญ์ มีอิทธิพลในด้านแบบอย่างการแต่งบทชมเมือง ความเชื่อเรื่องบาปบุญ และการฝากนางต่อวรรณคดีเรื่อง นิราศนรินทร์ ของ นายนรินทร์ธิเบศ และวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตยวนพ่าย ก็มีอิทธิพลในด้านแบบอย่างของการแต่งวรรณคดีสุคติ เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายของสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ลักษณะเช่นนี้มีใช้เรื่องเสียหายน่าตำหนิต่ออย่างใด โดยถือว่าเป็นการยืมของเก่าเป็นครู เพราะคนเรานั้นย่อมหนีจากอิทธิพลของเก่าให้เกิดขาดไโดยาก และคนในปัจจุบันก็สืบทอดมาจากคนในอดีต⁴ ย่อมที่จะรับเอาวรรณคดีอันเป็นมรดกของสังคมทางวัฒนธรรมไว้อยู่ ทั้งที่ความคึกความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ ในหนังสือไตรภูมิพระร่วง ก็ยังตกทอดมาสู่วรรณกรรมยุคหลัง ๆ และยังคงกลายเป็นเครื่องควบคุมสังคมให้อยู่กันด้วยความสะดวกอีกด้วย จึงนับได้ว่าวรรณคดีไทยยุคก่อนเป็นแหล่งที่มาสำคัญของวรรณคดีไทยยุคต่อมา

¹วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า 1 - 4

²ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ วิเคราะห์สวรรณคดีไทย หน้า 97 - 98

³วิภา กงกะนันทน์ วรรณคดีศึกษา หน้า 2

⁴พระยาอนุนานราชชน รสวรรณคดี โดย เสฐียรโกเศศ (นามแฝง)

นอกจากวรรณคดีไทยจะเป็นแหล่งที่มาของวรรณคดีไทยด้วยกันเองแล้ว วรรณคดีไทยหลายเรื่องที่มีแหล่งที่มาจากวรรณคดีต่างประเทศ และบางเรื่องก็กลายเป็นวรรณคดีขึ้นเอกของไทยอีกด้วย เช่น บทละครเรื่องกาหลง และอิเหนา (เล็ก) ซึ่งเป็นแหล่งที่มาจากตำนานของกัมพูชาเป็นวีรบุรุษพระองค์หนึ่งของชาวชวา และต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งราชวงศ์จักรีก็โปรดทรงรนาบทละครเรื่อง อิเหนา ขึ้นจากบทละครสมัยอยุธยาขึ้นเอง และนับว่าเป็นวรรณคดีขึ้นเอกของไทย

ยังมีวรรณคดีไทยอีกหลายเรื่องที่มีแหล่งที่มาจากวรรณคดีต่างประเทศ ซึ่งมีทั้งวรรณกรรมของประเทศตะวันตกออกด้วยกัน โดยเฉพาะวรรณคดีอินเดีย ได้แก่ รามเกียรติ์ ไตรภูมิพระร่วง พระมาลัยคำหลวง อนิรุทธคำฉันท์ บทละครเรื่อง อุณรุท นิบาตชาดก พระไทรปิฎก นิทานปรกัม นิทานอีสป เป็นต้น นอกจากนี้ไทยยังรับอิทธิพลวรรณคดีจีน ได้แก่ สามก๊ก ไซฮัน ทองลน โคเก็ก รับอิทธิพลมาจากมอญ ได้แก่ ราชาธิราช และอิทธิพลจากชวา ได้แก่ อิเหนา นอกจากนี้ยังรับเอาวรรณคดีตะวันตกเข้ามาอีกด้วย เช่น ความพยายบาท สร้อยคอที่หาย รวมทั้งวรรณคดีที่แปลจากฉบับภาษาอังกฤษ เช่น กามนิต กนกนคร ศกุนตลา เป็นต้น

ในการรับข้อมูลจากวรรณกรรมต่างประเทศมานั้น ได้มีการปรุงแต่งให้เป็นวรรณคดีจะโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี ดังนี้

1. การแปล เช่น พระไทรปิฎก
2. การเรียบเรียง เช่น กามนิต
3. ดัดแปลง เช่น เปลี่ยนชื่อตัวละคร และฉาก ดังเรื่อง อันตราคนี
4. นำพล็อตเข้ามาแล้วประพันธ์รายละเอียดปลีกย่อยขององค์ประกอบบางส่วนขึ้นใหม่ ตามรสนิยมของผู้สร้าง เช่น สร้อยคอที่หาย

5. นำมาเฉพาะเรื่องย่อแล้วสร้างรายละเอียดขององค์ประกอบทั้งหมด
ขึ้นใหม่ เช่น ราชาธิราช¹

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าการรับอิทธิพลทางวรรณกรรมนั้นปรากฏ
ทั้งลักษณะของวรรณกรรมชาติเดียวกัน มีอิทธิพลต่อกันเอง และอาจปรากฏในลักษณะ
ของวรรณกรรมชาติหนึ่ง มีอิทธิพลในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ต่อวรรณกรรมของชาติอื่น ๆ
ควบ

สำหรับนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ที่นำมาศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่า จินตวิทย์
วิวัชณ์ ได้นำความคิดและจินตนาการเรื่องเหนือธรรมชาติส่วนหนึ่งจากวรรณกรรมไทย
และวรรณกรรมต่างประเทศมาเป็นข้อมูลในนวนิยาย ทั้งด้านเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร
และฉาก ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับสัปดาห์ของข้อมูล โดยมีนวนิยายที่มีแหล่งที่มา
จากวรรณกรรมไทย และวรรณกรรมต่างประเทศอย่างเห็นได้ชัด 4 เรื่อง คือ
มาแต่หิมพานต์ สาบนรสิงห์ อมฤตาลัย และ วังไวฑูรย์

มาแต่หิมพานต์

ทั้งที่กล่าวแล้วว่านวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ นี้ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำ
เอาเค้าโครงเรื่องมาจากตำนานกรีก ตอนที่กล่าวถึงเรื่องราวของความรัก ความทุกข์
ที่เกิดจากการรอคอยของนางอีโนนี (Oenone) จากการละทิ้งของปารีส (Paris)
ในตำนานเรื่องศึกเมืองทรอย แต่ถ้ามพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ ของตัวละครและ
ฉากเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในเรื่องแล้ว จะเห็นได้ว่า จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำความคิด
และจินตนาการส่วนใหญ่มาจากวรรณคดีไทย ได้แก่ ไตรภูมิพระร่วง และ ไตรภูมิโลก
วินิจยกถา โดยได้ใช้จินตนาการของตนเองเพิ่มเติมรายละเอียดบางประการ ทั้งใน
ด้านตัวละครและฉาก ทั้งจะนำเสนอดังนี้ คือ

¹ วิชา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 91

1. ตัวละครเอก

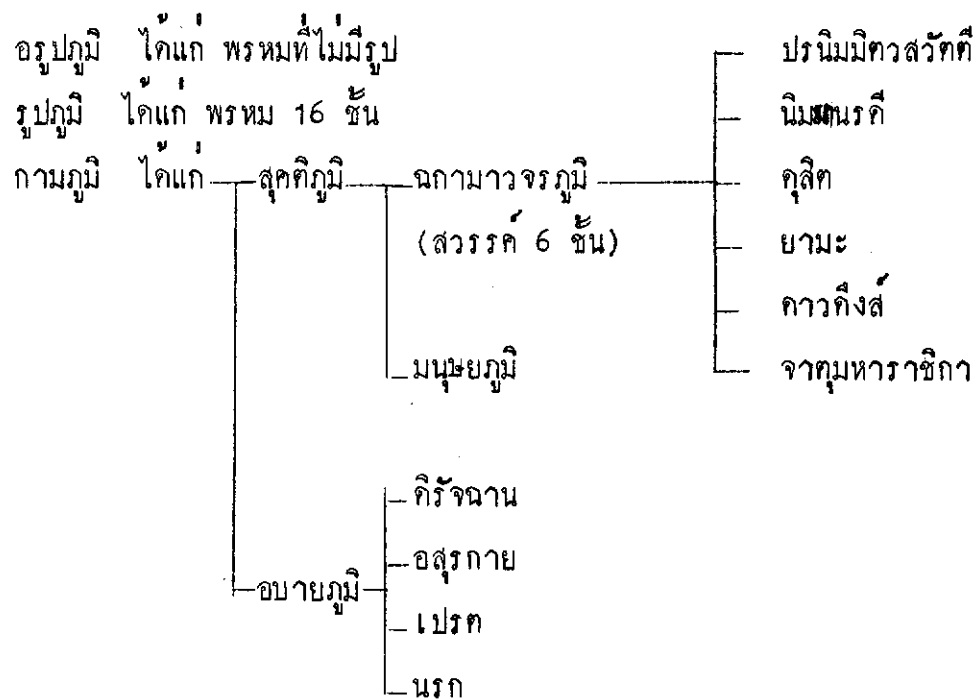
ตัวละครเอกในนวนิยายเรื่องนี้ ได้แก่ เทพทานพเทวัน วณิสสุภา และ สุจาริยาเทวี

เทพทานพเทวัน เป็นเทวดาในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เป็นอภิศาติของทวารพที มุนินทร พระเอกของเรื่อง เทพทานพได้พบวณิสสุภาขณะลงมาเที่ยวเล่นในป่าหิมพานต์ และต่อมาเขาก็ได้จากวณิสสุภามายังโลกมนุษย์เพื่อติดตามคนรัก คือ สุจาริยาเทวี

วณิสสุภา เป็นนางไม้หรือรุกขเทวี ธิดาพระพนัสบดีแห่งป่าหิมพานต์ มีรูปร่างงดงาม มีรัศมีเปล่งปลั่งและมีกลิ่นกายหอม วณิสสุภาได้เกาะสะเกือกดาวมายังมนุษย์โลกเพื่อติดตามเทพทานพเทวันที่ตนรัก พร้อมกับนำแก้วมณีจากภูเขาศิครากุมมาเพื่อเป็นสื่อความทรงจำของเทพทานพหรือทวารพที มุนินทร ในปัจจุบันชาติ ไหว่าลึกถึงเธอ และปฏิบัติความคำมั่นที่เคยให้ไว้ก่อนจากว่าจะกลับไปหาเธอที่จิตรกู่ เมื่อพบกันแล้ววณิสสุภาได้เข้าสิงสู่ในแก้วมณีด้วยความตั้งใจในขั้นแรกว่าจะต้องนำความเดือดร้อนมาให้ทวารพทีด้วยความแค้นที่ถูกทอดทิ้งอย่างไม่ใยดี แต่เมื่อมีโอกาสได้ใกล้ชิดกัน ทำให้เธอรู้ตัวว่าอ่านาจารักอยู่เหนือความแค้น หายที่สุดเธอจึงกลับไปรอคอยเขาที่หิมพานต์ต่อไป

สุจาริยาเทวี เป็นเทพธิดาแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เป็นอภิศาติของสุจारी นรคุปต์ เป็นคนรักของ ทวารพที มุนินทร และในขณะที่เธอเป็นสุจาริยาเทวีนั้นเธอเป็นคู่รักของเทพทานพเทวัน แต่เธอต้องเทวทัณฑ์ของพระอินทร์ให้ลงมาเกิดในโลกมนุษย์เป็นเหตุให้เทพทานพต้องจากวณิสสุภา เพื่อค้นหาเธอ

เมื่อพิจารณาภูมิหลังของตัวละครเอกทั้งสามตัวนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า จันทวีร์ วิวัชรน์ ได้สร้างตัวละครให้เป็นอมมนุษย์ คือ เป็นเทพ แต่ต่างกันในด้านความสูงต่ำของฐานะแห่งความเป็นเทพ ซึ่งมีที่มาจากไตรภูมิพระร่วง ที่แบ่งภูมิออกเป็น 3 ภูมิ มีการแยกย่อยตามลักษณะสูงต่ำของภูมิได้เป็นแผนภูมิ ดังนี้คือ

จากแผนภูมินี้ แสดงให้เห็นฐานะสูงต่ำแห่งความเป็นเทพของตัวละครทั้งสามตัว
 นี้ว่า สุจาริยาเทวี เป็นเทพธิดาสวรรค์ชั้นคาวกิงส์ ซึ่งเป็นสวรรค์ชั้นที่ 2 จึงมีฐานะแห่ง
 ความเป็นเทพสูงกว่า เทพทานพเทวัน ซึ่งเป็นเทพบุตรในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา ซึ่ง
 เป็นสวรรค์ชั้นที่ 1 เท่านั้น ส่วน วนิสสุตา ซึ่งเป็นนางไม้ หรือรุกขเทวินนั้นเป็นเทพในชั้น
 จาตุมหาราชิกา เช่นกัน แต่มีฐานะเป็นเทพต่ำกว่าเทพทานพเทวัน เพราะเป็นเทพที่
 อาศัยอยู่บนพื้นโลก ดังใน ไตรภูมิพระร่วง กล่าวถึงที่อยู่ของเทวดาว่า อยู่ในชั้นฟ้า
 อากาศ และพื้นดิน¹ และกล่าวถึงที่อยู่ของเทวดาที่อยู่พื้นดินว่า

¹พระญาณโธ ไตรภูมิพระร่วง หน้า 202

...เทพยดาจำพวก 1 พึงรู้แจ้งภูเขาน้อยในแผ่นดินนี้ก็อยู่เป็นพิมาน
 เทพยดาพวก 1 อยู่กลาง พอเชิงเหนือต้นไม้ขึ้นเป็นพิมานอยู่ปราสาท
 อยู่เหนือต้นไม้ใหญ่พุ่ม ไม่นั้นเป็นพิมานา ฝีมือไม้พักดาไม่นั้น ขาใต้
 วัฒมนั้นพังแล้ว ฝีมือนั้นหากหักองค์ปราสาทเทพยดานั้นพังหลายแล้ว
 ฝีมือคาบไม้นั้นยังค้างใต้ปราสาทพิมานยังคางนั้นแล ฝีมือคาบไม้หักสิ้น
 ทุกฝ่ายได้ ปราสาทเทพยดานั้นหักสิ้นแล้ว ฝูงเทพยดาน้อยในพฤกษ
 พิมานนั้น ถัดต้นไม้หักพิมานก็หักสิ้นแล้ว ถ้ายิ่งแตกอ้อมก็ปราสาทแก้ว
 นั้นยังมีพังสักรันยังคั่งคังเก่าได้ ฝีมือไม้นั้นโค่นลงทิ้งรากสิ้นได้ ปราสาทนั้น
 จึงหายแลไม่มีเห็นสักแห่งเลยแล ปราสาทแก้วนั้นฝูงคนทั้งหลายแลดู
 มิได้เห็นสักคาบ ฝูงผีแลเทพยดา หากเห็นได้ที่วัฒมนั้น คังนั้นก็
 พระจุลโลกบาลหากใช้ฝูงเทพยดานั้นมาแจ้งให้แก่เขาได้ แลใจเขานั้น
 จะใคร่เอาที่ใดหากจะเลือกเอาเองนั้นมิได้¹

เหวคาที่อยู่ตามต้นไม้นี้เรียกว่า รุกขเหวคา ซึ่งไม่มีอิสระที่จะเลือกที่อยู่
 ต้องให้ท้าวจุลโลกบาล ซึ่งเป็นเทพเจ้าในชั้นจาทุมหาราชิกาจัดให้ แสลงว่ารุกขเหวคา
 ทั้งหลายนี้อยู่ภายใต้การปกครองของท้าวจุลโลกบาล รุกขเหวคาจึงจัดเป็นเทพชั้นต่ำ
 ในชั้นจาทุมหาราชิกา ทั้งนี้ปรากฏอยู่ในรายละเอียดเกี่ยวกับสวรรค์ชั้นนี้ ดังนี้คือ

ในไตรภูมิพระร่วง กล่าวว่า สวรรค์ชั้นจาทุมหาราชิกานี้ตั้งอยู่บนยอดเขา
 ยุคนธร สูงจากพื้นโลกขึ้นไป 46,000 โยชน์ คติทางพุทธศาสนากล่าวว่า แบ่งออกเป็น
 4 ส่วน มีมหาราชต่าง ๆ กันประจำอยู่ในแต่ละทิศ กล่าวคือ

ทิศตะวันออก มีท้าวชक्र เจ้าแห่งคนธรรพ์เป็นมหาราช
 ทิศตะวันตก มีท้าววิรูปักษ์ เจ้าแห่งนาคเป็นมหาราช

¹พระญาณโทะ ไตรภูมิพระร่วง หน้า 202 - 203

ทิศเหนือ มีท้าวไพศัพ* เจ้าแห่งยักษ์เป็นมหาราช

ทิศใต้ มีท้าววิรุฬหก เจ้าแห่งกุมภันท์เป็นมหาราช

และมีพระอินทร์เป็นเทพก็อีกที่หนึ่ง¹

ในเรื่องเกี่ยวกับท้าวจุลโลกบาลนี้ คติพราหมณ์กล่าวไว้ต่างกัน กล่าวคือ พระอินทร์สถิตอยู่ทิศตะวันออก พระवरุณสถิตอยู่ทิศตะวันตก ท้าวอุเวรสถิตอยู่ทิศเหนือ และพระยมสถิตอยู่ทิศใต้²

ในเรื่องเกี่ยวกับเทวคาในชั้นจาตุมหาราชิกานั้น ในไตรภูมิพระร่วงไม่ได้กล่าวถึงว่าเป็นพวกใดบ้าง แต่คติทางพุทธศาสนากล่าวว่า เทวคาในชั้นนี้มี 14 พวก คือ

1. ชีททาปโกลิก
2. มโนปโกลิก
3. สัตวลาหก
4. อุณหวลาหก
5. สุริยเทวบุตร
6. จันทมีมาเทวบุตร
7. บัษษุมานะ
8. คนธรรพ
9. กุมภันท์
10. ยักษ์
11. นาค
12. ครุฑ
13. รุกขเทวคา

* องค์เดียวกันกับท้าวเวสสุวรรณ หรือท้าวอุเวร

¹ พระญาณโทะ ไตรภูมิพระร่วง หน้า 204 - 206

² เจื้อ สกะเวทิน คำขวัญวรรณคดี หน้า 90

14. ภูมิเทวคา¹

สวรรณชั้นจาทุมหาราชิกา อยู่ในฉกามาวจร ซึ่งอยู่ในกามภูมิเทพในชั้นนี้จึงยังข้องเกี่ยวกับกามกิเลส ค้นหา ทั้งปวงอยู่ มีอารมณ์ต่าง ๆ มีความรัก มีครอบครัว และมีการแสดงออกทางกามกามารมณ์ คือสำเร็จกิจด้วยการร่วมประเวณีเช่นเดียวกับมนุษย์² เทพเหล่านี้มีภาวะที่กว่ามนุษย์ คือ กินอาหารทิพย์ และมีฤทธิ์อำนาจในตนเอง มีรูปกายงดงาม บริสุทธิไร้มลทิน ไม่มีกลิ่นเหม็นในกาย และอยู่ในสภาพหนุ่มสาวไม่รู้แก่ ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน³ ภาวะของเทพในชั้นนี้ไม่จริงยังยืนแต่อย่างใดเป็นไปตามทฤษฎีกรรมของพุทธศาสนา เทพย่อมสิ้นสุดความภาวะในการเสวยผลบุญตามที่ไ้ปรารถนา เมื่อหมดบุญแล้วจะต้องไปเกิดใหม่ในมนุษย์โลก ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมอันจะนำคนไปสู่สุคติหรือสวรรค์ต่อไป⁴ อายุของเทพในชั้นนี้จะยืนยาวประมาณ 500 ปีทิพย์ คือประมาณ 900,000 ปี ในเมืองมนุษย์⁵

อนึ่ง ผู้ที่จะมาจุติเป็นเทพในชั้นนี้นั้นคฤหัสถ์ศาสนากล่าวว่า จะต้องได้เคยประกอบกุศลกรรมนานาประการ แต่ยังมีได้ปฏิบัติทางจิต รักษาอุโบสถศีล และยึดมั่นในพระรัตนตรัยในชาติที่เป็นมนุษย์

รายละเอียดของสวรรณชั้นจาทุมหาราชิกาที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า วนัสสุดา และเทพทานพเทวัน เป็นเทพในชั้นนี้ด้วย แต่ต่างกันตรงที่วนัสสุดามีภาวะความเป็นเทพต่ำกว่าเทพทานพเทวัน เพราะเป็นรุกขเทวคา ซึ่งอยู่ในมนุษย์โลก คือ ป่าหิมพานต์

¹อุกม รุ่งเรืองศรี เทวคาพุทธ หน้า 38 - 60

²เจื้อ สตะเวทิน ตำรับวรรณคดี หน้า 52

³พระญาณโห ไตรภูมิพระร่วง หน้า 206 - 207

⁴อุกม รุ่งเรืองศรี ล.ค. หน้า 182

⁵พระยาธรรมปรีชา ไตรภูมิโลกวินิจจยถก ฉบับที่ 2 เล่ม 1 หน้า 89

ที่เป็นเช่นนั้นก็เป็นเพราะกุศโลภกรรมที่เคยทำไว้ในชาติที่เป็นมนุษย์ยังไม่พอที่จะส่งผลให้ขึ้นไปเสวยผลบุญบนสวรรค์ ส่วนเทพทานพเทวันนั้นเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดที่ จินตวีร์ วิวัชณ์ กล่าวว่า ไคทองเที่ยวไปจนเพื่อความสำเริงสำราญ และการได้พบรักกับสุจาริยาเทวี เทวนารีแห่งชั้นดาวดึงส์ ซึ่งอยู่สูงกว่าเทพทานพ สันนิษฐานว่าเทพทานพเทวันคงเป็นเทพในกลุ่มคนธรรพ์ ดังที่หนังสือเทวคาพุทธ กล่าวถึงคนธรรพ์ว่า "เป็นเทพชั้นต่ำ บริวารของท้าวธตรฐ สมบูรณ์ด้วยอำนาจอันพิสดาร มีหน้าที่ประจบคนตรีพ่อนรำ บำเรอเทพก็ และเทพเหล่านี้สามารถเข้าออกในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้สะดวก"¹ ดังนั้นการที่วันดีสุกายกย่องเรียกว่า "ผู้ทรงศักดิ์"² และ "ผู้สูงส่ง"³ จึงไม่ตรงกับรายละเอียดดังกล่าวมานี้

อย่างไรก็ตาม เทพทั้งสองก็ยังมีสภาพคล้ายคลึงกับมนุษย์ คือ ยังมีกิเลสตัณหา และยังมีการแสดงออกทางกามารมณ์เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงมีเรื่องราวของความรัก และความผิหวางระหว่างเทพด้วยกันอยู่

อนึ่ง จินตวีร์ วิวัชณ์ สร้างจินตนาการของตนเองเพิ่มเติมเข้าไปในลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครบางประการ จินตนาการเหล่านี้อาจคลาดเคลื่อนไปจากข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วไปบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องราวของการผสมผสานประสบการณ์ต่าง ๆ ของ จินตวีร์ วิวัชณ์ เข้าด้วยกัน จินตนาการดังกล่าวจะนำมากล่าวเป็นประเด็นโดยแยกแต่ละตัวละคร ดังนี้

¹อุกม รุ่งเรืองศรี เทวคาพุทธ หน้า 44

²จินตนา ภักดีชายแค้น มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชณ์ (นามแฝง) หน้า 8

³อุ. หน้า 454

เทพทานพเทวัน จากภูมิหลังที่ระบุว่า ตัวละครนี้อยู่ในภาวะเทพ แต่เมื่อพิจารณาถึงชื่อตัวละครแล้วพบว่า มีความขัดแย้งอยู่ในตัวเอง เมื่อแยกศัพท์กันจะประกอบกวย เทพ เทวัน* แปลว่า เทวดา ส่วน ทานพ แปลว่า อสูรจำพวกหนึ่ง ซึ่งความเรื่องราวที่ปรากฏในคัมภีร์ต่าง ๆ กล่าวว่า เป็นศัตรูกันกับเทพ

ในคัมภีร์พระเวท กล่าวว่า เทพเป็นเหล่ากษัตริย์พระกษัตริย์ปราชญ์ เกิดแต่นางอหิที มีพระอินทร์เป็นหัวหน้า เทพทั้งหมดมี 33 องค์ เรียก ไครทศเทพ แบ่งออกเป็น 3 พวก พวกละ 11 องค์ คือ

1. อาหิตยเทพ สถิตแดนอากาศ มีพระวรุณเป็นหัวหน้า
2. รุหเทพ สถิตแดนระหว่างอากาศกับพื้นดิน เรียกว่า อันตริกษะ เป็นที่อยู่ของอัสร วิทยากร และคนธรรพ์ มีพระวาโยเป็นหัวหน้า
3. วสุเทพ สถิตพื้นแผ่นดิน มีพระเพลิงเป็นหัวหน้า

นอกจากนี้ยังกล่าวว่า พวกเทพเป็นผู้มีใจดี แต่ชอบเสวยน้ำเมาศนิกหนึ่ง หัวจากไม้สนิกหนึ่งเรียกว่า "โสม" นัยว่าหมักไว้นจนเกิดเหตุเมา¹

ส่วน ทานพ นั้นกล่าวว่า เป็นพี่น้องร่วมชนกับพวกเทพ และแทตย์ ถือเป็นเหล่ากษัตริย์พระกษัตริย์ปราชญ์ด้วยกัน แต่ต่างมารการกัน เทพเกิดแต่นางอหิที แทตย์เกิดแต่นางหิที ส่วน ทานพ เกิดแต่นางทานุ

ใน เทวดาพระเวท กล่าวถึงชื่อของ นางทานุ ว่า หมายถึงสายน้ำ หรือน้ำ ในสวรรค์ ทานพนั้นจึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วฤตรา ซึ่งแปลว่า ปกคลุมหรือปกปิด ซึ่งเป็นชื่อที่โยงให้เห็นว่า เป็นอสูรที่ปิดกั้นสายน้ำหรือความชุ่มชื้นที่จะมีมาสู่โลก ทานพหรือวฤตรา อาศัยอยู่ในบรรยากาศ เป็นศัตรูสำคัญที่สุดของเทพ และได้สู้รบขับเคี่ยวกันเสมอมา และในที่สุดพระอินทร์ หัวหน้าของเทพสามารถปราบอสูรนี้ได้ สามารถนำ

*ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ใช้ เทวัญ

¹พระยาสุรจาภิรมย์ เทวดาเนก หน้า 3 - 4

น้ำฝนและแสงสว่างมาสู่โลกได้ ดังนั้นนอกจากพระอินทร์จะเป็นเทพแห่งสงครามแล้ว
ยังเป็นเทพแห่งสายฟ้า และสายฝน และได้ชื่อว่า วฤตราหาร¹

รูปร่างลักษณะของวฤตรา หรือทวนพ นั้นเป็นงูใหญ่ ดังนั้นจึงไม่มีแขนหรือขา
มีอาวุธเป็นฟ้าผ่า กลุ่มหมอก ลูกเห็บ และฝนที่มีลูกเห็บ นอกจากนี้จะเป็นศัตรูของเทพ
แล้ว อสูรนี้ยังเป็นศัตรูของมนุษย์ในแง่ของอุปสรรคหรือการขัดขวางทั้งปวงอีกด้วย²
พวกทวนพนี้เป็นพวกใจบาปหยาบช้ำ แต่ไม่กินน้ำโสม³

ในคัมภีร์เซนอเวสตะ* ของชาวอิหร่าน กล่าวว่า พวกอสูรเป็นผู้ประพฤติกิ
ไม่ค้ำน้ำโสม จึงได้ชื่อว่า อสูร หรือ อสุรา และเรียกพวกใจบาปหยาบช้ำว่า เทวะ
พวกนี้มีพระอินทร์เป็นหัวหน้า ซึ่งเป็นนักเลงขี้เมาชอบค้ำน้ำโสม แล้วมักจะคุ้ยโอ้อวด
เกะกะระราน⁴ ซึ่งตรงกับในคัมภีร์ฤคเวท ที่ใช้คำว่า อสูร เรียกเทพผู้ยิ่งใหญ่
ทั้งหลาย⁵

อย่างไรก็ตาม แม้ใจความจากคัมภีร์พระเวท และคัมภีร์เซนอเวสตะจะ
กลับกัน แต่ทั้งสองคัมภีร์ก็แสดงให้เห็นว่า เทพและทวนพนั้นเป็นศัตรูกัน การที่ จันทวีร
วิวัชน นำเอาคำสองคำมาตั้งชื่อตัวละครจึงเกิดความขัดแย้งกัน เพราะตัวละครเป็น
เทพ แต่มีชื่อส่วนหนึ่งเป็นชื่อของศัตรูของเหล่าเทพ

¹อุคม รุ่งเรืองศรี เทวภาพระเวท หน้า 114

²ก.

³พระยาสุรจากริมย์ เทวภาพระเวท หน้า 4

*เป็นคัมภีร์ในศาสนาโซโรอัสเตอร์

⁴พระยาสุรจากริมย์ ล.ก.

⁵อุคม รุ่งเรืองศรี ล.ก. หน้า 27

วนัสสุตา

สำหรับรายละเอียดของตัวละครที่ จันทวีร์ วิวัธน์ ได้สร้างลักษณะตัวละคร ให้มีกลิ่นกายหอมละมุนละไม¹ นั้นถ้าพิจารณาตามภาวะของความเป็นเทพในชั้น จากุมหาราชิกาแล้ว ในไตรภูมิพระร่วงกล่าวแต่เพียงว่า ไม่มีกลิ่นเหม็น เท่านั้น สันนิษฐานว่า จันทวีร์ วิวัธน์ คงจะได้ความคิดนี้มาจากหนังสือปรมัตถะโชติกะ ที่ กล่าวไว้ เทวคาประจำคนไม้กับคนธรรพ์เป็นพวกเดียวกัน โดยอธิบายว่า คนธรรพ์ เป็นเทวคาที่ถือกำเนิดในต้นไม้ที่มีกลิ่นหอม และจะอยู่ตลอดไปไม่ว่าจะนำไม้นั้นไปทำ อะไรก็ตาม ดังนั้นบางบ้านที่มีคนธรรพ์อาศัยอยู่จะปรากฏตัวให้เห็นหรือทำให้เกิดอุปสรรค เทวคาเหล่านี้เรียกว่า นางไม้ หรือแม่ย่านางเรือ เทวคาคนธรรพ์ (เทวคาคันธัพพะ) ที่เกิดในต้นไม้มีกลิ่น มี 10 พวก รวมเรียกว่า กัณฐะผกษะ คือ

1. มุลคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในรากไม้
2. สาระคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในแกน
3. แฉกุกันธัพพะ	ชนิกอยู่ในเนื้อ
4. คจะคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในเปลือก
5. ปปฏิกันธัพพะ	ชนิกอยู่ในทะเล
6. สระคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในน้ำหอม
7. ินณะคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในใบ
8. ปุปะคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในดอก
9. ผละคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในผล
10. กัณทะคันธัพพะ	ชนิกอยู่ในรากเหง้าไคคิน ²

¹จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดย จันทวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) หน้า 91

²สมบัติ พลายน้อย อมนุชนิยาย โดย ส. พลายน้อย (นามแฝง) หน้า 264 - 266

ในคัมภีร์พระเวท ยังกล่าวว่า นางไม้ เป็นเทวนารีที่ชื่อว่า อรัณยามณี¹ เป็นเทวีของป่าไม้ หรือรุกขเทวี เป็นเทวนารีซึ่งมีความน่านิยม ทรงคุณ ไม่สังหารผู้ใด เป็นผู้ให้อาหารอย่างมากมาย แม้มีได้ไถหวานลงแรงเลย คนทั้งหลายถือผลไม้ของเธอเป็นอาหาร เธอจึงเป็นมารดาของผู้อาศัยป่าทั้งปวง และกล่าวว่าเป็นผู้มีกลิ่นหอมชวนใจ²

ในส่วนที่ จินตวีร์ วิวัธน์ กล่าวว่า วัสดุคาชอบคอกกมลธารพ เป็นชีวิตจิตใจ "...และชอบที่จะเสียบมันประคับไว้เหนือเกล้า..."³ เป็นจินตนาการที่ขัดแย้งกับภูมิหลังของตัวละครที่เป็นนางไม้ในป่าหิมพานต์ ซึ่งอยู่ในมนุษย์โลกแถบตอนเหนือของชมพูทวีป เพราะคอกกมลธารพนั้นเป็นดอกไม้บนสวรรค์ที่เรียกว่า เทพคำฐ มี 5 ชนิด คือ มณฑา* ปาริชาติ สันทาน กัลปพฤกษ์ และหริจันท์⁴

คติทางพุทธศาสนานี้กล่าวถึงลักษณะของคอกกมลธารพว่า เป็นดอกไม้ที่มีขนาดใหญ่จึงใช้บังศีรษะได้ ดังปรากฏเรื่องราวเมื่อภายหลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าสู่ปรินิพพานได้ 7 วัน พระมหากัสสปะกับภิกษุผู้เป็นบริวารกำลังเดินทางมาจากเมืองปาวาไปยังเมืองกุสินารา เป็นเวลาแคกร่อนจึก จึงได้หยุดพักร้อนที่ไทรร่มไม้ ขณะนั้นมีอาชีวกผู้หนึ่งเดินสวนทางมา และใช้คอกกมลธารพผูกคอกกับกิ่งไม้ถือต่างร่มมา พระมหากัสสปะจึงว่า คอกกมลธารพนี้เป็นดอกไม้สวรรค์จะบังเกิดในมนุษย์ก็ต่อเมื่อมีเหตุ 9 ประการ คือ

¹อุดม รุ่งเรืองศรี เทวคาพระเวท หน้า 94

²ก. หน้า 85

³จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) หน้า 196

*คือ มณฑา หรือมณฑาพ

⁴เจ้า สตะเวทิน คำบรรยายธรรมคดี หน้า 95

1. พระโพธิสัตว์จุติลงสู่พระกรรมมารคา
2. พระโพธิสัตว์ประสูติ
3. พระโพธิสัตว์เสด็จออกสู่มหาภิเนษกรรมณ
4. พระโพธิสัตว์ตรัสรู้
5. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมจักร
6. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์
7. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จจากเทวโลก
8. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร
9. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน¹

พระมหากัสสปะจึงคิดในใจว่า พระพุทธเจ้าคงเสด็จกับชนชั้นเข้าสู่ปรินิพพานเสียแล้ว เมื่อสอบถามอาชีวกผู้นั้นจึงได้ทราบว่า พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานได้ 7 วันแล้ว และอาชีวกผู้นั้นก็เก็บคอกมณฑารพมาจากบริเวณที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานนั่นเอง

จะเห็นได้ว่า คอกมณฑารพนั้นเป็นคอกไม้ที่มีขนาดใหญ่โต สามารถใช้กันแดดกางร่ม และคอกไม้นี้จะบังเกิดในมนุษย์โลกเฉพาะในสมัยพุทธกาลเท่านั้น ดังนั้นความที่ จินตวีร์ วิวัชณ์ กล่าวถึงมณฑารพ ว่ามีในป่าหิมพานต์ และวนัสสุทธาขอบนำมาเสียบแซมผมนั้นจึงไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนัก และอาจสร้างความเข้าใจผิดให้แก่ผู้อ่านได้

นอกจากนี้ การที่ จินตวีร์ วิวัชณ์ ได้กำหนดให้วนัสสุทธา เดินทางมายังโลกด้วยวิธีการเกาะสะเก็ดดาวมานั้น สันนิษฐานว่า จินตวีร์ วิวัชณ์ คงจะจินตนาการให้เป็นวิทยาศาสตร์ แต่กลับขัดแย้งกับข้อเท็จจริง เพราะป่าหิมพานต์นั้นอยู่ในมนุษย์โลก

¹สมบัติ พลายน้อย พจนานุกรม โดย ส. พลายน้อย (นามแฝง)

การเดินทางจึงไม่น่าจะเกาะสะเก็ดความมา ควรจะใช้วิธีการเดินทางด้วยอำนาจ
เหนือธรรมชาติของภวาระเทพ ชั้นจาตุมาหาราชิกา ซึ่งมีฤทธิ์อำนาจในตนเองอยู่แล้ว
จะเหมาะสมกว่า ทั้งนี้เพราะนวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยายเหนือธรรมชาติอยู่แล้ว

2. ฉากและบรรยากาศ

ฉากที่จะนำมาพิจารณาถึงแหล่งที่มาจะเป็นฉากเหนือธรรมชาติ ซึ่ง
จินตวิรุ วิวัณน์ ได้นำข้อมูลมาจากหนังสือไตรภูมิฉบับต่าง ๆ แล้วนำมาปรุงแต่งให้
เหมาะสมกับฉากของนวนิยาย ฉากเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้มี
2 ฉาก คือ ป่าหิมพานต์ และอังคารกาสุมนรก

ป่าหิมพานต์ หิมพานต์เป็นชื่อป่าแถบเหนือของอินเดีย คือ ป่าเชิงเขา
หิมาลัย เรียกได้หลายชื่อคือ หิมวันต์ หิมวัต หิมวา หิมวาส และหิมเวศ ซึ่ง
หมายความว่าที่อยู่แห่งหิมะ ซึ่งเป็นลักษณะแห่งความหนาวเย็น¹

อาณาเขตของป่าหิมพานต์กว้างใหญ่ไพศาลมาก วัดโดยรอบได้ถึง
9,000 โยชน์ หิมพานต์มียอดเขาทั้ง 5 คือ สุธัสสนภูฏ จิตรภูฏ ภาพภูฏ
คันธามาตณภูฏ และไกรลาสภูฏ และมีสระใหญ่ 7 สระ คือ อโนคาต กัมมุนท์
ถการ ฉันทันท์ ภูบาล มันทากินี สหปปาท²

ในนวนิยายเรื่องนี้ จินตวิรุ วิวัณน์ ได้กล่าวถึงแก้วมณีจากภูเขาจิตรภูฏ
อันเป็นสื่อความทรงจำที่วันสสุกานำมาให้เทพานพเทวัน หรือทวารพตี มุนินทร เพื่อ
ให้จดจำเธอได้ จินตวิรุ วิวัณน์ ได้บรรยายถึงแก้วมณีนี้ว่า "...แพรวพราว
ด้วยรัศมีทั้ง 7 อันงามระยับตาเป็นประกายวูบวับเรืองโรจน์เหมือนจุกไฟไฉไลภายใน..."³

¹เจื้อ สตะเวทิน คำอธิบายวรรณคดี หน้า 149

²พระธรรมปริชา ไตรภูมิโลกวินัยถก ฉบับที่ 2 เล่ม 1 หน้า 139

³จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดย จินตวิรุ วิวัณน์

ซึ่งใกล้เคียงกับภูเขาคันธมาทนต์มากกว่า เพราะในไตรภูมิโลกวินิจยกถา กล่าวถึง
ภูเขาคันธมาทนต์ว่า

... ล้วนไปด้วยแก้วลาย ภายในภูเขานั้นแล้วไปด้วยแก้วมุกดา...

แลเขาคันธมาทนต์บรรพตนั้น ถ้าถึงวันคัปป์เดือนมัสการแล้วก็เห็นปรากฏ
รุ่งเรืองมีสุวรรณาคูจกัจว่าถ่านเพลิง ถ่านเพลิงที่ติดรุ่งเรืองอยู่นั้น
เห็นปรากฏฉนั้นใดถ้าถึงวันคัปป์เดือนมัสการแล้วเขาคันธมาทนต์ก็ปรากฏ
เหมือนกันนั้นแล...¹

นอกจากนี้ที่ภูเขาคันธมาทนต์นี้ยังมากไปด้วยพันธุ์ไม้มหอม 10 อย่าง และมี
วานยาต่าง ๆ มากมาย ดังบรรยายว่า

... ไค้แก่ ไค้กระลำพัก เป็นต้น ที่แก่นหอมนั้นไค้แก่ ไค้จันทน์
เป็นต้น ที่กระพื้หอมนั้นไค้แก่ ไค้สน เป็นต้น ที่เปลือกหอม ไค้แก่
สมุลแว้ง เป็นต้น ที่สะเก็ดหอมนั้นไค้แก่ ไค้มะขวิด เป็นต้น ที่ยาง
หอมนั้นไค้แก่ กายาน เป็นต้น ที่ใบหอมนั้นไค้แก่ ใบพิมเสน เป็นต้น
ที่ดอกหอมนั้นไค้แก่ ดอกบุษราคัม เป็นต้น มีผลหอมนั้นไค้แก่ ผลลูกจันทน์
เป็นต้น²

จากรายละเอียดของคันธมาทนต์ดังกล่าว แก้วมณีนั้นควรจะได้มาจากภูเขา
ลูกนี้ เพราะวันสัสสุคา ได้ทำว่านยาให้เทพตานพเทวันทินเป็นประจำ ดังปรากฏในตอน
ที่ทวารพัตหรือเทพตานพ พูกทำร้ายบาดเจ็บสาหัส วันสัสสุคาได้ไค้น่ายานนั้นมาให้ดื่ม ทำให้
ทวารพัตหายเป็นปกติอย่างรวดเร็ว³

¹พระยาธรรมปรีชา ไตรภูมิโลกวินิจยกถา ฉบับที่ 2 เล่ม 1 หน้า 141

² หน้า 140

³จันทวีร์ วิวัชร์ มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดย จันทวีร์ วิวัชร์ (นามแฝง)

อังคารกาสุมนรก

ฉากรังการกาสุมนรก เป็นฉากที่วนัสสุตาได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติบันดาลให้เกิดขึ้น เมื่อเตือนสติอาจารย์คง คำกระพี้ หมอผีที่ใช้วิชาไสยศาสตร์ไปในทางชั่วร้ายโดยหวังลาภสักการะ ซึ่งนับว่าเป็นบาปผิด จะต้องตกนรก ชื่อ อังคารกาสุมนรก

ในหนังสือไตรภูมิพระร่วง แบ่งนรกออกเป็น 8 ชุม เรียงจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ คือ

1. สัตยชีพนรก
2. กาลสุตตนรก
3. สังฆาฏนรก
4. โรรุพนรก
5. ทาปนรก
6. มหาตาปนรก
7. มหาอวิจิณนรก
8. มหาโรรุพนรก¹

นอกจากนี้ยังมีนรกบ่าวอีก 16 ชุม คือ

1. ไพบรณีนรก
2. สุนักนรก
3. โสรัชคินนรก
4. อังคารกาสุมนรก
5. โลหภูมิณนรก
6. โลหภูมิณนรก

¹พระยาอนุমানราชชน เล่าเรื่องในไตรภูมิ โดย เสฐียรโกเศศ
(นามแฝง) หน้า 23

7. ถูกสปลานรก
8. ลคคิหลสนรก
9. สีกัคนรก
10. โนราปพนรก
11. โลหิตบุพพนรก
12. โลหพลีสนรก
13. สังฆาฏนรก
14. วลีรนรก
15. โลหสิมพลีนรก
16. มัจฉาทิฏฐีนรก¹

อังคารกาสุมนรกนั้น เป็นนรกบ่าวชุมที่ 4 ในไตรภูมิพระร่วงได้อธิบายถึง มนุษย์ที่คงไปใช้กรรมในนรกชุมนี้เมื่อตายแล้ว และการลงโทษในนรกชุมนี้ว่า

...คนผู้ใดแลชักชวนท่านอ่านว่าจะกระทำบุญ และท่าน
เอาทรัพย์มาให้แก่คนว่าให้ทำบุญ แลคนมิได้กระทำบุญ และ
ลวงเอาทรัพย์ของท่านมาไว้เป็นอนาประโยชน์แก่ตน คนนั้น
ตายไปได้เกิดในนรกอันชื่อว่าอังคารกาสุมนรกนั้น และฝูง
ยมบาลอันอยู่รักษานรกนั้นบ้างถือหอกดาบบ้าง ถือคอน
เหล็กแดงลูกเป็นเปลวไฟ โล่ขัดคอนบ้าง แหงบ้าง พันบ้าง
ตีบ้าง โดมดักไล่ให้ตกลงในหลุมถ่านไฟอันแดง และถ่านไฟ
อันแดงนั้นไหม้คน เขา ๆ ร้อนทนเวทนานักหนา ฝูงยมบาล
จึงเอาจะหวักเหล็กอันใหญ่ตักเอาถ่านไฟแดงหลอรรคเนื้อหัว

¹พระญาณลิไทย ไตรภูมิพระร่วง หน้า 20 - 31

เขาลง เขามีอาจจะอดร้อนได้ เขาก็ร้องไห้ด้วยเสียงอันแข็ง
 นักหนา และกรรมบาปแห่งเขานั้นจึงมิให้เขาคาย ครั้นเขาคาย
 จากชุมถ่านไฟนั้น...¹

ฉากอังคารกาสุมนรกนี้ วนัสสุคำได้บันทึกไว้เกิดขึ้นภายในบาตรน้ำมันซึ่ง จินตวิ
 วัชณ์ บรรยายว่า ผู้คนที่มองเห็นนั้นมีความรู้สึกว่ามันขยายใหญ่ขึ้นมาก และได้บรรยาย
 ถึงอังคารกาสุมนรก ว่า

เป็นภาพสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งจะพบในฝันร้ายเท่านั้นก่อปรกด้วย
 หดุมใหญ่มหึมาลึกลับประมาณมิได้ ในนั้นเต็มไปด้วยถ่านไฟร้อน
 ระอุถูกแสงฉานพลุ่งโพล่งอย่างน่ากลัว รอบปากหดุมมีชายร่าง
 ใหญ่โตกำยำทะมัดทะเี่ยวเห็นมุกคั่นถืออาวุธต่าง ๆ เช่น หอก
 คาน ค้อน เหล็ก ยืนจังก้าเรียงรายอยู่โดยรอบ ไม่ต้องบอกก็
 เค้าได้ว่า นั่นคือ ยมบาลผู้รักษานรก และสถานที่นั่นก็คือนรกชุมหนึ่ง
 นั้นเอง²

นอกจากนี้ วนัสสุคำยังได้เนรมิตให้เห็นภาพอนาคตของอาจารย์คง คำกระพี้
 ที่จะต้องไปชกใช้กรรมในอังคารกาสุมนรก ดังบทบรรยายตอนหนึ่งที่ว่า

ภาพอาจารย์คงในบาตรนั้นกินรณรงค์โหดเหี้ยมเป็นต้นาวา
 แต่ไม่มีใครฟังเสียง ยมบาลผู้ถือหอกเป็นอาวุธคนหนึ่งแห่งแก
 เค็มเหนียวเลือดสาครกระจาย เซดดาเข้าไปหาร่างกายกำยำ

¹พระญาติไท ไตรภูมิพระร่วง หน้า 23 - 24

²จินตนา ภักดีชายแดน นาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดย จินตวิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 337

ะมีนอีกคน เจ้าของร่างนั้นก็ใช้คาบคมวับในเมืองจ้วงพัน
 กระหน้าเลือกพรังพรอามร่าง วิ่งหัวซุนไปหายมบาลที่ถือ
 ค้อนเหล็กรอกที่อยู่ เขาผู้นั้นกระหน้าฟาดแกว้งเดียว
 ศีรษะแตกเลือกโถมอาบหนา เสียหลักพลัดตกลงไปใน
 หลุมถ่านไฟแดงโซคิช่วงนั้นร้อนแรง ทรมาณแสนสาหัส
 คั่นรันทุนทูลรายร้องโอดครวญเป็นที่น่าสังเวชยิ่งนัก...
 เสียงยมบาลหัวเราะกันแข็งแซ่อย่างเย้ยหยัน แล้วมีใคร
 คนหนึ่งใช้จวักขนาดมหึมาตักก้อนไฟแดง เหล่านั้นเทรคหัว
 แถจนท่วม คั่นกระแหว ๆ ทุกซ์ทรมาณอย่างไม่มีอันใด
 เปรียบได้¹

จะเห็นได้ว่า จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้แหล่งที่มาของฉากเหนือธรรมชาติจาก
 วรรณกรรมไทย คือ ไตรภูมิพระร่วง และ ไตรภูมิโลกวิจิตรยถา แล้วนำมาเพิ่มเติม
 รายละเอียดให้เข้ากับลักษณะของบันเทิงคดีประเภทนวนิยายเหนือธรรมชาติ ซึ่งมุ่ง
 ก่อให้เกิดภาพพจน์ที่น่ากลัวและสยองขวัญเป็นสำคัญ

สถานรสิงห์

เป็นนวนิยายที่กล่าวถึงเรื่องราวของเทพองค์หนึ่งที่ถูกขับไล่ออกจากสวรรค์
 และได้เข้าสิงอยู่ในร่างของนรสิงห์ และได้ฆ่าคนเป็นจำนวนมากเพื่อกินเลือดและหัวใจ
 ด้วยความที่ร้ายนี้เองจึงถูกสะกดไว้ในโลงศพอาถรรพณ์ด้วยอำนาจของพระนารายณ์ที่
 ประทานให้กับนักบวชนิกายไวษณพ และได้เก็บโลงศพไว้ในสุสานลับแห่งหนึ่ง ซึ่ง
 ต่อมาได้มีนักสำรวจชาวตะวันตกคนหนึ่งได้เดินทางไปสำรวจ เขาได้ปลุคนรสิงห์ขึ้น

¹จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 338 - 339

โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และถูกนรสิงห์ฆ่าตาย ความตายของนักสำรวจจึงกล้าทำให้
คณะผู้สนใจ ซึ่งประกอบด้วยชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้เดินทางไปนำเอา
โลงศพนี้มายังกรุงเทพฯ โดยไม่ทราบว่าสุรารายคนนั้นได้ออกมาใช้ชีวิตอยู่ปะปนกับ
มนุษย์ และได้อาละวาดทำร้ายผู้คนเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งนักบวชจากอินเดียคนหนึ่ง
ได้พยายามใช้เวทมนต์ต่อสู้ หากแต่ไม่สามารถเอาชนะได้ ในที่สุดนักบวชผู้นั้นก็
อัญเชิญวสวัตกีมาร ซึ่งเป็นเทพบุตรของนรสิงห์ช่วยอำนาจของวสวัตกีมารจึงสามารถ
ปราบนรสิงห์ลงได้

เมื่อพิจารณาตัวละครแบบเหนือธรรมชาติและพฤติกรรมบางประการใน
นวนิยายเรื่องนี้แล้ว พบว่า จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้สร้างจินตนาการอันมีที่มาจากวรรณกรรม
เรื่อง นรสิงห์หาบถ ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 6 นอกจากนี้ยังได้รับ
อิทธิพลบางประการจากนวนิยายเรื่อง เงา ของ โรสลาเรน และเรื่อง ขุนคลัง
แปลจาก "The sorrows of Satan" ของ แมรี คอเวลดี้ ซึ่งแปลโดย อมราวดี
อีกด้วย

ตัวละครเหนือธรรมชาติในนวนิยายเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมไทย
เรื่อง นรสิงห์หาบถ ทั้งนี้ผู้ศึกษาจึงศึกษาแหล่งที่มาของตัวละครเหนือธรรมชาติ
และพฤติกรรมบางประการของตัวละครเหนือธรรมชาติในนวนิยายเรื่องนี้โดยละเอียด
ดังนี้

เมื่อพิจารณาชื่อของตัวละครซึ่งผู้ประพันธ์ใช้ชื่อว่า "นรสิงห์" จะเห็นได้ชัด
ว่า จินตวิทย์ วิวัชณ์ นำเอาความคิดจากวรรณคดีไทยเรื่อง นรสิงห์หาบถ ซึ่ง
เป็นปางอวตารของพระนารายณ์ปางที่ 4 ใน ลิลิตนารายณ์สิบปาง¹

นรสิงห์หาบถ เป็นปางอวตารของพระนารายณ์หรือพระวิष्ณุ ซึ่งอวตารลงมา
เป็นมนุษย์ครั้งหนึ่งเพื่อปราบยักษ์ชื่อ "หิรัญยกคิบุ" ซึ่งนับว่าเป็นปางที่ร้ายมาก

¹ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ลิลิตนารายณ์สิบปาง หน้า 11

พระนารายณ์หรือพระวิษณุ นั้นเป็นเทพเจ้าพระองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์ ซึ่งยุคใดยุคหนึ่ง นั้นยังไม่มีหลักฐานมากนัก แต่มารากฎความยิ่งใหญ่ในยุคพราหมณะ ซึ่งพวกพราหมณ์นับถือพระนารายณ์หรือพระวิษณุเป็นเทพที่สูงที่สุดเรียกว่า พวกไวษณพ (ไวษณว)¹

ในคัมภีร์วิษณุปุราณะ ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ยาวของสรวรเสริญพระนารายณ์ได้กล่าวถึงพระวิษณุว่า "โลกนี้ไซ้ ไต่บังเกิดมาแต่พระวิษณุ โลกนี้มีอยู่ในพระองค์ พระองค์เป็นผู้บันดาลให้โลกนี้คงอยู่และสูญไป พระองค์ไซ้คือโลกนี้แล้ว"² ซึ่งตรงกับสำนวนไทยในประกาศโองการแช่งน้ำว่า "แก้วนกลินฟ้ากลืนกิน" และยังกล่าวว่าผู้ที่ยึดมั่นในพระวิษณุเทพนั้นอาจรอดพ้นจากอำนาจพระยม คือไม่ตกนรกอีกด้วย

สรวรคัมภีร์พระนารายณ์สถิต เรียกว่า ไวกูณฑ์ ซึ่งปรากฏในมหากาณะว่า แผ่นดินเป็นทองทั้งแผ่น ภูพานทั้งปวงล้วนไปด้วยแก้วมณี และพลอยต่าง ๆ ในสรวรคัมภีร์มีสระน้ำ 5 สระ ในสระเต็มไปด้วยดอกบัวสีน้ำเงิน แดง และขาว พระวิษณุประทับอยู่บนอาสนะบัวขาว มีพระลักษมี มเหสีของพระองค์ประทับอยู่เบื้องขวา มีพระยาอนันตนาคราชเป็นบัลลังก์ และมีพญาครุฑ เป็นพาหนะมักเรียกชื่อว่า สุมรรณ ซึ่งแปลว่า ปีกงาม

เมื่อใดที่มีเหตุภัยใหญ่หลวงขึ้นในโลกหรือเมื่อมีความชั่วร้ายของผู้ใดคนหนึ่ง ทำให้โลกเดือดร้อน พระนารายณ์ก็อวตารลงมาเพื่อปราบยุคเข็ญ และเมื่อสำเร็จกิจแล้วก็จะเสด็จกลับคืนสู่ไวกูณฑ์ การอวตารของพระนารายณ์นั้นที่นิยมโดยมากปรากฏมีสิบปางใน 4 ยุค คือ

¹ อคม รุ่งเรืองศรี เทวภาพระเวท หน้า 34 - 36

² พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เทพเจ้าและสิ่งนาฏ หน้า 14

ยุคที่ 1	กฤตยุค	1. มัตสยาวตาร เป็นปลา
		2. กูรมาวตาร เป็นเต่า
		3. วราหาวตาร เป็นหมู
		4. นรสิงหาวตาร เป็นนรสิงห์ (ครึ่งคนครึ่งสิงห์)*
ยุคที่ 2	ไตรตายุค	5. วามนาวตาร เป็นพราหมณ์ไคย
		6. ปรศุรามาวตาร เป็นพราหมณ์ถือขวาน
ยุคที่ 3	ทวาปรยุค	7. รามาจันทราวตาร เป็นพระรามจันทร์
กษัตริย์สุริยวงศ์
		8. กฤษณาวตาร เป็นท้าวกฤษณะ
กษัตริย์จันทรวงศ์
ยุคที่ 4	กัลปียุค	9. พุทธาวตาร เป็นพระสมณโคตมพุทธเจ้า
		10. กัลกยาวตาร เป็นพระกัลกิ (ซึ่งจะมาใน
ปลายกัลปียุค) ¹

เนื้อเรื่องนรสิงหาวตาร โดยละเอียดตอนต้นปรากฏในฉบับหอสมุดวชิรญาณว่า มีอสูรร้ายคนหนึ่งชื่อ หิรณะอสูร² คิดใคร่จะเป็นใหญ่ในไตรภพจึงตั้งตบะพิธีริมเชิงเขาพระสุเมรุได้ 100 ปี พระเป็นเจ้าก็ยังมิได้ปราสาทพรให้อสูรคนนั้นจึงไถ่อกองเพลิงแล้วทำชาหยั่ง ย่างกายตนเองจนเป็นมันเหลวไหลออกมา แล้วนำเอามันเหลวนั้นตามประทีปบูชาพระเป็นเจ้าทั้ง 3 องค์ คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม พระเป็นเจ้าทั้ง 3 องค์ จึงเสด็จลงมา หิรณะอสูร ได้ขอพร ซึ่งพระอิศวรได้ประทานพรให้หิรณะอสูรมีฤทธิ์ใครฆ่าก็ไม่ตาย ไม่ว่าจะเป็นเทวดา มนุษย์ หรือสัตว์

*ฉบับหอสมุดวชิรญาณ จัดเป็นปางที่ 7

¹พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ลิลิตนารายณ์สิบปาง

หน้า 10 - 12

²ก.

ไม่ตายด้วยอาวุธใด ๆ ไม่ตายในเวลากลางวันและกลางคืน และไม่ตายในบ้านหรือนอกบ้าน ส่วนพระนารายณ์ได้ประทานพาหนะแล้วเทพทั้ง 3 องค์ก็ได้ประทานโอวาทแล้วเสด็จกลับไป

เมื่อหิรันตะอสูร ได้พรและศทาแล้วก็กำเริบฤทธิ์ถึงชั้นยกตนเองขึ้นเทียบพระนารายณ์ ได้ใช้อำนาจบังคับบรรดาภูมิจนให้เปลี่ยนบทขนกันการสาธยายมนต์จาก "โอม นโม นารายณะมมะ" เป็น "โอม นโม หิรันตะมมะ" บรรดาเทพศทาและภูมิจึงหลายจึงนำความไปทูลพระอิศวรทรงทราบ "จึงมีเทวโองการให้พระนารายณ์อวตารไปปราบหิรันตะอสูร ชื่อกระลาธรรมกุมาร "

เนื้อเรื่องต่อไปตรงกับฉบับพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 ซึ่งเริ่มเรื่องขึ้นเมื่อหิรัญยกศิปุได้บุตรชายชื่อ ประหลาต เป็นที่โปรดปรานของบิกามาก แต่ทั้งสองมีความเห็นไม่ลงรอยกัน กล่าวคือ ประหลาต นั้นนับถือพระวิฆ्नุอย่างเหนียวแน่น ไม่ว่าบิกาจะให้พรหมสิ่งสอนอย่างไรก็ไม่สามารบเปลี่ยนใจประหลาตได้ ด้วยความโกรธแค้นหิรัญยกศิปุ ถึงกับสั่งให้ประหารชีวิตเสียด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา เช่น ให้งูพิษขบกัด สั่งให้ช้างใหญ่แทงควยวง เอาไปเผา ถ่วงน้ำ ประหลาตก็ไม่ตาย จึงจำใจต้องอยู่ร่วมกัน ต่อมาก็เกิดขัดเคืองกันด้วยเรื่องพระวิฆ्नุอีก โดยประหลาตได้บอกว่า พระวิฆ्नุสถิตอยู่ในสรวปลิง แมแต่เสา ปราสาท หิรัญยกศิปุบันดาลโทะจึงใช้ศทาฟาดเสาปราสาทคนนั้นจนแตก ขณะนั้นเป็นเวลาโพล้เพล้ พระนารายณ์จึงเสด็จมาปรากฏกายให้เห็นเป็นนรสิงห์คือ มนุษย์ครึ่งสิงห์มีร่างกายเป็นมนุษย์ แต่มีหัวเป็นสิงห์จับหิรัญยกศิปุไปที่ธรณีประตูแล้วถามว่า นรสิงห์เป็นคนหรือสัตว์ หิรัญยกศิปุ ก็ตอบว่ามีใช่คนมีใช่สัตว์ นรสิงห์ขมูมือขึ้นชี้ที่เล็บ แล้วถามหิรัญยกศิปุว่า ใช้อาวุธหรือไม่ หิรัญยกศิปุ ตอบว่า มีใช่ นรสิงห์ ถามว่า บัดนี้เป็นเวลาใด หิรัญยกศิปุก็ตอบว่า มีใช่ธางวันหรือกลางคืน นรสิงห์ถามว่า ที่ยืนอยู่นี้ข้างในหรือข้างนอก หิรัญยกศิปุก็ตอบว่ามีใช่ข้างในและข้างนอก เพราะคาชของประตูอยู่ แล้วนรสิงห์จึงใช้เล็บฉีกอกแล้วแหะท้องคิงไส้ของหิรัญยกศิปุหลุคออกมา หิรัญยกศิปุก็สิ้นชีพลง แล้วพระนารายณ์ก็เสด็จกลับไวภูมที่

จะเห็นได้ว่า เนื้อเรื่องในฉบับหอสมุดวชิรญาณต่างกับพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 กล่าวคือ ชื่อผู้รับ ฉบับพระราชนิพนธ์เป็น "หิรัญยกิप्" ส่วนบุตรของหิรัญยกิप्อันเกิดแต่มหาสังข์ของพระนารายณ์นั้นชื่อ "ประหลาท" และเนื้อเรื่องในตอนต้นฉบับพระราชนิพนธ์นั้น หิรัญยกิप्ได้รับพรจากพระพรหมเพียงองค์เดียว พระอิศวร และพระนารายณ์มิได้เกี่ยวของด้วย

พิจารณาเนื้อหาของนรสิงหาวตารทั้งสองฉบับแล้วพบว่า นวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ ได้รับอิทธิพลจากเรื่องราวในเรื่องนรสิงหาวตารฉบับพระราชนิพนธ์มากกว่า เพราะ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้กล่าวถึงเรื่องราวที่มาของมนุษย์ครึ่งสิงห์ โดยกล่าวถึงชื่อ หิรัญยกิप्¹ ไวกัวย จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำเอารูปร่างลักษณะของนรสิงห์ และพฤติกรรมที่ปราบยักษ์หิรัญยกิप्ที่ปรากฏในนรสิงหาวตารนั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์ในโคลง 2 บท คือ

ยักษ์มองเห็นท่านแล้ว	ใจหาย
เพราะบ่เคยเห็นเลย	เช่นนั้น
เคียดสิงห์แตกกาย	เป็นอย่าง มนุษย์นา
ได้บกรักคุณาหยัน	ชยาคจริง
คำรามสนั่นอ้อ	แสนอึ้ง
นรสิงห์ผุดอก	ยักษ์ทาว
ทลวงแหวะพุ่งรัง	ไล่หลุก
จึงหิรัญยกิพทาว	มอคมรณ
	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น สาบนรสิงห์ เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 62

จากโคลงกัณฑ์ จันทวีร วิวัชน์ ไคว่นำไปสร้างตัวละครให้มีลักษณะและ
พฤติกรรมที่น่ากลัวและน่าสยดสยอง กัณฑ์ตอนหนึ่ง จันทวีร วิวัชน์ ได้บรรยายถึง
ลักษณะของมนุษย์ครึ่งสิงห์ไว้ตอนหนึ่งว่า

เรือนกายที่บะหมิ่น ก่าย่าใหญ่โตเป็นของมนุษย์ยักษ์
ทว่า ดวงหน้ากลับเป็นสิงห์ร้าย อันน่าขนลุกขนพองสยองเกล้า
ผมพองฟูเป็นกระเชิงเต็มศีรษะ และยาวปรกคั่นคอ
รุงรังมองดูเหมือนขนคอสัตว์ ร่างกายก่าย่าใหญ่โต มีขนคกคำ
ปกคลุมตามอก เรื้อยลงมาถึงหน้าท้อง และตามแขนขาบูบยับ
มือใหญ่โตทั้งสองมีเล็บยาวงอแงม แหลมคมเหมือนเล็บสิงห์
ไม่มีผิด¹

และบรรยายถึงการฆ่าคนของนรสิงห์ตอนหนึ่งว่า

ร่างนั้นเปล่งเสียงคำรามกึกก้องออกมาอีกครั้งหนึ่ง
และเฝ้าเข้าหาชายหนุ่มที่ยืนจ้องอยู่ทันที
มืออันใหญ่ก่อปรักวักกรง เล็บแหลมยาวเหมือนอุ้งมือสัตว์
ควาหน้าอกชายหนุ่มฉกฉนี้ และอย่างรวกเร็วเกินคาดฝัน
อุ้งมือนั้นฉกทรวงอกชายเคราะห์ร้ายแบะออกจากกัน
เสียงกึกควากวักกล่าวลึงมหาศาลนิคมมนุษย์²

¹จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดย จันทวีร วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 668

²จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 1 โดย จันทวีร วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 607

จินตวิรุ วิวัชน ได้เพิ่มเติมลักษณะตัวละครให้มีกลิ่นสาบรุนแรงคล้ายกลิ่นสาบของสัตว์ป่าเมื่ออยู่ในสภาพอสุร แต่เมื่ออยู่ในสภาพของเจ้าสิงห์ นรกานต์จะไม่ปรากฏเพราะอยู่ในภาวะเทพ

รายละเอียดเกี่ยวกับนรสิงห์ ใน สาบนรสิงห์ นั้นเป็นโอรสของสวตีมาราชราชแห่งปรินมิตวสวตีมะเทวโลก อันเป็นสวรรคชั้นที่ 6 ในฉกามาพจรภูมิ แต่ถูกเทพบิดาขับไล่งลงมาจากสววรรค เพราะประพฤติดนนอกคอกทาง¹ นั้นไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในไตรภูมิพระร่วงและคัมภีร์ต่าง ๆ ที่กล่าวถึงสวตีมาร ซึ่งเทพบิดาแห่งสววรรคชั้นปรินมิตวสวตีมะ กล่าวคือ ในไตรภูมิพระร่วง กล่าวถึงสววรรคชั้นปรินมิตวสวตีมะ ไว้ว่า

...จึงเรียกชื่อว่าปรินมิตวสวตีมะเพื่อกั้นนั้น อันว่าเทพบิดา
ในชั้นนั้นตัวสูง 64,000 วา ทุก ๆ คนแล้ว อันว่าเทพบิดาเป็น
พระญาในชื่อ ปรินมิตวสวตีมะเทวราช และเป็นเทพบิดาทิ้งหลาย
ฝ่าย 1 และพระยามาราชราชเป็นพระญาแก่หม่อมราชวงศ์ทั้งหลาย
ฝ่าย 1 แลในนั้นมีพระญาสององค์แลหม่อมราชวงศ์ไปเฝ้าไปคัลกับ...²

ในสววรรคชั้นปรินมิตวสวตีมะ มีเทพบิดาสององค์ คือ สวตีมะเทวราช และ
สวตีมะมาราชราช ซึ่งไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยวินิจฉัยว่า สวตีมะเทวราชคงเป็นฝ่ายธรรม ส่วน
สวตีมะมาราชราช คงเป็นฝ่ายอธรรม จึงไม่มีไมตรีกัน

¹จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 1 โดย จินตวิรุ วิวัชน
(นามแฝง) หน้า 702

²พระญาสิทธิ ไตรภูมิพระร่วง หน้า 232

ฉนิก อู่โพธิ์¹ ได้เสนอความเห็นของ ชิตเคอร์ (Chitders) ในหนังสือ "Dictionary of Pali language" เกี่ยวกับมาร ผู้เป็นเทพคิดว่า คงมีนามเต็ม ๆ ว่า "ปรนิมมิตวสวัตตีมาร" และเรียกย่อ ๆ ว่า วสวัตตีมาร เป็นผู้ปกครองชั้นสูงสุดในกามโลกชั้น 6 คือ ชั้นปรนิมมิตวสวัตตีเทวโลก

ในสูตรนิบาตอรรถกถา กล่าวถึง วสวัตตีมารว่า เทพบุตรองค์นี้ได้ชื่อว่า มาร เพราะเป็นผู้ก่อให้เกิดความขัดข้องจนกระทั่งถึงการทำลายแก่ผู้ที่พยายามจะข้าม (หลุม แร้ว) ทางแห่งความทุกข์² วสวัตตีมาร จึงเป็นอมนุษย์ฝ่ายอธรรมซึ่งพระพุทธเจ้าทรงยกย่องว่าเป็นผู้ขอกของความชั่วและในคัมภีร์ต่าง ๆ ยังกล่าวถึงมารว่า คือ ความตาย ความฉิบสลาย ตัวแทนของความชั่ว อำนาจต่อต้านความดี หรือกฎหมาย เป็นต้น

เกี่ยวกับโอรสของวสวัตตีมารนั้น ทางพุทธศาสนามีปรากฏในมารชาโศกสูตร ในหมวดสังยุตติกาย กล่าวว่า ไม่ปรากฏว่าวสวัตตีมารมีชายาหรือโอรสเลยแม้แต่พระองค์เดียว แต่มีธิดา 3 นาง คือ นางคันทา นางอรที และนางราดา³

จินตวีร์ วิวัณน์ กล่าวว่า โอรสของวสวัตตีมารองค์นี้ถูกพระบิคาขัมไลลงมาจากสวรรค์ เพราะประพฤตินอก luân นอกทาง วสวัตตีมารนั้นเป็นเทพคิฝ่ายอธรรม คือ ความชั่วร้ายต่าง ๆ การประพฤตินอก luân นอกทางจนเป็นที่ขัดใจพระบิกานั้นก็น่าจะหมายถึงว่าเป็นเทพที่ประพฤตินอกกว่าพวกพ้อง แต่จากพฤติกรรมทั้งหมดที่ปรากฏในเรื่องล้วนแต่เป็นความชั่วร้ายทั้งสิ้น ซึ่งสมควรจะเป็นที่โปรดปรานเสียมากกว่า การลงมายังมนุษย์ภูมิของเทพบุตรองค์นี้จึงควรให้เหตุผลว่า เทพบุตรองค์นี้ได้รับเวทบัญญัติของวสวัตตีมาร จะเหมาะสมกว่า

¹ฉนิก อู่โพธิ์ มาร หน้า 52

²อุทม รุ่งเรืองศรี เทวภาพุทธ หน้า 121

³ป. หน้า 120

ในส่วนที่กล่าวว่าเทพาสูรตนนี้เป็นโอรสของเทพคือองค์นี้นั้นก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เพราะเทพคือองค์นี้ไม่มีโอรสเลย ดังนั้นการที่ จันทวีร วิวัณห์ ได้สร้างพฤติกรรมเหนือธรรมชาติเทพาสูรนี้มีอำนาจเหนือสัตว์ต่าง ๆ ในขณะที่อยู่ในรูปกายมนุษย์ คือ เจ้าสิงห์ นรگانต์ ไคแก่ การสะกดสิ่งใดทั้งผู้ที่กำลังอาละวาด¹ หรืออาการเกรงกลัวจนต้องหมอบพุงลงของเสือโคร่งที่กำลังเคี้ยวหญ้าอยู่ในกรง² ตลอดจนความตกใจกลัวจนลานของแมวในบ้านของศาสตราจารย์ศรีรินทร์ อภัยพร³ พฤติกรรมเหล่านี้ผู้ประพันธ์คงประสงค์จะให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับอำนาจของวสวัตติมาร ตามที่ปรากฏในคัมภีร์สารทกปกาสนี ซึ่งได้กล่าวถึงชื่อของมารไว้ 2 ชื่อ คือ "วสวัตติ" หมายถึง ผู้ทำให้สัตว์เป็นไปในอำนาจของตน หรือผู้ให้อำนาจตนเป็นไปเหนือสัตว์ และอหิบดี ซึ่งหมายถึง ผู้เป็นใหญ่ (เหนือสัตว์)⁴

จากที่กล่าวทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า นวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ นั้นมีแหล่งที่มาของตัวละคร จากวรรณคดีไทยเรื่อง นรสิงหาวตาร ใน ลิลิตนารายณ์สิบปาง พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดย จันทวีร วิวัณห์ ได้นำลักษณะและพฤติกรรมตัวละครให้มากกว่ามากขึ้น และในการให้รายละเอียดบางส่วนที่เกี่ยวกับตัวละครนั้นแตกต่างไปจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคัมภีร์และตำราต่าง ๆ ไปหลายประการดังกล่าว

¹ จันทนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดย จันทวีร วิวัณห์ (นามแฝง) หน้า 849 - 851

² ฎ. หน้า 854

³ จันทนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 1 โดย จันทวีร วิวัณห์ (นามแฝง) หน้า 572

⁴ ชนิก อยู่โพธิ์ มาร หน้า 10

ในค่านับถือเรื่องของนวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ เป็นเรื่องราวของเทพฝ่ายธรรมที่ลงมาใช้ชีวิตแบบมนุษย์สามัญปะปนกับมนุษย์ในร่างของเจ้าชายรูปงามและมั่งคั่ง และจากความเป็นเทพฝ่ายธรรมจึงมีพฤติกรรมบางประการที่ผิดไปจากมนุษย์ธรรมดา และในที่สุดความจริงจึงได้เปิดเผยขึ้นในตอนจบเรื่อง เนื้อเรื่องเช่นนี้ได้เคยปรากฏแล้วในวรรณกรรมแปล ที่เผยแพร่ก่อนหน้านี้คือ ขุนคลัง แปลโดยอมรราคี แปลจากเรื่อง 'The sorrows of Satan' ของ แมรี คอแรลล์ นักประพันธ์สตรีชาวอังกฤษ เป็นเรื่องของชาตาน ซึ่งเป็นเทพฝ่ายธรรม ซึ่งได้มาใช้ชีวิตร่วมกับมนุษย์ในร่างของเจ้าชายผู้งามสง่า ว่าร้ายมหาศาล มีพฤติกรรมลึกลับ ได้วิพากษ์วิจารณ์ความประพฤติของมนุษย์ในสังคมอย่างรุนแรง และในตอนจบเรื่องความจริงจึงได้เปิดเผยขึ้นว่าเจ้าชายผู้นั้นคือ ชาตาน วรรณกรรมแปลเรื่องนี้ได้เป็นแหล่งที่มาของนวนิยายเรื่อง เงา ของ โรสลาเรน ซึ่งเป็นเรื่องราวของพญามัจจุราชมารที่ใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ในฐานะชายสูงศักดิ์ และว่าร้าย ซึ่งมีพฤติกรรมและความคิดเห็นต่อต้านความชั่วของมนุษย์อย่างรุนแรง เช่นเดียวกับเรื่องขุนคลังเกือบทุกประการ

จะเห็นได้ว่า นวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ นั้นมีเนื้อหาคล้ายคลึงกับนวนิยายแปลเรื่อง ขุนคลัง โดย อมรราคี และนวนิยายเรื่อง เงา ของ โรสลาเรน จะต่างกันในส่วนที่สาบนรสิงห์เป็นนวนิยายเหนือธรรมชาติที่มีความน่ากลัว สยองขวัญของลักษณะและพฤติกรรมตัวละคร ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เหนือธรรมชาติที่ตลอดทั้งเรื่อง ส่วนนวนิยายอีกสองเรื่องนั้นเป็นนวนิยายเหนือธรรมชาติที่เน้นในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความประพฤติของมนุษย์ การอภิปรายที่รุนแรงเกี่ยวกับความดีความชั่ว และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

อมฤตาลัย

ทั้งนี้กล่าวแล้วว่า นวนิยายเหนือธรรมชาติเรื่อง อมฤตาลัย ของ จินตวิ
วิวัฒน์ นี้ผู้ประพันธ์ได้นำเอาตำนานประวัติศาสตร์และโบราณคดีขอมในยุคก่อนมาประกอบ
เป็นภูมิหลังของตัวละครเอก สร้างตัวประกอบ ตลอดจนฉากและบรรยากาศของเรื่อง
อย่างเห็นได้ชัด แต่ถ้ามพิจารณาคำนำเค้าโครงเรื่องของนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย แล้ว
เค้าโครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้มีความคล้ายคลึงกับวรรณกรรมต่างประเทศและ
วรรณกรรมไทยหลายเรื่องด้วยกัน คือ นวนิยายเหนือธรรมชาติเรื่อง สาวสองพันปี
แปลโดย หลวงวิลาศปริวัตร เรื่อง อัมมาเทวี แปลโดย โภคโลหิต และเรื่อง
สาวสองพันปี แปลโดย ไชยวัฒน์ ซึ่งนวนิยายทั้งสามเรื่องนี้แปลมาจากนวนิยายเรื่อง
She ของ เซอร์ เฮนรี ไรเดอร์ แฮกการ์ด (Sir Henry Rider Haggard)
นอกจากนี้ยังมีนวนิยายเรื่องอื่น ๆ คือ กิงเกวียน แปลโดย อมราวดี แปลมาจาก
นวนิยายเรื่อง ซิสกา (Ziska) ของ แมรี คอเรลลี (Marie Corelli) นักเขียน
สตรีชาวอังกฤษ และนวนิยายไทยเรื่อง พิษสวาท ของ หม่อมคี กังจะได้เสนอราย
ละเอียดต่อไป

เรื่องราวของนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย นั้น เป็นเรื่องของหญิงสาวชั่วร้าย
คนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในเวทมนต์คาถาอย่างเชี่ยวชาญ เธอได้อาศัยความรู้
เหล่านั้นสร้างชีวิตยืนยาวนับพันปีให้ตนเอง โดยการทำลายชีวิตมนุษย์ไปอย่างมากมาย
เป็นเครื่องสังเวย ทั้งนี้เพื่อรอคอยคนรักซึ่งตายจากไปให้มาพบกันอีกเมื่อเธอมาเกิดใน
ชาติใหม่

จากเนื้อเรื่องที่ให้หญิงผู้หนึ่งสร้างชีวิตอมตะได้ และรอคอยชายคนที่เธอรัก
จนข้ามหลายภพหลายชาติ แล้วเขาก็ได้กลับชาติมาเกิดและได้พบกันนั้นตรงกับเนื้อเรื่อง
ของนวนิยายเรื่อง สาวสองพันปี แต่ต่างกันในเรื่องละเอียด ได้แก่ ผู้ประพันธ์ทั้งสอง
ใช้จินตนาการในการสร้างชีวิตอมตะต่างวิธีกัน กล่าวคือ ในนวนิยายเรื่อง สาวสองพันปี
นั้นตัวละครเอกคือ พระนางอัมมทานันท์สร้างชีวิตอมตะด้วยวิธีอาบไฟ ส่วนนวนิยายเรื่อง

อมฤตาลัย นั้น ตัวละครเอกคือ พันธุมเทวี สร้างชีวิตอมตะด้วยวิธีการที่โหดเหี้ยมกว่า คือ การใช้ยานยาและเลือดของมนุษย์ชายประกอบกับเวทมนต์คาถา

จินตวิรุ วิวัณ โถกกล่าวถึงนวนิยายเรื่อง สาวสองพันปี ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติของนวนิยายเรื่องนี้ไว้ในบทสนทนาระหว่าง ไวยุทธย์ อมรรักษ์ กับ ร.ค.ท. ทักเทพ พิษณุเครณิ พระเอกของเรื่อง ขณะที่ลงเข้าไปในห้องใต้ดิน ภายในบ้านของ พันธุวดี หรือพันธุมเทวี ตอนหนึ่งว่า

"ที่นี่มันเป็นคฤหาสน์สิ่งหรือปราสาทสาวสองพันปีมากกว่าข้าจะไม่แปลกใจเลยว่า ถาลงไปข้างล่างพบร่างของเอ็งนอนอยู่ในโลงแก้ว"

ทักเทพสะอึก หันมามองเพื่อนตาเขียวปัก

"พูดบ้า ๆ เกี้ยวอะไรกันวะ"

ไวยุทธย์หัวเราะเบา ๆ ออกมีอารมณ์ขันไม่ได้แม้ในยามตื่นเต้น
อย่างนั้น

"อ้าว จำไม่ได้หรือ ก็ในเรื่องสาวสองพันปีไงล่ะ พระนางอัมมเทวีเก็บซากฟอยออกฐไว้ในห้องใต้ดิน ถึงเวลาก็ปลุกขึ้นมาคุยด้วย ว่าไม่ได้นะ พระนางพันธุมเทวีก็ทานก็ชอบ ๆ เอ็งอยู่อาจจะมึนศพใครที่หน้าเหมือนเอ็งไว้เซยชมใต้ดินก็ไม่ได้¹

ในส่วนที่ จินตวิรุ วิวัณ ได้สร้างตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย คือ พันธุมเทวี ให้ออกมาใช้ชีวิตเหมือนมนุษย์ธรรมดาอยู่ในสังคมชั้นสูงในสภาพของสาวสวยมีเสน่ห์ดึงดูดใจต่อเพศตรงกันข้ามนี้มีลักษณะคล้ายกับพฤติกรรมตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง กิงเกวียน (Ziska) คือ วิญญาณของ ซิสกา ซาร์มาแซล นางระบำ

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จินตวิรุ วิวัณ
(นามแฝง) หน้า 766 - 767

ในสมัยราชวงศ์ที่ 18 ของอียิปต์ได้ออกมาใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์และเข้าสังคมชั้นสูง
ในสภาพของเจ้าหญิงชิสกา ผู้สวยงามและมีเสน่ห์ดึงดูดใจเพศตรงข้ามเพื่อติดตาม
หาชายคนรักที่มาเกิดใหม่อีกควย

ในตอนจบเรื่องนั้น จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้ให้พันธุ์มเหศวรพายแพ้ออกกฎเกณฑ์
ธรรมชาติไม้อาจมีชีวิตอมตะได้อีกต่อไป เธอต้องตายไปควยอ่านาคำสาป การตาย
ของพันธุ์มเหศวรนั้นเป็นไปอย่างน่าสังเวชใจ ถึงปรากฏในบทบรรยายตอนหนึ่งว่า

พันธุ์มเหศวร ผู้แสนโสภิตนั้นเปลี่ยนไปเสียแล้ว ชีกร่างของ
วรกายอันเคยสมส่วนงามเย้าใจค่อย ๆ แปรเปลี่ยนเป็น
เหี่ยวแห้งทรุดโทรมยับเยินเหมือนสภาพก่อนดื่มเลือดที่หักเทพ
และหมอสโรชพันธุ์ได้เห็นมาแล้ว ส่วนชีกร่างงามมือนั้นทุกคน
รู้สึกขนลุกเกรียวเมื่อมองเห็นวรกายชกนั้นยังคงเป็นสาวสด
พิลาสพิไลอยู่เช่นเดิม¹

จะเห็นได้ว่า ร่างกายของพันธุ์มเหศวรเปลี่ยนแปลงไปที่ละชีกร่าง และในที่สุดก็สลายไป
ควยบทบรรยายตอนนั้นว่า

วรกายของเหว้เนื้อหิวแห้งอมฤตาลัยสิ้นสะท้านไปทั้งองค์
เหมือนถูกจับเข่าควยมื่อยักข่มองไม่เห็น ชีกร่างที่เป็นสาวสด
งงามไม่มีที่เปรียบนั้นค่อย ๆ แปรเปลี่ยนไปเป็นเหี่ยวยุบลงทุกที
จนในที่สุดก็กลายเป็นหญิงเหี่ยวแห้งอย่างสมบูรณ์เต็มตัวนอนหมอบ
คุกเข่าหันเพิ่มอยู่ข้างโลง...ร่างชราเหี่ยวแห้งของนางกษัตริย์จาก
อดีตอันนานโพยค่อย ๆ ปริแยกสลายตัวที่ละน้อย...และในที่สุด
ร่างของนางพญาชอมผู้โสภิตพรรณรายที่บุรุษทุกคนต้องสยบอยู่

¹จินตนา ภักดิ์ชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 1167

แทบบาทในความงามเลอเสน่ห์นั้นก็พลันแหลกสลายเป็น
 ผุยผงธุลีละเอียดยกกองอยู่กับพื้นเป็นรูปร่างคนเท่านั้นเอง¹

การที่ จินตวิทย์ วิวัชรน์ ได้ให้ตัวละครเอกที่มีความชั่วร้ายของจบชีวิตลงอย่างสยดสยอง
 นี้คล้ายคลึงกับการจบเรื่องของ สาวสองพันปี ที่ผู้ประพันธ์ได้ให้นางอัฒนาผู้มีความ
 โหดร้ายทารุณของจบชีวิตลงอย่างน่าสมเพชในการอาบไฟครั้งที่ 2 ของนาง ดังปรากฏ
 บทบรรยายถึงความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของนางอัฒนา ว่า

เมื่อสิ้นเสียงสิ้นไฟแล้ว นางก็ก้าวมายืนเคียงเลี้ยวแต่ในขณะ
 อย่างเท่ก้าวเข้ามานั้น สังเกตว่ามีเหงาของนางขาดความกระปรี้
 กระเปร่าไปเสียแล้ว กว๊วแขนทั้งสองข้างดมลงจนมองเห็นสัน
 กระดูก และใบหน้าของนางเลา สวรรค์เอ๋ย หน้าของนางกำลัง
 หดเหี่ยวแก่ลงกับตาของข้าพเจ้าที่เคียว ข้าพเจ้านึกว่าเสียวิกเห็น
 เซ็นนั้นเหมือนกัน...และโอน่าชนลูกขนพองเหลือประมาณนางลม
 สวบลงกับพื้น เหมือนคนไม่มีแรงโกลจะซาคใจจะนั้น...

ร่างของนางหดเล็กลงทุกที เล็กลง - เล็กลงจนขนาดไม่เกิน
 ลิ้งแสม ผิวหนังเหี่ยวเป็นรอยตกกระเต็มไปหมดหน้าอันหมกรูปอก
 ความแก่เหลือที่จะจาระไนได้ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นอย่างนี้เลยใคร ๆ
 ก็ไม่เคยเห็นหน้าแก่เช่นนั้นซึ่งขณะนี้เล็กสักเท่าเด็กอายุ 2 เดือน
 แต่กระโหลกศีรษะยังคงเดิม อยู่หรือไล่เลี่ยกันกับขนาดเดิม...

นางกำลังจะตาย ถึงกระนั้นก็ยังอุทิศสำหรับแขนพุงกายขึ้นอย่าง
 แสนลำบาก กลอกหนามองไปมองมาทางโน้นทางนี้ที่ข้า ๆ เหมือน
 เต่าสายหัว แต่หาเห็นสิ่งใดไม่ควยนั้นตาเป็นฝ้าขาวเหมือนน้ำขาว

¹จินตนา ภักดีชายแถม อมฤตาลัย เล่ม 2 โดย จินตวิทย์ วิวัชรน์
 (นามแฝง) หน้า 1170 - 1172

เสียแล้ว แต่กระนั้นนางก็อุทิศสวาทแด่ปากพูด

"กัลลิกราทีสชา" นางพูดเสียงอ่อย ๆ แหบ ๆ "อย่าลืม
ฉันนะคะกัลลิกราทีสชา นึกถึงฉันบ้าง สงสารฉันบ้าง ฉันไม่อยาก
ตายออก ฉันจะกลับมาอีก จะกลับมางามเหมือนเก่าอีก ฉันขอ
สาบานจริง ๆ นะคะ โอ...โอ...
แล้วนางก็กลับพุ่มหนาลง แนนึ่งไม่ตึงกาย¹

จะเห็นได้ว่า นวนิยายทั้งสองเรื่องนี้จบเรื่องแบบเดียวกันคือ ให้ตัวละครเอกที่มีชีวิต
อมตะนั้นไม่สามารถเป็นภรรยาชาติได้ ทั้งที่ ฮอลลี่ ตัวละครในนวนิยายเรื่อง
สาวสองพันปี ได้แสดงความคิดเกี่ยวกับการเป็นภรรยาชาติของนางอัชฌา ว่า

แต่ก็มีใครเล่าจะบอกได้ว่าเป็นเพราะเหตุใด ความจริง
ปรากฏแล้ว ความจริงย่อมเป็นความจริง ขอให้หาเหตุผลอธิบาย
กันไปเท่าไหน ผลที่สุดมันก็ต้องไปลงกรรมชาตินั้นแหละ อัชฌา
ได้อุทิศสวาทดำรงชีวิตเผ่าคอยชู้รักมาเป็นนานหนักหนานั้นจริงแล้ว
แต่โดยการนี้ นางได้เป็นภรรยาคนแรกเกี่ยวกับการเกิดขึ้นและเสื่อมไป
เวลาที่ชีวิตอยู่นั้นจึงมีฤทธิ์ในกายให้ภรรยาคนที่ตามครอบงำอยู่
ทุกขณะสำแดงออกอย่างแจ่มแจ้งประจักษ์ชัดเจนเช่นนี้ การเปลี่ยนแปลง
จึงบังเกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนชั่วแวบเดียว แล้วนางก็ถูกกวาดไป
เหมือนอย่างคนธรรมดาทั้งหลาย ไม่แปลกประหลาดกว่ากันหามิได้²

¹ไชยวัฒน์ (นามแฝง) สาวสองพันปี หน้า 390 - 393

²ก. หน้า 395 - 396

จากที่กล่าวแล้วทั้งหมด แสดงให้เห็นว่านวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย ของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ นั้นมีลักษณะเค้าโครงเรื่องคล้ายคลึงกับวรรณกรรมต่างประเทศทั้งสองเรื่องนี้ กล่าวคือ มีการผจญภัยธรรมชาติด้วยการสร้างชีวิตอมตะของตัวละครเอก เพื่อรอคอยที่จะได้พบคนรัก แต่ท้ายที่สุดก็ไม่อาจจะฝ่าฝันได้ และต้องสิ้นชีพไปตามธรรมชาติเช่นเดียวกัน นอกจากนี้การที่ผู้ประพันธ์ได้กำหนดให้ตัวละครเอกคือ พันธุมวดี มาใช้ชีวิตแบบมนุษยธรรมคาในสังคมชั้นสูงนั้นคล้ายคลึงกับพฤติกรรมของตัวละครเอก คือ นางซิสกา ชาร์มาแซล ในนวนิยายเรื่อง กงเกวียน ซึ่งแปลจาก "Ziska" ของ Marie Corelli

เป็นที่น่าสังเกตว่านวนิยายของไทยอีกเรื่องหนึ่งซึ่งได้รับอิทธิพลจากเรื่อง "Ziska" ของ Marie Corelli อย่างชัดเจนคือ นวนิยายเรื่อง "พิษสวาท" ของ หมยันต์ ซึ่งเป็นเรื่องของวิญญานที่พยายามหาชายคนรักที่ฆ่าเธอพร้อมทั้งสาปให้เธอต้องทนทุกข์ทรมานเผ่าสมบัติไปชั่วกัลป์ เธอได้ออกมาใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ปกติโดยไม่มีใครรู้ความจริง จนกระทั่งได้พบกับชายคนรักสมประสงค์ และได้พาไปสู่การพิพากษา ในที่สุดเธอต้องพ่ายแพ้แก่อำนาจความรักแท้ของหญิงอีกคนหนึ่งที่ยอมตายและยอมให้วิญญานของเธอเองต้องทนทุกข์ทรมานเพื่อชายคนรัก วิญญานนั้นต้องกลับไปยังที่อยู่เดิมของตนเช่นเดิม เค้าโครงเรื่องเหมือนกับเรื่อง "Ziska" ทุกประการในตอนต้น ส่วนตอนจบเรื่องนั้นต่างกันตรงที่ผู้ประพันธ์เรื่อง Ziska ได้ให้ตัวละครฝ่ายชายสำนึกผิด และวิญญานของคนทั้งสองก็ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ

นวนิยายเรื่อง "พิษสวาท" ของ หมยันต์ นี้ได้พิมพ์รวมเล่มเผยแพร่ใน พ.ศ. 2519 ซึ่งเป็นปีเกี่ยวกับการพิมพ์นวนิยายเรื่อง "อมฤตาลัย" ของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่านวนิยายทั้งสองเรื่องคือ พิษสวาท และ อมฤตาลัย นั้นได้รับอิทธิพลบางส่วนจากนวนิยายเรื่อง "Ziska" เช่นเดียวกัน

วังไวญณ์

นวนิยายเรื่อง วังไวญณ์ นี้เป็นเรื่องราวของหญิงกำพร้าผู้มีใจบริสุทธิ์ คนหนึ่งที่กลายเป็นทาสของกองมรดกมหาศาล เธอจึงกลายเป็นศัตรูกับทาสทมิฬ ศักดิ์เป็นพี่ชายของเธอเองโดยไม่รู้ตัว เธอต้องเผชิญกับอันตรายในรูปแบบวิธีการต่าง ๆ นานา จากความกลัวสุดขีดผลักดันให้เธอเกิดความกล้าและเข้มแข็งขึ้นในการต่อสู้กับอันตรายต่าง ๆ นั้น ประกอบกับเธอได้รับความคุ้มครองจากวิญญาณของยายผู้เป็น เจ้าของมรดกนั้นด้วย จึงทำให้เธอสามารถผ่านพ้นอันตรายต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย และผู้คิดก็ได้รับการชดเชยกรรมถึงสิ้นชีวิตไป

จากโครงเรื่องดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า นวนิยายเรื่องนี้ค่อนข้างไปทาง ลึกลับ มีเรื่องเหนือธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่คือ วิญญาณของยายผู้เป็น เจ้าของมรดกคือ หม่อมเจ้าหญิงวิไลลักษณ์ ไวญณ์ หรือ "หญิงไล" ตัวละครเหนือธรรมชาติที่มีบทบาทสำคัญในเรื่อง

พฤติกรรมของ หญิงไล ที่ปรากฏในเรื่องนี้พยายามสื่อความกับมรยมรคา หลานสาวผู้เป็นทาสของทนายวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เคยปรากฏกายให้เห็น เป็นสาวใหญ่ แต่งกายด้วยชุดยาวกรอมเท้าสีทึม ๆ แต่ก็ปรากฏเพียงชั่วขณะหนึ่งเมื่อ มรยมรคาเหลียวกลับมาดูก็ไม่พบเสียแล้ว บางครั้งก็ปรากฏให้เห็นเพียงเงาคน แล้วหายวับไป แต่พฤติกรรมที่น่าสังเกตคือ ลมเย็นที่มีกลิ่นกุหลาบซึ่งพัดเข้ามาในห้อง ของมรยมรการาวกับจะปลุกปลอบใจ¹ และบางครั้งก็เป็นการเตือนให้ระวังภัย² และ เมื่อมรยมรคาลงไปเล่นในส่วนกุหลาบก็เห็นกิ่งกุหลาบแกว่งไปมาโดยไม่มีลม ชั่วยัง โน้มถึงลงมาระอยู่ที่แขนของเธอ ทั้งปรากฏรายละเอียดของเหตุการณ์ดังนี้

¹จินตนา ภักดีชายแค้น วังไวญณ์ เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง) หน้า 208

²จินตนา ภักดีชายแค้น วังไวญณ์ เล่ม 2 โดย จินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง) หน้า 511

...นิยน์คำของหลอนจับอยู่ที่ร่างของพะวงควาที่กม ๆ เงย ๆ
 อยู่ทางออกไป แต่ในใจนึกถึงเรื่องต่าง ๆ รอยแปดที่ประทับ
 เขามาจนแผลอไผดลื้มตัว จึงเกือบสะกุงเมื่อรู้สึกว่ามีอะไร
 บางอย่างมาสัมผัสมือและแขนของหลอนเบา ๆ

เหลือบมองดู ก็พบความประหลาดใจว่าสิ่งนั้นคือกิ่งและ
 ใบกุหลาบสีชมพูสดนั้นเอง

หลอนนึกจนจอนทองนั่งมองตาก้าง
 ขณะนั้นลมหนึ่งสนิทกิ่งไม้ใบไม้รอบบริเวณหยุกหนึ่งไม่ถึงไหว
 ยกเวนกุหลาบชมพูคนนั้นเท่านั้น

ลำต้นสมบูรณ์ของมัน เอนไวน้อย ๆ ราวกับทองแรงลม
 ที่น่าประหลาดกว่านั้นคือ กิ่งก้านอันประทับด้วยดอกโตแสนสวย
 นั้นยื่นมาเคลือบแขนของมรยม์คาทั้งที่ไม่มีแรงลมเป็นตัวการให้มัน
 เคลื่อนไหวได้ในท่านอนนั้นเลย

ลักษณะการสัมผัสนั้นเล่าก็ชวนพิศวงสงสัยเป็นล้นพ้น เพราะ
 มันไม่เหมือนอาการสั่นไหวของกิ่งไม้ธรรมดา หากคล้ายอาการ
 สัมผัสแตะต้องอย่างแผ่วเบา อย่างปลอบประโลมอย่างรักใคร่
 ใยที่มนุษย์จะพึงกระทำต่อมนุษย์ด้วยกัน¹

พฤติกรรมเหนือธรรมชาติเช่นนี้ จินตวิร์ วิวัชน์ ใ้กับความศิกมาจาก
 เรื่องสั้นเหนือธรรมชาติของต่างประเทศเรื่อง "ลมในพุ่มกุหลาบ" (The wind in
 the Rosebush) ของ เอลีนอร์ วิลกินส์² และได้ออกถึงแหล่งที่มาไว้ในตอนหนึ่ง

¹จินตนา ภักดีชายแดน วังไวท์ เลม 1 โดย จินตวิร์ วิวัชน์
 (นามแฝง) หน้า 316 - 317

²จินตนา ภักดีชายแดน ผู้ให้สัมภาษณ์ วลีรัตน์ สิงหรา ผู้สัมภาษณ์
 เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2527 ที่บ้านพัก ซอย 113 ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ของนวนิยายเรื่อง วังไวท์ โดยผ่านคำพูดของมรยรรคา นางเอกของเรื่อง ขณะสนทนากับตัวละครที่ชื่อ พระวงกว หลังจากที่เกิดเหตุการณ์เหนือธรรมชาติ ที่กล่าวนั้นแล้ว ก็ขอความจากบทสนทนาตอนหนึ่งว่า

"เธออาจเป็นคนเพื่อเจอบ้างที่คนมองว่าจริง ๆ กล้วยชีคะ มองกุหลาบสวยคนนั้นแล้วคิดเรื่อยเปื่อยไปถึงเรื่องอ่านเล่นที่เคยอ่านมา"

"เรื่องอะไรคะ เล่าให้ฟังมังชี วงไม่ใคร่ได้อ่านหนังสือ คุยเรื่องอ่านเล่นอ่านจริงกับใคร ไม่ถูกทั้งนั้น"

"เป็นเรื่องสั้น ๆ นะคะ คุเหมือนชื่อเรื่อง "ลมพัดในพุ่มกุหลาบ" หรืออะไรนี่แหละ..."¹

เรื่อง ลมในพุ่มกุหลาบ นี้ กล่าวถึงครอบครัวของ จอน เคนท์ ซึ่งอาศัยอยู่ในตำบลฟอร์ค จอน เคนท์ มีลูกสาวชื่อ แอกเนส ทอมมารรยาของเขาได้ถึงแก่กรรมลง ด้วยความวุ่นวาย จอน เคนท์ จึงแต่งงานให้กับ เอมีลิน แต่เขาเศร้าเพราะเพราะเมื่อแต่งงานได้ไม่นานเขาก็ถึงแก่กรรม โดยปล่อยให้ แอกเนส ต้องอยู่กับ เอมีลิน ผู้เป็นแม่เลี้ยงซึ่งไม่รักใคร่โดยที่เธอไปตามลำพัง และความไม่เอาใจใส่ดูแลของผู้เป็นแม่เลี้ยง แอกเนสจึงล้มป่วยลงและถึงแก่ความตาย แต่มีคนเข้าใจว่าแม่เลี้ยงเป็นคนฆ่า

ภรรยาเก่าของ จอน เคนท์ หรือมารดาของแอกเนสนั้นมีพี่สาวชื่อ รีเบคกา ซึ่งมีศักดิ์เป็นป้าของแอกเนส ได้เดินทางมาจากมิชิแกน เพื่อรับหลานสาวของตัวไปอยู่ด้วย เพราะเธอเข้าใจดีว่า การที่หลานสาวของเธอจะต้องอยู่กับแม่เลี้ยงตามลำพังนั้นคงไม่มีความสุขอย่างแน่นอน

¹จินตนา ภักดีชายแดน วังไวท์ เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) หน้า 320

เมื่อ รีเบคกา เดินทางมาถึง เอมีลินได้ให้การต้อนรับตามธรรมเนียม แต่จากท่าทีของหล่อนแสดงว่ามีใจพอใจที่จะต้อนรับรีเบคกาเลย เอมีลินได้บอกเรื่องการตายของแอกเนส โดยบอกว่าแอกเนสไปค้างที่อื่นขอให้รีเบคการอคอยต่อไป

ในขณะที่รอคอยนั่นเอง รีเบคกาก็ได้พบกับความแปลกประหลาดน่ากลัวต่าง ๆ เป็นที่น่าองว่า วิญญาณของแอกเนสมาแสดงให้ปรากฏ เพื่อบอกให้ป้าของเธอทราบว่าเธอได้ตายเสียแล้ว เช่น เห็นถึงกุหลาบแก้วโดยไม่มีลมพัด เสียงเปียโนดังขึ้นกลางคึก โดยไม่มีใครเล่น บางครั้งก็เห็นเงาคนผ่านไปชั่วขณะ บางครั้งก็เห็นเสื้อออกมาอยู่ข้างนอกตู้ โดยมีดอกกุหลาบเสียบไว้ที่อกเสื้อ และบางครั้งสิ่งที่เห็นอยู่ใกล้สายตานี้ก็กลับอันตรธานหายไปหมดโดยไม่ทราบว่าจะหายไปไหน ส่วนเอมีลินนั้นก็มีความกลัวคลาญคนบ้า คื่น ๆ กลัว ๆ อยู่ตลอดเวลา ยิ่งเมื่อถูกถามเรื่อง แอกเนส หล่อนก็ยิ่งมีอาการหวาดผวามากขึ้น

เหตุการณ์เหล่านี้ไม่ทำให้รีเบคกาคิดสงสัยเลยว่าหลานสาวของเธอได้ตายไปแล้ว เธอยังคงตั้งใจรอคอยการกลับมาของหลานสาว ในที่สุด รีเบคกาก็ได้ข่าวว่าญาติทางมิชิแกนของเธอประสบอุบัติเหตุ ทำให้เธอต้องรีบเดินทางกลับก่อน และเมื่อเธอกลับถึงบ้านเธอได้เขียนจดหมายไปหาหลานสาวแต่ก็ไม่ได้รับการตอบ รีเบคกาจึงเปลี่ยนวิธีใหม่ โดยเขียนจดหมายไปถึงโธมัส ผู้ชายที่เคยพบในเรือจ้าง เมื่อตอนข้ามมาจากสถานีรถไฟมายังตำบลฟอร์ค เธอจึงใคร่ความจริงว่า บ้านนั้นเป็นบ้านผีสิง เอมีลินก็สืบทอดโศกเศร้า และได้ทราบความจริงว่า แอกเนสตายไปเป็นเวลา 1 ปีเต็ม

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาส่วนหนึ่งของนวนิยายเรื่อง วังไวท์ฮูสท์ เหมือนกับเนื้อหาในนวนิยายเรื่องนี้ โดยเฉพาะพฤติกรรมของวิญญาณที่พยายามสื่อความกับตัวละครมนุษย์ด้วยการใช้อ่านาจอเห็นธรรมชาติทำให้ถึงกุหลาบเคลื่อนไหวได้โดยไม่มีลมพัด

พฤติกรรมของวิญญาณในนวนิยายทั้งสองเรื่องนี้ ต่างกันตรงที่นวนิยายเรื่อง ลมในพุ่มกุหลาบ นั้น วิญญาณไม่สามารถติดต่อกับมนุษย์ได้ ผู้ประพันธ์ได้กลายแปะเรื่อง

โดยใช้ตัวละครอื่นคือ โทมัส มาช่วยคลายปมเรื่อง ซึ่งต่างจากนวนิยายเรื่อง
วังไวท์นัท ที่วิญญานสามารถสื่อความไต่สำเร็จในตอนจบเรื่อง

วรรณกรรมไทยและวรรณกรรมต่างประเทศ ที่เป็นแหล่งที่มาสำคัญของเรื่อง
เหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ นั้นมีทั้งที่เป็นวรรณคดีไทยโบราณ
ได้แก่ ไตรภูมิพระร่วง ของ พญาลิไท ไตรภูมิโลกวินิจฉัยกถา ของพระยาศรีธรรม
ปรีชา และเรื่อง นรสิงหาวตาร ในลิลิตนารายณ์สิบปาง บทพระราชนิพนธ์ในรัชกาล
ที่ 6 และคัมภีร์ต่าง ๆ โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำขอมูลเหล่านี้มาสร้างเป็นตัวละคร
เหนือธรรมชาติประเภทมนุษย์ที่เป็นตัวละครเอก ได้แก่ นรสิงห์ ในนวนิยายเรื่อง
สาบนรสิงห์ วนัสสุภา เทพทานพเทวัน และ สุจาริยาเทวี ในนวนิยายเรื่อง มาแต่
หิมพานต์ และนำมาสร้างฉากเหนือธรรมชาติ ได้แก่ ฉากป่าหิมพานต์ และอังคาร
กาสุมนรท ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ นอกจากวรรณคดีไทยแล้ว นวนิยายของ
จินตวิทย์ วิวัชณ์ ยังได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมตะวันตกในค่านี้อีกเรื่องที่เกี่ยวข้อง
เรื่องเหนือธรรมชาติ ได้แก่ การใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ของเทพฝ่ายธรรม ในนวนิยาย
เรื่อง สาบนรสิงห์ ได้รับอิทธิพลจากนวนิยายเรื่อง ขุนคลัง แปลจาก The sorrows
of Satan ของ แมรี คอเวลล์ การสร้างชีวิตอมตะในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย
จากนวนิยายเรื่อง สาวสองพันปี ชื่อแปลจากเรื่อง She ของ เฮนรี ไรเกอร์
แอกการ์ด และพฤติกรรมการศึกษาต่อระหว่างวิญญานกับมนุษย์ในนวนิยายเรื่อง วังไวท์นัท
จากนวนิยายเรื่อง ลมในพุ่มกุหลาบ (The wind in the Rosebush) ของ เอ็ดดิสเนอร์
วิลกินส์ การศึกษาแห่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในหัวข้อวรรณกรรมไทยและ
วรรณกรรมต่างประเทศนี้แสดงให้เห็นว่าวรรณคดีในยุคหนึ่งย่อมมีอิทธิพลต่อวรรณคดี
ในยุคต่อมา และวรรณคดีของชาติหนึ่งก็อาจมีอิทธิพลต่อวรรณคดีอีกชาติหนึ่ง ซึ่งเป็น
ลักษณะของการถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง

3. คติความเชื่อทางศาสนา

คติความเชื่อทางศาสนาเป็นแหล่งที่มาสำคัญของวรรณกรรมไทย จนกระทั่งสามารถจัดวรรณกรรมประเภทนี้ไว้เป็นประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ คือ วรรณกรรมศาสนา ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อหามุ่งแสดงหลักธรรมคำสอนต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะผู้ประพันธ์สามารถนำเอาหลักธรรม นิทานชาดก และประวัติของศาสนา สำนวน หรือผู้เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นวรรณกรรมขึ้นได้¹ เช่น พระไตรปิฎก พุทธประวัติมหาเวสสันดรชาดก พระมาลัยคำหลวง นันทโศปนิทสฺสคำหลวง และนิทานชาดกเรื่องต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก แม้ในรูปแบบเชิงคติทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งหลักธรรมะได้คลายความเข้มข้นลง แตกจะแทรกตัวอยู่ในองค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของวรรณกรรมนั้น ๆ² เช่น พฤติกรรมตัวละครที่เกี่ยวข้องกับความรัก ความอิหฉาวิริยา ความแค้น และความตาย ล้วนแต่มีธรรมะแฝงอยู่ทั้งสิ้น เช่น เรื่องราวความรัก ความหลงใหลของพระลอที่มีต่อพระเพื่อนพระแพงจนกระทั่งต้องละทิ้งมนุษย์ธรรมของตนนั้น พระลอได้นำเอาเรื่อง "กรรม" ซึ่งเป็นหลักธรรมของศาสนาอธิบาย ดังปรากฏในคำประพันธ์ว่า

ถึงกรรมจักอยู่ได้	ฉันใด พระเอย
กรรมบมีมีใคร	ชาชา
กุศลส่งสนองไป	ถึงที่ สุขนา
บาปส่งจำคุกชา	ช่วยไฉฉันใด
	ลิลิตพระลอ

¹วิภา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 141

²ก. หน้า 143

วรรณกรรมไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาและคำสอนนั้นได้รับอิทธิพลอันเกี่ยว
เป็นส่วนใหญ่¹ ทั้งนี้ เนื้อหาวรรณกรรมไทยส่วนหนึ่งจึงได้รับอิทธิพลจากศาสนา
พราหมณ์ โดยเฉพาะในเรื่องเทพเจ้าของพราหมณ์ในวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาถึง
รัตนโกสินทร์มักจะมีการกล่าวถึงเทพเจ้าของพราหมณ์ จะเห็นได้จาก ประกาศ
โองการแข่งน้ำ ซึ่งเป็นวรรณกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น มีการกล่าวถึงเทพเจ้าใน
ศาสนาพราหมณ์ เช่น พระนารายณ์ พระอิศวร พระพรหม เป็นต้น ยังมีปรากฏอยู่ใน
รายที่กล่าวถึงเทพเจ้าทั้ง 3 องค์ว่า

โอมสิทธีสรวศรีแก้ว แฉวมฤตยู เอาจูเป็นแท่น
แควนกลิ้งฟากลิ้นคิน บินเอาครุฑมาขี สีม้อถือสังข์จักรศรชาครณี
ภีรวาทาร อสุรแลงลาญทัก ทศคินีจรรยา แทงพระแสง
ครปัลลียาต

โอมบรมเมศวราย ผากผาหลวงอคร้าว ท้าวเสด็จเห็นอวิ้วเผือก
เอาเงือกเกี่ยวช้าง อ่างทักจันทร์เป็นปิ่น ทรงอินทรชฎา สามตา
พระแพร่ง แกว่งเพชรกลา ขำภิชญไโร แทงพระแสงศรคณิวาต

โอมไชยไชย ไชโยศพรหมณูณบานเคียรเกล้า เจ้าคลังบัวทอง
ผยองเหนือขุนห่าน ทานรังกอกินฟ้า หน้าจตุรพิศ ไหมมิตรคา
มหากฤตราไทย อมไทยโลเกษ จงตรีศักทิตาน พินูณปรมาภิเมต
ไทธเรศสรสิทธิพ้อ เสยพรหมมานทรไชน้อย ประณมบุญการภิเรก
บุรณพบุรุษกรอยกอมมา แทงพระแสงศรพรหมาศ

ประกาศโองการแข่งน้ำโคลงท่า

¹ รัตน์ ฤทัย สัจจพันธุ์ อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศในวรรณกรรมไทย

วรรณคดีไทยในยุคหลัง ๆ ก็ยังปรากฏเรื่องราวของเทพเจ้ามาเป็นเนื้อเรื่อง มีเทพเจ้าเป็นตัวละคร เช่น รามเกียรติ์ มหาภารตะคำกลอน ลิลิตนารายณ์สิบปาง เป็นต้น

จันทวีร์ วิวัชรน์ ให้นำเอาความคิดความเชื่อทางศาสนามาสรางเป็นนวนิยาย ที่เห็นชัดคือเรื่อง อาถรรพ์เทวี เป็นการนำเอาเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์หรือฮินดู คือ พระหุรคา ซึ่งเป็นเทพเจ้าที่นับถือกันในลัทธิศักติมาเป็นตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้

ลัทธิศักติ เป็นลัทธิที่นับถือเทวดาผู้หญิง คำว่า ศักติ หมายถึง ขาวยาวของพระเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งในศาสนาฮินดูซึ่งโดยปกติหมายถึง พระอุมารายาพระศิวะ¹ ลัทธินี้แพร่หลายอยู่ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย คือ แคว้นเบงกอล เนปาล และอัสสัม ซึ่งสันนิษฐานว่าคงเกิดขึ้นภายหลังจากที่พวกฮินดูเข้าไปปกครองดินแดนแถบนี้ จึงได้เกิดลัทธิศักติขึ้น ลัทธินี้นับถือพระอุม่า ในภาคต่าง ๆ กัน ที่นิยมนับถือมากคือ พระกาลี และพระหุรคา ซึ่งเป็นภาคที่คู่ร้ายทั้งสองภาค

พระหุรคา เป็นภาคหนึ่งของพระอุม่าที่มีลักษณะคู่ร้ายน่ากลัว เป็นเทวนารีที่นับถือกันในลัทธิศักติ ในบางตำรากล่าวว่า ภาคหนึ่งของพระหุรคา คือ พระกาลี³ หรือเจ้าแม่กาลี นอกจากนี้ยังมีนามอื่น ๆ อีกเช่น มหิมรรรทินี จันทิกา กตายนินี ศุลินี ภัทรกาลี อัมพิกา เป็นต้น

¹พระยาอนุমানราชชน ลัทธิของเพื่อน ฉบับสมบูรณ์ หน้า 174

²William Joseph Willkins. Hindu mythology. p. 247

³Ibid. p. 257

นามของพระทุศคานั้น เป็นชื่อที่ได้จากการปราบอสูรที่มีนามว่า ทุระ¹ มีเรื่องราวปรากฏอยู่ในตำนานสกันทปุราณะว่า มียักษ์คนหนึ่งนามว่า ทุระ โค่นฆ่าเพนุโยคะ จนได้รับพรจากพระพรหมให้มีฤทธิ์มาก ยักษ์ทุระโค่นฆ่าเริ่มใจไปชิงบัลลังก์ของพระอินทร์และวิมานของเทวคา ยึดอำนาจไว้หมดทั้งสามโลก และได้ใช้อำนาจเปลี่ยนแปลงธรรมชาติจนเกิดความเสียหาย เช่น จำแลงเป็นเมฆฝนที่ตกได้ตลอดเวลา บังคับพืชผลให้ออกดอกออกผลได้ตลอดเวลาตามแต่ต้องการ บรรดาพราหมณ์ และฤาษีพากันเกรงกลัวเหล่าเทวคาทั้งหลายจึงไปร้องเรียนพระศิวะ พระศิวะจึงได้พระอุมาเป็นผู้ปราบครั้งแรกพระอุมาได้ส่งนางกาลราตรี ทหารเอกไปปราบก่อน แต่ไม่สำเร็จ พระอุมาจึงเสด็จไปปราบเองได้จับยักษ์ทุระพาคับพื้นดินถึงแก่ความตาย พระอุมาจึงได้นามว่า ทุศคา หรือผู้ปราบยักษ์ทุระ

เกี่ยวกับลักษณะของพระทุศคานั้นกล่าวไว้หลายแห่งต่าง ๆ กัน แต่รวมความแล้วมีลักษณะรูปร่าง นากลิ่ว กล่าวคือ เป็นรูปผู้หญิง มีศพนุญเป็นทุ่มหู เอาหัวกระโหลกผีมาทำเป็นสร้อยคอ มีศไครงมณูญเป็นเข็มขัด ผมยาวถึงสะเอว เล็บมือเล็บเท้าแหลมดุเล็บสิงห์² แต่บางแห่งว่า พระทุศคามีลักษณะสี่กายเหลือกรูปร่างงดงามอย่างพระอุมา³

สำหรับเรื่องแขนนั้นมีการกล่าวไว้ต่างกัน ที่พบจากเทวรูปเก่าแก่ในแคว้นเบงกอล ซึ่งเป็นดินแดนที่นับถือศาสนาฮินดูลัทธิคักทิ พบว่า⁴ พระทุศคามี 8 มือ ถืออาวุธต่าง ๆ กัน 7 มือ อีกมือหนึ่งจับผมูชายหน้าตาคร่ำไ้แน่น เทาข้างหนึ่งเหยียบบนหลังสิงห์ ปางนี้เรียกว่า ปางปราบอสูรทุระ ลักษณะดังกล่าวดูตรงกับที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ประปัญจสวคันทระ และคัมภีร์สวาทาลิกคันทระ

¹ สมบัติ พลายน้อย อมนุญนิยาย หน้า 196

² พระยาสุจริตมัย เทวกาเนก หน้า 178 - 179

³ ก.

⁴ สมบัติ พลายน้อย เทวนิยาย หน้า 169

ในคัมภีร์อัมคินปุราณะ กล่าวถึง รูปของพระทศกัณฐ์ว่ามีมือจำนวน 10
16 18 หรือ 20 ก็ได้¹ แต่รูปที่พบในสมัยหลัง ๆ มักมี 10 มือ²

สำหรับพาหนะของพระอสูร ตามที่ปรากฏนั้นถ้าเป็นรูปครุฑจะประทับบน
หลังสิงห์ แต่ถ้าเป็นรูปที่สวयงามอย่างพระอสูรมีเสือเป็นพาหนะ

ในคัมภีร์พิธีกรรมในการบูชาพระทศกัณฐ์ แต่เดิมมักเป็นไปในทางอนาจาร เช่น
ใช้ผู้หญิงเปลื้องกายจีบระบำ และสังเวทกยสุรา และบูชาด้วย กล้วยโลหิตมนุขและ
สัตรี³

ในปัจจุบันพระทศกัณฐ์ ยังคงเป็นเทวนารีที่แพร่หลายที่สุดในอินเดีย โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในแคว้นเบงกอล⁴ มีการทำพิธีบูชาพระทศกัณฐ์ในฤดูวสันต์ (ใบไม้ผลิ) พิธีนี้
เรียกว่า ทศกัณฐบูชา โดยทำเป็นเทวรูปพระทศกัณฐ์ขึ้น บูชามีกำหนด 9 วัน แล้วนำ
เทวรูปนั้นไปทิ้งน้ำ⁵

จากเรื่องราวและรูปลักษณะที่ปรากฏเป็นรูปเคารพของพระทศกัณฐ์ทั้งกล่าวนี้
จินตวิวิธน์ ใ้เห็นว่าเอาพระทศกัณฐ์มาเป็นตัวละครในนวนิยายเรื่อง อาถรรพณ์เทวี
ซึ่ง จินตวิวิธน์ ได้บรรยายถึงลักษณะพระทศกัณฐ์คนหนึ่งว่า

¹William Joseph Wilkins. Hindu mythology. p. 250

²สมบัติ พลายน้อย อมนุชนิยาย หน้า 192

³พระยาอนุมานราชชน ศาสนาเปรียบเทียบ หน้า 176

⁴สมบัติ พลายน้อย ล.ก. หน้า 166 - 167 (อ้างอิงมาจากเรื่อง
มหิษมารทนี ของ หม่อมเจ้า สุภัทรทิศ อิศกุล ไม่มีเลขหน้า)

⁵พระยาอนุมานราชชน ล.ก. หน้า 180

รูปร่างสูงใหญ่ขนาด 7 ฟุต ค่ำมะเมื่อม ที่มีแขนรูงยื่นออกไป
จากไหล่ข้างละ 5 แขน พร้อมกายฉมยาวจรคพื้นทอง ภูษาสีแสด
ผืนเขียวยาวกรอมพระบาททั้งคู่ที่ประทับวไลบาทสงเสียดกรุ่งกริ่ง
แปลกหู วรกายส่วนบนเปลือยเปล่า มองเห็นพระกันชนาคมหิมา
หย่อนยาน มีพวงมาลัยกระโหลกที่ย่อส่วนเล็กลงด้วยกรรมวิธีประหลาด
คล้องประทับอยู่โดยรอบ...ควงเนตรใหญ่แสดก่ำเหมือนฉาบด้วย
เลือดสด ๆ...นาสิกบานเพียบเหมือนจุมภตสิ่งหุ้มโอรุแบะกว้าง
แผ่ยาวคทนต์ใหญ่พร้อมด้วยชีวหาแสดฉานที่แลบออกมายาวจรค
ทรวงอก...พระแม่เจ้าองค์นั้นมีซากมนุษย์เป็นคัมพูคล้องกระโหลก
ศีรษะมนุษย์ทางพวงมาลัย และมีโครงกระดูกชาวโพลนทางสรอย
สังวาลย์และปิ่นหนึ่ง¹

ลักษณะของพระทศาคามที่ จินตวีร์ วิวัชน์ บรรยายไว้ตรงตามรูปเคารพ
ของพระทศาค เป็นรูปสตรีที่น่าเกลียดน่ากลัว และมี 10 มือ เหมือนกับรูปเคารพที่พบ
ในยุคหลัง ๆ หากแต่ จินตวีร์ วิวัชน์ ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า "...ตอนล่างปกคลุม
ด้วยภูษาทรงผืนเขียวยาวถึงข้อบาทที่เหยียบอยู่เหนืออสุร..."² ซึ่งแตกต่างไปจาก
รูปของพระทศาคที่พบกันทั่วไป เพราะจะยืนอยู่บนหลังสิงห์ หรือเสือ บางครั้งประทับ
นั่งบนหลังช้าง แต่ไม่ปรากฏว่าเท้าเหยียบอยู่เหนืออสุร นอกจากเทวรูปเก่าแก่ที่พบใน
แคว้นเบงกอล ที่กล่าวว่ามือข้างหนึ่งจับอสุรไว้นั่น และเท้าเหยียบบนหลังสิงห์ ซึ่ง
ตรงกับคัมภีร์ปัญจสารคันถะ และคัมภีร์สารทาลิกคันถะ

พระทศาคที่เป็นตัวละครในเรื่อง อาถรรพณ์เทวี นั้นมิได้มีบทบาทสำคัญนอกจาก
ปรากฏกายให้ตัวละครอื่นมองเห็น แล้วเกิดความหวาดกลัว ส่วนตัวละครเอกของเรื่อง

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น อาถรรพณ์เทวี โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง)
หน้า 150 - 151

²ดู หน้า 41

ที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ คือ ทูรคาทาส คงจะเป็นนักบวชนับถือลัทธิศักดิ์ที่บูชาพระอุมา ในภาคที่เป็นทูรคา

นอกจากนี้ จินตวีร์ วิวัธน์ ได้ใช้จินตนาการ การบูชาัญญา บูชาพระทูรคาที่ นาสยคสยของกวยการศักดิ์คอบมนุษย์เพื่อเอาเลือดสังเวยพระทูรคา ซึ่งจินตนาการนี้คงได้ มาจากพิธีบูชาในสมัยโบราณที่ผู้หญิงสาวเปลือยกายจับระบ่า และสังเวยกวยสุรา และ บูชากวยโลหิตมนุษย์หรือสัตว์ ซึ่งในปัจจุบันที่ยังคงใช้เลือกในการบูชาก็คงเป็นพิธีบูชา พระกาลิของชาวฮินดู ที่เวลาดัยกาลิกัต เมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย ซึ่งมีการฆ่า แพะกวยวิธีศักดิ์คอบโคชาकरะเก้น¹

คติความเชื่อทางศาสนาเป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยาย ของ จินตวีร์ วิวัธน์ อย่างเห็นได้ชัดนั้นปรากฏในนวนิยายเรื่อง อาถรรพณ์เทวี นี้ เพียงเรื่องเดียว โดยผู้เขียนได้นำเอาพระทูรคา ภาคหนึ่งของพระอุมาซึ่งเป็นเทพเจ้า ในศาสนาพราหมณ์มาเป็นตัวละครในเรื่องแม้ว่าจะมีไทม์แบคกราวนด์ในเรื่องเรื่องมากนั้ แต่ ผู้ประพันธ์ได้นำเอาเทพลักษณะอันน่าเกลียดน่ากลัวมาประกอบเพื่อช่วยสร้างความตื่นเต้น นากลัว สยองขวัญ ให้กับเนื้อเรื่อง

4. ความเชื่อในสิ่งลึกลับ (Superstition)

คำว่า Superstition เป็นคำที่นักมนุษยวิทยาใช้เรียกวัดินธรรมและความเชื่อ ต่าง ๆ ของชาวชนบท เป็น "ความเชื่อใด ๆ ก็ตามที่ไม่มีความเหตุผลที่ถูกต้อง แน่นอน ไม่ทองอาศัยข้อพิสูจน์เพราะเชื่อแล้วว่าเป็นความรู้ความคึกที่ถูกต้อง"² ได้แก่ ความเชื่อ

¹พระยาอนุมานราชธน ศาสนาเปรียบเทียบ หน้า 176

²ทัศนีย์ สุจินะพงษ์ การใช้ไสยศาสตร์ในสภานางงาม หน้า 12
(อ้างอิงมาจาก Superstition ของ Gonga Pasad Upadhyaya)

เกี่ยวกับโชคลางต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเหนือธรรมชาติ¹

ความเชื่อในสิ่งเร้นลับเหล่านี้เป็นความเชื่อกึ่งเกมของมนุษย์และเป็นพื้นฐานของศาสนาต่าง ๆ พระยาอนุมานราชธน ได้กล่าวว่า

...เป็นพื้นความเชื่อของมนุษย์มาแต่เดิม แม้คนที่เจริญแล้วก็ยังถืออยู่ไม่มากนักน้อย เพราะฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นพื้นเดิมของศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด มีใครบ้างเผาผีวันศุกร์ แต่งงานวันอุบาทว์ มีใครบ้างสบายใจถ้าเหยียนเรือน มีชั้นบันไดเป็นจำนวนคู่ และอื่น ๆ อีกมากมาย แม้ว่าจะไม่ถึง แต่ก็ไม่ทำก็ไม่สบายใจ...²

ความเชื่อในสิ่งเร้นลับจึงเป็นสิ่งที่ช่วยขจัดความสงสัยและความลังเลใจในการกระทำต่าง ๆ และเป็นเครื่องชักจูงใจให้ทำตามประเพณีอันเป็นแบบอย่างของชนก่อนมา โดยไม่คำนึงว่าความคตินั้นจะเป็นจริง หรือถูกต้องหรือไม่

ในทางวรรณกรรมปัจจุบันของไทย มีวรรณกรรมหลายประเภทที่มีแหล่งที่มาจากความเชื่อในสิ่งเร้นลับ เช่น คำรับคำราเกี่ยวกับฤกษ์ยาม และโหราศาสตร์ทุกชนิด คอลัมน์ที่เกี่ยวกับฤกษ์ยามและการทำนายโชคชะตาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ และนิตยสารฉบับต่าง ๆ ส่วนในบันเทิงคดี ความเชื่อเหล่านี้มีสอดแทรกอยู่ในนวนิยายเหนือธรรมชาติ

จินตวิทย์ วิวัชณ์ ให้นำความเชื่อเหล่านี้มาประกอบในการสร้างพฤติกรรม ตัวละครและช่วยเน้นข้อขัดแย้งให้เด่นชัด ความเชื่อในสิ่งเร้นลับที่เป็นที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องความฝัน และความเชื่อเรื่องดวงสังหรณ์

¹ อัจฉรา สาโยคะ พื้นฐานทางสังคมและอารยธรรมตะวันตก หน้า 70

² พระยาอนุมานราชธน ศาสนาเปรียบเทียบ หน้า 42 - 43

4.1 ความเชื่อเรื่องความฝัน

เป็นความเชื่อที่สืบเนื่องมาจากความเชื่อในลัทธินับถือผีสงเวทกา (Animism) ซึ่งเป็นต้นตอของความเชื่อทางศาสนาเชื่อว่า มนุษย์เรามีวิญญาณในเวลาที่เราหลับวิญญาณจะออกไปกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้¹ และตามความเชื่อของคนไทยเราที่มีมาแต่โบราณ กล่าวว่า คนเรามีเจตภูต ประจำอยู่ภายในกาย เป็นสิ่งที่เรามองไม่เห็นกายตา ในขณะที่เราหลับเจตภูตสามารถแยกออกจากกายไปพบเห็นหลายสิ่งหลายอย่าง ๆ ในที่ต่าง ๆ สิ่ง que เจตภูตพบเห็นนี้เราเรียกว่า ความฝัน²

มูลเหตุของความฝันมีสาเหตุ 4 ประการ คือ³

1. ชาติุโชภ คือ ฝันด้วยชาติุภาเรบ คือ ชาติุในกายอย่างใดอย่างหนึ่งผิดปกติ ทำให้กายและจิตไม่สบาย เมื่อหลับจึงฝันไปต่าง ๆ นานา มักทำให้สะทึงทกใจ

2. จิตนิวรณ์ คือ ฝันด้วยดวงจิตหน่วงเหนี่ยวเอาสิ่งอื่นมาเป็นอารมณ์เมื่อก่อนนอนจิตประวัคไปถึงสิ่งไรก็ฝันถึงสิ่งนั้น

3. เทพสังหรณ์ คือ เทวคาคลใจให้ฝัน เป็นฝันที่อยู่ใช่วยที่จะนำมาพยากรณ์ได้

4. บุพพนมิต คือ อำนาจแห่งกุศล และอกุศลคลใจให้ฝันเพื่อที่จะให้รู้จักเหตุอันจะปรากฏในอนาคต ฝันเช่นนี้อยู่ใช่วยที่จะนำมาพยากรณ์ได้

จินตวิวี วิวัธน์ ไค้นำเอาความเชื่อเรื่องความฝันมาใช้ในการคานะเรื่องของนวนิยายหลายเรื่อง แต่ละเรื่องมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ในคานะมูลเหตุของ

¹ คารังค์ ฐานคี่ มานุษยวิทยาสังคม และวัฒนธรรม หน้า 150

² เทพย์ สาริกบุตร เคล็ดลับไสยศาสตร์ หน้า 154

³ พูลหลวง (นามแฝง) โหราศาสตร์แผนใหม่ หน้า 171

ความฉันทันนั้นจะเกิดขึ้นจากสิ่งเหนือธรรมชาติบันดาลให้เกิดขึ้นกับมนุษย์เพื่อสื่อความคิด ความปรารถนาในเชิงศักดิ์สิทธิ์ ทามปราม จนกระทั่งถึงการชมเชย ใ้มนุษย์ปฏิบัติตาม แต่จะได้รับการปฏิเสธ ทำให้เกิดการต่อสู้กันด้วยวิธีการต่าง ๆ ความฉันทันจึงช่วยเน้นให้เห็นข้อขัดแย้งระหว่างตัวละครในเรื่องให้ชัดเจนขึ้น ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า จินตวิธ วิวัชน์ ใ้คนำเอาความฉันทันมาใช้ในนวนิยาย 2 ลักษณะ คือ ความฉันทันเป็นส่วนประกอบ ของพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ และความฉันทันช่วยเน้นข้อขัดแย้ง

4.1.1 ความฉันทันเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ

จินตวิธ วิวัชน์ ใ้คนำเรื่องเกี่ยวกับความฉันทันมาประกอบเป็น พฤติกรรมของตัวละครเหนือธรรมชาติ ซึ่งมีทั้งที่เป็นเทวดาและวิญญาณภุคณ์ปีศาจต่าง ๆ เพื่อให้ตัวแสดงเหล่านี้ใ้มีโอกาสแสดงบทบาทตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้ นอกจากนี้ยัง ใ้ก่อให้เกิดพฤติกรรมลึกลับซ่อนเร้นของตัวละคร ความฉันทันที่ปรากฏในนวนิยายของ จินตวิธ วิวัชน์ นั้น อาจสรุปเข้าเป็นความฉันทันที่มีมูลเหตุจากเทพสังหรณ์ คือ ฉันทันเกิดจาก อำนาจเหนือธรรมชาติ เป็นผู้บันดาลใ้มนุษย์เกิดความฉันทันเพื่อที่จะสื่อความอย่างใด อย่างหนึ่ง เป็นการแจ้งเหตุการณล่วงหน้าที่จะเกิดเหตุหรือร้าย ความฉันทันจึงเป็น วิธีการติดต่อระหว่างอำนาจเหนือธรรมชาติกับมนุษย์โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของ อำนาจเหนือธรรมชาตินั้น

ตัวละครเหนือธรรมชาติ ประเภทที่มีอำนาจในตนเองในนวนิยาย ของ จินตวิธ วิวัชน์ เกือบทุกตัวจะใช้ความฉันทันเป็นเครื่องมือสื่อความกับมนุษย์ ดังนั้น ความฉันทันจึงมีอยู่ในนวนิยายทุกเรื่อง ดังจะยกตัวอย่าง 2 เรื่อง คือ

ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ วณิสสุภา ซึ่งเป็นตัวละครเหนือ ธรรมชาติใ้ใช้อำนาจบันดาลใ้ทวารพค์ฉันทันเห็นป่าหิมพานต์และร่างของเธอ แต่ทวารพค์ มองเห็นร่างของเธอใ้กันอย่างรางเลือนเท่านั้น เพราะยังไม่สามารถระลึกชาติใ้ทั้งหมดค วณิสสุภา ใ้พยายามใช้ความฉันทันเป็นสื่อความทรงจำหลายครั้งแต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้ วนัสสุท่ายังใช้อ่านาจอเห็นธรรมชาติที่มีอยู่บันกาลให้เกิดความฝัน
แก่ผู้ที่น่าแถมณีสื่อรักของเธอไปจากทวารพค์ ความฝันนั้นจะเป็นสิ่งที่น่ากลัวจนทำให้
ผู้นั้นต้องนำแถมณีสมาคืนให้ทวารพค์ เช่น ตอนที่เพราพิราม เลชะรุจา โคขอยืมแถมณีส
ไปจากทวารพค์ วนัสสุทาไ้บันกาลให้เพราพิรามเกิดภาพในความฝันที่น่ากลัว คือ

...เด็กสาวเห็นรัศมีอันมีลักษณะคล้ายลำแสงกวัดไกวอยู่เบื้องหน้า
นั้นเหยียดยืนใกล้เข้ามา ลำแสงหนึ่งกลมกลิ้งเกลี้ยงเหมือนงวงช้าง
เลื้อมพราวแพรวพราวเหมือนโรยกากเพชร พุ่งปราคเขามาราว
อาการรกของอสรพิษร้าย ไอรอนอันรุนแรงเหมือนไฟนรกปะทะหน้า
อย่างจัง...ทั้งสับสนทั้งร้อนทั้งคันทกใจราวจะสิ้นชีวิตลงในบัคกล
เพราพิรามเหวี่ยงสะบัดตัวสุดแรง พร้อมทั้งกรีดร้องออกมาถึงกก้อง
พร้อมกับการออกแรงกินสะบัดจนรู้สึกหลุดพ้นจากพันธนาการที่มอง
ไม่เห็น และหลุดเสียงร้องออกมาได้ เด็กสาวก็สะกุกันทันที...¹

ในนวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ ก็ปรากฏเรื่องราวของความฝันอยู่หลายตอน
ซึ่งล้วนแล้วแต่เกิดจากอำนาจของนรสิงห์ทั้งสิ้น ดังที่ตอนหนึ่งนรสิงห์ไ้บันกาลให้
ศุภริกา ซึ่งเคยเป็นบาทบริจาริกาของคนในอดีตชาติเกิดความฝัน เพื่อเตือนความ
ทรงจำของเธอให้รำลึกถึงความภักดีที่ตนเคยเป็นนาน ทั้งข้อความตอนหนึ่งที่ผู้ประพันธ์
บรรยายว่า

ในภาพฝันอันรางเลือนนั้น ศุภริกาจำได้ว่า หลอนเดินไปตามลำพัง
บนขานที่หอคเชื่อมไปสู่หน้าผาใหญ่ ขานนั้นกว้าง ราวสามเมตรเศษ
เรียบเกลี้ยงเหมือนถนนในเมือง หลอนมองตรงไปข้างหน้า และคิดว่า

¹จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 176

เห็นอะไรบางอย่างคล้าย ๆ ปากถ้ำสีค่าสนิทยู่ ณ กึ่งกลางหน้าผาที่
ชันหินทอดไปบรรจบนั้น

กลิ่นอะไรบางอย่างโสมมาอ่อน ๆ...มันเป็นกลิ่นที่หลอนเคยคุ้น
มาแล้วแต่อดีตอันนานแสนนาน และเคยนึกหวาดเกรงกลิ่นอย่างนี้
เหลือเกินมาก่อนเคย...อนุสติเตือนให้หลอนระลึกถึงภาพบางอย่างที่
เกิดขึ้นนานแสนนานมาแล้ว...เลือกแงะฉากฉานที่ไหลรินออกจาก
ทรวงอกที่ถูกฉีกแหวะออกจากกันอย่างโหดร้ายฉิบมนุษย์...กรงเล็บที่
แหลมคมยิ่งกว่าเล็บสัตว์ใด ๆ ในโลกซุ่มโฉบไปคว้าเลือกสด ๆ...
กางร่อนอยู่เหนือร่างอันน่าสยงนั้นอย่างคุกคาม แล้วมีอนันท์เหยียดยื่น
มาทางหลอน ทำอาการประหนึ่งกวักเรียก พร้อมกับเสียงหัวเราะเก๊กก้อง
กัมปนาท แม้จะแว่วอยู่ในความทรงจำรางเลือนลึกซึ้ง แต่ก็เพียงพอแล้ว
ที่จะทำให้หญิงสาวสันเพิ่มไปทั้งตัวด้วยความตระหนกและหวาดกลัวปาน
ชีวิตจะหลุดออกจากร่าง

ศุภจิตา จำได้ว่าหลอนสะกุกขึ้นจากผืนทรงนี้¹

จินตวิร วิวัชน์ ใ้ความผันมาประกอบเป็นพฤติกรรมเหนือธรรมชาติของ
ตัวละครเหนือธรรมชาติ ทั้งนี้เพราะเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะให้ตัวละครเหนือ
ธรรมชาติเหล่านี้ได้แสดงบทบาทตามที่ผู้เขียนกำหนด นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดพฤติกรรม
ลึกลับซ่อนตัวของตัวละครในเรื่องอีกด้วย

4.1.2 ความผันช่วยเน้นข้อขัดแย้ง เป็นความผันที่ผู้ประพันธ์ใช้แสดงความ
เป็นปฏิปักษ์ระหว่างตัวละครเหนือธรรมชาติกับตัวละครมนุษย์ ความผันประเภทนี้จะ

¹จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 1 โดย จินตวิร วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 26 - 27

เป็นการชักชวน ห้ามปรามมิให้มนุษย์กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความปรารถนา และ
ผลจากความดันคือการชักชวนซึ่งทำให้เกิดการต่อสู้กันขึ้น ดังจะยกตัวอย่างจากนวนิยาย
3 เรื่อง ดังนี้

ในนวนิยายเรื่อง "ขุมทรัพย์ใสมะประภา" นั้น โสมประภาเทวี เทพธิดา
ทรัพย์แผ่นดินพยายามชักชวนมิให้มนุษย์ทำลายทรัพย์สมบัติของแผ่นดินด้วยการบังคับกาล
ให้มนุษย์เกิดความดันแก่มนุษย์ไม่เชื่อฟัง จึงได้รับการลงโทษด้วยอำนาจเหนือธรรมชาติ
ของโสมประภาเทวีไปต่าง ๆ นานา ความดันเช่นนี้ปรากฏในตอนที่คุณหญิงอนูรี อัมพัน
ทราบถูกรับซื้อค่าไล้ข้อมือโบราณซึ่งถูกลักลอบขุดขึ้นมาขาย โสมประภาเทวีโศก
เข้าดันคุณหญิงอนูรีเพื่อเตือนมิให้เก็บสมบัตินั้นไว้เป็นของส่วนตัว ดังคำเตือนในความดัน
ตอนหนึ่งว่า

ฟังเราเจ้าผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์...เจ้ามีสมบัติแผ่นดินอยู่ในความ
ครอบครองโดยมิชอบ มีผู้ใดยกให้เจ้า สมบัตินี้ถูกลักลอบขุดขึ้นมาโดย
มันยังอาจและได้รับโทษทัณฑ์ไปแล้ว ฟังเรา จงเอาสิ่งที่เจ้าได้มานั้น
คืนไปเสีย คืนไป เราได้เตือนผู้ขายสิ่งนี้ให้เจ้าแล้ว และกำลังเตือน
เจ้าแล้ว และกำลังเตือนเจ้าอีกคน หากไม่เชื่อฟังจะไม่มีการเตือนอีก
ต่อไป¹

นอกจากนี้ โสมประภาเทวี ยังบันดาลให้เกิดภาพฝันแก่ นายคุรุวงศ์
จุลละประเสริฐศักดิ์กุล มหาเศรษฐีที่ชอบสะสมของเก่าจนถึงกับมีพิพิธภัณฑ์ส่วนตัวไว้
ในบ้าน ภาพฝันนี้เกิดขึ้นในตอน ที่ นายคุรุวงศ์ พยายามจะเดินทางไปขุดค้นกรุสมบัติตาม
ลายแทงที่เพิ่งจะไ้มา นายคุรุวงศ์ได้ฝันว่าตนเองได้พบกรุสมบัติอันมีค่ามากมาย แต่
เมื่อเขาใช้มือขุดขึ้นมา สมบัติเหล่านั้นกลับกลายเป็นงูไป ดังที่ผู้ประพันธ์บรรยายว่า

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น ขุมทรัพย์ใสมะประภา โดย จินตวิทย์ วิวัชร
(นามแฝง) หน้า 19

ความตื่นเต้นยินดีปรีดาสุดขีดของเขา ก็เปลี่ยนไปทันทีที่มีความตระหนก
 ตกตื่นเหลือที่จะกล่าวเข้ามาแทนที่ นายกรุงศรีจึงออกมาสู่เสียงเหวี่ยง
 สิ่งที่อยู่ในอุ้งมือทิ้งลงไปในบ่อข้างโครมใหญ่

เพราะที่เขาขอบขื่นช้อนอยู่นั้นไม่ใช่เพชรพลอยล้ำค่าเสียแล้ว
 กลายเป็นงูตัวเล็กตัวน้อยหลากสีขูหัวแลบลิ้นแปดบ ๗ อยู่ในอุ้งมือของ
 เขาอย่างกระเหี้ยนกระหือรือ¹

หลังจากที่เกิดความฉุนนี้แล้ว นายกรุงศรียังไม่เลิกล้มความคิด และเดินทางไป
 ค้นหากรูสมบัตินั้น โสมประภาเทวีได้หาวิธีการชักขวางต่าง ๆ ในระหว่างการเดินทาง
 แต่ไม่สำเร็จ และในที่สุดเธอจึงลงโทษนายกรุงศรีให้เป็นอัมพาตไปตลอดชีวิต

ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเทศวร กาฬจักร วิทยญาณผู้พิทักษ์สุสานของกษัตริย์
 ภูเทศวร และนิธิ เทพินทร์ เทพีประจำเมือง ได้พยายามชักขวางคณะนักสำรวจ
 โบราณคดีที่เดินทางไปสำรวจซากเมืองโบราณ กาฬจักรได้ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ
 ทำให้นิลพัทธราณได้เข้าไปในถ้ำและได้ยินเสียงขมขู่มิให้เดินทางต่อไป ดังที่ปรากฏ
 ถ้อยคำของกาฬจักร ตอนหนึ่งว่า

ข้าเรียกนางมาเพื่อจะบอกให้นางกลับไป นิลพัทธรา ข้างหน้าของนาง
 และพรรคพวกนั้นไม่มีอะไร นอกจากความตายอันโหดร้ายน่าสยดสยอง
 คำสาปแช่งอันน่าสะพรึงกลัว และความหายนะของทุกชีวิตในคณะของ
 นาง ฉะนั้นจงเชื่อข้า และบอกให้สมัครพรรคพวกกลับไปเสีย²

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น ขมทรพิภพโสมประภา โดย จินตวีร์ วิวัธน์
 (นามแฝง) หน้า 390

²จินตนา ภักดิ์ชายแค้น สุสานภูเทศวร เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัธน์
 (นามแฝง) หน้า 16

ในนวนิยายเรื่อง ภทพระจันทร์ จันทราเทวี โกรธแค้นมากที่เจ้าทิพคนัยกับนิศามณีรักกัน เพราะนางเองมีความรักในตัวเจ้าทิพคนัยมากจนถึงกับสาปให้หลับสนิทเป็นเวลานาน ๆ จันทราเทวีไต่บันดาลให้นิศามณีฝัน และในความฝันนั้นนางไถ่ถามประณามคนทั้งสองและกล่าวอาฆาตนิศามณีว่านางจะต้องทำให้นิศามณีต้องได้รับความทุกข์ทรมานใจอย่างที่สุด ดังที่นางไถ่ถามไว้ในความฝันของนิศามณีตอนหนึ่งว่า

ดูรเสียงสูกท่ายเปล่งก้องขึ้นอย่างหยาบหยันระคนคับแค้น
 "มนุษย์ควย...อะหา ถึงอย่างไรก็ใจดำ คาคำ ใฝ่คำ
 เสียจนไม่รับรู้คุณค่าทิพโกชนา ที่ลอยจากห้วงหาวมารอหาอยู่
 เทียบปาก ภาวนาคำ ภูมิอันคอยทำให้ไผ่หาในสิ่งที่ดำ ๆ เหมือนกัน
 อย่างเช่นนางมนุษย์คนนี้"

วรกายระเหิดระหงก้าวเข้าใกล้จนยื่นคำอยู่เหนือเตียงนอนของ
 นิศามณี หักถักที่ขีกรากออกมาข้างหนาสนั่นนอย ๆ ควบแรงโทสะ

"ก็ละ เมื่อพิศวาสกันนัก ก็จะได้รู้ฤทธิ์ของเรามาก นางคนนี้จะ
 จะได้รับโทษทัณฑ์อันหนักในฐานที่สะเออะไม่เจียมตัว เจ้าจะต้อง
 เจ็บปวดครวครวที่หัวใจ เหมือนอย่างที่เราเคยเจ็บมาแล้วคอยดู"¹

จันทวีร์ วิวัชรน์ ได้นำเอาความฝันมาใช้ในนวนิยายเพื่อเน้นให้เห็นความ
 ขัดแย้งระหว่างตัวละครมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ

4.2 लगसंलग

พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำว่า
 "लग" และ "लगसंलग" ไว้ว่า

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น ภทพระจันทร์ เล่ม 1 โดย จันทวีร์ วิวัชรน์
 (นามแฝง) หน้า 438

ลาง หมายถึง เครื่องหมายที่ปรากฏให้เห็นอันบอกเหตุร้ายและดี¹

สังหรณ์ หมายถึง หากให้คิดไปคล้ายมีอะไรมาคลอใจ²

จากความหมายของทั้งสองคำนี้แสดงถึงความแตกต่างกัน ลาง นั้นจะมีเครื่องหมายปรากฏ อาจเป็นอาการของสัตว์ เช่น จิ้งจกร้องทัก กาบินผ่าน เป็นต้น หรืออาจเป็นอาการที่เกิดขึ้นกับคน เช่น อาการเขม่นคิ้ว เขม่นตา เป็นต้น หรืออาจเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น การปรากฏของดาวหาง ที่สังคมไทยเชื่อว่าจะเกิดเหตุร้ายขึ้นในบ้านเมือง³ เป็นต้น ส่วนสังหรณ์นั้นเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ บางครั้งก็สืบเนื่องมาจากอาการที่ปรากฏภายนอกหรือล่วงหน้าก่อน เช่น เมื่อเกิดอาการเขม่นตาขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกหวาดระแวง ระวังขึ้น เป็นต้น

ในวิชาจิตวิทยา (Parapsychology) ใ้คอธิบายปรากฏการณ์ของลางสังหรณ์ที่เกิดขึ้นในจิตว่าเป็นลักษณะหนึ่งของการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์ (Extra Sensory Perception หรือเรียกย่อ ๆ ว่า E. S. P.)^{*} หมายถึง การรับรู้พิเศษหรืออินทิทิพิเศษต่าง ๆ ของมนุษย์เรา ซึ่งนอกเหนือจากบุคคลอื่น ๆ เป็นการรับรู้นอกเหนืออายตนะทั้ง 5 หรือที่เรามักเรียกว่า มีญาณพิเศษ หรือมีประสาทสัมผัสที่ 6 (Sixth sense)² เช่น ไทโรจิต คาทิพย์ หูทิพย์ การทำนายอนาคต เป็นต้น และ

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 708

²ค. หน้า 791

³ทัศนีย์ สุจินะพงษ์ การใช้ไสยศาสตร์ในเสภาขุนช้างขุนแผน หน้า 16 (อ้างอิงมาจาก รายงานความก้าวหน้าของการวิจัยโครงการเชื้อถือโชคลาง ของ วิสา วิชพันธ์)

* เป็นศัพท์บัญญัติขึ้นใช้โดย ศาสตราจารย์ G. B. Rhine แห่งมหาวิทยาลัยคูร์โนฮคาโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

⁴"Parapsychology" Encyclopedia Britannica. V. 17 p. 268

เรียกบุคคลที่มีความสามารถทางจิตดังกล่าวว่า บุคคลผู้มีอำนาจจิตธรรมดา (Para Normal Phenomena)¹

จากความคิดความเชื่อเกี่ยวกับลางสังหรณ์ดังกล่าว จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำ มาสร้างตัวละครที่มีญาณพิเศษ หรือที่เรียกว่า Para Normal Phenomena ใน นวนิยาย คือ

นวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูต ตัวละครที่มีลักษณะดังกล่าวได้แก่ จามิกร เพื่อน ของศรธรรม เวทวศน พระเอกของเรื่อง จามิกร เป็นบุตรของ ดร.จรัส จารุธรรม และที่สำคัญคือ จามิกรเป็นผู้ที่มีลักษณะพิเศษกว่ามนุษย์ธรรมดา คือ บางครั้งเขา สามารถทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างใกล้เคียงจากความรู้สึกที่เรียกกันว่า "สังหรณ์" ดังที่ผู้ประพันธ์ได้บรรยายผ่านความคิดของศรธรรมเพื่อนของเขาว่า

สิ่งที่เขามีนั่น บางคนเรียกว่า ญาณพิเศษ บางคนก็เรียกว่า ประสาทที่หก แต่สำหรับคนที่ไม่เชื่อเรื่องเหนือวิทยาศาสตร์อย่าง ศรธรรม และเพื่อนสมัยเรียนมัธยมมาด้วยกัน เรียกสิ่งที่มีในกายตัวของจามิกรว่า "ประสาทแฉกซ"

ในบางครั้งบางครั้ง ชายหนุ่มผู้นี้จะเกิดความสามารถทำนาย หายทักเหตุการณ์ได้อย่างใกล้เคียงกับความจริง บางครั้งเขาจะ เกิดความรู้สึกที่ว่า "สังหรณ์" มาบ๊อบบี้ และสังหรณ์นั้นมักเป็น ความจริงเสมอ

อย่างเช่น อยู่ที ๆ วันหนึ่งขณะเขานั่งจ้องหน้าเพื่อนคนที่ชอบ ซื่อล่อทเคอร์รี่แล้วร้องทักออกมาดัง ๆ ว่า

¹Parapsychology Encyclopedia Britannica. V. 17 p. 76

"เฮ้ย พรุ่งนี้ถึงท้องเลยชาวกูแล้ววะ"
 ครั้นเพื่อนคนนั้นถามว่า
 "ไอหะเลี้ยงหาหอกอะไรวะ กูจะกินเองยังไม่มี"
 จามิกร ตอบอย่างมั่นใจ
 "พรุ่งนี้ถึงจะถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่ห้าเว้ย"
 แล้วก็ปรากฏว่าเป็นความจริง
 ธรรมดาเองก็เคยประสบ "สังหรณ์" ที่ค่อนข้างแม่นยำของ
 เพื่อนเกลอมากับตัวเองเมื่อจามิกรบอกเขาว่า
 "พรุ่งนี้ถึงอย่างซื้อสองล่อไปเที่ยวไหนนะ อันตราย"
 "ถึงกับต้องไปคุยกับยมบาลมัยวะ"
 เขาถามอย่างขบขันด้วยความไม่เชื่อถือเลยจนนึกเคียว
 แต่คนมีญาณพิเศษทำนายข้างข้าง
 "จริง ๆ นะเว้ย นี่ไม่ใช่พวกเล่นถ้าไม่เชื่ออาจต้องกางเหลืองวะ"
 แล้วก็ไปไปตามคำพูด เมื่อรดสองล่อของธรรมดาถูกเง็กคันหนึ่ง
 เสยตุ้มเขาให้ ตัวเขาไกวรับปากเจ็บแสบไม่สาหัสสักแต่เล่นเอาลูกไม่ขึ้น
 ไปหลายวัน...¹

จากลักษณะดังกล่าวแสดงว่า จามิกรเป็นผู้ที่มีการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์
 (Extra Sensory Perception) ประเภทการทำนายอนาคต (Precognition)
 คือสามารถล่วงรู้เหตุการณ์ข้างหน้าได้ด้วยจิต จามิกรจึงมีลักษณะเป็นบุคคลมีอำนาจ
 ผิดธรรมดา (Para Normal Phenomena)² และจากลักษณะนี้ จามิกรจึงเป็น

¹จินตนา ภักดิ์ชายแดน คัมภีร์ภูต เล่ม 1 โดย จินตวิทย์ วิวัชณ์
 (นามแฝง) หน้า 148 - 149

²เชียร์ สิริยานนท์ วิทยาศาสตร์แห่งการสะกดจิต หน้า 71

ตัวละครที่ทำหน้าที่ดำเนินเรื่อง คอยบอกเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปอย่างคร่าว ๆ ตลอดเรื่อง เช่น ตอนที่ศรรามจะไปต่างจังหวัด แต่จามิกรก็เกิดสังหรณ์ขึ้นโดยบอกกับศรรามว่า

ระมัดระวังตัวหน่อยเว่ยราม ข้ารู้สึกว่ามีอะไรมืด ๆ มัว ๆ
เกี่ยวกับเรื่องชอบกลนะ แลวก็...สงสัยว่าจะไม่ได้ไปมันละบ้านนอกนะ
...ข้าคิดว่าคงไม่มีอะไรทำร้ายเรื่องถึงสาหัสหรอกจะแคหยอกหน้าชาวตม
สัก 2 - 3 วัน เท่านั้นแหละ¹

ต่อมา ศรรามก็ประสบอุบัติเหตุรถชนต้นไม้ข้างทางไม่สามารถไปต่างจังหวัดได้จริง ๆ

ในตอนจบเรื่อง ลักษณะพิเศษของจามิกรนี้ที่ช่วยแก้ปัญหาของเรื่องให้จบลงด้วยก็คือ ขณะที่ มาชूर เทวบีงค์ศรรามให้เข้าไปยืนบนแผ่นหินเครื่องกลที่บิดปากเหวภายในปราสาทหินนั้น เพื่อที่จะไต่ตกลงไปพร้อมกัน โดยที่ไม่มีใครทราบเลยว่าแผ่นหินนั้นจะพลิกกลับแล้วทำให้ผู้ที่ยืนอยู่บนหินตกลงไปข้างล่าง นอกจากหมอเพ็ง หมอผี คนเกี่ยวเท่านั้น แต่จามิกรก็เกิดสังหรณ์ประหลาดทำให้เขาเข้าไปกระซอกเอาศรรามออกมาได้พร้อม ๆ กับที่แผ่นหินโคพลิกเอาร่างของมาชूर เทวบีงค์ตกลงไปในเหวทันทีแล้วแผ่นหินก็ปิดสนิทดังเดิม หมอเพ็งได้ใช้เวทมนต์สะกดวิญญาณของนางไว้อยู่ในเทวาลัยนั้นได้ เรื่องจึงจบลงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้ประพันธ์ยังได้นำเอาความเชื่อเรื่องลางสังหรณ์มาใช้ควบคู่กับความเชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลัง คือ เป็นลางสังหรณ์ที่อ่านาจอเหนือธรรมชาติบันดาลให้เกิดขึ้นกับมนุษย์ ปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย ตอนที่ ฟินทุเกี หรือ

¹จินตนา ภักดีชายแดน คัมภีร์ภูต เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัธน์
(นามแฝง) หน้า 155 - 156

พันธุทวีไศลิ่ง เวตาล มนุษย์คางคาวไปทำร้าย ไวฑูรย์ อมรรักษ์ นักโบราณคดี
ที่พยายามค้นคว้าเรื่องราวของเมือง อมฤตาลัย อันเป็นภูมิหลังของเธอ และเธอ
ต้องการจะปกป้อง ไวฑูรย์ได้เกิดกลางสังหารขึ้นจากอำนาจของเครื่องราง คือ วาน
ครุฑพล ที่เขาได้มาจากนายพรานป่าที่เหือกเขาพนมดงรัก ดังที่ผู้ประพันธ์ได้บรรยาย
ถึงเหตุการณ์ก่อนหน้านี้ว่า

ชายหนุ่มลุกขึ้นยืนมิดตัวไปมาเพื่อคลายความเมื่อยขบแล้วหันไป
เขาก็รู้สึกถึงความผิดปกติบางอย่างที่เกิดขึ้นในฉับพลัน
ผิวหนังของเขาร้อนวูบวาบเหมือนถูกไฟจี้ ไวฑูรย์ยกมือขึ้น
ลูบคลำแขนขาเนื้อตัวของตนเอง มันเป็นปกติไม่มีใครอันตราย
แต่อย่างไร ความร้อนนั้นเหมือนเกิดขึ้นจากภายในกายของเขาเอง
มันแผ่ซ่านออกไปทั่วร่างจิตใจ และสมองตื่นตัวเต็มที่เหมือนเตรียมตัว
เข้าสู่รบ และสังหารบางอย่างในส่วนลึกที่สุดของหัวใจเตือนให้เขา
ระวังว่ากำลังมีภัยอันตรายบางอย่างเข้ามาใกล้กาย

นักโบราณคดีหนุ่มหยุดยืนชะงักอยู่ในท่าเดิมอย่างครุ่นคิด
เขารู้สึกประหลาดใจเป็นล้นพ้นที่อยู่ ๆ ก็เกิดสังหารขึ้นฉับพลัน
ทันควันเช่นนี้... ไวฑูรย์เกินตรงไปที่โต๊ะหัวเตียงนอนเปิดลิ้นชัก
หยิบลามาออโตเมติกมือออกมาถือกระชับ แต่แล้วก็ต้องหยุดชะงัก
เมื่อแลเห็นอะไรบางอย่างบนโต๊ะเล็กตัวนั้น

วัตถุค่า ๆ ชิ้นหนึ่งยาวประมาณ 1 คืบ ขนาดใหญ่เท่าแท่ง
ดินสอคว่ำวางสงบเสงี่ยมอยู่ที่นั่น
วานครุฑพลของเขานั่นเอง¹

¹จินตนา ภักดีชายแถม อมฤตาลัย เล่ม 1 โดย จินตวีร์ วิวัชรน์
(นามแฝง) หน้า 171 - 172

และจากกลางสังหรณ์นี้ที่เกิดจากอำนาจเครื่องรางทั้งกลาวนี้ ทำให้ไวฑูรย์ป้องกันตัวได้
และสามารถยิงเวทาลจนได้รับบาดเจ็บกลับไปอีกควย

จินตวีร์ วิวัชน์ ยังนำเอาความเชื่อเกี่ยวกับกลางสังหรณ์มาใช้ในนวนิยาย
อยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก ในบางส่วน จินตวีร์ วิวัชน์ ก็อธิบายเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์
แต่บางส่วนก็ยังคงมีลักษณะเป็นความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition) อยู่

โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

ประสบการณ์และความเชื่อต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสังคมมีผลต่อความ
ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการของมนุษย์ให้ซับซ้อนมากขึ้น นอกจากจะพิจารณาใน
สิ่งที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถสัมผัสได้ มนุษย์ยังพิจารณาไปถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม
เพื่อตัดสินใจในการยอมรับเชื่อถืออีกด้วย ดังที่ กิรีติ บุญเจ้า ไทกล่าวถึง Blaise
Pascal นักปรัชญาของลัทธิเพทนาการนิยม (sentimentalism) ซึ่งวิเคราะห์
จิตใจมนุษย์อย่างละเอียดแล้วอธิบายถึงต้นทุนของความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติว่า

...เป็นการขิงคู่ส่วนไคส่วนเสีย (Wagering) ในส่วนลิกของจิตใจ
ของแต่ละคน คือ การขิงน้ำหนัคกว่าการมีศรัทธาต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ
กับไม่มีศรัทธานั้นอย่างไหนจะมีผลต่อตัวเองมากกว่ากัน จะปรากฏ
ว่าถ้ามีศรัทธาต่อสิ่งเหนือธรรมชาติแล้วจะมีแต่ทางไคกำไรหรือพอทุน
ที่ว่าจะไคกำไรนั้นหมายความว่า เมื่อเราตายไปเราพบว่ามึสิ่ง
เหนือธรรมชาติ เราก้จะไคสมความตั้งใจ ที่มีศรัทธาแต่ถ้าตายไป
แล้วไม่พบสิ่งเหนือธรรมชาติ เราก้ไม่ไคขาดทุนอะไรเพราะในโลกนี้
เราก้ไคความสบายใจตอบแทนคุ้มภัยที่เรາเสียสละไปแล้ว ตรงกันข้าม
กับผู้ที่ไม่มีศรัทธาต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ จะมีแต่ทางพอทุนหรือขาดทุน
เท่านั้น ที่ว่าพอทุนก็เพราะว่าถ้าตายไปแล้วปรากฏว่าไม่พบสิ่งเหนือ
ธรรมชาติก็ไม่มึอะไรไคกว่าคนที่ศรัทธา แม้ในโลกนี้ไม่ตองเสียสละเพื่อสิ่ง
เหนือธรรมชาติ จริงอยู่แต่ก็ไม่ได้รับความบรรเทาใจเท่าคนที่มึศรัทธา

ได้รับแต่ ถ้าตายไปแล้วพบว่ามีสิ่งเหนือธรรมชาติก็จะชาคทุน
อย่างใหญ่หลวงทีเดียว...

จากความคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการมีศรัทธาในสิ่งเหนือธรรมชาติ ย่อมจะมี
โอกาสที่ดีกว่าการไม่มีศรัทธา ดังนั้นจึงมีคนจำนวนหนึ่งเลือกให้ความเชื่อถือใน
สิ่งเหนือธรรมชาติแม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ไม่มีตัวตนและพิสูจน์ไม่ได้ก็ตาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาโลกทัศน์เกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติ ในนวนิยายของ
จันทวีร์ วิวัชณ์ ทั้ง 17 เรื่องแล้วพบว่าโลกทัศน์ที่ปรากฏในนวนิยายเหล่านั้นเป็น
ความเชื่อของมนุษย์ทั่วไป มากกว่าที่จะเป็นโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์เองในบทนี้
ผู้วิจัยจึงจะศึกษาว่า นวนิยายเหนือธรรมชาติของจันทวีร์ วิวัชณ์ ได้สะท้อนความเชื่อ
เรื่องเหนือธรรมชาติไว้อย่างไรบ้าง

โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายของจันทวีร์ วิวัชณ์
จำแนกออกได้เป็น 1) ความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย 2) ความเชื่อ
เกี่ยวกับโชคชะตาของมนุษย์ 3) ความเชื่อเกี่ยวกับเวทมนต์คาถาและเครื่องราง
ของขลัง 4) ความเชื่อเกี่ยวกับดวงสังขาร และ 5) ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิต

1. ความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย

เรื่องชีวิตหลังความตาย หรือวิญญาณ เป็นปัญหาใหญ่ที่ยังหาคำตอบไม่ได้ ทั้งนี้
เพราะเป็นเรื่องที่อยู่เหนือการพิสูจน์ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นคำอธิบาย
เรื่องชีวิตหลังความตายจึงเป็นเรื่องของความเชื่อที่คนคิดและยึดถือสืบต่อกันมา และ
พบอยู่ในทุกศาสนาและปรากฏความเชื่อตรงกันว่า คนเราเมื่อตายแล้วร่างกายเน่าเปื่อย
ผู้พึงไปแต่วิญญาณยังคงอยู่เพื่อจะไปเกิดในภพภูมิใหม่ อาจเวียนไปเพราะแสวงหาที่เกิด

ไม่ได้ หรืออาจเข้าสิงสู่อยู่ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ไปผูกไปเกิดก็มี¹

นวนิยายของจินตวิรุ วิวัณห์ ได้สะท้อนโลกทัศน์เกี่ยวกับวิญญาณว่า
วิญญาณมีพลังเหนือธรรมชาติ และการเกิดใหม่ของวิญญาณ

เนื้อหาของนวนิยายของจินตวิรุ วิวัณห์ สะท้อนความเชื่อเรื่องวิญญาณไว้
กึ่งจะเห็นได้จากตัวละครที่เป็นวิญญาณและถูกมีปัสจในนวนิยายเรื่องต่าง ๆ เป็น
จำนวนมาก ทั้งที่เป็นตัวเอกและตัวประกอบโดยมีบทบาทสัมพันธ์กับมนุษย์ทั้งในคานต์
และร้าย ตัวละครประเภทนี้มีอยู่ในนวนิยายถึง 13 เรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่อง
ไต้เงาปริศมิก สาบสยอง คธหาสน์คำ อมฤตาลัย มาแต่หิมพานต์ พราายพระภาพ
คัมภีร์ภูต สาบสี่ทอง แทบหักถั่ว วังไวญู สุสานภูตเศศวร และ บ้านศิลาทราย

นอกจากนี้ยังสะท้อนความเชื่อเรื่องวิญญาณไว้ในบทสนทนาของตัวละคร
ในนวนิยายหลายเรื่องเช่นในเรื่อง วังไวญู รมย์ธาสสนทนากับพะวงควาวว่า

"คุณคะ เชื่อเรื่องวิญญาณหรือเปล่าคะ เขาว่าคนตายแล้วถึงนาน
วิญญาณยังไม่ไปไหนคอยวนเวียนอยู่แถวร่างกายนั้นแหละ "

รมย์ธามองหน้าพูดยังแปลกใจ

"คุณวางเชื่อเรื่องนัควยหรือคะ สำหรับคานะเชื่อตามความเห็นของ
นักวิทยาศาสตร์บางคน ที่ว่าวิญญาณของคนเป็นพลังงานรูปหนึ่ง
เมื่อร่างกายถึงคราวสิ้นสลาย พลังรูปนั้นก็ออกจากร่างไป ในตอน
แรก ๆ พลังนั้นอาจไม่ไปห่างจากร่างเกินไปมากนัก แต่ต่อมาก็ต้องไป
อย่างแน่นอน "

คราวนี้พะวงควาวมองหน้าคู่สนทนาบ้าง

¹ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมไทยภาคใต้ โลกทรรศน์ไทยภาคใต้

"อ้อม คุณคานี้หันสมยัฉว่าวักกะคะ ในคานความคักอาน...
 วงไมเชอฉักจริง เชอว่าสิ่งทักคักาเรียวว่า "พลังงาน" หรือ
 ทักวเรียวว่าเป็นวิญญานเนาะ ยักคังมีอยู่ เพียงแค่ส่าแคงอิทธิฤทธิ์
 ออกมาให้เห็นเป็นทักคนอย่างทัก เรียวว่า "ฉีหลอก" ไมได้เท่านั้น"
 "ก็เคยส่าแคงอานาจง่าย ๆ คักยการทักให้รู้สึกวักวิญญานนัณมาอยู่
 ไกลๆ ยักงันใช้ไหมคะ ร" ¹

จากบทสนทนาที่ยกมานี้แสดงให้ เห็นถึงความ เชอเรื่องความมีอยู่ของวิญญาน
 และอธิบายลักษณะของวิญญานตามแนววิทยาศาสตร์วัก วิญญานเป็นพลังงานอย่างหนึ่ง
 นอกจากนี้ยักสะท้อนความ เชอเรื่องการเรียวของวิญญานทักเรียวว่า
 "สัมภเชสี"² คักวิญญานทักยักลองลอยอยู่ยักไมได้เกิดในกาเนคอื่น³ อาจเป็นเพราะ
 จิตยักหน่วงเหนียวอยู่กักสิ่งคักสิ่งหนึ่ง เช่น ลูกหลาน ทักพัยมรกค เป็นคัน ทักให้
 วิญญานนัณวนเวียนอยู่ไมไปคักไปเกิด คักปรากฏทักละครทักเป็นวิญญาน คักแก
 ในนวนิยายเรื่อง วังไวญุท วิญญานของทักานหญิงวิไลคักมี ไวญุท
 ยักควนเวียนอยู่ทักวังไวญุท เพราะจิตยักหน่วงเหนียวอยู่กักหลานสาวและทักพัย
 มรกคของคณ

ในนวนิยายเรื่อง คณหาสน์คัก วิญญานของนัณงน้อย ทักทยา ยักคัง
 วนเวียนอยู่ในหอทักทยาเพื่อเปิดเผยคักฆาตกรทักลวงเชอไปมาไว้ในห้องคักคัก และ
 คักยความหวงใยสามีและลูก

¹จินตนา ภักคิชายแคง วังไวญุท เลม 1 โดยจินตวิวิ วิวัณ (นามแฝง)
 หน้า 322

²พร รักนสุวรรณ วิญญานฉบับรวมเลม หน้า 2

³ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 797

เนื้อหาของนิยายของจันทวีร์ วิวัชณ์ นอกจากจะแสดงให้เห็นความเชื่อเรื่องวิญญาณแล้วยังสะท้อนให้เห็นว่า วิญญาณมีพลังเหนือธรรมชาติ ทั้งนี้พิจารณาจากพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นวิญญาณในนิยายเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ในนิยายเรื่อง วังไวญูณฑ์ ตอนที่กล่าวถึง พฤติกรรมของวิญญาณท่านหญิงวิไลลักษณ์ วิญูณฑ์ เจ้าของมรคที่ใช้อำนาจเหนือธรรมชาติบันดาลให้เกิดกลุ่มมดเย็นมีกลิ่นหอมของดอกกุหลาบเข้าไปในห้องของ รมย์รภา นางเอกของเรื่องซึ่งเป็นหลานสาว¹ และบันดาลให้ถึงและใบกุหลาบโน้มลงมาสัมผัสแขนของรมย์รภาโดยมิได้นิมลพัต² ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นไปเพื่อบอกเล่าและเตือนให้ระวังภัย

ในนิยายเรื่อง สาบสยอง สะท้อนความเชื่อในเรื่องพลังเหนือธรรมชาติของวิญญาณ ซึ่งสามารถแปลงกายเป็นร่างหญิงสาวสวยและเป็นร่างหญิงชราที่หน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว แล้วสูบเอาเลือดเนื้อมนุษย์กินเป็นอาหาร

ในนิยายเรื่อง เทพหัตถ์เทวี พระนางอมตาเทวีใช้อำนาจเหนือธรรมชาติบันดาลให้หินหลายลงมากับปากถ้ำเพื่อฆ่าพวกที่มีใจโลภเข้าไปซุกสมบัติโบราณในถ้ำที่เก็บหีบบรรจุพระหัตถ์ของเธอ

ในนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูต วิญญาณของมารุเทวีใช้อำนาจเหนือธรรมชาติทำให้ปราดี พิชัยพิณูกร ต้องกลับไปโดยไม่รู้สึกตัวเป็นเวลานานเพื่อเร่งเร้าให้ศรรามรีบเดินทางมาพบตน

จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงพลังเหนือธรรมชาติของวิญญาณที่นำมาใช้กับมนุษย์ทั้งในด้านการช่วยเหลือคุ้มครองมนุษย์ให้พ้นจากอันตรายและสร้างความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์

¹จินตนา ภักดีชายแดน วังไวญูณฑ์ เล่ม 1 โดยจันทวีร์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

ความคิดในทุกศาสนาเชื่อว่ามนุษย์เราเมื่อตายแล้ววิญญาณจะออกจากร่างไป
เกิดในภพภูมิใหม่ขึ้นอยู่กับกรรมในอดีตที่จะเป็นแรงผลักดัน ซึ่งหนังสือไตรภูมิพระร่วง¹
ได้กล่าวถึงภูมิที่เป็นอยู่ของสิ่งมีชีวิตมี 3 ภูมิคือ

1. กามภูมิ ได้แก่ ภพที่เป็นที่อยู่ของสัตว์และเทพผู้เสพกาม คือ
อบายภูมิ ได้แก่ นรก เปรต อสุรกาย และสัตว์เดียรฉาน
อมนุษย์ภูมิ ภพที่เป็นที่อยู่ของมนุษย์
สวรรค์ 6 ชั้น (ฉกามาวจร)

2. รูปภูมิ ได้แก่ โลกเป็นที่อยู่ของพรหมมีรูป 16 ชั้น เป็นภพของมนุษย์
ที่มีจิตตั้งอยู่ในภูมิของฌานเมื่อตายไปแล้วจึงไปเกิดในภพนี้

3. อรูปภูมิ ได้แก่ โลกเป็นที่อยู่ของพรหมไม่มีรูป 4 ชั้น เป็นภพของ
มนุษย์ผู้มีจิตตั้งอยู่ในอรูปฌาน เมื่อตายไปแล้วจึงไปเกิดในภพนี้

การไปสู่ภูมิใหม่นั้นขึ้นอยู่กับภาวะจิตที่เป็นกุศลหรืออกุศล ถ้าจิตตั้งสมอกุศล
ไว้มากจิตก็จะไปสู่อบายภูมิ ซึ่งเป็นภูมิที่ประสบกับทุกข์เวทนา จิตที่มีทั้งกุศลและ
อกุศลสุกแต่มากแต่น้อยก็ต้องไปเกิดในมนุษยโลก โดยมีภาวะสุข ทุกข์ ต่าง ๆ กัน
ตามขนาดของกุศลและอกุศล จิตที่เป็นกุศลมาก อกุศลน้อยทำให้ไปเกิดในสวรรค์ 6 ชั้น²

จากคติทางศาสนาดังกล่าวนี้นี้ ได้หล่อหลอมโลกทัศน์ของคนในสังคม โดยทั่วไป
จึงเชื่อว่าคนเราเมื่อตายไปแล้วต้องไปเกิดเพื่อชดใช้กรรมในอดีต ผู้ใดสร้างกรรมชั่ว
หรือบาปหรืออกุศลกรรมไว้มาก ก็ต้องไปเกิดในเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย และ
สัตว์เดียรฉาน ผู้ใดประกอบกรรมดีไว้มากก็จะได้ไปเสวยผลของกรรมดีในสวรรค์

¹พระยาอนุমানราชชน เล่าเรื่องในไตรภูมิ โดยเสฐียรโกเศศ (นามแฝง)

²พจนานุกรม รัฐธรรมนูญและวิสุทธิโยคะ รัตนรังสี แวนทิพย์ หน้า 75

เรื่องนรก สวรรค์เป็นเรื่องพิสูจน์ไม่ได้ เพราะมองไม่เห็นพิสูจน์ได้ด้วยการพัฒนาจิตใจให้ออกปัญญาขั้นทิพย์จักขุ (ตาทิพย์) จึงจะมองเห็นได้ซึ่งเป็นความสามารถนอกเหนือจากมนุษย์ทั่วไปจะพึงกระทำได้ เรื่องนรกสวรรค์จึงมีลักษณะเป็นความเชื่อทางศาสนาที่อยู่เหนือการพิสูจน์

นวนิยายของจินตวิรุ วิวัณน์ ได้สะท้อนความเชื่อเรื่อง นรก ซึ่งเป็นสถานที่ชดใช้กุศลกรรมหรือบาป และสวรรค์อันเป็นสถานที่ที่จะเสวยผลของกุศลกรรมหรือบุญ ตามลักษณะคติความเชื่อทางศาสนาโดยพิจารณาจากการสร้างตัวละครให้เป็นเทพในสวรรค์ชั้นต่าง ๆ เช่น ในนวนิยายเรื่อง สวนนรสิงห์ ปรากฏตัวละครเอกเป็นเทพโอรสของวสวัตตีมาราธิราช แห่งสวรรค์ชั้นปรินิมิทวสวัตตี ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ ปรากฏตัวละครเป็นเทพ ได้แก่ สุจาริยาเทวี เทพธิดาแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทพทานพเทวไน์ เทพบุตรแห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการชดใช้กรรมในนรกในนวนิยายเรื่อง ชุมทรัพย์โสมประภา ซึ่งกล่าวถึงการชดใช้กรรมชั่ว ในการฆ่าพระสงฆ์จะต้องไปชดใช้ในนรกชุมที่มีชื่อว่า โลหภูมิณนรก¹ และในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ กล่าวถึงการชดใช้กรรมชั่วในการหลอกลวง เอาทรัพย์ผู้อื่นมาเป็นประโยชน์ของตนโดยอ้างเอาการทำบุญขึ้นมาบังหน้า ว่าจะต้องไปใช้กรรมในนรกที่มีชื่อว่า อังการกาสุมนรก²

¹จินตนา ภักดีชายแดน ชุมทรัพย์โสมประภา โดยจินตวิรุ วิวัณน์ (นามแฝง)
หน้า 283

²จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดยจินตวิรุ วิวัณน์
(นามแฝง) หน้า 337

นอกจากนี้เนื้อหาของนิยายของ จินตวีร์ วิวัธน์ ยังสะท้อนความเชื่อเรื่อง การเกิดใหม่ของวิญญาณ หรือการเวียนว่ายตายเกิดในมนุษยภูมิได้อย่างชัดเจน โดยพิจารณาจากเนื้อหาของนวนิยายที่กล่าวถึงเรื่องราวของการกลับชาติมาเกิดของตัวละครที่เคยเกี่ยวข้องกันมาแต่อดีตชาติแล้วกลับชาติมาเกิดใหม่ โดยมีวิถีชีวิตที่ยังคงเกี่ยวข้องกันอีกครั้งหนึ่ง เนื้อเรื่องนวนิยายประเภทนี้ปรากฏในนวนิยายเกือบทุกเรื่อง คงจะยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน 3 เรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่อง พราญพระกาฬ ภูทพรจันทร และ สาบนรสิงห์

ในนวนิยายเรื่อง พราญพระกาฬ ซึ่งเป็นเรื่องราวของ ปาณพ ชายหนุ่ม ผู้มีความคับแค้นใจในชาติกำเนิดที่ต่ำต้อยของตน ต่อมาเขาได้มีโอกาสเข้าไปรับราชการ อยู่ในราชสำนักของกษัตริย์กาฬราช แห่งเมืองทิวาลัย และเขามีความรักในเจ้าหญิง สรวดีที่ราชธิดามาก แต่ต้องรับความผิดหวังเพราะกษัตริย์กาฬราชได้ทรงยกเจ้าหญิง สรวดีให้แก่เจ้าชายอินทโกสีย์ แห่งแคว้นจัมปาศัยด้วยความโกรธแค้น ปาณพได้เป็น ไล่ตึกให้อาณาจักรเงินละ ยกทัพมาตีเมืองทิวาลัยแต่ไม่สำเร็จ ปาณพจึงใช้อำนาจศักดิ์สิทธิ์ในคาบปัสวของพอมคิณูเป็นอาจารย์ของตนสาปให้เมืองทิวาลัยประ ลطمพินาศจมลงกลายเป็นบึงน้ำใหญ่และสาปให้วิญญาณของชาวเมืองต้องวนเวียน เฝ้าซากเมืองมิได้ไปผูกไปเกิดตามกรรมของตนและทุกอย่างก็เป็นไปตามคำสาปนั้น วิญญาณของชาวเมือง อันมีกาฬราชเป็นหัวหน้ามีความพยายามทอปาณพอย่างแรงกล้า กาลเวลาได้ผ่านไปหลายภพหลายชาติ จนเมื่อทุกคนที่เคยร่วมชะตากรรมของตนได้ กลับชาติมาเกิดเป็นมนุษย์ทั้งหมด วิญญาณของชาวเมืองทั้งหมดจึงได้รวมกันสร้าง เหตุการณ์มหัศจรรย์ โดยแปลงร่างเป็นสัตว์ประหลาดโผล่ขึ้นที่กลางบึงน้ำเพื่อเรียกร้อง ความสนใจให้ทุกคนที่เคยเกี่ยวข้องกันมาในอดีตได้เดินทางไปยังบึงน้ำอันเป็นซากเมือง เท่านั้น นวนิยายเรื่องนี้ได้กล่าวถึงการกลับชาติมาเกิดของตัวละครเป็นจำนวนมาก จึงจะขอนำมากล่าวถึงเฉพาะตัวละครที่สำคัญในเรื่อง ได้แก่ ปาณพ ได้กลับชาติ มาเกิดเป็น คร. รวินทร รังกรักษ์ และได้ป้องกันในตัว วลัยนุช วงศ์ไพฑูรย์ หรือ

เจ้าหญิงสรวาทที่กลับชาติมาเกิด ส่วนเจ้าชายอินทโกสที่กลับชาติมาเกิดเป็น
ชิตวีร รมวิชาญ ผู้ที่จะได้แต่งงานกับวลัยนุหรือสรวาทที่เช่นในอดีตชาติอีก

นวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ เป็นเรื่องราวของเทพที่ถูกขับไล่งลงมาจาก
สวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวตที่เทวโลก ได้เข้าสิงสู่ในร่างกายของนรสิงห์ แล้วเรียกตัวเองว่า
นรสิงห์ทั้งคนเป็นเจ้าลัทธิ ชุมแห่งตำรายุคนอย่างโหดเหี้ยมทารุณ นรสิงห์มีบาทบริจาริกา
คนหนึ่งชื่อ ปกิวนาค เธอได้พยายามหลบหนีให้พ้นจากอำนาจของนรสิงห์แต่ถูกจับได้
เสียก่อน ขณะที่นรสิงห์จะลงโทษเธออยู่นั้นนรสิงห์ได้ถูกปราบลงด้วยอำนาจของ
พระนารายณ์ที่ประทานให้หัวหน้ากับวช นรสิงห์จึงถูกสะกดไว้ในโลงศิลาเป็นเวลา
นับพันปีจนกระทั่งในชาติปัจจุบันเธอได้มาเกิดเป็นศุภธิดา อภัยพรค เมื่อ นรสิงห์พ้น
จากอำนาจอาถรรพ์ที่สะกดไว้ออกมาใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ นรสิงห์ได้ติดตามและ
ใช้อำนาจครอบงำให้ศุภธิดา กลายเป็นทาสรับใช้ของคนในการต่อสู้กับอำนาจเวทมนต์
ของฤาษีอัสสสีที่พยายามจะทำลายอำนาจของนรสิงห์ให้จงได้

นวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์ เป็นเรื่องราวของจันทร์หาเทวี ซึ่งเป็นเทพ
ที่มาหลงรักชายหนุ่มชาวมุขย์ แต่ต้องผิดหวังเพราะชายหนุ่มผู้นั้นมิได้มีความรักตอบและ
กลับไปรักหญิงที่เป็นชาวมุขย์ด้วยกัน ด้วยความผิดหวังจันทร์หาเทวีจึงสาปให้ชายหนุ่ม
และทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องมอดม้วยเป็นไป กล่าวคือ สาปชายหนุ่มผู้นั้นให้หลับสนิทครั้งละ
นาน ๆ นับเดือนนับปีสาปให้มารดาของชายหนุ่มที่เคยขัดขวางความรักของคน ต้อง
กลายร่างเป็นค้างคาวผีในเวลากลางคืนและสาปผู้หญิงทุกคนที่ปองรักชายหนุ่มผู้นั้นให้มี
รอยรูปพระจันทร์เสี้ยวเป็นตราบาปไว้ในฐานะที่มายังเกี่ยวกับชายที่จันทร์หาเทวีรัก
นวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงการเวียนว่ายตายเกิดว่า คำสาปนี้ได้ส่งผลมาหลายภพหลายชาติ
แสดงว่า มนุษย์ที่องค์คำสาปเมื่อมาเกิดครั้งใดก็จะต้องมีชีวิตเช่นเดิมและเมื่อมาถึง
ชาตินี้ทุกคนได้กลับชาติมาเกิดและเกี่ยวข้องกันอีก ชายหนุ่มผู้นั้นได้กลับชาติมาเกิดเป็น
เจ้าทิพคณย์พร อมกันนี้มารดาของชายหนุ่มได้กลับชาติมาเกิดเป็นเจ้าทิพมาดามารดา
เจ้าทิพคณย์ ส่วนหญิงที่เป็นคนรักของชายหนุ่มผู้นั้นได้กลับชาติมาเกิดเป็นนิศาพนี และ
บรรดาหญิงที่เคยปองรักชายหนุ่มผู้นั้นก็ได้กลับชาติมาเกิดโดยมีรูปพระจันทร์เสี้ยว

ปรากฏอยู่ตามร่างกาย ได้แก่ เกษสุริยง เจ้าเอื้องคำ เป็นต้น

เนื้อเรื่องในนวนิยายทั้งสามเรื่องซึ่งล้วนแต่มีเรื่องราวการกลับชาติมาเกิดของตัวละคร สะท้อนความเชื่อในเรื่องการเกิดใหม่ หรือการเวียนว่ายตายเกิดของวิญญาณ

นอกจากเรื่องการกลับชาติมาเกิดของตัวละครแล้ว นวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ยังสะท้อนความเชื่อเรื่องการเกิดใหม่ของวิญญาณ คือการระลึกชาติได้ ดังปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่อง ใต้เงาปรางมิด

ในนวนิยายเรื่อง ใต้เงาปรางมิด ตัวละครเอกคือ โอมาร์ แอนเคอร์สัน นักศึกษาวิชาอียิปต์ศาสตร์ สามารถระลึกชาติได้ว่าเขาเคยเกิดเป็นหัวหน้านักบวชชื่อเมเนสรา ในสมัยราชวงศ์ที่ 19 ของอียิปต์สมัยโบราณ โอมาร์สามารถระลึกชาติได้อย่างละเอียดกว่า เขาเคยรักเจ้าหญิงเนเฟออร์ โรลิส ราชธิดาของฟาโรห์มากแต่ไม่สมหวัง เพราะฟาโรห์ทรงมีพระประสงค์ให้ราชธิดาอภิเษกกับเจ้าชายปดวาทโฮ เทปผู้เป็นพระญาติสนิท และเรื่องนี้เจ้าหญิงไม่ทรงยินยอมจึงได้หนีออกไปบวช ฟาโรห์ทรงทราบความจริงมีพระบัญชาให้จองจำเจ้าหญิงไว้ตลอดชีวิต เมเนสราได้ลอบปรุงยาพิษให้เจ้าหญิงกินเพื่อหนีราชภัย เมื่อเจ้าหญิงสิ้นพระชนม์ลง ฟาโรห์ได้สั่งให้สร้างสุสานเก็บพระศพของเจ้าหญิงไว้ เมเนสราได้ลอบเข้าไปในสุสานเพื่อหมายจะขโมยพระศพไปแล้วปลุกให้เจ้าหญิงฟื้นคืนชีพด้วยพิธีกรรมทางเวทมนต์ของตน แต่ถูกจับได้เสียก่อน ฟาโรห์กริ้วมากถึงกับสั่งให้ประหารชีวิตเมเนสราและยังได้สาปแช่งให้วิญญาณของเขาให้เวียนว่ายตายเกิดตลอดไป ไม่มีโอกาสได้เข้าไปสู่อาณาจักรของเทพโอสิริส ซึ่งชาวอียิปต์โบราณ เชื่อว่าวิญญาณจะกลับคืนสู่ร่างเดิมหลังจากได้เข้าเฝ้าเทพโอสิริส เมื่อรับการพิพากษาและชดใช้กรรมหมดสิ้นแล้ว คำสาปแช่งของฟาโรห์ทำให้วิญญาณของเมเนสราต้องเวียนว่ายตายเกิดไปหลายภพหลายชาติซึ่งแต่ละชาติเขาได้พยายามค้นหาพระศพของเจ้าหญิงเนเฟออร์ โรลิส จนกระทั่งได้มาเกิดเป็นโอมาร์ แอนเคอร์สัน และสามารถค้นพบพระศพของเจ้าหญิงตามที่ตั้งใจ จึงทำให้เขาสามารถระลึกชาติได้อย่างละเอียดลออ

จากเนื้อเรื่องดังกล่าวมาทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึง การระลึกชาติอันเป็น
ปรากฏการณ์ทางจิตที่เหนือธรรมชาติอย่างหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นเอง โดยอาศัยมูลเหตุจาก
จิตที่ผูกพันกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาในอดีตชาติ ทำให้ความทรงจำที่อยู่ในส่วนลึกถูกขุดขึ้นมาได้
ถึงขั้นประพันธ์ได้ให้คำอธิบายผ่านมาจากปากของ อับเดล ทวีละครสำคัญในเรื่อง
ระหว่างการสนทนากับกตัญญู นางเอกของเรื่อง ตอนหนึ่งว่า

...เขาคงเวียนว่ายตายเกิดเช่นเดียวกับคนทั่ว ๆ ไป ยามที่เกิดมา
ในร่างใหม่ชาติใหม่นั้น ในตอนแรก ๆ เขาคงจำอดีตไม่ได้เช่นเดียวกับ
คนทั่วไป แต่เมื่อถูกอะไรกระทบเข้า ความทรงจำที่ขาดหายไปแล้วก็
ปะติดปะต่อกันเข้าทำให้เขานึกถึงอดีตได้อย่างลางเลือน โอมาร์ที่
คุณรู้จักน่าจะเป็นไปในทำนองนั้นแหละครับ คือตอนแรกเขาก็เป็น
คนธรรมดาทั่วไปเหมือนคนอื่น แต่พอได้เรียนแตกฉานในวิชาอียิปต์ศาสตร์
เข้า และได้ค้นคว้าเรื่องราวของราชวงศ์ที่ 19 ซึ่งเขาค้นเคยในอดีต
ความทรงจำก็เริ่มคืนมาทีละน้อย จนกระทั่งพอออกเดินทางมาสำรวจ
เขาก็เริ่มจำอะไรได้มากขึ้น...¹

นี่คือการระลึกชาติได้อย่างละเอียดลออเอง โอมาร์ แอนเคอร์สัน
ในนวนิยายเรื่อง ไ้เงาปิรามิดแล้ว ในนวนิยายเรื่อง พราญพระกาฬ มาแต่หิมพานต์
และสาปนรสิงห์ ยังได้กล่าวถึงการระลึกชาติได้เพียงลางเลือนอีกด้วย

¹จินตนา ภักดีชายแดน ไ้เงาปิรามิด โดยจินตวีร์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

ในนวนิยายเรื่อง พราयพระกาฬ วลัยนุช วงศ์ไพฑูรย์ ระลึกชาติได้
อย่างกลางเลือน หน้าที่ได้พบหน้าสีมา ซึ่งเป็นวิญญูณของการพรากแปลงกายมา
ทำให้เธอรู้สึกเหมือนกับเคยเห็นเขามาก่อน ถึงที่เธอกล่าวว่า "...นุชรู้สึก
คล้ายกับว่า...เออ...ช่วงเผลอละ...รู้สึกเหมือนกับเคยเห็นคุณลุงที่โตนมาก่อนแล้ว
นึกไม่ออกแล้วละ..."¹ ความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นเพราะความผูกพันในฐานะพ่อลูกกันมา
ในชาติก่อน

ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ กล่าวถึงการระลึกชาติของตัวละคร
สองตัวคือ ทวารพท์ และสุจาร์ สำหรับทวารพท์นั้นเขาระลึกชาติได้เพราะได้รับ
แก้วมณีสื่อความทรงจำที่วนสถูคานางไม้แห่งป่าหิมพานต์นำมาให้ หลังจากที่เขาได้
แก้วมณีมาแล้ว เขาก็มองเห็นภาพของป่าหิมพานต์ ถึงกับบรรยายตอนหนึ่งว่า

ทวารพท์ยังนั่งอยู่ในท่าเดิม เอนพิงผนังนั้นท่าเหมือนลอยจับอยู่ที่
เพดานทองแดงมองเห็นแผ่นคอนกรีตสีขาวนวลตามปกติของมันก็
หาไม่... ภายในคลองจึกขุของเขาข้างประหลาดคมหัตถ์จรรยจน
ชายหนุ่มนึกแปลกใจเมะหมอกบาง ๆ สีขาวราวปุยฝ้ายจะคลุ้ม
อยู่หัวบริเวณขุนเขา เป็นเงาทาบขอบฟ้าอยู่ทางออกไปโพน ยอดหนึ่ง
นั้นหอประกายรุ่งแวววาวระยารยับจับแสงตะวันเป็นยอที่เขาคิดว่า
เคยเห็นมาแล้วและจำได้...

"จิตรภูมิ"

เขาควางออกมาเบา ๆ โดยไม่หันรั้ว²

¹จินตนา ภักดีชายแดน พราयพระกาฬ เล่ม 1 โดยจินตวีร์ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 171

²จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดยจินตวีร์ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 43 - 44

ส่วนสุจารีนั้นเมื่อเธอได้เห็นแก้วมณีในครั้งแรกเธอกล่าวว่า "...รู้สึกคุ้นเคยกับมันยังกะเคยเห็นที่ไหนมาแล้วยังงั้นแหละ..."¹

การระลึกชาติโคของทวารพที และสุจารีนี้เกิดขึ้นเนื่องจากแก้วมณีโคเป็นสื่อความทรงจำทำให้คนทั้งสองจดจำโคแม้จะไม่แจ่มแจ้งก็ตามแต่ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้จักเป็นการระลึกชาติโคเช่นกัน

ในนวนิยายเรื่อง สามนรสิงห์ กล่าวถึงการระลึกชาติของศุภริกา อภัยพรต หรือ ปติวรภา ในอดีตชาติเมื่อโคพบกับ นรสิงห์ในร่างของเจ้าสิงห์หัตถ์ผู้เป็นสามีของเธอในอดีตชาติ เธอรู้สึกว่าเหมือนเคยรู้จักเขามาก่อน ถึงที่เธอรำพึงกับตัวเองว่า

เราเป็นอะไรไป ? ... เขาคอนั้นใครกันหนอ ? ทำไมคู่มือ
อ่านจลลัมมากมายเหลือเกิน เพียงสบตากันก็วาบลึกเยือกเขาไป
ในก้นบึ้งหัวใจจนหมดสติ เราเคยเห็นเขามาก่อนหรือเปล่าหนะ ทำไม
รู้สึกคุ้นหน้าเหลือเกิน... คุณและกลัวเสียจริง ๆ กลัวจนจับใจ
เราเคยเห็นมาก่อนแล้วแน ๆ หน่าอย่างนี้ นัยน์ตาอย่างนี้...
ศุภริการำพึง...สูงสง่า...สวยเหมือนเทพแต่ไม่ใช่เทพ โหกร้าย
ทารุณเหมือนปีศาจ... เขาเป็นใครกันหนอ? เป็นอะไรกันแน่อยาก
รู้เสียจริง ๆ²

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น มาแต่หิมพานต์ เล่ม 1 โดยจินตวิรุ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 60

²จินตนา ภักดิ์ชายแค้น สามนรสิงห์ เล่ม 1 โดยจินตวิรุ วิวัชน์
(นามแฝง) หน้า 302

การระลึกชาติได้ของ ศุภชิตา ในนวนิยายเรื่อง สามนรสิงห์เกิดขึ้น จากความกลัวซึ่งฝังอยู่ในจิตตั้งแต่อดีตชาติเมื่อมาพบกันอีกครั้งทำให้เกิดความรู้สึกว่า เคยเห็นและรู้จักกันมาก่อน

เรื่องการระลึกชาติได้นี้ ในทางพุทธศาสนา เรียกว่า ปุพเพสันนิวาสานุสติ เป็นปรากฏการณ์ทางจิตในระดับสูงซึ่งเกิดขึ้นในจิตที่ได้รับการพัฒนาจนมีพลังสูงมาก เพราะสามารถก่อกำจัดกิเลสอย่างกลาง* ไท่หมค เรียกว่า อภิญญา หมายถึง มีความรู้ความสามารถยิ่งกว่ามนุษย์ธรรมดา¹ จิตที่ได้อภิญญานั้น เป็นจิตที่มีความสามารถสูงอย่างมหัศจรรย์ ซึ่งมนุษย์ทั่วไปไม่อาจมีได้

อภิญญามี 5 อย่างคือ

1. อิทธิวิธี แสดงฤทธิ์ได้
2. ทิพพโสต หูทิพย์
3. เจโตปริยญาณ รู้จิตผู้อื่นได้
4. ปุพเพนิวาสานุสติ ระลึกชาติได้
5. ทิพพจักขุ ตาทิพย์²

* หรือปริยญาณกิเลส คือ กิเลสที่กลุ่มรวมจิตใจให้เดือดร้อน อันได้แก่ กิเลส จำพวกนิวรณ์ 5 ได้แก่ ความรักใคร่ ในทางกาม ความพยาบาท ความทอแท้ และความเกียจคร้าน ความฟุ้งซ่านและความรำคาญ และความสงสัยลังเลใจ ไม่อาจชักสั่นใจได้ในแนวปฏิบัติ

¹สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ (เล่ม 3 ภาค 3 และภาค 4) หน้า 215

²ก.

การที่จะได้พบเพสันนิวาสนุสติญาณนี้ ผู้ปฏิบัติจะต้องเข้าญาณ 4 ตามลำดับ เมื่อออกแล้วนึกถึงการเข้าญาณก่อนแล้วย้อนไปหาการกระทำก่อนนั้นขึ้นไปตามลำดับ จนกระทั่งระลึกถึงการกระทำในวันก่อน ๆ เดือนก่อน ปีก่อน และชาติก่อนตามลำดับ บางคนสามารถระลึกได้เพียงชาติเดียวหรือสองชาติ บางคนอาจจะลึกลงไปไกลถึง 100 ชาติ 1000 ชาติก็ได้ การที่จะระลึกได้ไกลเพียงใดนั้น อยู่ที่บุญบารมีซึ่งได้สั่งสมมา¹

เรื่องการระลึกชาติได้นี้ แม้ผู้ที่ไม่ได้ญาณก็อาจจะระลึกได้ แต่สามารถระลึกได้เพียงชาติเดียว ซึ่งปรากฏมีผู้ที่สามารถระลึกชาติได้อยู่ทั่วโลก² ส่วนมากจะระลึกได้เมื่ออยู่ในปฐมวัย เพราะยังจำเหตุการณ์ของตนในชาติก่อนได้คืออยู่³ แต่เมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว ส่วนมากจะลืมเสียจึงไม่สามารถระลึกชาติได้

การระลึกชาตินี้เป็นหลักฐานสำคัญ ที่ยืนยันความเชื่อเรื่องการเกิดใหม่ ของวิญญูญาณได้อย่างชัดเจน ซึ่งล้วนแล้วแต่พิสูจน์ได้ยาก แม้ว่าในปัจจุบันจะปรากฏหลักฐานที่พิสูจน์ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่ก็ยังไม่แพร่หลายกว้างขวางนัก ความเชื่อเรื่องตายแล้วเกิดใหม่ จึงยังเป็นเรื่องที่พิสูจน์ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ไม่ได้

¹ พระอริยคุณาธาร ทิพย์อำนาจ หน้า 590

² พุฒอาจารย์ รัฐธรรมปาละและวิพุธโยคะ รัตนรังษี แฉกทิพย์ หน้า 57

³ ส่วนงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ (เล่ม 3 ภาค 3 และภาค 4) หน้า 218

แม้ว่าวิญญาณภูตผีปีศาจและเทวดาจะเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ ไม่มีตัวตนและไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า หากแต่มีคนจำนวนมากเชื่อว่า สิ่งเหนือธรรมชาติเหล่านี้มีอยู่จริงและสามารถติดต่อกับมนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ความเชื่อเรื่องการติดต่อกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติเหล่านี้ได้ปรากฏในนวนิยายของจินตวีร์ วิวัชณ์ เกือบทุกเรื่องและมีการติดต่อกับวิธีต่าง ๆ กันคือ

1. การติดต่อก่อนเกิดจากพลังเหนือธรรมชาติ จากความเชื่อว่าวิญญาณภูตผีปีศาจ และเทวดาต่าง ๆ มีพลังอำนาจเหนือมนุษย์ สิ่งเหนือธรรมชาติจึงกล่าวจึงสามารถใช้พลังอำนาจเหนือธรรมชาตินี้ติดต่อกับมนุษย์ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่ปรารถนาได้ด้วยวิธีการปรากฏกาย และการเข้าฝัน

1.1 การปรากฏกาย โดยธรรมชาติวิญญาณเป็นพลังงานนามธรรม¹ แต่อาจปรากฏเป็นภาพให้เห็นได้ในสภาพปีศาจ คือภาพของวิญญาณ² นวนิยายของจินตวีร์ วิวัชณ์ หลายเรื่องที่ปรากฏเรื่องราวการแปลงกายเป็นมนุษย์ธรรมดาของวิญญาณ ภูตผีปีศาจ และเทวดา มาใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์อยู่ในสังคม โดยที่มนุษย์ไม่รู้อย่างแท้จริง สะท้อนความเชื่อว่า สิ่งเหนือธรรมชาติเหล่านี้สามารถใช้พลังเหนือธรรมชาติปรากฏกายให้มนุษย์เห็นได้ ความเชื่อนี้ปรากฏอยู่ในนวนิยายทุกเรื่อง ดังจะยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน 3 เรื่อง ได้แก่

ในนวนิยายเรื่อง ชุมทรัพย์โสมประภา ตัวละครเหนือธรรมชาติที่เป็นตัวละครเอก คือ โสมประภาเทวี เทพธิดาที่กษัตริย์สมบัติของแผ่นดิน มีความปรารถนาที่จะบอกเล่ามนุษย์ให้ทราดภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เธอพิทักษ์รักษาอยู่ จึงแปลงกายเป็นเศรษฐีสาวสวย โดยใช้ชื่อว่า จันทราภา โสมสกุล มาใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ เพื่อบอกเล่าถึงความปรารถนาของตนในเรื่องการรักษาทรัพย์สมบัติ

¹พร รักษ์สุวรรณ วิญญาณฉบับรวมเล่ม หน้า 19

²ศิริ พุทธศุภกร การเดินทางด้วยจิต หน้า 121

ของแผ่นดิน และในตอนจบเรื่องโสมประภาเทวียังปรากฏภายในมนุษย์เห็นในสภาพของเทพอีกด้วย

ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเขศวร มีการแปลงกายของเทพมาใช้ชีวิตร่วมกับมนุษย์ คือ นิธิเทพินทร เทวีประจำเมืองซึ่งมีหน้าที่พิทักษ์รักษาจากเมืองโบราณ ชื่อ อโฆราลัย ของกษัตริย์ภูเขศวร ได้แปลงกายเป็นสาวชาวบ้านชื่อ มะแตนาย แล้วร่วมเดินทางไปกับคณะนักโบราณคดีที่เข้าไปสำรวจจากเมืองอโฆราลัย การแปลงกายเป็นมนุษย์มาร่วมเดินทางไปด้วยนั้นก็เพื่อที่จะบอกเล่าให้เลิกลมการเดินทางแต่ก็ไม่สำเร็จ นิธิเทพินทรจึงใช้อุบายล่อวงให้หลงทางไปในที่ที่มีอันตรายต่าง ๆ นานา ในภายหลังได้ปรากฏกายลักษณะของเทวีประจำเมืองให้มนุษย์เห็นเพื่อบอกเล่าถึงหน้าที่ที่จะต้องรักษาความมนุษย์มิให้เดินทางไปสำรวจจากเมืองดังกล่าว

ในนวนิยายเรื่อง สวนนรสิงห์ ตัวละครเอกซึ่งเป็นเทพคือ นรสิงห์ ได้แปลงกายเป็นชายหนุ่มรูปงามชื่อ เจ้าสิงห์ นรกานต์ มาใช้ชีวิตปะปนกับมนุษย์ แต่เบื้องหลังนั้นนรสิงห์ได้หาคนอย่างโคกร้ายทารุณ และยังได้ปรากฏกายในลักษณะของเทพให้มนุษย์ได้เห็นในตอนจบของเรื่อง

นอกจากการปรากฏกายของเทพที่มีความสัมพันธ์กับมนุษย์ทั้งในแง่ดีและร้าย แม้แต่วิญญาณ ภูตผีปีศาจก็สามารถใช้พลังอำนาจเหนือธรรมชาติติดต่อกับมนุษย์ด้วยการปรากฏกาย ให้มนุษย์ได้เห็นหรือสัมผัสด้วยจิตได้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ทั้งปรากฏในนวนิยายหลายเรื่อง ก็จะยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน 2 เรื่องได้แก่

ในนวนิยายเรื่อง ภูตหล่นคำ วิญญาณของนางน้อยได้ปรากฏกายให้วิรัช นางเอกของเรื่องได้เห็นเพื่อบอกเล่าถึงสาเหตุการตายของเธอเอง โดยปรากฏให้เห็นในกระจกเงา ในทันใดเดียวกัน นวนิยายเรื่อง วังไวฑูรย์ วิญญาณของท่านหญิงวิไลลักษณ์ เจ้าของวังไวฑูรย์ ก็ปรากฏกายให้ร่มรศาลานสาวของคนได้เห็นแม่ในเวลากลางวัน และในตอนท้ายเรื่องยังปรากฏให้เห็นเพื่อบอกเล่า และว่าลาไปจากวังไวฑูรย์

1.2 การเข้าฝัน เป็นความเชื่อเรื่องการติดต่อระหว่างมนุษย์กับ วิญญาณ ภูตผีปีศาจและเทวดา อย่างหนึ่ง วิญญาณภูตผีปีศาจและเหล่าเทพทั้งหลาย สามารถใช้พลังเหนือธรรมชาติบังคับทำให้เกิดความฝันแก่มนุษย์ในลักษณะต่าง ๆ เช่น บันดาลให้ฝันเป็นเรื่องราวต่าง ๆ โดยไม่ปรากฏตัว บางครั้งก็ปรากฏกาย ให้เห็นในความฝันที่เรียกทั่วไปว่า "เข้าฝัน" เพื่อบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ตักเตือนให้ระวังภัย ความเชื่อเรื่องการเข้าฝันของเทพนี้ ปรากฏเป็นมูลเหตุของความฝันที่เรียกว่า เทพสังหรณ์¹ คือความฝันที่เกิดจากการบันดาลของเทพ หรือ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เป็นฝันที่ควรเชื่อถือ

ในนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ ทุกเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ จะปรากฏวิธีการที่วิญญาณ ภูตผีปีศาจ ติดต่อกับมนุษย์ด้วยวิธีการเข้าฝัน เพื่อบอก ความปรารถนาของคนดังปรากฏในนวนิยายต่าง ๆ ซึ่งจะยกตัวอย่างมาเพียง 3 เรื่อง ดังนี้

ในนวนิยายเรื่อง ชุมพรพยโสธมประภา โสธมประภาเทวี เทพผู้พิทักษ์ ทรัพย์ของแผ่นดินได้เข้าฝันมุกดาว จุลละประเสริฐศักดิ์กุล เพื่อบอกให้เธอทราบ ถึงความผิดบาปของนายคุรงค์ บิดาของเธอที่แสวงหาวัตถุโบราณมาเก็บไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เพื่อให้มุกดาวจะห้ามปรามพ่อของคนให้เลิกประพฤติ เช่นนั้นเสีย แต่ นายคุรงค์ไม่เชื่อฟังคำเตือนที่บุตรสาวนำไปบอกเล่า ยังคงมีความโลภในสมบัติของ แผ่นดินอีก สุกท้ายโสธมประภาเทวี จึงต้องลงโทษ โดยทำลายหินลงมาจากกระดูกสันหลัง เป็นอัมพาตไป

ในนวนิยายเรื่อง ภูตหาสนัก วิญญาณของนางน้อยไต่บันดาลให้วีรยาฝัน เห็นห้องใต้ดินและร่างของเธอ เธอได้บรรยายเรื่องราวการตายของเธอ และ เตือนให้วีรยาระมัดระวังตัว เพราะอาจถูกลงไปฆ่าเช่นเดียวกับเธอ ถ้าวีรยาให้ ความสนิทสนมกับพระลบ หฤทยา ซึ่งเหตุการณ์นี้ทำให้วีรยาเกิดความอยากรู้อยากเห็น และค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตายของนางน้อย จนกระทั่งเรื่องราวได้เปิดเผยขึ้นว่า

¹ เทพย์ สาริกบุตร เคล็ดลับไสยศาสตร์ หน้า 125

นันทินีเป็นผู้หาแรงงานน้อย เพราะนันทินีหลงรักพระลบ พี่ชายของตน

ในนวนิยายเรื่อง แพททิธเทวี วิญญาณของอมตาเทวีได้เข้าฝัน มุรธา มัตทโนปกรณ นักโบราณคดีหนุ่มผู้ทำงานด้านวิชาการ โดยไม่มีความโลภ อมตาเทวี ได้บอกให้มุรธา ทราบความจริงว่าสิ่งที่บรรจุอยู่ในหีบใบนั้น มิใช่วัตถุโบราณมีค่า แต่อย่างไรก็ตามเป็นพระหัตถ์ซ้ายของพระนาง และได้เล่าประวัติของพระนางให้มุรธา ฟังอีกด้วย

2. การติดต่อกับเวทมนต์คาถา เป็นความเชื่อที่สืบเนื่องมาจากความเชื่อของพวกพราหมณ์ที่ใช้พระเวทในการติดต่อกับเทพเจ้า จึงเชื่อกันว่า เวทมนต์คาถาเป็นถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์และมีอำนาจลึกลับสามารถสร้างอำนาจที่เหนือกว่าเพื่อบังคับอำนาจอื่น ๆ ได้¹ นวนิยายของจินตวีร์ วิวัชณ์ สะท้อนความเชื่อในอำนาจของเวทมนต์คาถาว่า สามารถใช้ติดต่อกับวิญญาณญาคูผีปีศาจ และเทวดาได้ ความเชื่อนั้นปรากฏในนวนิยายหลายเรื่องได้แก่

ในนวนิยายเรื่อง กัมภีร์ภูต ซึ่งกล่าวถึงข้อความที่จารึกในกัมภีร์ เป็นคาถาเรียกผี คือ ปีศาจหัวขาดร้อยคนที่ถูกสะกดให้สิงอยู่ในกัมภีร์ ผู้ใดกัมภีร์ไว้เมื่อนำกัมภีร์ออกมาอ่านปีศาจหัวขาดจะออกมาปรากฏร่างและฆ่าคนที่อ่านกัมภีร์นั้นโดยไม่มีใครรู้ คัมภีร์กายของอาจารย์ไปรบ หมอผีที่ได้ครอบครองกัมภีร์ภูตในตอนเริ่มเรื่อง

ในนวนิยายเรื่อง สวนนรสิงห์ ปรากฏการใช้เวทมนต์ติดต่อกับเทพอยู่ในตอนที่ถาฮือฮัสติ และพวกได้ทำพิธีสะกดนรสิงห์ โดยใช้เวทมนต์เชิญนรสิงห์มาหา และนรสิงห์ได้ปรากฏกายให้พวกมนุษย์เห็นในสภาพของเทพ และในตอนถาฮือฮัสติไม่สามารถปราบอำนาจของนรสิงห์ได้จึงใช้เวทมนต์อัญเชิญสวศักดิ์मार เทพบดีแห่งปรีณมิตรวสวัตตี ซึ่งเป็นสววรรคชั้นที่ 6 และเป็นเทพบิดรของนรสิงห์ให้เป็นผู้ปราบนรสิงห์ สวศักดิ์मार ได้ใช้อำนาจบันดาลให้ร้อยตำรวจเอกกรมกริช นำกริชทองคำของพระองค์สว่างไปปักที่หลังของนรสิงห์ การสะกดนรสิงห์จึงสำเร็จลงอีกครั้งหนึ่ง

¹พระยาอนุมานราชธน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดย เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) หน้า 3038

ความเชื่อเรื่องการติดต่อระหว่างมนุษย์กับวิญญาณภูติผีปีศาจ และเทวดาคอย
เวทมนต์คาถานี้ เป็นวิธีการหนึ่งที่มนุษย์สามารถเป็นฝ่ายติดต่อเพื่อบอกความต้องการ
ของตนให้วิญญาณภูติผีปีศาจ และเทวดารับรู้ได้

2. ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องโชคชะตาของมนุษย์

เรื่องโชคชะตาของมนุษย์เป็นเรื่องของความเป็นไปทั้งมวลในชีวิตมนุษย์
จากความเชื่อกึ่งเดิมที่เชื่อในอำนาจลึกลับเหนือธรรมชาติต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ
สามารถให้ผลดีหรือร้ายแก่มนุษย์ได้ (Animism) จนพัฒนาขึ้นมาเป็นรูปแบบของ
ศาสนาแบบเทวนิยม (Theism)¹ ซึ่งเชื่อว่าความเป็นไปทั้งมวลในโลกและ
จักรวาลมีอำนาจของเทพเจ้าบางการและควบคุมอยู่ ทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ไม่มีอิสระ
ในการเลือกสรรชีวิตกำเนิด คุณสมบัติและวิถีชีวิตให้ตนเองเพราะสิ่งเหล่านี้ได้
ถูกกำหนดไว้ด้วยอำนาจของเทพเจ้า ทั้งปรากฏความเชื่อเรื่อง พรหมลิขิต
ในคติพราหมณ์ที่เชื่อว่าพระพรหมได้กำหนดความเป็นไปของชีวิตมนุษย์ทุกคน โดย
เขียนไว้ที่หน้าผากของเด็กที่มีอายุ 6 วัน² ความเชื่อเรื่องโชคชะตามนุษย์ยัง
สัมพันธ์สอดคล้องกับความเชื่อในอำนาจเวทมนต์คาถาที่สามารถกำหนดความเป็นไป
ในชีวิตของมนุษย์ให้เป็นไปตามความปรารถนาของผู้ใช้ทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่และยัง
ติดตามควบคุมโชคชะตาของมนุษย์หลังความตาย กล่าวคือ อำนาจเวทมนต์เหล่านี้
สามารถกำหนดหรือบังคับวิญญาณให้ไปสู่ที่ใดที่หนึ่ง อาจเร่ร่อนวนเวียนอยู่หรือเข้าสิงสู่
ในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไปยุคไปเกิดไม่ได้ ทั้งหมดนี้ล้วนอยู่ในการควบคุมของอำนาจ
เหนือธรรมชาติทั้งนั้น

¹คำรณ ฐานดี มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม หน้า 178

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 569

เนื้อหาของนิยายของจันทวีร์ วิวัชณ์ ได้สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับเรื่อง
โชคชะตาของมนุษย์ที่ถูกกำหนดโดยอำนาจเหนือธรรมชาติ 2 ลักษณะคือ การบันดาล
ของเทพเจ้า และอำนาจของมนต์คาถาและคำสาป

2.1 การบันดาลของเทพเจ้า

เป็นความเชื่อในลักษณะเดียวกันกับความเชื่อเรื่องพรหมลิขิต คือ
เชื่อว่าคุณสมบัติและความเป็นไปทั้งหมดของมนุษย์อยู่ในอำนาจของเทพเจ้าที่จะ
บันดาลให้เป็นไป ดังนั้นชีวิตมนุษย์จะพบกับความดี ความชั่ว ความสุข ความทุกข์
ขึ้นอยู่กับเทพเจ้า ความเชื่อนี้พิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครซึ่งเป็นเทพ
และตัวละครมนุษย์ในนวนิยายทุกเรื่องที่เทพมีบทบาทในการบันดาลให้เกิดเหตุการณ์
ต่าง ๆ ขึ้นในชีวิตมนุษย์เห็นได้ชัดเจนจาก นวนิยายเรื่อง ภูทอกพระจันทร์ จันทราเทวี
ซึ่งมีฐานะเป็นเทพได้ใช้อำนาจบันดาลให้ชายหนุ่มที่เธอปองรักต้องนอนหลับครึ่งละ
นาน ๆ นับเดือน นับปี บันดาลให้มารดาของชายหนุ่มผู้นั้นซึ่งกลับชาติมาเกิดเป็น
เจ้าทิพมาดา ต้องกลายร่างเป็นค่างควาญในเวลากลางคืนเพราะเคยชกขวาง
ความรักของเธอ จันทราเทวีบันดาลให้วิถีชีวิตของนิสสัยต้องได้พบกับความรักและ
ความสุขที่เกิดจากความรักนั้นเพราะความพยายามที่นิสสัยเคยเกิดมาเป็นหญิงคนรัก
ของเจ้าทิพกนิย์ในอดีตชาติ และยังสร้างเงื่อนไขที่จะทำให้นิสสัยต้องตายและกลาย
เป็นเจ้าสาวของอสูรที่ไถ่ล้างน้ำคลองไป เพื่อให้นิสสัยพ้นไปจากทางรักของเธอ
ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าจันทราเทวีที่ซึ่งมีฐานะเป็นเทพได้ควบคุมและบงการวิถีชีวิต
มนุษย์ในเรื่องให้เป็นไปโดยที่มนุษย์ต้องยอมจำนนต่ออำนาจเหนือธรรมชาติของเธอ

ในนวนิยายเรื่อง มาแค้นหมานนท์ วนัสสุตาซึ่งมีฐานะเป็นเทพได้บันดาล
ให้วิถีชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป หรือประสบกับสิ่งที่ไม่คาดคิดหลายประการ คนสำคัญ
คือ ทวารพดี มุนินทร์ หรือเทพทานพเทวัน คนรักของเธอที่กลับชาติมาเกิด ชีวิต
ของทวารพดีต้องประสบกับความยุ่งยากตั้งแต่ได้แกวมนิที่วนัสสุตานำมาให้ ทั้งนี้เพราะ
วนัสสุตาตั้งใจว่า "...จะมาทำให้ท่านเดือดร้อนเจ็บปวดอย่างถึงที่สุดและแม่

เมื่อมาถึงภพของท่านแล้วเรายังคงใจอยู่เช่นนั้น..."¹ ทวารพดีมีอาการคล้ายกับป่วยด้วยโรคใดโรคหนึ่ง เพราะรู้สึกหน้ามืดบ่อย ๆ และเมื่อหลับก็ฝันเห็นป่าทึมพานต์ และได้ยินเสียงของวันสสุคาทั้งตัวทวารพดีเองมารดาและคนใกล้ชิดก็วิตกกังวลในอาการของทวารพดี

เมื่อวันสสุคาคลายความแค้นลงแล้วก็ได้หันมาปกป้องคุ้มครองทวารพดีให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ เช่นคุ้มครองให้พ้นจากการถูกลูกศิษย์อาจารย์ดั่ง คำกระพิ้ง กักจีซึ่งหวั่นวันสสุคาได้สำแดงกายหลอกหลอนจนลูกศิษย์ของอาจารย์ดั่งถึงแก่ความตาย มีผลทำให้ทวารพดีต้องกลายเป็นศัตรูกับอาจารย์ดั่ง คำกระพิ้งโดยไม่รู้ตัว แต่เธอก็สามารถปกป้องทวารพดีให้พ้นอันตรายจากวิชาอาคมของอาจารย์ดั่งได้ วันสสุคาจึงเป็นเทพที่บันดาลให้ทวารพดีและครอบครัวได้พบกับความเดือนร้อนใจและต่อมาได้บันดาลให้ทวารพดีแคล้วคลาดจากอันตรายต่าง ๆ

อำนาจของวันสสุคานั้นนอกจากจะสามารถบันดาลความเป็นไปของชีวิตทวารพดีแล้วยังบันดาลความเป็นไปในชีวิตของตัวละครอื่น ๆ ให้ได้ประสบกับสิ่งที่พอใจ เช่น วันสสุคาได้บันดาลให้ไกรวงศ์ชายนวนิยายให้แก่อ่านวยการสร้างภาพยนตร์ ได้ควยจำนวนเงินถึง 20,000 บาท โดยแลกเปลี่ยนกับการนำแหวนแก้วมณีที่เธอสิ่งอยู่ไปคืนให้ทวารพดีและบันดาลให้นุชนุชพนอนตายจากคนชั่วร้ายดั่งที่ได้ช่วยเหลือ ทวารพดีที่สาวของทวารพดีให้พ้นจากการกระทำผิดที่มีร้ายของเสถียร ลูกศิษย์คนหนึ่งของอาจารย์ดั่ง และยังช่วยทำให้นายสุจินต์ นรคุปต์ บิดาของสุจารี แคล้วคลาดจากวิชาอาคมของอาจารย์ดั่งอีกคนหนึ่งด้วย นอกจากนี้วันสสุคายังเป็นเทพที่ทำให้วิถีชีวิตของอาจารย์ดั่งเปลี่ยนไป จากการเป็นหมอมืดมัวด้วยความโลภในลาภสักการะ จนมิได้นึกถึงศีลธรรมกลายเป็นผู้ละกิเลสออกบวชได้ ความสัมพันธ์เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าโชคชะตาของมนุษย์อยู่ในอำนาจการบันดาลของเทพเจ้า

¹จินตนา ภักดีชายแดน มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชณ์ (นามแฝง) หน้า 461

นอกจากนี้ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเทศวร เมื่อพิจารณาบทบาทของ นิธิเทพินทร์เทวีประจำเมือง และกาฬจักร เทพผู้เฝ้าสุสานของกษัตริย์ภูเทศวรแล้ว เทพทั้งสองได้พยายามขัดขวางคณะนักโบราณคดีที่เดินทางไปสำรวจซากเมืองและ สุสานโบราณของกษัตริย์ภูเทศวรตามหน้าที่ที่รับผิดชอบของตน นิธิเทพินทร์ได้บันดาล ให้เกิดอุปสรรคต่าง ๆ แก่คณะนักโบราณคดีทำให้เดินทางด้วยความยากลำบาก และผจญกับอันตรายต่าง ๆ จนแทบเอาชีวิตไม่รอด จนครั้งสุดท้ายถึงกับดวงไฟเข้าไปในถ้ำ และหลายหินปิดปากถ้ำไม่ให้มีอากาศหายใจ แก่คณะนักโบราณคดีก็ไม่ได้ รับอันตรายใด ๆ ทั้งนี้เพราะอำนาจของกาฬจักรที่บันดาลให้แคล้วคลาดจากภัย เหล่านั้น เนื่องจากในอภิศาติกาฬจักรเคยรักนิลพัตรา หญิงสาวที่ร่วมเดินทางมากับ คณะนักโบราณคดีคณะนั้นมาก่อน

นอกจากอำนาจเทพเจ้าจะบันดาลความเป็นไปในชีวิตมนุษย์ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ แล้วยังสามารถกำหนดโชคชะตาของมนุษย์หลังความตายได้ ดังปรากฏในนวนิยาย เรื่อง ภูพระจันทร์ จันทรเทวีได้บันดาลให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องมีอันเป็นไปตามคำสาป ทุกชาติที่เกิดเป็นมนุษย์ ในนวนิยายเรื่อง บ้านศิลาทราย เจ้าพ่อหีบสุมังคลา เทพที่เป็นเจ้าที่สามารถบันดาลให้ร่างกายของเจ้าแก้วรังสีไม่เน่าเปื่อย และบังคับให้วิญญาณ ของเจ้าแก้วรังสีต้องสิงอยู่ในศพของตนทั้ง ๆ ที่ตายไปแล้ว

ความเชื่อเรื่องการบันดาลของเทพเจ้านั้น จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้สะท้อนไว้ในคำพูดของตัวละครในนวนิยายเรื่อง พราญพระกาฬ ก่อนหนึ่งว่า "...ทุกสิ่งทุกอย่างได้ถูกลิขิตไว้แล้วให้เป็นไปตามแนวทางที่ "เบื้องบน" กำหนดไว้ไม่มีใคร หลีกเลี่ยงได้...อย่างเรื่องที่เกิดขึ้นนี้ก็ล้วนแต่ถูกลิขิตไว้แล้วทั้งนั้น..."¹

¹จินตนา ภักดีชายแค้น พราญพระกาฬ เล่ม 2 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง) หน้า 1061

ผู้ประพันธ์ได้ใช้คำว่า "เบื่องบน" ซึ่งในที่นี้ หมายถึง อำนาจของเทพเจ้า ในการกำหนดโชคชะตาของมนุษย์ให้เป็นไปตามความปรารถนาของเทพเจ้า มนุษย์จะมีคุณสมบัติอย่างไร จะต้องประสบกับความดี ความชั่ว ความสุข ความทุกข์ ขึ้นอยู่กับ การบันดาลของเทพเจ้า

2.2 อำนาจเวทมนต์คาถา และคำสาป

จากความเชื่อในอำนาจลึกลับและศักดิ์สิทธิ์ของเวทมนต์คาถาและคำสาป ที่ทำให้ผู้ใช้อำนาจสูงกว่า และสามารถบังคับอำนาจอื่น ๆ ให้เป็นไปตามความปรารถนาได้ทำให้เกิดความเชื่อว่าอำนาจของเวทมนต์คาถาและคำสาปนั้นสามารถกำหนดโชคชะตาของมนุษย์ได้ ทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่ และเมื่อตายไปแล้ว อำนาจนี้ยังสามารถติดตามควบคุมไปถึงโชคชะตามนุษย์หลังความตายได้ ความเชื่อเช่นนี้ปรากฏชัดเจนในนวนิยายของจันทวีร์ วิวัธน์ จะยกตัวอย่างดังนี้

ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย นั้นพันธุ์มเหศวรสามารถใช้อำนาจของเวทมนต์คาถาที่ได้เรียนรู้จากแม่มด ก่าปงพิรา มาสร้างชีวิตอมตะให้ตนเองอายุยืนยาวได้ถึงพันปีโดยไม่แก่ แสดงให้เห็นว่าอำนาจเวทมนต์คาถาสามารถกำหนดโชคชะตาของมนุษย์มิที่มีความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ

ในนวนิยายเรื่อง ภูผาสนัก เจ้าคุณฤทธิราชภักดิ์ ต้องมีอาการป่วยเป็นโรคจิต ทั้งนี้เพราะอำนาจของคำสาปของผู้มีเวทมนต์ และคำสาปนั้นมีอำนาจส่งผลตกทอดมาจากบรรพบุรุษ

นอกจากอำนาจเวทมนต์คาถาและคำสาปจะกำหนดโชคชะตามนุษย์ขณะที่มีชีวิตอยู่แล้ว อำนาจนี้ยังติดตามไปควบคุมวิญญาณของมนุษย์ที่ตายไปแล้วให้เป็นไปตามประสงค์ของผู้ใช้เวทมนต์คาถาและคำสาปนั้น ดังปรากฏในนวนิยายหลายเรื่อง ได้แก่ พราัยพระกาฬ อำนาจของคำสาปอันเกิดจากเวทมนต์ที่มีอยู่ในคาบของพอมกแห่งเมืองทิวาลัยประ โด่ทำให้วิญญาณของกาฬราชผู้เป็นกษัตริย์ และวิญญาณของชาวเมืองต้องวนเวียนเฝ้าซากเมืองทิวาลัยประที่ถล่มจมลงเป็นบึงน้ำไม่สามารถไปผูก ไปเกิด ได้ตามกรรมของตน

นอกจากนี้ยังปรากฏในนวนิยายอีกหลายเรื่องที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับวิญญาณที่ถูกสะกดไว้ในที่ใดที่หนึ่งเป็นเวลานาน ได้แก่ สร้างสยอง วิญญาณของส่วยเซมาถูกสะกดให้อยู่ในผอบที่ฝังอยู่ในเทวาลัยกลางป่าลึก ในนวนิยายเรื่อง สร้างสีทอง วิญญาณของคุณหญิง อภิรักษ์พิทกัณฑ์ ถูกสะกดไว้ในโลงอาถรรพณ์ และในนวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูทอก วิญญาณของผู้ชายร้อยคนที่ถูกผู้ชายฉกวิญญาณเหล่านั้นได้ถูกสะกดให้สิงอยู่ในคัมภีร์ภูทอก เป็นต้น

ความเชื่อเรื่องโชคชะตาของมนุษย์ที่เป็นไปเพราะการบันทึกาลของเทพเจ้าและอำนาจของเวทมนต์คำอาและคำสาปนี้มีความขัดแย้งกับความเชื่อเรื่องกรรมในพุทธศาสนา กล่าวคือ พุทธศาสนา เชื่อว่ากรรมเป็นสิ่งมีอำนาจใหญ่ยิ่งในการเกิดตายได้ก็ ทกยาคของสรรพสัตว์¹ กล่าวคือ ชีวิตมนุษย์จะเป็นไปอย่างไรขึ้นอยู่กับ การกระทำของมนุษย์เอง ผู้ที่กระทำความดีย่อมได้รับผลดี ผู้ที่กระทำความชั่วย่อมได้รับผลชั่วหรือที่กล่าวว่า "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" กรรมย่อมส่งผลต่อมนุษย์ผู้กระทำ แม้จะไม่ทันกาลในชาตินี้ ก็จะต้องตอบสนองแก่ผู้กระทำไปในชาติหน้า² มนุษย์จึงสามารถกำหนดโชคชะตาของตนเองได้ด้วยการเลือกประกอบกรรมดีหรือชั่วในปัจจุบัน เพื่อเป็นองค์ประกอบของชีวิตในอนาคตได้ พุทธศาสนาจึงถือว่ากรรมเป็นปัจจัยและองค์ประกอบของชีวิตมนุษย์ มิได้เป็นอำนาจเหนือธรรมชาติ ความคุมวิถีชีวิตของมนุษย์แต่อย่างใด

¹ พระอริยคุณาธาร ทิพย์อำนาจ หน้า 446

² เสรี พงศ์พิศ และคณะ คนในทรงสนะของพุทธศาสนาอิสลามและคริสต์ศาสนา หน้า 60

3. ความเชื่อเรื่องเวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง

เวทมนต์คาถา เป็นคำที่ใช้เรียกรวม ๆ กันไป หมายถึง ถ้อยคำที่มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ เมื่อนำมาสาธยายตามกรรมวิธีที่ถูกต้องอาจอ่านวยผลตามที่ผู้ใช้ต้องการได้ มนุษย์มีความเชื่อว่าเวทมนต์สามารถสร้างอำนาจที่เหนือกว่าบังคับอำนาจอื่น ๆ ได้¹ การใช้เวทมนต์คาถานั้นอาจใช้ไปในทางที่ดีเป็นประโยชน์ เช่น เมตตามหานิยมการรักษาโรค และการป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ หรืออาจใช้ไปในทางชั่วร้ายก่อให้เกิดโทษแก่ผู้อื่น เช่น การทำเสน่ห์ยาแฝด การทำคุณไสย และการสาปแช่งผู้อื่น เป็นต้น

เนื้อหาในนวนิยาย ของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้สะท้อนความเชื่อในอำนาจเวทมนต์คาถาต่าง ๆ อย่างชัดเจน เวทมนต์คาถามีอำนาจลึกลับกายสิทธิ์สามารถบังคับอำนาจอื่น ๆ ได้ดังที่จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้สร้างตัวละครในนวนิยายเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเวทมนต์คาถา และสามารถใชเวทมนต์คาถานั้นบังคับอำนาจอื่น ๆ ให้เป็นไปตามปรารถนาของตน เช่น เชื่อว่าอำนาจของเวทมนต์สามารถบังคับภูตผีปีศาจให้อยู่ในอำนาจได้ ดังปรากฏในเนื้อเรื่องนวนิยายหลายเรื่องที่มีการใช้เวทมนต์สะกดวิญญาณชั่วร้ายไว้ในที่จำกั มีให้ออกไปอาละวาดรบกวนมนุษย์ หรือลงโทษมิให้ไปยุ่งไปเกิดคามภพภูมิที่สมควร เช่น นวนิยายเรื่อง สว่างสยของ วิญญาณของส่วยเขมา พอมคณูมากไปช่วยเวทมนต์และได้ใช้เวทมนต์ทำเสน่ห์หลอกสาวเจ้าเมืองให้หลงใหลศิษย์รักของตน เมื่อถูกฆาตาย วิญญาณจึงถูกพวกบูโรติคทั้งหลายสะกดไว้ในผอบแล้วฝังไว้กลางป่าลึก² ในนวนิยายเรื่อง สว่างสยของ คุณหญิงอภิรักษพิทขันธ์ ซึ่งมีสภาพเป็นปีศาจมีปีกได้ถูกสะกดร่างไว้ช่วยอำนาจของเวทมนต์อยู่ในโลงศพ

¹พระยาอนุมาราชชน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 1033

²จินตนา ภักดีชายแค้น สว่างสยของ โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

มิให้ออกทำร้ายมนุษย์¹ ในนวนิยายเรื่อง แทบหักแก้ว พระทักษะมุณีได้ใช้อำนาจเวทมนต์สาปวิญญาณของอมตาเทวีมิให้ฟื้นคืนชีพก่อนที่จะได้รับการชุบชีวิตจากเทพประจำเมือง² ในนวนิยายเรื่อง พราวยพระภาพ ปาณฑพได้ใช้อำนาจของคาบศักดิ์สิทธิ์ที่สร้างขึ้นด้วยอำนาจเวทมนต์ของพอมกสาปให้วิญญาณของชาวเมืองทิวาลัยประทุคนต้องวนเวียนเฝ้าซากเมืองที่ถล่มจมลงโดยมิให้ไปเกิดไปเกิด³ นอกจากนี้ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ ยังมีการใช้อำนาจเวทมนต์คาถา "...เลี้ยงผีพราวยและกุมารทองไว้คอยบอกเหตุ..."⁴ ของอาจารย์คง คำกระพี และการใช้เวทมนต์ขับไล่ผีที่สิงอยู่ในร่างกายนมนุษย์⁵ อีกด้วย

นอกจากอำนาจของเวทมนต์คาถาสามารถบังคับวิญญาณและภูติผีปีศาจได้แล้ว อำนาจเวทมนต์คาถานั้นสามารถช่วยให้มนุษย์สามารถฝ่าฟันกฎเกณฑ์ธรรมชาติของชีวิตมนุษย์ได้ กล่าวคือ อำนาจเวทมนต์อาจช่วยให้มนุษย์มีอายุยืนยาวนานนับพันปี และสามารถปลุกคนตายให้ฟื้นคืนได้ ดังปรากฏในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย พระนางพันธุเมเทวีใช้อำนาจของเวทมนต์คาถาเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้มีอายุยืนยาวนานนับพันปีได้โดยไม่รู้จักแก่⁶ ใช้อำนาจเวทมนต์คาถารับชีวิตเกียรติยศจากรูปศิลาสลัก⁷ และ

¹จินตนา ภักดิ์ชายแค้น สาวสี่ทอง โดยจินตวีร์ วิวัชรน์ (นามแฝง) หน้า 76

²จินตนา ภักดิ์ชายแค้น แทบหักแก้ว โดยจินตวีร์ วิวัชรน์ (นามแฝง) หน้า 90

³จินตนา ภักดิ์ชายแค้น พราวยพระภาพ เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชรน์ (นามแฝง) หน้า 1014

⁴จินตนา ภักดิ์ชายแค้น มาแต่หิมพานต์ เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชรน์ (นามแฝง) หน้า 232

⁵ดู หน้า 290

⁶จินตนา ภักดิ์ชายแค้น อมฤตาลัย เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชรน์ (นามแฝง) หน้า 1057

⁷ดู หน้า 1077

การชุบชีวิตคนตายคือ สฉาพร ให้กลายเป็นผีดิบ¹ ในนวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูต กล่าวถึงอำนาจเวทมนต์คาถาปลูกให้พระนางมารฐรเทวี ซึ่งมีสภาพเป็น "...ซากอสุรอันเสียชีวิตมานาน จนเหลือแต่เศษศพที่ย่อยยับนั้นสามารถฟื้นคืนชีพได้ด้วยการเสวยมนตรามหาพิทักษ์ ซึ่งกำลังโหมอ่านอยู่ในขณะนี้..."²

ความเชื่อในอำนาจเวทมนต์คาถาอีกประการหนึ่ง คือ เวทมนต์คาถามีอำนาจทำให้วัตถุอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดอำนาจศักดิ์สิทธิ์ขึ้นที่เรียกรวมกันว่า "เครื่องรางของขลัง"

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายคำสองคำนี้ว่า

เครื่องราง หมายถึง ของที่นับถือว่า ป้องกันอันตราย ยิงไม่ออก พ้นไม่เข้า เช่น กระจกรุก ผ้ายันต์ เหล็กไหล³

ของขลัง หมายถึง ของที่มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อกันว่าอาจบันดาลให้สำเร็จได้ทั้งประสงค์⁴

นายกรีก เรื่องอุทิศ ได้กล่าวถึง เครื่องรางโดยรวมเอาเครื่องปลูกเสกให้ขลังไว้ด้วยว่า

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดยจินตวิโรจน์ วิวัธน์ (นามแฝง) หน้า 1014

²จินตนา ภักดีชายแดน คัมภีร์ภูต เล่ม 2 โดยจินตวิโรจน์ วิวัธน์ (นามแฝง) หน้า 585

³ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 193

⁴ก. หน้า 133

...ของที่นับถือว่าป้องกันอันตรายยังไม่ออกพ้นไม่เข้า เป็นของที่เกิดขึ้น
เองโดยธรรมชาติ ห้ามผู้ประทุษร้ายหรือปรุงแต่งขึ้นไม่ มีหลายอย่าง
ทางประเภท คือ เม็ดขนุนทองแดง หรือเม็ดมะขามทองแดง ปูนหิน
ปูนทองแดง กระจกโกททองแดง ไขหิน เหล็กไหล แร่ล้างชนิด
ทองคำ บางสะพานหน้าหนึ่งบาท เพชรตาแมว เพชรตาหนู เพชรในหิน
เขี้ยวหมูตัน เขี้ยวเสือ เขี้ยวสาบ เขี้ยวหมูหักคาคันไม้ งาช้างหัก
คาคันไม้ (เรียกว่า ก้างจักก่าจาย) เขาวัวเขาควายดุกเป็นแสงคค
ค้าง ๆ มีคคปลาหมอ คคปลาวาฬ เป็นต้น (คคที่คค) ถิ่นจากนี้มีพรเครื่อง
และเครื่องปลุกเสก ซึ่งเรียกรวม ๆ กันว่าของศักดิ์สิทธิ์ บางที่มีผู้เรียก
รวมว่า เครื่องรางก็มี...¹

จากความหมายทั้งสองคำนี้ถ้าแยกความหมายว่า เครื่องรางนั้นคือของที่เกิด
ตามธรรมชาติ แต่ของขลังหรือของศักดิ์สิทธิ์คือ ของที่ได้รับการปลุกเสก แต่ส่วนใหญ่
มักจะเรียกรวม ๆ กันไปว่า เครื่องรางของขลัง ซึ่งหมายถึง วัตถุที่เชื่อกันว่ามีอำนาจ
ลึกลับสามารถใช้ประโยชน์ในทางป้องกันอันตรายต่าง ๆ หรือบันดาลให้ได้ในสิ่งที่ผู้ใช้
ปรารถนา เครื่องรางของขลังจึงเป็นเครื่องมือหรือสิ่งของที่เป็นเครื่องอุปกรณ์บำรุง
ขวัญและจิตใจ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าตัวเองมีความแข็งแกร่งและสามารถต่อสู้
พิชิตฝ่ายตรงข้ามได้โดยปลอดภัย²

¹ ตรีภักดิ์ เรื่องอุทิศ "เครื่องราง" สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
เล่ม 6 หน้า 3693 - 3694

² พระยาอนุমানราชชน "คาถาอาคม" สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
โดย เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) หน้า 3037

เนื้อหาของนิยายของ จินตวีร์ วิวัชน์ ส่วนหนึ่งได้สะท้อนความเชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลังไว้อย่างชัดเจนควบคู่ไปกับเรื่องเวทมนต์คาถา ว่าเครื่องรางของขลังมีอำนาจป้องกันอันตรายต่าง ๆ จากอำนาจชั่วร้ายได้ ทั้งที่เป็นวัตถุในธรรมชาติ และวัตถุที่ได้รับการปลุกเสกดังปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย กล่าวถึงความเชื่อในอำนาจลึกลับของพืช ได้แก่ วรรณครุฑพล ที่ไวฑูรย์ อมรรักษ์ ได้รับจากพรานป่าคนหนึ่งชื่อ "ล้วยปง" ว่าชนคนนี้มีอำนาจลึกลับบันดาลให้เกิดกลางสังหรณ์แก่ผู้ใดก่อนจะเกิดเหตุร้าย¹

ในนวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ กล่าวถึงความเชื่อในอำนาจของเครื่องรางของขลังอยู่มากซึ่งล้วนแต่เป็นวัตถุลงอาคมให้ขลังของฤๅษีอัสสชิ ได้แก่ ฝ้ายนัตที่ใช้ปักโลงศพของนรสิงห์ มีผลทำให้นรสิงห์เข้าออกโลงศพนั้นไม่ได้ ถึงกับต้องสะกดให้ศุภริกา อภัยพรท นำฝ้ายนัตนั้นไปฝังเสีย ฤๅษีอัสสชิได้มอบเครื่องรางให้ ศุภริกา ไว้ป้องกันอำนาจชั่วร้ายของนรสิงห์ถึงสองครั้ง ครั้งแรกนั้นได้มอบ "...เครื่องรางเล็ก ๆ ทำด้วยหินใสสีแสดคล้ายโกเมนที่เจียรระโนแล้ว..."² และครั้งที่สองได้เครื่องราง "รูปร่างคล้ายนก"³ ซึ่งทั้งสองชนคนนี้มีอำนาจทำให้นรสิงห์เกิดความเกรงกลัว และมีอำนาจต่อต้านการสะกดจิตของนรสิงห์ไว้มิให้ครอบงำศุภริกาได้

ในนวนิยายเรื่อง บ้านศิลาทราย กล่าวถึงความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลังอย่างชัดเจนได้แก่ ตะกรุดของ อินทราวสี ที่ทำให้เจ้าแก้วรังสีเกรงกลัว⁴ และน้ำมันนัต

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) หน้า 171 - 173

²จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) หน้า 229

³ดู 420

⁴จินตนา ภักดีชายแดน บ้านศิลาทราย เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) หน้า 419

ของพระพุทธรูปที่สามารถทำลายอำนาจของเจ้าพอบัสมิงคลาได้¹

ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลังนี้เกิดขึ้นจากอำนาจจิตของผู้เคารพ
ทั้งปรากฏอยู่ในบทสนทนาของตัวละครในนวนิยายหลายเรื่อง ในลักษณะเดียวกัน
จะยกตัวอย่างสักสองเรื่อง

ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้เสนอผ่านคำพูดของ
ไวฑูรย์ อมรรักษ์ ในขณะที่สนทนากับนายแพทย์สโรชพันธุ์ สโรชา ก่อนหนึ่งว่า
"...สิ่งของบางอย่างเช่นรูปเคารพเมื่อคนเห็นไหว้เคารพบูชามาก ๆ เข้า อำนาจจิต
ของคนไปรวมอยู่ที่จุดนั้นเป็นจุดเดียวเกิดเป็นพลังงานที่ทำให้รูปเคารพนั้น "ขลัง"
ขึ้นได้..."²

ในนวนิยายเรื่อง สาบนรสิงห์ จิตนันทน์ สนทนากับ ศุภฉิภา อภัยพรต
ก่อนหนึ่งว่า

"...รูปเคารพบางอย่าง...ที่จริงตัวรูปเองไม่ได้มีอำนาจพิเศษ
อะไรความ "ขลัง" เกิดจากอำนาจพลังจิตของคนที่ไม่กราบไหว้บูชา
ต่างหาก เมื่อศูนย์รวมจิตใจของคนไปอยู่ที่จุดเดียวกันมากขึ้นก็เกิด
พลังงานขึ้นที่จุดนั้น ทำให้กลายเป็นของศักดิ์สิทธิ์ไป..."³

¹จินตนา ภักดีชายแดน บ้านศิลาทราย เล่ม 2 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 523 - 524

²จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 1 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง)
หน้า 530 - 531

³จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 311

จากคำพูดของตัวละครดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อำนาจเวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลังนั้นเกิดขึ้นเพราะอำนาจจิตของมนุษย์ที่มีพลังถึงกับทำให้เกิดความขลังหรือศักดิ์สิทธิ์ขึ้นได้ ความเชื่อกังกล่าวเป็นเพียงข้อสันนิษฐานโดยอาศัยหลักการของวิชาจิตศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยการพิสูจน์ทางจิต¹ วิทยาศาสตร์จึงยังไม่ได้รับว่าเป็นข้อเท็จจริง เนื่องจากมิได้ผ่านการบวนการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์จนปัจจุบันนี้

4. ความเชื่อเรื่องลางสังหรณ์

ความเชื่อเรื่องลางสังหรณ์เป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์อย่างหนึ่ง ที่เชื่อว่าเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน หรือการที่คิดทำขึ้นในอนาคตจะมีเครื่องหมายปรากฏให้เห็นก่อน ซึ่งเครื่องหมายดังกล่าวนั้นอาจจะเป็นอาการผิดปกติทางร่างกายอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น อาการเขม่นตา ความผิดปกติทางผิวหนัง คำพูด วาจา หรืออาจเชื่อมโยงไปถึงสิ่งแวดล้อม อันเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น คิน ฟ้า อากาศพิช และสัตว์บางชนิด เช่น เชื่อว่าดาวหางปรากฏบนท้องฟ้า แสดงว่า บ้านเมืองจะมีเหตุร้ายเกิดขึ้น การร้องจะนำข่าวร้ายมาให้ นักแลกบินผ่านหลังคาบ้านจะมีคนตาย จึงจรร้องขณะที่กำลังจะออกจากบ้าน แสดงว่า จะมีเคราะห์ร้าย เป็นคน หรือคนไปยืมเงินและว่านบางชนิดออกดอกตามกำหนด เป็นคน เครื่องหมายเหล่านี้เรียกว่า "ลาง"² อาจปรากฏเป็นความรู้สึกในจิตใจคล้ายกับมีอะไรมากลใจ ทำให้รู้ว่าจะมีเหตุใดเหตุหนึ่งเกิดขึ้น ซึ่งเรียกว่า "สังหรณ์"³

¹ชม สุนทรรัตน์ จิตศาสตร์ทางใจ หน้า 108

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 708

³ดู หน้า 791

ความเชื่อเหล่านี้ปรากฏอยู่มากในวรรณกรรมโบราณ เช่น เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ลิลิตตะเลงพ่าย ราชาริราช เป็นต้น ส่วนในวรรณกรรมปัจจุบันนั้นไม่ค่อยปรากฏแต่อย่างไ้ก็ตาม เมิได้หมายความว่า จะไม่มีปรากฏในสังคมไทย เพราะความเชื่อนี้จะยังอยู่ตลอดไปคราบใ้ที่มนุษย์ยังไม่สามารถวิธีการอย่างอื่นมาลบล้างความเชื่อเหล่านี้ให้หมดไปจากวัฒนธรรมได้

นวนิยายของจินตวิวิธน์ สะท้อนความเชื่อเรื่องลางสังหรณ์ว่า ลางสังหรณ์เป็นปรากฏการณ์ที่น่าไปสู่เหตุการณ์จริงดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อเรื่องลาง ซึ่งมีทั้งที่เป็นปรากฏการณ์ทางร่างกายและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ โดยแสดงให้เห็นว่าปรากฏการณ์เหล่านั้นมีอำนาจเหนือธรรมชาติ (Supernatural Phenomena) บันดาลให้เกิดขึ้นกับมนุษย์

1.1 ลางที่เป็นปรากฏการณ์ทางร่างกาย

ปรากฏในนวนิยายเรื่องเดียวคือ เรื่อง อมฤตาลัย ในตอนที่ พันธุมเทวีได้ลอบทำร้ายไวฑูรย์ อมรรักษ์ นักโบราณคดีหนุ่มที่พยายามหาหลักฐานเกี่ยวกับภูมิหลังของเธอถึงสองครั้ง โดยครั้งแรกได้ส่ง เวตาล ค้างคาวผี ไปทำร้าย และต่อมาเธอได้ชุบชีวิต เกียรติมุขจากรูปศิลาสลักขึ้น แล้วส่งไปลอบทำร้ายไวฑูรย์ ครั้งที่สอง แต่ไม่สามารถทำร้าย ไ้ไวฑูรย์ได้ เพราะได้เกิดลางสังหรณ์ขึ้นแก่ไวฑูรย์ ก่อนหน้าที่เขาจะถูกลอบทำร้าย ลางที่เกิดแก่ไวฑูรย์เป็นความผิดปกติทางกาย ถึงข้อความที่ว่า

ชายหนุ่มลุกขึ้นยืนบึกทัวไปมาเพื่อคลายความเมื่อยขบ แล้วหันไ้ดูเขา ก็รู้สึกถึงความผิดปกติบางอย่างที่เกิดขึ้นในฉับพลัน...

ผิวหนังของเขาร้อนวูบวาบเหมือนถูกไฟจี้ ไ้ไวฑูรย์ ยกมือขึ้นลูบคลำแขนขา เนื้อตัวของตนเอง...มันเป็นปกติ ไม่ไ้รอนระอุแต่อย่างใด ความร้อนนั้นเหมือนเกิดขึ้นจากภายในกายของเขาเอง มันแผ่ซ่านออกไปทั่วร่างกาย จิตใจและลางบางอย่างในส่วนลึกที่สุดของหัวใจ

ความเชื่อเรื่องลางสังหรณ์มีปรากฏอยู่บ้างในนวนิยายเรื่องอื่น ๆ แต่ผู้ประพันธ์มิได้เน้นให้เห็นจริงจังเช่น ในนวนิยายเรื่อง พราหมณ์ภาพ นางเอกของเรื่อง คือ วลัยนุช วงศ์ไพฑูรย์ หรือเจ้าหญิงสรวาทิ ในอดีตชาติก็เกิดความรู้สึกสังหรณ์ใจ เมื่อได้พบและรู้จักกับ คร.รวินทร รงครักษ์ หรือปามพในอดีตกาลผู้มีใจชั่วร้าย วลัยนุช คิดในใจว่า

เกิดมาเป็นทัวเป็นคน หญิงสาวไม่เคยกลัวผู้ชายคนใดเลย
เพิ่งมารู้สึกอย่างนี้กับ คร.รวินทร เป็นคนแรก
สังหรณ์ประหลาดเตือนว่า ควรเอาตัวออกห่างเขาให้มาก
ที่สุด และหลอนก็พยายามเชื่อตามนั้น¹

ในนวนิยายเรื่อง สุสานภูเทศวร สังหรณ์ได้เกิดกับนิลพัทรา ไกรณชิต หลังจากที่ถูกจักรหรือธูม เทพที่เฝ้าสุสานของกษัตริย์ภูเทศวร แห่งเมืองอโฆราลัย โคม่าเข้าฝันและบอกให้เธอและคณะนักโบราณคดีที่เดินทางเข้าไปสำรวจซากเมืองอโฆราลัยและสุสานของกษัตริย์ภูเทศวร เดินทางกลับ ถึงข้อความว่า

ลางสังหรณ์หรืออะไรก็ตาม ทำให้นิลพัทรา ไม่สบายใจและ
ต้องการให้บิดาของหลอนเลิกล้มการเดินทางครั้งนี้เสีย
ความไม่สบายใจนั้นเพิ่มพูนยิ่งขึ้นด้วยความฝันที่เพิ่งผ่านมา
หยก ๆ²

¹จินตนา ภักดีชายแดน พราหมณ์ภาพ เล่ม 1 โดยจินตวีร์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 86

²จินตนา ภักดีชายแดน สุสานภูเทศวร เล่ม 1 โดยจินตวีร์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 33

2. สังหรณ์ เป็นความรู้สึกผิดปกติคล้ายกับมีอะไรมาคล้ำใจให้รู้สึกว่าจะมีเหตุเกิดขึ้นในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ปรากฏความเชื่อว่า สังหรณ์มักนำไปสู่เหตุการณ์จริงดังปรากฏในนวนิยายหลายเรื่อง ที่ชัดเจนที่สุดคือ นวนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูต ตัวละครที่เป็นผู้มีพลังสังหรณ์แม่นยำได้แก่ จามิกร จารุรัศมี ความรู้สึกสังหรณ์ของเขาจะเกิดเหตุการณ์จริงทุกครั้ง ดังตอนที่ศราราม เวทวณิก นักโบราณคดี พระเอกของเรื่องจะเดินทางไปขุดแต่งโบราณสถานยังต่างจังหวัดจามิกร ได้เกิดกลางสังหรณ์ขึ้นแล้วเตือนว่า

"ระมัดระวังตัวหน่อยนะเว้ยราม ขารู้สึกว่ามีอะไรมืด ๆ มัว ๆ เกี่ยว กับเรื่องขอบกดวะ แล้วยัง...สงสัยว่าจะไม่ได้ไปมันละบ้านนอกนะ"
นักโบราณคดีหนุ่มเปิดตาบ้าง แต่ เป็นไปอย่างลือเลือนพลางอุทานว่า
"แม่โว้ย ไม่ทันไร เรื่องส่ำแดงอิทธิฤทธิ์ประสาที่หกกับข้าแล้วเหอเนี่ย... อะไรที่มันมืด ๆ มัว ๆ เกี่ยวกับข้าเนะ มันคืออะไรละวะบอกได้ไหมร"
จามิกรนิ่งไปชั่วอึดใจก็สั่นศีรษะ
"ไม่รู้วะ สังหรณ์แต่ความมันไม่ค่อยคืบนัก...ระวังตัวเองไว้ก็แล้วกัน"
ข้าคิดว่าจะไม่มีอะไรทำร้ายเอ็งถึงสาหัสหรอกวะ แลหยอคนนำข่าวคม
สัก 2 - 3 วันเท่านั้นแหละ¹

จะเห็นได้ว่าในชั้นแรกศรารามก็ไม่เชื่อถือนัก แต่ต่อมาเขาก็ต้องเชื่อเพราะว่า เขาได้ประสบอุบัติเหตุขั้บรถชนต้นไม้ข้างทางของพักรักษาตัว และไม่ได้เดินทางไปทางจังหวัดจริงตามสังหรณ์ของจามิกร

¹จินตนา ภักดิ์ชายแดน คัมภีร์ภูต เล่ม 1 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

1.2 ลางที่เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องเดียว คือ เรื่อง พรายพระกาฬ ตอนที่ คร. รวินทร์ รงครักษ์ หรือปาดเทพในอภิปรัชชาได้ไปยัง รมบึงวังเงือกฟ้า ได้เกิดปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติอย่างหนึ่งคือ มีสัตว์ประหลาด โผล่ขึ้นแล้วก่อนที่จะจมหายไป มันได้ใช้หางฟาดน้ำอย่างแรง และน้ำที่กระเซ็นมา ถูก คร. รวินทร์ นั้นทำให้ทุกคนรวมทั้งตัวเขาก็ตกใจเมื่อพบว่า

บริเวณน้ำออกเขาเรื่อยลงไปจนถึงช่องท้อง บัดนี้ประอะเปื้อน
สีแดงเข้มเป็นดวงเต็มไปหมด...สีแดงของโลหิต

รวินทร์ หูตันทันเต็มเสียง

"เฮ้ย"

เขายกมือกุมหน้าอก พลังไข่มือนั้นบีบจนกระดูกซี่โครงอกตัวเอง
แล้วสีหน้าก็เปลี่ยนเป็นฉงนฉงาย

"เอ๊ะ ผมไม่ได้รับบาดเจ็บที่ควร ทำไมเลือดมาเปื้อนได้"

เขายกมือที่เปื้อนสีแดงขึ้นคม ทำหน้าเหยเกและผกาดผื่อน
อย่างบอกไม่ถูก¹

ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้เป็นลางที่บอกเหตุว่า คร. รวินทร์ รงครักษ์นั้น
จะต้องตายเพราะหมกอำยุหรือชะตาขาด ซึ่งจินตวิทย์ วิวัชณ์ นำไปเปรียบกับเรื่อง
การเสียชีวิตในเรื่อง ลิลิตพระลอ ว่า "บึงวังเงือกฟ้าก็เหมือนกันใช้เป็นที่เสียชีวิต
ได้เช่นเดียวกันกับแม่น้ำกาหลง ว่าหากใครถึงกาลสิ้นอายุนี้ จะกลายเป็นสีแดง
คือน้ำคน ๆ นั้น"²

¹จินตนา ภักดีชายแดน พรายพระกาฬ เล่ม 1 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์
(นามแฝง) หน้า 181 - 182

²ดู หน้า 211

เตือนให้เขาระวังว่ากำลังมีอันตรายบางอย่างเข้ามาใกล้กาย¹

นอกจากจะเกิดกลางซึ่งเป็นอาการผิดปกติ กับร่างกายแล้ว ยังมีความผิดปกติทางจิตใจหรือสังหรณ์อีกด้วย

นางสังหรณ์ดังกล่าวนี้น จินตวีร์ วิวัธน์ ได้เชื่อมโยงเข้ากับความเชื่อในอำนาจเครื่องรางของขลัง โดยอธิบายว่า นางสังหรณ์ที่เกิดกับไวฑูรย์นี้เกิดขึ้นเพราะอำนาจของนางเครื่องรางที่ชื่อว่า ครุฑพลซึ่งไวฑูรย์คิดถึงคำพูดของ ส่วยปง พระนางป้าผู้ให้वानครุฑพล แก่เขาว่า "...วานนี้เกิดจากกำลังของพญาครุฑงูเงี้ยวตลอดจนพญานาคเองก็ต้องแพ้อำนาจพิเศษของวานนี้ก็คือ จะคอยบอกเหตุร้ายให้รู้ตัวล่วงหน้าได้ทุกที่ไปอย่างแม่นยำที่สุด..."² และอีกตอนหนึ่งที่ไวฑูรย์และรอยคำรวจโทหัดเทพ พิณุเศรณีได้ลักลอบเข้าไปในห้องไต่กินที่อยู่ภายในบ้านของพันชุมเทวี หรือพันทวดี้ ไวฑูรย์เกิดกลางขึ้นมาในลักษณะเดียวกันคือ "...ก่อนที่จะก้าวลงไปในห้องไต่กินข้ารู้สึกขนลุกๆ ราวกับไปสัมผัสกับวิญญาณที่มีภัย..."³ ซึ่งเหตุการณ์นี้ก็เป็นจริงขณะที่ทั้งสองคนอยู่ในห้องไต่กินนั้น พันชุมเทวีได้ลงมามตรวจเพราะได้ยินเสียงผิดปกติจากนางที่เกิดแก่ไวฑูรย์ทำให้ทั้งสองรอดพ้นภัยไปได้ เพราะระวังตัวอยู่แล้ว

นางสังหรณ์ที่เกิดขึ้นนี้ ไวฑูรย์ได้เป็นผู้อธิบายว่าเกิดจากอำนาจของวานครุฑพลที่ตนมีอยู่ซึ่งเป็นเครื่องรางชนิดหนึ่ง

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 1 โดยจินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง)
หน้า 171

²จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง)
หน้า 781

³ 2

ปรากฏการณ์ทางจิตที่เรียกว่าสังหรณ์ ผู้ประพันธ์ได้อธิบายตามหลักจิตศาสตร์ว่า เป็นความสามารถพิเศษทางจิตอย่างหนึ่งที่สามารถรับรู้ในสิ่งที่ยืนอกเหนืออายคนะ เรียกกันว่า ประสาทที่หก (Sixth Sense)

เกี่ยวกับความสามารถพิเศษของจิตนี้ ศาสตราจารย์ J.B. Rhine ผู้เชี่ยวชาญวิชาปรจิตวิทยา (Parapsychology) แห่งมหาวิทยาลัยดุก (Duke University) สหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาค้นคว้า และทดลองเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้วอธิบายว่า เป็นประสบการณ์นอกเหนืออินทรีย์ (Extrasensory perception) เรียกย่อ ๆ ว่า E.S.P. ชนิดที่เรียกว่า การทำนายอนาคต (precognition) ได้แก่วงสังหรณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจิต¹ จากการศึกษาและทดลองด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของ J.B. Rhine นี้ทำให้ความเชื่อเรื่องสังหรณ์มีเหตุผลขึ้น หากแต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับของนักวิทยาศาสตร์ ดังนั้น ความเชื่อเรื่องสังหรณ์จึงยังคงมีลักษณะเป็นความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition) และยังปรากฏอยู่ในสังคมทั่ว ๆ ไป

5. ความเชื่อเรื่องอำนาจจิต

ความเชื่อเรื่องอำนาจจิต เป็นความเชื่อที่ว่าจิตมนุษย์เมื่อได้รับการฝึกให้มีสมาธิจะทำให้มีพลังอำนาจสูง มนุษย์สามารถใช้พลังอำนาจนี้ไปในทางที่ตนปรารถนา ได้ เหตุที่มีพลังอำนาจสูงเกิดจากภาวะที่จิตมีอารมณ์เป็นหนึ่ง คือการที่จิตกำหนดแน่วแน้อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อจิตเกิดพลังอำนาจแล้วก็มีอิทธิวิธ² สามารถแสดงฤทธิ์และ

¹ "Parapsychology" Encyclopedia Britanica V. 17 p. 268

² ส่วนงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
จิตวิทยาพุทธศาสตร์ เล่ม 3 ภาค 3 และ ภาค 4 หน้า 216

อิทธิฤทธิ์ต่าง ๆ เช่น การเดินบนน้ำ การล่องหนหายตัว การแปลงร่าง การนิมิต
สิ่งของต่าง ๆ คนเดียวทำให้เป็นหลายคน เป็นต้น

ในปัจจุบันนี้นักจิตศาสตร์ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความสามารถพิเศษทางจิต¹
ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์แล้วสรุปว่า ความสามารถพิเศษทางจิตนั้นมี 4
ประการ ได้แก่

1. คาทิพย์ (Clairvoyance)
2. ไทโรจิต (Telepathy)
3. การทำนายเหตุการณ์ (Precognition)
4. การสะกดวัตถุให้เคลื่อนไหวและเคลื่อนที่ (Psychokinesis)

การศึกษาโลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องอำนาจจิต ในนวนิยายของ
จินตวิวัฒน์ พบว่า มีเรื่องราวที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องอำนาจจิต โดย
เฉพาะอย่างยิ่งเรื่องไทโรจิต และการสะกดจิต ถึงรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ไทโรจิต (Telepathy)

ไทโรจิตหรือการสื่อสารด้วยจิต เป็นความสามารถในการรู้ใจผู้อื่น
ในนวนิยายเรื่อง สำนวนรสิงห์ มีเหตุการณ์ว่า ในคืนวันหนึ่งศุภชิตาถูกอำนาจรสิงห์
ครอบงำให้เข้าไปหาฤๅษีอัสสสีด้วยมิด แต่ฤๅษีอัสสสีรู้ล่วงหน้าด้วยญาณพิเศษ กังนั้น
ในขณะที่ศุภชิตากำลังกำจะจ้วงแทงฤๅษีอัสสสีทางก้นหลัง ฤๅษีอัสสสีจึงใช้อำนาจจิต
สะกดให้ศุภชิตากำมีค้ำงอยู่ในที่นั้นได้ แล้วฤๅษีอัสสสีก็ส่งไทโรจิตไปถึงผู้ที่นอนอยู่
ในห้องข้างเคียง โดยผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

¹ "Parapsychology" Encyclopedia Britanica. V. 17 p. 267 - 268

...ท่านขยับถอยออกห่าง เดินไปเปิดประตูห้องส่งเสียงเรียก
แว่วเครือ

ไม่น่าเชื่อว่า สุ่มเสียงเบาหวิวเช่นนั้นจะ ได้ยินไปถึงทุกคน
แถมก็หวั่นไหวประหลาดของ คร.โมอันซิงก์ และห้องซิทนนท์
เปิดออกพร้อม ๆ กัน เจ้าของห้องถลันออกมาในชุดนอนทั้งสองคน
อะไรครับ เกิดอะไรขึ้นกับท่านดาชิ ?
ซิทนนท์รองถามเสียงดัง สงักรพใจทันทีว่า คงเกิดเหตุร้ายขึ้น
แน่นอน ¹

จากตัวอย่างที่ยกมานี้แสดงให้เห็นว่าดาชิอัสสซิได้ใช้วิธีการโหราจิต ถึง
บุคคลอื่นโดยส่งกระแสจิตไปยังผู้ที่ยังอยู่ในห้องข้างเคียงได้รู้ความประสงค์ของตน
การที่ซิทนนท์เกิดสงักรพใจขึ้นนั้นก็เพราะสามารถรับกระแสจิตจากดาชิอัสสซิได้

ในวันนิยายเรื่อง คัมภีร์ภูฏ มีเหตุการณ์ที่ตัวละครใช้โหราจิตในตอน
อาจารย์เพ็งหม่อมมีพายุท้ออำนาจเวทมนต์ของมาตุรเหว่จนล้มลง อาจารย์เพ็งได้
เพ่งกระแสจิตแล้วทราบว่ามาตุรเหว่จะฆ่าศรรามด้วยการหลอกล่อให้ออกไปยืนบนแผ่นหิน
กลที่ปักปากเหวไว้ เมื่อแผ่นหินขึ้นพลิกกับศรรามจะต้องตกลงไปในเหวนั้น อาจารย์
เพ็งจึงส่งโหราจิตไปให้จามิกร เพื่อนของศรรามซึ่งเป็นผู้มีอำนาจจิตพิเศษสามารถรับ
กระแสจิตนั้นได้ จามิกรได้ดึงศรรามออกจากแผ่นหินได้ทันเวลาที่ ดังปรากฏบทสนทนา
ระหว่างอาจารย์เพ็งกับจามิกรว่า

¹จินตนา ภักดีชายแดน สาบนรสิงห์ เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง)

"ไม่รู้ยังงั้นแล้ว ฉันจึงส่งกระแสนจิตติดต่อกับคุณตอนนี้"
เขาเข้าไปหาจิกร แววตาที่มองบุตรชายหัวหนาขณะเต็มไปด้วย
ความชื่นชม

"จิตของเขารับสื่อความหมายไว่องไวคือเหลือเกิน ใช้เวลา
นึกเดียวเขาก็รับรู้ และช่วยนายรามไต่พันทางที่

"นั่นนะซีอะ"

จามิกรยกมือขึ้นลูบหน้าผากขณะกล่าวว่า

"ผมรู้สึกว่ามีอำนาจประหลาดมากกระทบใจ แล้วก็เกิดความรู้สึก
ขึ้นมาอย่างฉับพลันว่า แผ่นดินที่รามยืนอยู่จะไม่ปลอดภัยแน่ถ้าเลยจุด
ออกมา"¹

จากตัวอย่างทั้งหมดนี้ได้สะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องอำนาจจิตของมนุษย์
ว่าสามารถใช้สื่อสารกันได้ ซึ่งอาจเกิดจากการฝึกจิต ให้อำนาจพิเศษอย่าง
อาจารย์เพ็ง และฤๅษีอัสติหรืออาจเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติหรือเป็นมาแต่กำเนิด
อย่างจามิกรก็ได้

5.2 การสะกดจิต (Hypnotism)

การสะกดจิต (Hypnotism) เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยากแต่เชื่อกันว่า
ผู้ที่มีอำนาจจิตสูงสามารถใช้อำนาจจิตบังคับผู้อื่นได้ การสะกดจิต² เป็นศาสตร์
และศิลปะที่ใช้ควบคุมความคิดและการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลอื่นทางใจ โดยปกติ
แล้วจะประกอบด้วยผู้สะกด (The operator) และผู้ถูกสะกด (The subject)
แต่วิธีการสะกดจิตบางชนิดอาจใช้วัตถุเป็นเครื่องช่วย (Objective methods)

¹จินตนา ภักดีชายแดน คัมภีร์ภูต เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง)

หน้า 674 - 675

²ประพัฒน์ ทวีตวงศ์ สะกดจิต หน้า 13

เซียะ ลีรียานนท์¹ ได้กล่าวถึงประเภทของการสะกดจิตว่า มี 5 ประเภทคือ

1. การสะกดจิตให้ลืมความจำลืมเหตุการณ์ (Amnesia)
2. การสะกดจิตให้เกิดประสาทหลอน (Hallucination)
3. การสะกดจิตให้หลงผิด (Delusion)
4. การสะกดจิตให้แปรผิด (Illusion)
5. การสะกดจิตให้เปลี่ยนบุคลิกภาพ (Somnambulism)

การศึกษาโลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการสะกดจิตในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ ปรากฏประเภทของการสะกดจิต 2 ประเภทได้แก่ การสะกดจิตให้ลืมความจำ ลืมเหตุการณ์ การสะกดจิตให้เกิดประสาทหลอน

5.2.1 การสะกดจิตให้ลืมความจำลืมเหตุการณ์

การสะกดจิตประเภทนี้เป็นการใช้อำนาจจิตควบคุมให้ผู้อื่นกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยไม่รู้สึกตัว ดังปรากฏในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย ในเหตุการณ์ตอนที่พันธุเมศวร์ได้ใช้ให้สโรชินีไปล่อลวงเสาวภาพรรณให้มาพบ แล้วสะกดจิตให้เสาวภาพรรณให้ไปลวงถามไฉนถึงเรื่องเครื่องรางที่ไฉนมีไว้ใช้ป้องกันตัว ทำให้พันธุเมศวร์ไม่สามารถจะทำอันตรายเขาได้ ดังปรากฏเหตุการณ์ตอนที่พันธุเมศวร์ใช้อำนาจจิตสะกดเสาวภาพรรณว่า

"ขึ้นมาข้างบน คุณเสาวภาพรรณ ฉันมีธุระกับคุณ อย่าขัดฉัน"
 อย่างงั้นเหมือนตกอยู่ในภวังค์สะกด เสาวภาพรรณก้าวขึ้น
 ขึ้นไปหาร่างงามส่งนั้นช้า ๆ ...²

¹เซียะ ลีรียานนท์ วิทยาศาสตร์แห่งการสะกดจิต หน้า 65

²จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 1 โดยจินตวิทย์ วิวัชณ์ (นามแฝง)

เมื่อเสาวภาพรรณไปลงถามไฉญมาแล้ว เธอได้โทรศัพท์ไปรายงานให้ พันชุมเทวีรู้เรื่องเครื่องรางของไฉญ พันชุมเทวีได้สะกดจิตให้เสาวภาพรรณลืม เหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมด

"...คราวนี้ฟังให้คินะเสาวภาพรรณ เมื่อคุณวางหูโทรศัพท์ลง คุณ จะลืมเรื่องนี้ทั้งหมด...คุณจะทำอะไรไม่ได้เลย เข้าใจไหม คุณ ไม่เคยพบฉัน ไม่เคยพบฉัน ไม่เคยรับคำสั่งใด ๆ จ้าให้คินะ คุณจะลืม เรื่องที่เราพูดกันทางโทรศัพท์นี่ด้วย ฟังให้คินะ ลืมให้หมด ลืม...ลืม..."¹

จากเหตุการณ์ในนวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย จึงกล่าวแสดงให้เห็น ความเชื่อเรื่องอำนาจจิตของมนุษย์ที่สามารถใช้บังคับความคิดและการกระทำของผู้อื่น ให้เป็นไปตามปรารถนาของตนได้

5.2.2 การสะกดจิตให้เกิดประสาทหลอน

การสะกดจิตให้เกิดประสาทหลอน เป็นการใช้อำนาจจิตบังคับให้ผู้อื่น เห็นภาพหลอนซึ่งมักปรากฏเป็นภาพที่น่ากลัว การสะกดจิตประเภทนี้ปรากฏอยู่ใน นวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย ได้แก่ เหตุการณ์ตอนที่ อลิศรา นางแบบที่หลงรักร้อยตำรวจโท หักเทพ พิษณุเศรษฐี ได้ไปบ้านของพันธุวัติ หรือพันชุมเทวี ด้วยความหึงหวงหลังจาก รู้ข่าวว่า พันธุวัติสนิทสนมกับร้อยตำรวจโทหักเทพ ขณะที่เธอเข้าไปในห้องรับแขก พันธุวัติได้สะกดจิตให้อลิศราเห็นภาพหลอน ได้แก่ เห็นแมวกา สัตว์เลี้ยงของพันธุวัติ กลายเป็น "...เสือ - เสือคำตั๋ใหญ่ยืนแอมอยู่ข้างเก้าอี้..."² และมองเห็น ศิลรสถักรูปขนาด 7 เทียบ นั้นเคลื่อนไหวได้โดยอลิศรามองเห็นว่า "...ลาคอทั้ง 7

¹จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 2 โดยจินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง) หน้า 634 - 635

²จินตนา ภักดีชายแดน อมฤตาลัย เล่ม 1 โดยจินตวีร์ วิวัชร (นามแฝง) หน้า 324

นั่นยกออกได้ มันกำลังเอี้ยวมากูหลอน..."¹

กล่าวได้ว่านวนิยายของจินตวิวัฒน์ ได้สะท้อนความเชื่อเรื่องอำนาจจิตได้แก่ ความเชื่อเรื่องโทรจิต ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามนุษย์สามารถใช้อำนาจจิตในการสื่อสารกันได้ และความเชื่อเรื่องการสะกดจิตว่ามนุษย์สามารถใช้อำนาจจิตบังคับหรือควบคุมความคิดและการกระทำของผู้อื่นได้ตามที่ตนปรารถนา

โลกทัศน์หรือความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติที่จินตวิวัฒน์ ได้นำมาสะท้อนไว้ในนวนิยายเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้นนี้ แม้จะเป็นสิ่งที่วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์ว่าเป็นความจริงไม่ได้ก็ตาม แต่ผู้ประพันธ์ก็สามารถนำเสนอสิ่งเหล่านี้มาผสมผสานกับองค์ประกอบอื่น ๆ ทำให้นวนิยายเหนือธรรมชาติของจินตวิวัฒน์ น่าอ่าน น่าสนใจยิ่งขึ้น

¹จินตนา ภักดีชายแค้น อมฤตาลัย เล่ม 1 โดยจินตวิวัฒน์
(นามแฝง) หน้า 325

สรุป อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของจินตวิวัฒน์ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะ เรื่องเหนือธรรมชาติในเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร จาก แหล่งที่มา ตลอดจนโลกทัศน์ที่ปรากฏในนวนิยายที่พิมพ์รวมเล่ม ระหว่าง พ.ศ. 2519 - 2526 จำนวน 17 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง อมฤตาลัย ชุมทรัพย์โลมประภา สาบสยอง มาแต่หิมพานต์ คฤหาสน์คำ บ้านศิลาทราย ภูทกระจันทร์ สาบนรสิงห์ แทบหัตถ์เทวี สาวสีทอง มายาพิศवास ไต้เงาปริศมิต สุสานภูเขศวร อาถรรพ์เทวี คัมภีร์ภู วังไวภูมย์ และ พรายพระกาฬ การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการควยวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และเสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุป อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้ามีข้อสรุปดังต่อไปนี้
ในเค้าโครงเรื่องพบว่า ผู้ประพันธ์สร้างความขัดแย้งหลักที่ทำให้เกิดเรื่องราวในนวนิยายแต่ละเรื่องเป็น 4 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความขัดแย้งระหว่างสิ่งเหนือธรรมชาติกับสิ่งเหนือธรรมชาติและความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ แต่ส่วนใหญ่ผู้ประพันธ์มักใช้ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากความรัก อันเป็นกิเลสตัณหาของมนุษย์ และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติอันมีสาเหตุมาจากการรักษาโบราณสถานและโบราณวัตถุ จากการจำกัดโครงเรื่องไว้เพียงสองลักษณะ ดังกล่าวทำให้เนื้อเรื่องและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องอยู่ในวงแคบ

ในค่านตัวละครพบว่า ตัวละครที่มีลักษณะเด่นคือ ตัวละครเหนือธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติและ ตัวละครมนุษย์ สำหรับตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือชาตินั้นเป็นเพราะ ได้รับอิทธิพลจากภายนอกที่เป็นสิ่งเหนือธรรมชาติและเข้ามาแทรกแซง ส่วนตัวละคร มนุษย์มี 2 ประเภทคือ เทพและภูติผีปิศาจ ตัวละครเหนือธรรมชาติเหล่านี้จะมี บทบาทเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งในค่านดีและร้าย มีลักษณะเป็นตัวละครประเภทสถิต (Static Character) มีอุปนิสัยคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง นอกจากนี้ตัวละครจำนวนมากยังมีลักษณะบทบาทและพฤติกรรมเหนือธรรมชาติที่ คล้ายคลึงกันอันมีผลสืบเนื่องมาจากข้อจำกัดทางโครงเรื่อง และการเน้นพฤติกรรม เหนือธรรมชาติมากกว่าอุปนิสัยของตัวละคร

ในค่านฉากและบรรยากาศ พบว่า ฉากที่จินตวิทย์ วิวัชณ์ นำมาใช้คือ ฉากธรรมชาติ หรือฉากสมจริง และฉากเหนือธรรมชาติ ซึ่งฉากทั้งสองประเภทนี้ ก่อให้เกิดบรรยากาศของความลึกลับตื่นเต้น สยองขวัญ หรือความมหัศจรรย์ให้กับ เนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี

นวนิยายของจินตวิทย์ วิวัชณ์ มีแหล่งที่มา 4 แหล่ง ได้แก่ ค่านาน ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี วรรณกรรมไทยและวรรณกรรมต่างประเทศ คติความเชื่อทางศาสนา ความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition)

ในค่านตำนานที่เป็นแหล่งที่มาของเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์ มีทั้งตำนานกรีก และตำนานไทย ตำนานกรีก ได้แก่ เรื่องนางอีโนนี (Oenone) กับปารีส (Paris) ในตำนานเรื่องศึกเมืองทรอย ซึ่งจินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำเค้าโครงเครื่องและลักษณะบางประการของตัวละครมาใช้ ในนวนิยายเรื่อง มาแต่หิมพานต์ ตำนานเรื่องวีรบุรุษเปอร์ซิอุส (Perseus) จินตวิทย์ วิวัชณ์ ได้นำเรื่องราวของนางเมดูซ่า (Medusa) มาสร้างลักษณะ ตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง มายาพิศวาส และตำนานเอนดิมิออน (Endymion)

ซึ่งจินตวิรุ วิวัชน์ ได้นำเรื่องราวของเอนคิเมียน กับนางซีลีนมาเป็นเค้าโครง
เรื่องและลักษณะบางประการของตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง ภูตพระจันทร์
ส่วนตำนานไทย ได้แก่ ตำนานเมืองลม ซึ่งจินตวิรุ วิวัชน์ ได้นำเอาตำนาน
หนองสระเรียม อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มาเป็นเค้าโครงเรื่องของ
นวนิยายเรื่อง พรายพระกาฬ

แหล่งที่มาทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี จินตวิรุ วิวัชน์ ได้นำข้อมูล
จากประวัติศาสตร์ และโบราณคดีของทั้งไตรรัชสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 ถึง
รัชสมัยพระเจ้ายโสวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1345 - 1487) มาประกอบภูมิหลังของ
ตัวละครเอก สร้างตัวประกอบตลอดจนใช้สร้างฉากและบรรยากาศในนวนิยาย
เรื่อง อมฤตาลัย นอกจากนี้ยังได้นำข้อมูลประวัติศาสตร์และโบราณคดีอียิปต์
สมัยราชวงศ์ (ประมาณ 1300 - 2687 ปีก่อนคริสตกาล) สมัยอาณาจักรใหม่
(ประมาณ 2040 - 2786 ปีก่อนคริสตกาล) มาสร้างฉากและบรรยากาศกับนำมา
สร้างตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง ใต้เงาปิรามิด

แหล่งที่มาทางวรรณกรรมไทยและวรรณกรรมต่างประเทศ จินตวิรุ วิวัชน์
ได้นำความคิดและจินตนาการเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติส่วนหนึ่งมาจากวรรณกรรม
ไทยและวรรณกรรมต่างประเทศมาเป็นข้อมูลในการสร้างนวนิยายทั้งในค่านเค้าโครง
ตัวละครและฉาก นวนิยายที่มีแหล่งที่มาจากวรรณกรรมไทย ได้แก่ นวนิยายเรื่อง
มาแต่หิมพานต์ โดยจินตวิรุ วิวัชน์ ได้นำข้อมูลจาก ไตรภูมิพระร่วง ของ
พระญาณโธ และ ไตรภูมิโลกวิชัยคฤถา ของพระธรรมปรีชา มาสร้างตัวละครเอก
กับฉากและบรรยากาศ นวนิยายที่มีแหล่งที่มาจากวรรณกรรมไทยและวรรณกรรม
ต่างประเทศ ได้แก่ นวนิยายเรื่อง สวนนรสิงห์ ซึ่งจินตวิรุ วิวัชน์ ได้นำจินตนาการจาก
วรรณกรรมไทยเรื่อง นรสิงห์หาถาวร และ ไตรภูมิพระร่วง มาสร้างตัวละครเอก
และได้นำโครงเรื่องบางประการมาจากนวนิยายเรื่อง ขุนคลัง ซึ่งแปลจากเรื่อง
The sorrows of Satan ของแมรี คอแรลลี นวนิยายที่มีแหล่งที่มาจากวรรณกรรม
ต่างประเทศ ได้แก่ นวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย และ วังไวญญู นวนิยายเรื่อง อมฤตาลัย

จินตวิรุ วิวัชน์ ได้รับอิทธิพลทางค่านิยม และจินตนาการเรื่องเหนือธรรมชาติ จากนวนิยายเรื่อง สาวสองพันปี ซึ่งแปลจากเรื่อง She ของเซอร์ เฮนรี ไรเกอร์ แอ็กการ์ด และได้รับอิทธิพลบางประการในค่านิยมเรื่องจากนวนิยายเรื่อง กงเกวียน ซึ่งแปลจากเรื่อง Ziska ของแมรี คอเรลลี ส่วนนวนิยายเรื่อง วังไวคุนซ์ นั้น จินตวิรุ วิวัชน์ ได้รับความคิดและจินตนาการจากนวนิยายเรื่อง ลมในพุ่มกุหลาบ หรือ The wind in the Rosebush ของเอลิเนอร์ วิลกินส์

แหล่งที่มาจากคติความเชื่อทางศาสนา จินตวิรุ วิวัชน์ ใต้นำเรื่องราวของเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์หรือ ฮินดู ได้แก่ พระศิวะ เทวนารีที่นับถือกันในลัทธิศักติมาเป็นตัวละครในนวนิยายเรื่อง อาถรรพ์เทวี เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ประพันธ์เลือกเทพเจ้าที่มีลักษณะน่าเกลียดน่ากลัวสร้างความสยองขวัญให้แก่เนื้อเรื่องได้

แหล่งที่มาทางความเชื่อในสิ่งเร้นลับ (Superstition) จินตวิรุ วิวัชน์ ใต้นำความเชื่อเรื่องความฝันและลางสังหรณ์มาประกอบการสร้างพฤติกรรมตัวละคร และช่วยเน้นข้อขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติให้เด่นชัด

ในเรื่องโลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ พบว่า นวนิยายของจินตวิรุ วิวัชน์ ใต้นำเสนอความเชื่อของมนุษย์โดยทั่วไป เกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย โชคชะตาของมนุษย์ เวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง ลางสังหรณ์ และอำนาจจิต ในเรื่องชีวิตหลังความตายนักรบกล่าวถึงวิญญาณว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่จริง มีพลังเหนือธรรมชาติ การเกิดใหม่ของวิญญาณในภพภูมิต่าง ๆ ตลอดจนการติดต่อระหว่างมนุษย์กับวิญญาณภูตผีปิศาจและเทวดา ในเรื่องโชคชะตาของมนุษย์นั้นกล่าวถึงความเป็นไปในชีวิตมนุษย์ที่ถูกกำหนดโดยสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ การบังเกิดของเทพเจ้า และอำนาจของเวทมนต์และคำสาป ในเรื่องเวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลังมีการกล่าวถึงอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของเวทมนต์คาถา สามารถบังคับอำนาจอื่น ๆ ได้ เช่นวิญญาณ ภูตผีปิศาจ ช่วยให้มนุษย์พ้นกฎเกณฑ์บางประการของธรรมชาติ และมีอำนาจทำให้วัตถุบางอย่างเป็นอย่างหนึ่ง เกิดอำนาจศักดิ์สิทธิ์ ที่เรียกว่า เครื่องราง ของขลังซึ่งสามารถไขปองกันความชั่วร้าย

ต่าง ๆ ได้ ในเรื่องลางสังหรณ์ สะท้อนความเชื่อลางสังหรณ์เป็นปรากฏการณ์
ที่นำไปสู่เหตุการณ์จริง ในเรื่องอำนาจจิต สะท้อนความเชื่อเรื่องการสื่อสารด้วยจิต
หรือโทรจิต (Telepathy) และการใช้อำนาจจิตบังคับผู้อื่นได้ หรือการสะกดจิต
(Hypnotism) ความเชื่อต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมไม่ว่ายุคใด
สมัยใดก็ยังคงสะท้อนความคิดความเชื่อของมนุษย์ โดยเฉพาะความเชื่อในสิ่งเหนือ
ธรรมชาติ ซึ่งเป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์ ที่สืบทอดกันมาแต่ดึกดำบรรพ์ แม้ว่า
ปัจจุบันวิทยาศาสตร์จะเจริญก้าวหน้าไปมาเพียงใดแต่ก็ไม่สามารถพิสูจน์เรื่องเร้นลับ
เหล่านี้ให้เห็นจริงได้ ความเชื่อเหล่านี้ก็ยังคงมีอยู่ในสังคมมนุษย์ต่อไป และ
วรรณกรรมประเภทนี้ยังคงเกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ทั้งนี้เพราะสามารถสนองจินตนาการและ
อารมณ์ของผู้อ่านที่มีต่อเหตุการณ์แปลกประหลาด มหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของจินตวิทย์ วิวัชณ์ นี้เป็น
การศึกษาเนื้อหาเรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยาย โดยศึกษาจากองค์ประกอบ
ของนวนิยาย แหล่งที่มาและโลกทัศน์ที่มีต่อเรื่องเหนือธรรมชาติ ผู้วิจัยได้มองเห็น
แนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไปนี้

1. ควรจะได้มีการศึกษาเรื่องเหนือธรรมชาติในวรรณกรรมปัจจุบัน อาจ
ศึกษาจากงานของนักเขียนเป็นรายบุคคล ในด้านเนื้อหา หรือ กลวิธีการแต่งและ
ท่วงทำนองแต่งหรือพัฒนาการการเขียนนวนิยายประเภทนี้ เพื่อได้ทราบถึงเนื้อหา
กลวิธี การแต่งและท่วงทำนองแต่งและการพัฒนางานเขียนของนักเขียน
2. ควรจะได้มีการศึกษานวนิยายเหนือธรรมชาติโดยแบ่งระยะเวลา
ออกเป็นช่วง ๆ เพื่อพิจารณาพัฒนาการการเขียนนวนิยายประเภทนี้ในเมืองไทย

3. ควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบ เรื่องเหนือธรรมชาติที่ปรากฏ
ในวรรณกรรมแต่ละสมัย เพื่อไ้ทราบถึงว่เปลี่ยนแปลงในค่านวามเชื่อ
ในสิ่งเหนือธรรมชาติ และอิทธิพลของความเชื่อ เรื่องเหนือธรรมชาติที่มีต่อผู้แต่ง
ในแต่ละสมัยว่

4. ควรจะได้มีการศึกษาสำรวจทัศนคติ ความสนใจและความต้องการ
ของผู้อ่านเกี่ยวกับนวนิยายเหนือธรรมชาติ เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาแนวทาง
สร้างสรรค์ และพัฒนาวรรณกรรมประเภทนี้ให้ม่สว่ประโยชน์ที่ผู้อ่านควรไ้รับ
ควบคู่ไปกับค่านวามการสนองอารมณ์

מזרחי ופזנא

บรรณานุกรม

กัจจกร สุพงษ์ศรี ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกสมัยโบราณ คาร์เกียเพรสบุ๊ค

2524, 267 หน้า

กิริติ บุญเจือ ปรัชญาสำหรับผู้เริ่มเรียน พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2523,

146 หน้า

กุหลาบ มลลิกะมาศ วรรณคดีวิจารณ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521, 139 หน้า

เกื้อพันธ์ นรินทรภาพร พื้นฐานการอ่านวรรณคดีไทย เชียงใหม่ สำนักงานผลิตตำรา

และเอกสารประกอบการเรียนการสอน วิทยาลัยครูเชียงใหม่ 2518, 408 หน้า

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ จิตวิทยา

ตามแนวพุทธศาสตร์ (เล่ม 3 ภาค 3 และภาค 4) 2525, 264 หน้า

คอเรลลี, แมรี กงเวียน แปลจาก Ziska โดย อมราวดี พิมพ์ครั้งที่ 3

แพรวพทยา 2513, 467 หน้า

_____ ซุนคลัง แปลจาก The sorrows of Satan โดย อมราวดี (นามแฝง)

พิมพ์ครั้งที่ 2 แพรวพทยา 2513, 814 หน้า

จิตรโกศทวี เกษมศรี ม.จ. วิญญาณแห่งมนุษย์ โรงพิมพ์เลี่ยมเชียงจางเจริญ

2509, 143 หน้า

จินตนา รักศิษย์แคน สมุทรพิภพโสภะประภา โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง)

โชคชัยเทเวศร์ 2520, 552 หน้า

_____ คฤหาสน์คำ พิมพ์ครั้งที่ 2 โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง)

รวมสาส์น 2524, ... 2 เล่ม

_____ คัมภีร์ภูต โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) โชคชัยเทเวศร์

2525, ... 2 เล่ม

_____ ไท่เงาปริศมิก โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) โชคชัยเทเวศร์ 2524, 352 หน้า

_____ เทพพิทักษ์เทวี โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) วิทวัส 2522, 174 หน้า

_____ บ้านศิลาทราย โดย จินตวีร์ วิวัชน์ (นามแฝง) รวมสาส์น 2522, ... 2 เล่ม

จินตนา ภักดีชายแดน พราयพระภาพ โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง)

โชคชัยเทเวศร์ 2526, ... 2 เล่ม

_____ กุตพระจันทร์ โดยจินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) รวมสาส์น 2525...2เล่ม

_____ มาแต่หิมพานต์ โดยจินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) คลังวิทยา 2521...2เล่ม

_____ มายาพิศวาส โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) โชคชัยเทเวศร์

2523... 2 เล่ม

_____ วังไวกุณท์ โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) โชคชัยเทเวศร์ 2526,
...2 เล่ม

_____ สาบสยอง โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) รวมสาส์น 2523,
663 หน้า

_____ สาบสีทอง โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) โชคชัยเทเวศร์ 2523,
200 หน้า

_____ สาบรสิงห์ โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) รวมสาส์น 2522...2 เล่ม

_____ สุสานภูเขศวร โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) รวมสาส์น 2523
...2เล่ม

_____ อมฤตาลัย โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) ผ่านฟ้าพิทย 2519 ...2เล่ม

_____ อาถรรพ์เหนือ โดย จินตวีร์ วิวัธน์ (นามแฝง) โชคชัยเทเวศร์ 2524
216 หน้า

เจนภพ จบกระบวนวรรณ "ควาน้ำ" แทบหักโหว่ วิทวัส 2522, 174 หน้า

เจริญ ไชยชนะ ประวัติศาสตรสากสมัยโบราณ พิมพ์ครั้งที่ 3 คลังวิทยา 2517,
696 หน้า

เจือ สตะเวทิน คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือ พิมพ์ครั้งที่ 4
ไทยวัฒนาพานิช 2514, 356 หน้า

_____ คำรับวรรณคดี คลังวิทยา 2505, 406 หน้า

_____ วรรณกรรมวิจารณ์ โรงพิมพ์สุทธินิสารการพิมพ์ 2518, 178 หน้า

เจือ สตะเวทิน ศิลปะการประพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 2 อักษรเจริญทัศน์ 2510,
321 หน้า

ฉลาก บุญลอย เสถียร พันธรัชนี และพระมหาประยุทธิ์ ปยุตโต พจนานุกรม
บาลี-สันสกฤต-ไทย-อังกฤษ เล่ม 1 แพรวพินทยา 2508, 1087 หน้า

ฉันทะ อารยัน คำรับเครื่องรางของขลัง เขมมบรรณกิจ 2502, 244 หน้า

ชม สุนทรวิทย์ วิทยาศาสตร์ทางใจ พิมพ์ครั้งที่ 4 โอเคียนสโตร์ 2504, 296 หน้า

ชลอ อุทกภาชน แว่นส่องจักรวาล ศิลปบรรณาการ 2505, 416 หน้า

เชียร สิริยานนท์ วิทยาศาสตร์แห่งการสะกดจิต โรงพิมพ์สัวพร 2512,
992 หน้า

คำรงค์ ฐานดี มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2520, 245 หน้า

ทวีศิลป์ บุญขจร พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475 - 2500 : การศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม สร้างสรรค์ 2523, 464 หน้า

ทองสุก เกตุโรจน์ การเขียนแบบสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2519,
123 หน้า

ทัศนีย์ สุจินะพงษ์ การใช้ไสยศาสตร์ในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน วิทยานิพนธ์
ธ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 161 หน้า อัสส้านา

เทพย์ สาริกบุตร คัมภีร์มหาพุทธาคม พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์อุตสาหกรรมการพิมพ์
2494, 199 หน้า

_____ โคลีกลังไสยศาสตร์ ศิลปบรรณาการ 2514, 240 หน้า

_____ พระคัมภีร์พระเวท โรงพิมพ์อุตสาหกรรมการพิมพ์ 2501, 6 เล่ม

ชนิต อยู่โพธิ์ มาร พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์อักษรเพชรเกษม 2513, 155 หน้า

ธรรมปริชา, พระยา ไตรภูมิโลกวินิจฉัยกถา ฉบับที่ 1 (ตรภูมิฉบับหลวง), กรมศิลปากร
กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ 2520... 3 เล่ม

ชิตีมา พัทธน์ไพรวัน ประวัติศาสตร์ทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช
2524, 216 หน้า

_____ ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ พิมพ์ครั้งที่ 4 ไทยวัฒนาพานิช 2518,
215 หน้า

นิคม มุสิกคามะ แผ่นดินไทยในอดีต แพร่พิทยา 2515, 2 เล่ม

บุญมี เมฆางกูร ตีแผ่ไสยศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ อภิธรรมมูลนิธิ 2522,
168 หน้า

บุญลือ วันทายนต์ สังคมวิทยาศาสนา มหาวิทยาลัยคามคำแหง 2522,
185 หน้า

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ วิเคราะห์สุวรรณคดีไทย โครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ 2517, 344 หน้า

ประจักษ์ ประภาพิตยากร ความรู้ขั้นพื้นฐานทางวรรณคดีและวรรณกรรมไทย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 2522, 318 หน้า

ประทีป เหมือนนิล วรรณกรรมไทยปัจจุบัน สารสยาม 2519, 323 หน้า

ประพัฒน์ ศรีณรงค์ นิทานโบราณวัตถุสถาน โรงพิมพ์เลี้ยวซ้าย 2503, 352 หน้า

ประยูร อุดุชาภูะ ศิลปกรรมกับโบราณคดีในสยามประเทศ โดย น.ฉ. ปากน้ำ
โอเคียนส์โตร์ 2520, 253 หน้า

_____ โบราณศาสตร์แผนใหม่ โดย พลุหลวง (นามแฝง) เกษมบรรณกิจ
2523, 422 หน้า

ประวิติ คงคปญโญ, พระ ตายแล้ววิญญาณไปไหน โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ
2516, 348 หน้า

ประวิติศาสตร์, ภาควิชา วิทยาลัยครูสกลนคร พงสาวดารเมืองสกลนคร ฉบับ
พระยาประจันตประเทศธานี (โง่นคำ พรหมสาขา ณ สกลนคร) คณะกรรมการ
ฝ่ายศึกษา สโมสรไลออนสกลนคร ปี 2523 - 2524, 47 หน้า

ปัญญา บริสุทธิ์ โลกทัศน์ของคนไทย วิเคราะห์จากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย

โอเคียนสไตร์ 2523, 104 หน้า

เปลื้อง ณ นคร พจนะ-สารานุกรมฉบับทันสมัย เล่ม 1 พจนานุกรมภาษาไทย

ไทยวัฒนาพานิช 2516, 603 หน้า

พร รัตนสุวรรณ วิญญาณ ฉบับรวมเล่ม สำนักค้นคว้าทางวิญญาณ 2508

_____ อำนาจจิต โรงพิมพ์วิญญาณ 2525, 220 หน้า

พรหมบุรี, พระ ศาสนาสาก เล่ม 1 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2505, 459 หน้า

พร้อม สุทัศน์ ประวัติศาสตร์-โบราณคดี และพระพิมพ์สมัยศรีวิชัย ลพบุรี ขอม

และอุทอง แพรพิทยา 2512, 212 หน้า

พดุงจารย์ รัฐธรรมปาละและวิบุษโยคะ รัตนรังษี แวนทิพย์ เล่ม 1

อนงค์ศิลปการพิมพ์ 2520, 565 หน้า

เพ็ญรี สุมิตร อารยธรรมตะวันออก เล่ม 2 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมชาติ

2513, 254 หน้า

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ เทพเจ้าและสิ่งนาฏ ขรรจบรรณาการ

2516, 302 หน้า

_____ ลิลิตนารายณ์สิบปาง พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิง อนุจิตชาญชัย

(วัง สวัสดิ์-ชูโต) 23 ธันวาคม 14 538 หน้า

มานอชัย ชุมสาย, ม.ล. ตายแล้วไปไหน โชคชัย 2495, 371 หน้า

_____ วิญญาณศาสตร์ คลังวิทยา 2493, 412 หน้า

มาลิตัท พรหมทัตเวที เทพนิยายที่เป็นพื้นฐานของวรรณคดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2520, 96 หน้า

รัญจวน อินทรกำแหง สมพันธ์ เลขพันธ์ และ ประทีป วาทิกตินกร การอ่านและ

พิจารณาหนังสือ 2521, 208 หน้า

ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 อักษรเจริญทัศน์

2525, 930 หน้า

รัตนชัย สัจจพันธุ์ อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศในวรรณกรรมไทย รามคำแหง
2521, 255 หน้า

เรไร สืบสุข ไสยศาสตร์ในวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325 - 2394) ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521,
527 หน้า อักษรานา

เรืองอุไร กุศลาลัย ความรู้เรื่องอินเคียทางวัฒนธรรมการทอผ้า องค์การฯ
คุรุสภา 2510, 312 หน้า

ลิไท, พระญา ไตรภูมิพระร่วง พิมพ์ครั้งที่ 8 คลังวิทยา 2515, 327 หน้า

ว. วินิจฉัยกุล "เกร็ดความรู้จากวรรณคดี" วิทยาสาร 20 มกราคม 2520

_____ "เกร็ดความรู้จากวรรณคดี : เทวดาฝรั่ง - เทวดาไทย" วิทยาสาร
26(11) 32 : 33 8 เมษายน 2518

_____ "เกร็ดความรู้จากวรรณคดี : แมรี เซลล์ ผู้สร้างนิคมอาละวาด"
วิทยาสาร 26(35) : 13 - 14 12 ตุลาคม 2518

_____ "เกร็ดความรู้จากวรรณคดี : พิชิตมัจจุราชในวรรณคดี" วิทยาสาร
26(20) : 18 - 20 15 มิถุนายน 2518

วิจิตรมาตรา, ชุน หลักไทย พิมพ์ครั้งที่ 6 รวมสาสน 2516, 384 หน้า

วิจิตรวาทการ, หลวง มัทศกรรยทางจิต วรชนวิบูลย์ 2499, 552 หน้า

_____ ลัทธิโยคีและมายาศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3 เสริมวิทยะบรรณาการ 2507,
302 หน้า

_____ ศาสนาสาถล ส.ธรรมภักดี 2498, 460 หน้า

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วารคดีและวรรณคดีวิจารณ์ พิมพ์ครั้งที่ 6 อักษรเจริญทัศน์
2519, 284 หน้า

วิภา กงกะนันทน์ วรรณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 2521, 191 หน้า

วิมล กล้าเสถียร เงา เล่ม 1 พิมพ์ครั้งที่ 5 โดย โรสลาเรน (นามแฝง)

คลังวิทยา 2510, 479 หน้า

_____ เงา เล่ม 2 พิมพ์ครั้งที่ 5 โดย โรสลาเรน (นามแฝง) คลังวิทยา

2510, 471 หน้า

_____ พิณสวาท โดย ทมยันตี (นามแฝง) รวมสาส์น 2519, 724 หน้า

ศิริ พุตุศกร การเดินทางด้วยจิต แปลจากเรื่อง The Mind Travellers

โดย Brad Steiger สำนักคณควาทางวิญญาณ 2515, 429 หน้า

ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

โลกทัศน์ไทยภาคใต้ 2521, 149 หน้า

สงวน อึ้งคง และประพัฒน์ ตรีณรงค์ สารานุกรมวรรณคดีสากล แพร่พิทยา

2506, 712 หน้า

สมบัติ จันทรวงศ์ "โลกทัศน์ของสุนทรภู่" ศิลปากร มหาวิทยาลัยศิลปากร

2 : 172 - 173 เมษายน - มิถุนายน 2524

สมบัติ พลายน้อย อมนุษย์นิยาย มุ่งรังสาส์น 2520, 496 หน้า

_____ เทวนิยาย โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา 2507, 28 หน้า

_____ พฤษณิยาย รวมสาส์น 2519, 480 หน้า

สมพร ร่มสุข การวิเคราะห์บทกวีตัวละครอมนุษย์ในบทละครในและบทละครนอก

ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521,

215 หน้า อักสำเนา

สัจจาภิรมย์, พระยา เทวกำเนิด โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2507,

109 หน้า

สันติ ทองประเสริฐ วิวัฒนาการเนื้อหานวนิยายไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2476 - 2517

ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 157 หน้า

อักสำเนา

สารานุกรมประพันธ์, หลวง ขุนมนัสศักดิ์สิทธิ์ รวมสารสั้น โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์
2496, 362 หน้า

สิทธิฯ พินิจภูวนทล วรรณกรรมสุโขทัย ไทยวัฒนาพานิช 2525, 229 หน้า

สิทธิฯ พินิจภูวนทล และนิตยา กาญจนะวรรณ ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย
ดวงกมล 2520, 459 หน้า

สิทธิฯ บุตรอินทร์ โลกทัศน์ชาวล้านนา (The worldview of Thai Lanna people)
เชียงใหม่ ศูนย์หนังสือเชียงใหม่ 2523, 80 หน้า

สิริวัฒน์ คำวันสา อิทธิพลอินเดียในเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2525,
256 หน้า

_____ อีสานปริทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยศิลปากร 2524, 134 หน้า

สุชีพ ปุณณานุภาพ ประวัติศาสตร์ศาสนา รวมสารสั้น 2506, 548 หน้า

สุพรรณิ วราทร ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทยตั้งแต่สมัยเริ่มแรก จนถึง 2475
มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2519, 300 หน้า

สุภัทรทิศ คีตกุล, ม.จ. ศาสนาพราหมณ์ในอาณาจักรขอม โรงพิมพ์พิเศษ 2516,
132 หน้า

สุวคนธ์ จงตระกูล วรรณคดีวิเคราะห์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ม.ป.ป., เอกสารประกอบการสอน
วิชาภาษาไทย 424, 81 หน้า

เสรี พงศ์พิศ และคนอื่น ๆ คนในทหระณะของพุทธศาสนา อิสลาม และคริสต์ศาสนา
เจริญวิทย์การพิมพ์ 2524, 340 หน้า

หริศ เรืองฤทธิ "เครื่องราง" สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 6
รุ่งเรืองธรรม 2499, 480 หน้า

อนุমানราชชน, พระยา การศึกษาเรื่องประเพณีไทย โดย เสรีโยโกเศศ (นามแฝง)
พิมพ์ครั้งที่ 2 ราชบัณฑิตยสถาน 2514, 199 หน้า

- อนุমানราชชน, พระยา เมืองสวรรค์และผิสาางเทวคา โดย เสรียรโกเศศ
(นามแฝง) แพรพิทยา 2503, 453 หน้า
- _____ รสวรรณคดี โดย เสรียรโกเศศ (นามแฝง) คลังวิทยา 2504,
356 หน้า
- _____ เล่าเรื่องในไตรภูมิ โดย เสรียรโกเศศ (นามแฝง) พิมพ์ครั้งที่ 2
คลังวิทยา 2511, 189 หน้า
- _____ ศาสนาเปรียบเทียบ โดย เสรียรโกเศศ (นามแฝง) บรรณาการ
2515, 491 หน้า
- _____ สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน บรรณาการ 2516, 328 หน้า
- อนุমানราชชน, พระยา และสวระประเสริฐ, พระ แ่งคิจจากวรรณคดี โดย
เสรียรโกเศศ และนาคะประทีป (นามแฝง) บรรณาการ 2516, 303 หน้า
- _____ ลัทธิของเพื่อนฉบับสมบูรณ์ โดย เสรียรโกเศศ และนาคะประทีป
(นามแฝง) กาวหนา 2507, 1231 หน้า
- อริยคุณาธาร, พระ ทิพยอำนาจ โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย 2509,
591 หน้า
- อัจฉรา สาโยคะ พื้นฐานทางสังคมและอารยธรรมตะวันตก ลพบุรี ภาควิชา
ภาษาอังกฤษ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี 2525,
162 หน้า
- อัมพร สายสุวรรณ เทวคาฝรั่ง กาวหนา 2508, 512 หน้า
- อานนท์ อาภาภิรมย์ สังคมและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2514,
157 หน้า
- อุคม รุ่งเรืองศรี เทวคาพระเวท ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2527, 147 หน้า
- _____ เทวคาพุทธ เชียงใหม่ 2523, 171 หน้า

แอกการ์ด, เซอร์ เฮนรี โรเจอร์ สาวสองพันปี พิมพ์ครั้งที่ 3 โดย ไชยวัฒน์
(นามแฝง) เกมมบรรณกิจ 2514, 431 หน้า

Bacon, E. Elizabeth. ed. "Supernaturalism" Encyclopedia Americana.
Vol. 26 New York, Americana Corporation, 1974. 768 p.

Bridgwater, William and Kurtz, Seymour. The Columbia Encyclopedia.
3 rd. ed., New York & London, Columbia University Press, 1963.
2388 p.

Brown, Wentworth K. Language and Literature. Harcourt, Brace &
World, Inc., New York, 1962. 371 p.

Cornish, George A. ed. "Superstition" Encyclopedia Americana. V. 25
1972. 824 p.

Coulson, J. and others. The Oxford Illustrated Dictionary. Oxford,
London, Clarendon Press, 1975. 998 p.

Cuddon, John Antony. "Gothic novel" A Dictionary of Literary Terms.
London, Abdve Deutsch, 1977. 745 p.

Dodge, John V. ed. "Supernaturalism" Encyclopedia Britannica.
V. 21, Chicago, 1964. 2074 p.

_____ "Superstition" Encyclopedia Britannica. V. 21, Chicago,
1964. 2074 p.

Encyclopedia Britannica : a new survey of universal knowledge V. 14,
14 ed. London, The Encyclopedia Britannica Company, 1932. 1139 p.

Funk and Wagnalls. Standard Dictionary. New York, A Division of
Reader's Digest Book Inc., 1969. 746 p.

Graves, Robert. The Greek myths. Middlesex Penguinn Books, 1969...
2 V.

Hamalian, Leo. The shape of Fiction: British and American short
stories. New York, McGraw - Hill, 1967. 542 p.

Hamilton Endith. Mythology. Boston, The New American Library,
1963. 335 p.

Kunhan, Raja C. Survey of Sanskrit Literature. Bombay, Bharatiya
Vidya Bharan. 1962. 240 p.

- Muller, Max Welhelm. Egyptian Mythology. Boston, Marshall Jones, 1918. XIV, 450 p.
- Neildon, William Allam. The Webster's third New International Dictionary. Chicago, G & C. Merriam Co., 1971. 3135 p.
- Opdahl, Richard D. Illusion and Reality : an Introduction to the Short Story. Beluront, Calif; Dickenson Pub. Co., 1968. 161 p.
- "Parapsychology" Encyclopedia Britanica. V. 17, Hazell Watson Viney Limited, 1964. p. 267 - 268.
- Pinsent, John. Greek mythology. London paul Hamlyn, 1922. 141 p.
- Ridgway Athelstan. "Magic" Everyman's Encyclopedia. V. 8, London, J.M. Dent & Sons Ltd., 1949 - 1950. 792 p.
- Shaw, Harry. Dictionary of Literary Terms. New York, McGraw - Hill, 1972. 402 p.
- William Morris ed. The Heritage illustrated Dictionary of the English Language. New York, McGraw - Hill, 1975. 1550 p.

เรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัชณ์

บทคัดย่อ

ของ

วลีรักษ์ สิงหรา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2528

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของ จินตวีร์ วิวัธน์ ที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2519 - พ.ศ. 2526 จำนวน 17 เรื่อง โดยพิจารณาโครงเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศ แหล่งที่มาของเรื่อง รวมทั้งโลกทัศน์ และเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า นวนิยายเหนือธรรมชาติของ จินตวีร์ วิวัธน์ เป็นจินตนิยายอย่างแท้จริง โครงเรื่องเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความขัดแย้งระหว่างสิ่งเหนือธรรมชาติกับสิ่งเหนือธรรมชาติ และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ตัวละครที่มีลักษณะเด่นคือ ตัวละครเหนือธรรมชาติ อันได้แก่ ตัวละครมนุษย์ที่มีพฤติกรรมเหนือธรรมชาติ และตัวละครอมมนุษย์ ฉากมีทั้งที่เป็นฉากธรรมชาติและฉากเหนือธรรมชาติ

นวนิยายเหล่านี้มีแหล่งที่มาจากตำนานประวัติศาสตร์และโบราณคดี วรรณกรรมไทย และวรรณกรรมต่างประเทศ คติความเชื่อทางศาสนา และความเชื่อในสิ่งเร้นลับ

โลกทัศน์ที่ปรากฏเป็นเรื่องความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย โชคชะตาของมนุษย์ เวทมนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง ลางสังหรณ์ และอำนาจจิต

SUPERNATURALISM IN CHINTAWEE WIWAT'S NOVELS

AN ABSTRACT

BY

WALEERAT SINGHARA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1985

The purpose of this thesis was to study Chintawee Wiwat's seventeen supernaturalistic novels published between 1966 - 1983 in order to analyze the plots, characters, settings, atmospheres, origins and viewpoints.

The result of the study showed that Chintawee Wiwat's novels were real fantasy. The plots were the conflict between man and man, man and supernature, supernature and supernature, man and nature. The main characters were the unhuman and supernatural characters. The settings were both natural and supernatural.

The result of the analysis also showed that the origins of her novels were legend, history and archeology, Thai and foreign history and archeology, Thai and foreign literature, religious beliefs and superstition.

The viewpoints were human beliefs in life after death, human faith, magic power, amulet, precognition and will - power,